

SERXWEBÛN

JI SERXWEBÛN Û AZADIYÊ BI RÛMETTIR TIŞTEK NÎNE

Sal: 38 / Hejmar 451 / Tîrmeh 2019

İşgale karşı 14 Temmuz ruhuyla direnişe!

14 Temmuz Büyük Ölüm Orucu Direnişi'ni göz önüne getirelim; Mazlum, Kemal ve Hayrileri değerlendirelim; kararı ve emri kim verdi, hangi imkânı vardı? Dikkat edilirse, herhangi bir emir yoktur, talimat yoktur, imkân yoktur. Düşmanın

yüzde yüz denetimi altında, Önderlik ve Parti'den tümünden kopuk bir ortamda, var olan devrimcilerin doğru bir anlayışla içinde bulunulan koşulları doğru analiz etmeleri, devrimci sonuçlar çıkartmaları, kararlı davranmaları, sorumluluk duyararak

eylem çizgisine ulaşip, eylem tarzını geliştirip, gerçekleştirmeleri vardır.

Bu bakımdan, yeni bir 14 Temmuz direniş yılına girerken, 14 Temmuz direniş ve zafer çizgisinde kendimizi eleştirel-özeleştirel sorgulamaya tabi tutmamız,

gerekli düzeltmeleri yapmamız ve bu temelde Önderlik çizgisine doğru katılarak 38. yıl görevlerini 14 Temmuz direniş ve zafer ruhuyla hayata geçirmeyi kesinlikle bilmemiz gerekiyor. Bu olmadıktan sonra diğer söylemlerin, değer-

lendirmelerin, karar ve plan yapmaların hiçbir anlamı kalmıyor. Elbette onların anlam bulması, ancak onları yerinde, zamanında, doğru bir çizgide başarıyla hayata geçirecek bir devrimci militan öncülükle gerçekleşiyor.

>7-13

14 Temmuz ruhu Kürdistan Devrimi'nin yenilmezlik ruhudur

Mustafa Karasu >19-21

Üçüncü Yolda tartışmanın ötesine geçmek

Xebat Andok >25-27

Avrupa'da demokratik toplumu inşa sorunları

Atakan Roni >28-30

Özgürlük tarihimizin yaratılmasında Diyarbakır zindan direnişi ve Sakine Cansız'ın duruşu

Besê Erzincan >14-15

Görevsiz yoldaş olmaz, görevlerden habersiz bir militan çabadan bahsedilemez

Rêber Apo'nun 13 Ağustos 1993 tarihli çözümlemesi

Kadro kendini tanımlayabilmeli, görevler temelinde olmalı. Kendisi için görevden başka şeye fazla yaşam hakkı vermemeli. Görev adamı olma, bugün bizim en çok muhtaç olduğumuz hususiyettir. Görev için varız, görev için bağlıyız, görev için birbirimizden hoşnutuz.

Ama görev dışı, görevlerle oynama temelinde ne birbirimizi anlarız, ne birbirimizi müsamaha ederiz, ne de anlayış gösteririz. Varsa-yoksa her şey, görev temelinde bir yoldaşlık içindir. Görevsiz yoldaş olmaz, görevlerden habersiz bir militan çabadan bahsedilemez.

>16-18

Helmet Yoldaşın anısına

Duran Kalkan

Helmet Yoldaş bir vasiyette bulunuyor: Faşist-soykırımcı zihniyet ve siyasetin varlığına, işgalciliğine karşı hiçbir yerde tahammül edilmemelidir. Şartlar, imkânlar ne olursa olsun, bunları doğru değerlendirerek her koşulda faşist-soykırımcı işgale, istilaya, egemenliğe karşı durulmalı, direnilmelidir.

Kürt halkının özgürlüğü, Kürdistan'ın demokratik bir yapıya kavuşması, bölge halklarının demokratik birliğinin ve kardeşliğinin sağlanması için en ileri düzeydeki cesaret ve fedakârlıkla, bedeli ne olursa olsun göze alınıp ödenerek ama mutlaka ve mutlaka direnilmelidir. Mazlum yoldaş, "Direnmek yaşamaktır. Teslimiyet ihanete direniş zafere götürür" dedi. Helmet Yoldaş işte bu çizginin uygulayıcısı oldu.

>2-6

Örgütlü kadın değişim ve özgürlüğün öz gücüdür

PAJK Koordinasyonu

Örgütlü olmayan kadın, mücadele edemez. Özgün örgütlenmeyi derinleştirmeyen, cins mücadelesinde tekleşir, sorunlar bireyselleşir. Önderlik gerçeğinin temel özelliği; örgütçü olmasıdır. Örgütlü her kadın, güçtür. Ama örgütsüz kadın, her türlü yönlime, etkiye, yönlendirmeye açıktır.

Bir kadının tutarlılığı; özgürlük iddiası, özgün örgütlenmesi, cins birliği, sevgisi ve mücadele yürütmesiyle ölçülür. Özgün örgütlenme; kural, kaide meselesi değildir. Özgürlük bilinci, özgün örgütlenme bilinci olarak beden bulur. Kadın sorunu biyolojik, fiziksel bir mesele olmadığından, ilkeler temelinde örgütleysek, orada özgün ortam vardır diyebiliriz. Karma ortamlarda da özgün örgütlenmemiz sürekli kılınmalıdır.

>22-24

Helmet Yoldaşın anısına

Duran Kalkan

Helmet Yoldaşın faşist-soykırımcı güçler tarafından; Efrîn'i ve Xakûrkê'yi işgal eden, tüm Rojava ve Başûrê Kurdistan'ı işgal etmek isteyen güçler tarafından bilinçli hedef yapıldığı ve planlı bir saldırıyla katledildiği net bir biçimde ortadadır. Bu katliam başka türlü açıklanamaz. Zaten Türk Savunma Bakanlığı ve TC yöneticileri de bunu inkar etmiyorlar. Haklarını yememek lazım, bu konuda gerçekten de açık sözlüler. Türk ordusunun ve MİT'inin ortak bir operasyonu bu cinayetin işlendiğini net bir biçimde belirtmiş bulunuyorlar.

pıyoruz. Kısaca bizi yok etmek isteyen topyekûn faşist soykırımcı-sömürgeci saldırıya karşı hareket ve halk olarak özgürce var olabilmek için, insan soyundan bitebilecek her türlü gücü geliştirerek ve yeteneği harekete geçirerek topyekûn devrimci demokratik bir direniş yürütüyoruz.

Bu direniş gerçekten de bizi var ediyor, kendimize getiriyor, özgür ve demokratik toplum kılıyor. Yaşamı bize öğretiyor, gelecek öngörmemizi sağlıyor. Bize ruh, irade ve can veriyor. Canlı bir varlık, demokratik toplum, özgür halk, Demokratik Ulus haline böyle bir mücadele ile geliyoruz. Kuşkusuz Helmet Yoldaşın şehadetinin yarattığı acıyı da bu temelde daha büyük güce dönüştüreceğiz. Bu şehadet bizi ürktüme-yecek, korkutmayacak, geri itmeyecek, yıldırmayacak, mücadeleden geri çekmeyecek. Tam tersine bilincimizi daha çok açacak, ufkumuzu büyütecek, irademizi geliştirecek, duruşumuzu keskin kılacak. Tüm yoldaşları olarak, Kürt kadınları ve gençleri olarak, bir bütün Kürt halkı ve dostları olarak Önder Apo'nun çizdiği yolda, Helmet Yoldaşın komutasında çok daha güçlü savaşıcağız ve büyük kazanacağız. Önümüzdeki yılı bu temelde "Şehit Helmet İntikam Yılı" olarak değerlendireceğiz. Faşist-soykırımcı katillerden ve ajanlarından yaptıklarının hesabını mutlaka soracağız. Daha şimdiden bu hesabı sormaya, söz konusu vahşi katliamın intikamını almaya başladık. Önümüzdeki süreçte bunu çok daha fazla geliştireceğiz ve güçlendireceğiz.

14 Temmuz Büyük Ölüm Orucu Direnişi'nin 37. yıldönümünü büyük direniş içinde karşılıyoruz

14 Temmuz 1982 yılında Diyarbakır zindanında geliştirilen tarihi Büyük Ölüm Orucu Direnişi'nin 37. yıldönümünü anıyoruz. Bu büyük ve tarihi, insanca var olma ve özgürce yaşama kararının, bu temelde süren kahramanca direniş bunun en açık kanıtı oluyor. Bunu dağda yapıyoruz, zindanda yapıyoruz, dört parça Kürdistan'da ve yurtdışında yapıyoruz. Gerilla olarak yapıyoruz, açlık grevlerinde ve ölüm oruçlarında yapıyoruz. Serhildanlarda, demokratik siyasi mücadelede, sanat-edebiyat çalışmalarında, her şeyde ya-

yoruz. Zafer kazanan bu tarihi eylemlerini selamlıyoruz. Büyük tarihi zaferlerini kutluyoruz.

Bu büyük direnişin 37. yılında 14 Temmuz direniş ve zafer ruhunun çok daha fazla canlandığını ve ayaklandığını gördük. Hareket ve halk olarak yıl boyunca faşist-soykırımcı zihniyet ve siyasete karşı çok büyük bir mücadele yürüttük. En son yılın ikinci yarısında, 2018 Kasım ayından itibaren sevgili Leyla Güven öncülüğünde 200 gün süren, 9 şehit veren, binlerce insanı içine alan, TC'nin tüm zindanlarına yayılan, dört parça Kürdistan, Ortadoğu ve dünyanın dört bir yanında yankı bulan Büyük Açlık Grevi Direnişini yürüttük. 30 Nisan'dan itibaren onlarca yoldaş tıpkı 14 Temmuz Büyük Ölüm Orucu direnişçileri gibi bir kez daha ölüm orucuna yattılar. Bu kahraman direniş etrafında "Tecridi Kırılım, Faşizmi Yıkılım ve Kürdistan'ı Özgürleştirelim" direniş hamlemizi geliştirdik. İmralı işkence ve tecrit sistemine karşı, 20. yıldönümü yaşanan 15 Şubat Uluslararası Komplosu'na karşı büyük bir direniş içerisinde olduk.

Sonuçta İmralı tecrit kapıları aralandı. 31 Mart ve 23 Haziran yerel seçimlerinde AKP-MHP faşizmi tarihi bir yenilgi yaşadı, adeta hezimete uğradı. Tıpkı 14 Temmuz Büyük Ölüm Orucu Direnişi gibi, Leyla Güven öncülüğünde yine Diyarbakır zindanında başlayan Büyük Açlık Grevi etrafında gelişen "Tecridi Kırılım, Faşizmi Yıkılım ve Kürdistan'ı Özgürleştirelim" direniş hamlemiz de önemli bir tarihi başarı kazandı. Tarihi 14 Temmuz Büyük Ölüm Orucu Direnişi'nin 37. yıldönümünü hareket ve halk olarak böyle büyük direnme ve kazanma temelde karşıladığımız bir sırada adeta bütün bunların intikamını alırcasına faşist-soykırımcı güçlerin Qendil katliamıyla karşılaştık. Güler yüzlü Helmet Yoldaşımızı bu alçakça saldırıda şehit verdik. Sevgili yoldaşımız 14 Temmuz Büyük Ölüm Orucu Direnişi'nin 37. yıldönümünün şehidi oldu. 38. direniş yılı için intikam ve zafer an-dımızı oluşturdu. 14 Temmuz Büyük Ölüm Orucu Direnişi'nin, zindan direnişinin canlandırıcı etkisiyle ruh bulan, bilinç edinen, özgürlük mücadelesine katılmış olan Helmet Yoldaşımızı 14 Temmuz Ölüm Orucu Direnişi'nin 37. yıldönümünün yaşandığı bir süreçte şehit verdik. Hayrilerin, Kemallerin,

Akiflerin, Alilerin izinde, onların ruhuyla yürüyen ve o kervana katılan oldu. Haki Karerlerin başlattığı büyük özgürlük kervanının güçlü bir üyesi, mensubu, militanı olmayı başardı. Böylece 14 Temmuz direniş gerçeğini daha da güçlendirdi, daha çok anlamlı kıldı, yeniden canlandırdı, tazeledi. Dört parça Kürdistan ve yurtdışındaki halkımızın ve dostlarımızın daha güçlü anlayıp, daha etkili sahip çıkmasının önünü açtı, imkânlarını geliştirdi.

Bu temelde inanıyoruz ki büyük direnişin 38. yılında Helmet Yoldaşın intikamını daha güçlü alacağız. Anısını her alandaki özgürlük mücadelemizde daha güçlü yaşatacağız. Taşıdığı özgürlük bayrağını sürekli yükseklerde dalgalandıracğız. Helmet Yoldaş gerçeğini Kürdistan Özgürlük Mücadelesinde ve Özgür Kürdistan'da sürekli yaşatacağız. Hareket ve halk olarak, bu büyük devrimcinin yoldaşları olarak böyle davranmaya ve Helmet Yoldaş gerçeğini, Diyar Xerib gerçeğini bu biçimde anlayıp sahip çıkmaya söz verdik, ant içtik. Kuşkusuz bu sözümüzün gerçeğini hep birlikte başarıyla yerine getireceğiz. 38. büyük direniş yılı bunun tanığı olacak. Bu yılda yaşayan herkes Helmet gerçeğinin ne olduğunu, yoldaşlarının ve halkının onu nasıl sahiplendiğini, insanlık için nasıl büyük mücadelelerin geliştirilip başarıya taşınmasının vesilesi, öncüsü, ilham kaynağı olduğunu görecektir. Bunu bir kere daha bu biçimde ifade ediyoruz.

TC'nin saldırıları ve vahşeti çoktan Saddam'inkini hatta Hitler'inkini aştı

Hareket ve halk olarak şu gerçekleri de çok iyi biliyoruz: Helmet Yoldaşın böyle bir dönemde bu tarz bir saldırıya uğraması ve şehit düşmesi kuşkusuz bir tesadüf değildi. Son derece bilinçli ve planlı bir saldırının kurbanı oldu. Katiller çok önceden buna karar vermişlerdi, plan yapmışlardı, uygulamak için ise fırsat kolluyorlardı, uygun anı yakalamaya çalışıyorlardı. Nitekim saldırıyı gerçekleştirdikleri zaman bunun uygun anını yakaladıklarını hesap ettiler ve söz konusu alçakça saldırıyı gerçekleştirdiler.

Evet, Helmet Yoldaş da Medya Savunma Alanlarına dönük faşist-soykırı-

PKK Merkez Komite ve KCK Genel Başkanlık Konseyi üyesi büyük devrimci Helmet Yoldaş faşist-soykırımcı TC güçlerinin Qendil alanına yönelttikleri alçakça bir saldırıda şehit verdik. Başûrê Kurdistan halkımızın yiğit evladı, Önder Apo'nun sadık öğrencisi, yoldaşların yoldaşı bu değerli özgürlük savaşçısını saygı, sevgi ve minnetle anıyoruz. Amacını başarma ve anısını özgür Kürdistan'da yaşatma sözümüzü bir kere daha yineliyoruz.

Kuşkusuz hareket ve halk olarak kaybımız ağır ve acımız büyüktür. Başta Önder Apo olmak üzere tüm yoldaşların, ailesinin, tüm Kürt halkının ve devrimci demokratik güçlerin acısını paylaşıyoruz. Bu acıyı devrimci güce dönüştürerek Helmet Yoldaşın intikamını faşist katillerden misliyle soracağımızı burada bir kez daha net bir biçimde ifade ediyoruz. Hareket ve Kürt halkı olarak da bizim böyle yapma gücümüz ve kudretimiz vardır. On binlerce yıllık halk tarihi, beş bin yıldır iktidarcı-devletçi

sistemin her türlü katliamı, işgali, sömürgeciliği karşısında halkımızın direnişi, bu uğurda verilen milyonlarca şehit, en son Önder Apo öncülüğünde 45 yıldır her türlü işkence, zulüm, katliama karşı on binlerce şehit vererek geliştirdiğimiz bu büyük tarihi direniş söz konusu gerçeğimizi kanıtıyor. Acılar ne kadar büyük olursa öfkemiz, kinimiz, hıncımız, mücadele azmimiz, irade ve isteğimiz daha çok artıyor.

Bu temelde de bedel ne kadar ağır olursa olsun göğüsleyebiliyoruz. Özgürce var olmak ve yaşamak için bizden istenen her türlü bedeli ödüyoruz. Küresel gericiilikten destek alan faşist soykırımcı-sömürgeci zihniyet ve siyasetin dört bir yandan yönelttiği alçakça saldırılar karşısında gösterdiğimiz kahramanca direniş bunun en açık kanıtı oluyor. Bunu dağda yapıyoruz, zindanda yapıyoruz, dört parça Kürdistan'da ve yurtdışında yapıyoruz. Gerilla olarak yapıyoruz, açlık grevlerinde ve ölüm oruçlarında yapıyoruz. Serhildanlarda, demokratik siyasi mücadelede, sanat-edebiyat çalışmalarında, her şeyde ya-

rimcı TC'nin çok yoğun gerçekleştirdiği hava saldırılarının içinde şehit düştü. Böyle bir mücadelenin parçası oldu. İşin bir boyutu kesinlikle budur. Bu anlamda tekil bir olay değildir. Neredeyse her gün tekrar tekrar yaşanan; Kürdistan dağına, taşını tahrip etmeyi, bitki örtülerini yakmayı, ormanını yok etmeyi, doğasını değiştirmeyi hedefleyen; bu doğayı adeta hiçbir canlı yaşayamaz hale getirmeye çalışan; dolayısıyla her gün neredeyse günün 24 saatinde vahşi saldırıların yapıldığı ve sürekli böyle bir saldırı karşısında kahraman gerillamızın direndiği, zaman zaman şehit ve yaralıları verdiği bir mücadele içerisinde Helmet Yoldaşı da şehit verdik. Bu gerçeğin herkes tarafından bilinmesi lazım. Sanki biz yeterince anlatamıyoruz. Halkımız da dostlarımız da yakın çevremiz de yeterince anlamıyor. TC'nin saldırıları ve vahşeti çoktan Saddam'inkini, hatta Hitler'inkini aştı. Yöntemleri bakımından dünyada bir benzeri daha bulunmayan, Nemrutların, Firavunların uyguladığını

çok daha ağır insanlık suçları işliyor. Çünkü 21. yüzyılın ilk çeyreğinde dünya insanlığının gözünün içine baka baka Kürt soykırımını geliştirmeye, yürütmeye ve sonuca götürmeye çalışıyor. Bu amaç doğrultusunda da yapmadığı katliam ve işkence bulunmuyor. Hiçbir ahlak ve hukuk kuralı dinlemiyor. Günümüz Kürdistan'ı böyle vahşi bir saldırı altındadır. Bakurê Kurdistan her gün böyle saldırıya maruz kalıyor. Rojava ve Başûrê Kurdistan'a bu saldırılar sürekli yapılıyor. İşgal tehdidi ve tehlikesi bu alanlarda fazlasıyla var. Zaten Efrîn, Bab, Cerablus işgal altındadır. Evet, Fırat'ın doğusunda, Irak'ta DAİŞ'in elde ettiği alanlar geri alındı. DAİŞ buralarda yenilgiye uğratıldı ve bu topraklar özgürleştirildi. Ama Fırat'ın batısı hala DAİŞ'in egemenliği altındadır. Fırat'ın doğusunda DAİŞ'in toprak hakimiyetine son verildi ama batısındaki hakimiyeti sürüyor; Cerablus, Bab, Efrîn'de, Idlib'te, Efrîn'in kuzeyinde faşist AKP-MHP ile birlikte DAİŞ işgal gerçeği, saldırganlığı varlığını sürdürüyor.

Peki, neden böyle bir hedef haline geldi? Kuşkusuz PKK'nin değerli bir militanıydı. Önder Apo'nun eğitimini görmüş, sadık bir öğrencisiydi. Başûrê Kurdistan devrimcisiydi. PKK saflarına Başûrê Kurdistan'dan katılmıştı. TC faşizmine karşı gerillanın yürüttüğü kahramanlık savaşı içerisinde uzun süre Bakurê Kurdistan Özgürlük Mücadelesine katılım göstermişti. Başûrê Kurdistan'ın demokratikleşme mücadelesinde öncü düzeyde aktif yer almıştı. Rojava ve Rojhilatê Kurdistan mücadelesiyle ilgili ve ilişkili olmuş ve böylece dört parça Kürdistan'da özgürlük ve demokrasi mücadelesinin öncü bir neferi haline kendisini getirmişti. Saygınlığı, etkinliği ve etkili çalışmaları söz konusuydu. Bütün bunlar kuşkusuz faşist TC saldırılarının hedefi olmak için yeterli gerekçelerdi.

Helmet Yoldaş bundan daha ötesini de kişiliğinde, şahsında taşıyordu. Başûrê Kurdistan ve Bakurê Kurdistan halkını ve özgürlük mücadelelerini birleştiriyordu. TC'nin bazı işbirlikçi çev-

şunu açıklamaya yetiyor. Besbelli ki işgalci güçler amaçlarını başarabilmek için Helmet Yoldaşı önlerinde en büyük tehlike olarak görmüş ve onu böyle bir katliamla etkisizleştirmeyi kararlaştırmış bulunuyorlar. Demek ki, işgalci güçler, Helmet Yoldaşın çalışmalarından, varlığından, söz ve eyleminden bu kadar korkmuşlardır. Orada kendileri için yenilgiyi, ölümü görmüşlerdir. Böylece işgali sürdürülebilmek, faşist sömürgeci-soykırımcı işgale karşı direnişin gelişimini engelleyebilmek için direniş öncülüğünü her şeyden evvel katletmeyi kendi başarıları için gerekli görmüşlerdir. Bu temelde başarılı olacaklarını umut ediyorlar, sanıyorlar. Tabii umutları kursaklarında kalacak. Helmet Yoldaşın katledilmesiyle, değil TC'nin Başûrê Kurdistan işgaline karşı direnişin engellenmesi, zayıflaması bile yaşanmayacak. Tam tersine Başûrê Kurdistan'ın gençleri, kadınları, halkı, yurtsever halkı Helmetleşerek bu amaca sahip çıkacaklar. Topyekûn bir halk direnişi haline gelip Başûrê Kurdistan'ı AKP-MHP faşizmine mezar edecekler. Bundan hiçbir kuşkumuz yoktur. Böyle saldırı yaparak

de, yeniden başlama konumunda olan İmralı görüşmelerini provoke etmeye dönük bir saldırı olduğunu söyleyebiliriz.

Şengal katliamı ile benzerliği ise, AKP-MHP faşizmi yeni bir saldırı ve taktiği geliştirmeye çalışıyor. Buna Amerikan ve İsrailvari saldırganlık diyelim. Herhalde onlardan aldığı güç ve destekle, eğitimle bunu yapmayı hedefliyor. Buna; karadan takip ederek, istihbari bilgi sağlayarak, verici yerleştirerek, havadan hedefi vurma taktiği deniliyor. Bunu ilk olarak Şengal'de sevgili Zeki Şengalî katliamında uyguladılar. Medya Savunma Alanları'nın çeşitli yerlerinde, bölgelerinde bu tür saldırılar gerçekleştirilmeye çalıştılar. Şengal'deki başarılı oldu, Medya Savunma Alanları'na dönük yapılan saldırıların çok büyük bir bölümü başarısızlıkla sonuçlandı. İşte Helmet Yoldaşı katleden saldırı da böyle bir saldırı olarak gerçekleşti. Kuşkusuz tetikçi güç Türk ordusudur. Fakat katliamda büyük rol oynayan, MİT marifetidir, yani istihbari güçlerdir. Helmet Yoldaşın, bulunduğu alanda iki kez hedeflenmiş olması bu gerçeği net bir biçimde gösteriyor. Olaydaki istihbarat

bile aşan bir noktaya geldi. Bunu Cizîr ve Sûr'da gördük; Nisêbîn'de, Şirnex'de, Gever'de gördük; bunu Şengal ve Efrîn'de gördük. DAİŞ saldırılarında gördük. Xakûrkê ve Bradost'da görüyoruz.

Aslında DAİŞ denen gücün AKP-MHP olduğu, bizim açımızdan tartışma götürmeyen bir gerçektir. Dikkat edilirse TC, 2014'te DAİŞ eliyle Mûsil'dan Reqa'ya, Kobanê'den Efrîn'e kadar ele geçirmeye çalıştı. Fakat 3 Ağustos 2014 tarihi Şengal direniş hamlesiyle, Maxmûr ve Kerkûk direnişleriyle, ardından gelen tarihi Kobanê direnişleriyle bu saldırganlığın önü alındı, gücü kırıldı. Direnerek tüm bu alanlar, Kobanê'den Reqa'ya, Reqa'dan Mûsil'a kadar faşist DAİŞ çetelerinden temizlendi ve bu toprak parçaları özgürleştirildi. DAİŞ buralarda tarihi yenilgiye uğratıldı.

Şimdi, DAİŞ eliyle işgal edemediği bu toprakları AKP-MHP faşizmi doğrudan kendi askeri güçlerini kullanarak işgal etmeye çalışıyor. DAİŞ ile başaramadığını kendi askeri gücüyle başarmak istiyor. DAİŞ'i yenen uluslararası koalisyonu ve Kürdistan Özgürlük Güçlerini düşman ilan ediyor, terörist sayıyor. Böylece DAİŞ'in yenilgisinin intikamını bu alanlardaki özgürlük güçlerini imha ederek, buraları tekrar ele geçirip işgal ederek almayı hedefliyor. Efrîn'den Şengal'e, Şengal'den Bradost'a ve Qendîl'e kadar tüm Başûr ve Rojava Kurdistan'ın faşist TC saldırılarına ve işgalciliğine bu biçimde hedef olması kesinlikle buradan kaynaklanıyor. Onun ideolojik ve stratejik duruşuyla bağlantılıdır. Bu temelde de Saddam ve Hitler'den çok daha vahşi saldırılar yapıyor,

Helmet Yoldaş Başûr ve Bakur halkını ve özgürlük mücadelelerini birleştiriyordu

En son Helmet Yoldaşı şehit verdiğimiz faşist-soykırımcı saldırganlığın böyle bir duruma bağlı olarak geliştiği bir gerçektir. Fakat bunun diğer bir boyutu da var. Genel faşist-soykırımcı saldırının bir parçası olduğu kadar, son derece bilinçli, planlı seçilmiş, örgütlendirilmiş bir katliam olma özelliği de taşıyor. Helmet Yoldaşın şehadetinde, son derece açık bir cinayet işlenmesi durumu var. Helmet Yoldaşın faşist-soykırımcı güçler tarafından; Efrîn'i ve Xakûrkê'yi işgal eden, tüm Rojava ve Başûrê Kurdistan'ı işgal etmek isteyen güçler tarafından bilinçli hedef yapıldığı ve planlı bir saldırıyla katledildiği net bir biçimde ortadadır. Bu katliam başka türlü açıklanamaz. Zaten Türk Savunma Bakanlığı ve TC yöneticileri de bunu inkar etmiyorlar. Haklarını yememek lazım, bu konuda gerçekten de açık sözlüler. Türk ordusunun ve MİT'inin ortak bir operasyonu bu cinayetin işlendiğini net bir biçimde belirtmiş bulunuyorlar. Yani hem cinayeti üstlendiler hem bunun bilinçli, planlı hedef gözetilerek, seçilerek gerçekleştirilen bir katliam olduğunu ifade ettiler hem de bu işin içerisinde istihbaratın bulunduğunu, MİT'in olduğunu, en büyük etkinliği de MİT'in gösterdiğini ifade etmiş oldular. Bunlar gayet açık, anlamlı ve önemli ifadelerdir. Demek ki, Helmet Yoldaş bilinerek, istenerek, planlanarak katledilmiştir.

relerle anlaşarak yürüttüğü Başûrê Kurdistan işgaline karşı çıkıyordu. Aslında PKK'ye katılımı ve direnişinin hemen hepsi TC'nin Başûrê Kurdistan'ı işgaline karşı savaşma ve direnme içerisinde geçmişti. Nasıl ki Saddam'ın işgal ve katliamlarını kabul etmemiş, ona karşı direnerek Başûrê Kurdistan'ın Saddam diktatörlüğünden kurtuluşunu sağlamışsa, TC işgaline de karşı çıkarak Başûrê Kurdistan'ın özgür iradesinin yaşamasını sağlamak isteyen Başûrê Kurdistan halkımızın bilincini, iradesini, özgürlük ruhunu temsil ediyordu. Böylece bütün Kürdistan'ın özgür ve demokratik olması için mücadele ettiği kadar daha somutta TC'nin Başûrê Kurdistan'ı işgal saldırılarına karşı mücadele ediyor, Başûrê Kurdistan gençlerini, kadınlarını, halkını bu yönde eğitiyor, bilinçlendiriyor ve direnişe çekiyordu. Bunu kendisi için tarihi bir görev ve sorumluluk olarak görüyordu.

İşgalci güçler Helmet Yoldaşı önlerinde tehlike olarak görmüşlerdir

Nitekim şehadetinden birkaç saat öncesinde de bu çalışmaları bizzat yürüttüğünü biliyoruz. Bradost saldırısına karşı Başûrê Kurdistan halkının direnişini örgütleme çabası içinde olduğunu, bu doğrultuda gerçekleşen canlı kalkan direnişlerini ziyaret edip onlara destek verdiğini tanıklar ifade ediyorlar. Söz konusu faşist katliamın ise böyle bir çalışma ardından gerçekleşmiş olması, neden Helmet Yoldaşın böyle bir vahşi katliamın hedefi haline getirilmiş oldu-

Helmet Yoldaşın katledilmesiyle, değil TC'nin Başûrê Kurdistan işgaline karşı direnişin engellenmesi, zayıflaması bile yaşanmayacak. Tam tersine Başûrê Kurdistan'ın gençleri, kadınları, halkı, yurtsever halkı Helmetleşerek bu amaca sahip çıkacaklar. Topyekûn bir halk direnişi haline gelip Başûrê Kurdistan'ı AKP-MHP faşizmine mezar edecekler. Bundan hiçbir kuşkumuz yoktur. Böyle saldırı yaparak güya İstanbul yenilgisinin, faşist ordu çetelerinin Girê Biyê'de yediği darbenin intikamını bizden almak istiyorlar.

güya İstanbul yenilgisinin, faşist ordu çetelerinin Girê Biyê'de yediği darbenin intikamını bizden almak istiyorlar. 31 Mart seçiminin intikamını almak istiyorlar. Aslında bunları iyi anlıyoruz. "Tecridi Kırılım, Faşizmi Yıkılım ve Kürdistan'ı Özgürleştirilim" direniş hamlemizin faşist-soykırımcı sömürgeci zihniyet ve siyasete ne kadar ağır darbe vurmuş olduğunu bu saldırılardan da daha iyi görüyoruz ve anlıyoruz. O kadar ağır darbe yemişlerdir ki, bu denli gözü kara, gözü dönmüş, vahşi saldırılar yapabiliyorlar. Bu da gayet açık ve anlaşılır bir durumdur. Biz bunun da gereklerini yerine getireceğiz. AKP-MHP yönetimi, TC faşizmi İstanbul'u da, Girê Biyê'yi de, Xakûrkê direnişini de hiçbir zaman unutamayacak. Tam tersine bu direnişler onların kâbusu olacak ve sonlarını getirecek.

Burada önemli olan diğer bir nokta ise, yukarıda dikkat çektiğimiz gibi, söz konusu alçakça katliamda MİT marifetlerinin etkili olmasıdır. TC yönetimi bunu açıkça ifade ediyor. Zaten 2018 Ağustos ortasında Zeki Şengalî Yoldaşı katleden Şengal saldırısıyla benzeştiriyorlar. Elbette 9 Ocak 2013 Paris katliamına da benziyor. Dikkat edelim; Önder Apo ile İmralı'da görüşmeler başladığı bir sırada MİT saldırganlığıyla 9 Ocak Paris katliamı gerçekleştirildi. Sara, Rojbîn ve Ronahî yoldaşlar alçakça katledildiler. Şimdi de Önder Apo ile 2 Mayıs 2019'dan itibaren yeniden başlayan ve dört avukat, bir aile görüşü biçiminde süren görüşmeler olurken işte böyle bir saldırıyla yüz yüze geldik. Önder Apo, Paris katliamını, başlayan görüşmelere dönük provokatif bir saldırı olarak değerlendirmişti. Şimdi Helmet Yoldaşın katledilmesinin

rolünün önemini, belirleyiciliğini ortaya koyuyor. Zaten bu konuda önemli duyularımız ve bilgilerimiz de mevcuttur.

Burada önemli olan şudur: Qendîl'de MİT ne geziyor? MİT Qendîl'e nasıl gelebiliyor ve de Helmet Yoldaş gibi bir devrimciye ulaşabiliyor? Bu kadar görev ve sorumluluğu bulunan ve bunun gereklerine göre son derece duyarlı, dikkatli, titiz hareket eden bir devrimciyi havadan vurulabilir bir noktaya MİT denen istihbarat gücü nasıl getiriyor? Çok belli ki, yerel işbirlikçileri ve ajanları var. Başûrê Kurdistan'da bazı uşak ajan kişilikler bu doğrultuda kullanılmışlardır. Aynı şey Şengal'de de zaten yaşanmıştı. Bunları bilmiyor ve de üzerinde durmuyor değiliz. Bu anlamda böyle bir vahşi sömürgeci-soykırımcı saldırganlığa uşaklık, ajanlık yapmak çok kötü bir durumdur. Başûrê Kurdistan halkımızın bu gerçeği bilmesi, görmesi, böyle bir tek kişinin bile kendi içinden ortaya çıkmaması için çalışması, mücadele etmesi lazım. 'Ne yapalım; olur, bir de çürük ceviz çıkar' dememeliyiz. Bir tek çürüğü bile kabul etmemeliyiz. Eğer yeterli tutum, duyarlılık, etkinlik gösterirsek, çevremizi iyi kontrol edersek, faşist-soykırımcı sisteme hizmet eden istihbaratçılar üzerinde halk denetimini kurmayı başarırırsak, böyle çürük bir kişi bile çıkmaz. Çıksa bile böyle zarar verici olaylara kesinlikle yol açamaz. İşin önemli bir boyutu budur. Demek ki halkımız duyarlı olmalı, dikkatli olmalı, kendini doğal bir istihbaratçı, özgürlük savaşçısı olarak görmelidir. Bu biçimde kelle avcılığı yapmaya çalışanları, yurtsever, devrimci, militan ve öncüler TC'ye ihbar ederek para alma peşinde olan bu vampir ruhlu yaratıkları açığa çıkartma, bulma

ve onların zarar vermesini engelleme çalışmasını her Kürt insanı bir yurtseverlik görevi olarak bilip yürütmelidir.

Helmet Yoldaşın katledilmesi karşısında KDP ve YNK tutumunu ortaya koymalı

Diğer yandan, Qendîl'e Türk MİT'inin ulaşması ve böyle bir saldırıyı organize etmesi Başûrê Kurdistan yönetimine sorumluluk yüklüyor. Bu yönetimin aktif güçleri olan KDP ve YNK yönetimlerine sorumluluk yüklüyor. Onların istihbarat örgütleri olan PARASTIN ve ZANYARÎ'ye sorumluluk yüklüyor. Çünkü MİT Başûrê Kurdistan'da onların denetiminde çalışıyor. Onlarla birlikte çalışıyor. Eğer MİT Qendîl'e kadar ulaşabilmiş ve Helmet Yoldaş gibi bir devrimciyi katletmeyi örgütlemişse bunun PARASTIN ve ZANYARÎ'nin bilgisi dışında olması imkansızdır. Doğal olarak KDP ve YNK'den, Başûrê Kurdistan bölge yönetiminden alınan destekle bunu yapmıştır. Çünkü izni o güçler veriyorlar, desteği onlar veriyorlar.

Şu söylenebilir: Belki Başûrê Kurdistan yönetiminin, KDP ve YNK yönetimlerinin haberi yoktur. Biz bilgileri var demiyoruz. Yine belki PARASTIN ve ZANYARÎ örgütlerinin merkezlerinin bilgisi, haberi yoktur. Onların içine yerleştirilmiş bazı MİT ajanları, MİT ile ilişkide olan çevreler, kesimler bunu yapmış olabilirler. Ama öyle de olsa sorumlu güç PARASTIN ve ZANYARÎ'dir. Yine, onların içine insan sızdırarak Kürt özgürlük savaşçılarına karşı bu tarz cinayet işleme gücünü, Türk MİT'i, Başûrê Kurdistan yönetiminin sağladığı olanaklar, KDP ve YNK yönetimlerinin verdiği imkanlar sayesinde elde etmektedir. Dolayısıyla onlar da sorumludurlar. O halde bir izah gerekiyor. Başûrê Kurdistan yönetiminin, KDP ve YNK yönetimlerinin kendi sahalarında, TC MİT'inin çalışmaları temelinde, Başûrê Kurdistan'ın Süleymaniye nüfusuna kayıtlı, Başûrê Kurdistan'da uzun süre çalışmış, yasal bir partiye eşbaşkanlık yapmış, Başûrê Kurdistan parlamentosuna vekil seçilmek için aday olmuş bir siyasetçiye katletmiş olması karşısında kuşkusuz bu siyasi çevrelerin sorumluluğu var ve bu sorumluluğun izahı gerekiyor ama şimdiye kadar sustular. Hala da, bu yazıyı hazırladığımız süreç itibarıyla susuyorlar. Susmak, suçun ikrarı sayılabilir. Bu biçimde üzerlerindeki töhmet artmaktadır. Dolayısıyla eğer 'öyle değil, bizim sorumluluğumuz yok' diyorlarsa bunu alenen söyleyebilmeliler. Küçük bir olay olduğunda resmen açıklama yapıyorlar ama Diyar Xerîb gibi, değil Başûrê Kurdistan'ın, bütün Kürt camiasının tanıdığı, bildiği bir şahsiyet hem de istihbarat marifetiyle kendi sorumluluk alanlarında katlediliyor ama buna karşı herhangi bir ses çıkarmıyorlar. Çok açık ki, bunun kabul edilebilir bir yanı yoktur. Böyle bir tutum, suçluluk payını artırmaktadır. Eğer buna devam ederlerse halkın ve siyasi çevrelerin bundan çıkartacakları tek sonuç; kendi sorumlulukları altında bu cinayetin gerçekleştiği sonucu olur. TC'nin faşist-soykırımcı suçuna, katliamına ortak olma durumuna düşerler. Biz böyle olsun istemiyoruz. 'Suçludurlar ve ortaklırlar' demiyoruz. Suçlu ve ortak olmalarını aklımızdan bile geçirmek istemiyoruz. Belki içlerinde MİT'in örgütlemiş olduğu çevreler vardır, sızdırılmış ajan güçler söz konusudur. Onların marifetiyle olmuştur olabilir. Daha çok, böyle olabileceğini düşünüyoruz. Ama bu konuda aydınlatılmamız gerekiyor, bütün kamuoyunun aydınlanma beklentisi var. Bu da KDP ve YNK yönetimlerine, Başûrê Kurdistan yönetimine düşüyor. Eğer gözle görülür bir biçimde aydınlatıcı çaba göstermezlerse bundan suçu kabul ettikleri sonucu çıkacaktır. Bu kanaat gittikçe güçlenip genel bir sonuç haline gelecektir. Bunun da bilinmesi lazım. KDP ve YNK yönetimlerinin bu konuda tutum almaları gereklidir. Çünkü mümkün müdür, TC işgaline karşı çıkan bir Başûrê Kurdistan özgürlük savaşçısının, siyasetçisinin TC tarafından katledilmesine ortak olunsun, çanak tutulsun, destek verilsin. Bu iktidar mücadelesi, yurtseverlik, şu ya da bu insani durumla bağdaşmaz. O halde, Başûrê Kurdistan'da bu işbirlikçi ihanetin, teslimiyetin kökünü kazıyabilmek, ruhunu kurutabilmek, Başûrê Kurdistan direnişçiliğini özgürlük ve bağımsızlık ruhuyla bütün insanlara derinliğine özümsetebilmek için ortak bir çabaya ihtiyaç var. Çürük cevizleri bulup çıkartmamız ve toplumun içinden temizlememiz gerekiyor. Bunu elbirliğiyle yapmalıyız. Böyle bir çabaya herkes gibi KDP-YNK yönetimleri de yeterli bir düzeyde ve etkinlikle katılabilmelidirler. İçinde bulunulan bu karmaşık durumda sürecin Kürtlerin lehine gelişme sağlayabilmesi ancak böyle bir yaklaşımla olur diyoruz ve beklentimiz de budur.

Bunlarla birlikte, Helmet Yoldaşın şehit düşmesine yol açan bu alçakça

rımlarını çok daha vahşi yöntemlerle ve arttırarak sürdüreceğini ortaya koymuş bulunuyor.

İstanbul seçimi AKP-MHP faşizmi açısından bir hezimet oldu

Bu konuda seçim sonrasının nasıl gelişeceği yönünde bir arayış, değerlendirmeye genel kamuoyunda vardı. Seçimler karışık bir durumu ortaya çıkarmıştı. 31 Mart yerel seçimlerinde yediği darbeden, aldığı seçim yenilgisinden kat kat fazlasını AKP-MHP faşizmi 23 Haziran İstanbul seçiminde almıştı. Sürecin AKP-MHP'nin aleyhine işlediğini, dolayısıyla toplumun giderek daha fazla AKP-MHP faşizminden koptuğunu İstanbul seçimi net bir biçimde göstermişti. AKP-MHP faşizmi için bir hezimet olmuştu. Fakat Erdoğan-Bahçeli diktatörlüğünün seçimle gitmeyeceği, kendi rızasıyla iktidarı bırakmayacağı genel kanaat olarak herkes tarafından da değerlendiriliyordu. Böyle olunca, seçim sonrası Türkiye siyasetinin nasıl işleyeceği sorusu her zamankinden daha fazla yakıcı bir soru haline gelmişti.

Seçimler bir yanıyla AKP-MHP faşizminin yenilgiye uğramasını sağlayıp Türkiye'nin önünü açan demokratik güçlere umut ve cesaret veren bir düzey ortaya çıkarırken, bir yanıyla da

parçalarına dönük faşist saldırı ve savışı daha da derinleştirip yaygınlaştırmaya çalışacağını ortaya koydu.

Dikkat edilirse seçimin hemen öncesinde hiç de ilişkisi olmayan bir kişilik İmralı'ya gönderilerek Önder Apo ile görüşme yaptırıldı. Önder Apo'nun avukatlarla yaptığı görüşmede söyledikleri bu kişi üzerinden ters yüz edilmeye ve böylece ortam provoke edilmeye çalışıldı. Ciddi bir özel savaş planıyla Önder Apo, PKK, HDP bu plana alet edilerek İstanbul seçimi kazanılmak istendi. Fakat bu provokatif saldırı özel savaş girişimi sahiplerinin elinde kaldı, bomba ellerinde patladı. Daha fazla teşhir oldular. Dolayısıyla İstanbul seçimindeki yenilgileri bunun sonunda daha da ağır oldu. Seçimler bittikten bu yana da avukatlara ve ailelere herhangi bir görüşme yaptırmadılar. Dikkat edilirse, avukat ve aile görüş başvuruları anında reddediliyor. Bu böyle devam edecek mi? İnsan yüzde yüz net bir şey söyleyemese de yüzde doksan dokuz böyle olacağını söyleyebiliyor. Demek ki, İstanbul seçiminden önceki dört avukat ve bir aile görüşü, "Tecridi Kırılım, Faşizmi Yıkılım ve Kürdistan'ı Özgürleştirilim" direniş hamlemizin, Leyla Güven öncülüğündeki açık grevlerinin zorlaması sonucunda gerçekleşmiş. Demek ki, hepsi direniş etkisiyle olmuş ve özel savaş kapsamında başvuru taktikler olarak gerçekleşmiş. Yani zorlukların

işkence ve tutuklamalar, siyasi soykırım operasyonlarının büyütülmesi, Rojava Kurdistan'a dönük tehditler, sınıra askeri sevkıyatın sürdürülmesi, G-20'de tamamen Kürt düşmanlığının yapılması, Kürt soykırımı için siyasi, askeri tüm devletlerden destek alınmaya çalışılması, Bakurê Kurdistan'da ve Medya Savunma Alanları'nda askeri teknik saldırıların artırılması ve bu çerçevede bilinçli ve planlı bir saldırıyla Merkez Komite üyemiz Helmet Yoldaşın katledilmesi bu gerçekleri net bir biçimde ortaya çıkartıyor, gösteriyor. Aslında AKP-MHP politikalarını netleştiriyor. Besbelli ki, demokrasinin küçük bir kırıntısı bile bu güçlerde yoktur. Eğer öyle olsaydı istifa ederlerdi. Türkiye'yi bir erken seçime götürürlerdi. Öyle yapmak istemedikleri ortadadır. Tersine, CHP ve İyi Parti'yi biraz daha yumuşatarak, gizli-açık onlarla da ilişki ve ittifak oluşturmaya çalışarak Kürdistan Özgürlük Hareketinin, Kürt halkının ve Türkiye demokratik güçlerinin üzerine daha ağır bir vahşi tutumla saldırıyı açığa çıkıyor. AKP-MHP'de bir siyasi yaklaşım görülmüyor. Oluşturmaya çalıştıkları faşist diktatörlüğün ömrünü ancak içte faşist terör, baskı, sömürü, işkence ve katliamları artırarak; dışta ise Başûr ve Rojava Kurdistan'a, Libya'ya, şuraya buraya dönük saldırı savaşlarını geliştirerek ayakta kalmaya, iktidarlarının ömrünü uzatmaya çalışıyorlar.

TC devleti, halkların devrimci demokratik mücadelesiyle parçalanıp demokratik değişim-dönüşüme uğratılmadıkça kendi iç yapısıyla değişim-dönüşüm geliştiremiyor, kendini reforme edemiyor, demokratikleştiremiyor. Faşist soykırımcı-sömürgeci zihniyet ve siyaset o kadar hakim ki, kaskatı kesilmiştir. Parçalanıp kırılır ama asla değişip dönüşemez. Neden? Çünkü soykırımcıdır, işgalci saldırgandır, faşisttir. Faşist-soykırımcı savaşçılık bir zihniyet ve siyaset olarak Türkiye'de ortaya çıkmış bir olgudur.

katliam saldırısının yeni sürecin aydınlatılması ve anlaşılır hale gelmesi açısından da kuşkusuz büyük önemi var. Mayıs ayında İmralı'da yapılan görüşmeler ortamında Önder Apo sürecin 23 Haziran İstanbul seçiminden sonra netleşeceğini açıkça ifade etmişti. "30-40 gün sonra görüşmelerin ne anlama geldiğini, sürecin nasıl ilerleyeceğini görür ve anlarız" demişti. Şimdi 23 Haziran seçiminden sonra 5 Temmuz'da Helmet Yoldaşın bu biçimde alçakça, planlı saldırıyla katledilmiş olması, aslında AKP-MHP faşizminin sürece vermiş olduğu cevap oluyor. İmralı görüşmelerini niçin yaptırdığını, onları nasıl birer özel savaş yöntemi olarak kullandığını, seçimde uğradığı ağır yenilginin nedeni olarak Kürtleri gördüğünü ve yeni süreçte bunun da intikamını alırcasına Kürt katliamlarını ve soyki-

süreci daha karmaşık hale getirmişti. Tabii karmaşılaşan Türkiye siyaseti, karmaşılaşan Kürdistan ve Ortadoğu siyaseti anlamına geliyordu. Yani önümüzdeki süreçte Ortadoğu'da çatışmalı durumun seyrinin üzerinde de Türkiye'nin iç siyasetindeki gelişmeler çok önemli bir etkide bulunacaktı. Bunu herkes böyle görüyor, anlıyor, değerlendiriyordu. Buna göre de İstanbul seçim sonuçları temelinde Türkiye siyasetinin gidişatının nasıl olacağını anlamaya çalışıyordu. İşte böyle bir karmaşık süreçte Helmet Yoldaş katleden saldırı önemli bir aydınlatıcılık rolü oynadı. Erdoğan-Bahçeli faşist diktatörlüğünün seçim yenilgisiyle istifa etmeyeceğini, iktidarı bırakmayacağını, tersine Kürt düşmanlığı ve Kürt soykırımında ısrar edeceğini, Bakurê Kurdistan'a ve Kürdistan'ın Başûr ve Rojava

aşılabilmesi için biraz hafifletici neden olarak AKP-MHP faşizmi görüşmeleri yaptırmış. Bu ortaya çıkıyor.

Bunun ötesinde Erdoğan-Bahçeli zihniyetinde ve siyasetinde herhangi bir değişiklik yoktur. Dahası 31 Mart ve 23 Haziran yerel seçimlerinde yaşadıkları hezimetin sorumlusu olarak Kürdistan Özgürlük Hareketini, Önder Apo'nun çizgisini, Kürt halkını görüyorlar. HDP'de birleşen demokrasi blokunu görüyorlar. Bu temelde de söz konusu yenilginin intikamını almak için hareketimize, HDP'de somutlaşan demokratik siyasete, halkımıza dönük saldırılarını seçim öncesinden kat kat arttırarak sürdürmeyi hedefliyorlar. Bunu Erdoğan ve Bahçeli kişilikleri de somut olarak açıklamış bulunuyor. Hakûrkê'ye dönük saldırılar, Bakurê Kurdistan'da artan faşist baskı, terör,

Erdoğan-Bahçeli diktatörlüğü anti-faşist direnişle yıkılmadıkça iktidarı bırakıp gitmezler

Netleşen sonuçlar olarak şunları söyleyebiliriz: TC devleti, halkların devrimci demokratik mücadelesiyle parçalanıp, demokratik değişim dönüşüme uğratılmadıkça kendi iç yapısıyla değişim-dönüşüm geliştiremiyor, kendini reforme edemiyor, demokratikleştiremiyor. Faşist soykırımcı-sömürgeci zihniyet ve siyaset o kadar hakim ki, kaskatı kesilmiştir. Parçalanıp kırılır ama asla değişip dönüşemez. Neden? Çünkü soykırımcıdır, işgalci saldırgandır, faşisttir. Faşist-soykırımcı savaşçılık bir zihniyet ve siyaset olarak Türkiye'de ortaya çıkmış bir olgudur. Birinci Dünya

Savaş içerisinde İttihat ve Terakki yönetiminin geliştirdiği hususlardır. Bu, emperyalist savaşın zorlamasıyla yaratılmış zihniyet ve siyaset oluyor ki, günümüzde AKP-MHP faşizminin İttihat ve Terakki Türk İslam Sentezciliğini en üst düzeyde temsil ettiği açık bir gerçektir. TC devleti böyle bir zihniyet ve siyaset temelinde oluşmuş bir devlettir. Erdoğan-Bahçeli diktatörlüğü de bu devletin faşist sömürgeci-soykırımcı zihniyet ve siyasette zirve yapmış hali oluyor. O nedenle TC halkların mücadelesiyse engel olmaktan çıkartılmadıkça faşist-soykırımcı gerçeğinden kurtulamaz, kendisini değiştirip dönüştüremez. Erdoğan-Bahçeli kişilikleri faşist-soykırımcı zihniyet ve siyasetten kurtulamazlar. İrkçi, şoven milliyetçilik onların damarlarında hareket halindedir. Dolayısıyla Erdoğan-Bahçeli diktatörlüğü anti-faşist direnişle yıkılmadıkça iktidarı bırakıp gitmezler. Zorla, şiddetle, katliamla Türkiye'yi dört bir yanda savaşa sürerek iktidarda kalmaya, ömrünü uzatmaya çalışırlar.

Dikkat edilirse seçim sürecinde de bu durumu dillendirdiler. Buna, "Beka sorunu" dediler. Yani iktidarda olmazlarsa yok olacaklar. İktidar gücüyle, iktidar zoruyla, katliamla kendi varlıkları ve yaşamlarını sürdürüyorlar. Kendi bekaları buna bağlıdır. Muhalefet olarak var olamazlar, ayakta kalamazlar. Çünkü binlerce suç işlediler. Yağma, talan, baskı, katliam, sömürde Hitler'i bile geçtiler. El Kaide'den, DAİŞ'den El Nusra'ya kadar insanlık suçu işleyen bütün çeteleri örgütleyip, koruyup, besleyen temel güç oldular. Onların yaptıklarının hepsinin suç ortağıdır, iktidardan düşerlerse bütün bunların hesabının kendilerinden sorulacağını bildikleri için demokratik siyasi yollarla iktidarı bırakmamakta ısrarlıdır, kararlıdır. Bu net bir biçimde ortaya çıkmıştır. Faşist diktatörlüğü yaşatabilmek, iktidarlarının ömrünü uzatabilmek için de ellerinde tek çare kalmaktadır. O da; ırkçı-şoven milliyetçiliği daha çok tahrik etmek, daha fazla geliştirmek ve bu temelde faşist-soykırımcı siyaseti daha çok örgütleyip kurumlaştırmak; Kürt düşmanlığını, Kürt soykırımcılığını temel ve tek bir siyaset olarak en ileri düzeyde geliştirip uygulamak; Bakurê Kurdistan'da her türlü hukuk ve ahlak dışı yöntemlerle bunu uyguladığı gibi, Kürdistan'ın diğer parçalarına, Başûr ve Rojavayê Kurdistan parçalarına dönük de böyle bir işgalci, katliamcı saldırganlık içerisinde olmak; hatta bunlarla da sınırlı kalmayıp Birinci Dünya Savaşı'nda İttihat ve Terakki yönetiminin yaptığı gibi her cephede savaş ilan etmek ve bütün Ortadoğu'yu kendisi için savaş cephesi haline getirmek oluyor.

Nitekim sadece Kürdistan'ın Rojava ve Başûr parçalarına dönük bir askeri saldırı yürütmüyorlar. Dikkat edilirse, Libya'da da savaş halindeler. Yemen'de de savaş halindeler. Gittikçe savaş cephelerini de arttırmaya çalışıyorlar. Savaşı durdurulursa, katliam ve işgalden vaz geçerlerse iktidardan düşeceklerini görüyorlar. İktidardan düşerlerse de tarih, insanlık, halklar, en önemlisi de Kürtler önünde hesap vermek durumunda kalacaklarını anlıyorlar. Bütün bunlardan kurtulabilmek için ve kendi o çürümüş maddi varlıklarını biraz daha fazla yaşatabilmek için söz konusu faşist, katliamcı, Kürt düşmanı, kadın düşmanı, halklar düşmanı saldırganlığı, terörü, baskıyı her alanda yürütüyorlar, sürdürüyorlar. Her gün onlarca insan katlederek, tarihi yağmalayarak, coğrafyayı yakıp yıkarak, insanları aç, susuz, işsiz bırakarak, kısaca; başkalarının kanını emerek, vampir gibi günlük olarak kendilerini ayakta

tutmaya çalışıyorlar. Erdoğan-Bahçeli faşist diktatörlüğünün geldiği nokta budur. Bunun dışında izleyebileceği bir politika yoktur. Başka türlü iktidarda kalma şansı söz konusu değildir.

AKP'nin içi bir kazan gibi fokur fokur kaynıyor

31 Mart ve 23 Haziran seçimleri iktidardan bu güçleri düşürmüştü. Aslında 7 Haziran 2015 seçimi AKP'yi iktidardan düşürmüştü. O günden bu yana iktidardaki durumu meşru değildir. 1 Kasım 2015 sözde seçimiyle aslında iktidarı gasp etmişti. Kürtlere karşı başlattığı savaş temelinde zorla 7 Haziran'daki yenilgisini tersine çevirtip seçimi kazandığını ve yeniden hükümet olduğunu ilan etmişti. Bu durum 31 Mart ve 23 Haziran yerel seçimleriyle daha da somutlaştı. AKP'nin oy oranı mevcut haliyle yüzde 30'larda bile değildir. Kesinlikle yüzde 40'ların altına düşmüş bulunuyor. Hatta AKP'nin içi bir kazan gibi fokur

istemeyen bu gücün zayıflıklarından yararlanarak Türkiye'yi daha fazla sömürmeye, daha çok çıkar elde etmeye çalışıyorlar. Bir de TC devletin, Tayyip Erdoğan yönetiminin zayıf karnını çok iyi görmüş durumdadır. Bu da Kürdistan Özgürlük Hareketi oluyor. Kürt Özgürlük Mücadelesinin dayattığı demokratik siyaset, Türkiye'nin demokratik değişim ve dönüşüme uğraması çizgisi oluyor. Onunla da tehdit edince istedikleri kadar kredi alabiliyorlar, ihale alabiliyorlar, istedikleri kadar çıkar elde edebiliyorlar. Küçük bir tehdit Tayyip Erdoğan yönetiminden tonlarca imkân elde etmeye yol açabiliyor. Böylece Türkiye'yi Tayyip Erdoğan yönetimi altında inek sağır gibi sağıyorlar. Silah satarak, şu bu ihale ve krediyi alarak tam bir sömürü alanı haline getirmiş durumdadır. Tayyip Erdoğan yönetimi ancak ilişkilerini bununla sürdürebiliyor. Herkese, öbürüne karşı bir şeyler söyleyerek yürütmeye çalışıyor. Rusya'ya Amerika'ya karşı, Amerika'ya İran'a karşı, İran'ı ABD'ye karşı destekliyor gibi gö-

ile savaş halinde, Mısır ile savaş halinde, Suudi ile savaş halinde, İran ile zaten bölgesel hegemonya biçiminde savaş halindeler ki, tümüyle Ortadoğu'dan tecrit olmuş, Ortadoğu'daki siyasi güçlerle çelişip çatışan bir pozisyonadalar. Dış ilişkileri de böyledir. NATO ile ilişkileri hiçbir zaman bu duruma gelmemişti. 1952'de NATO'ya girdiklerinden bu yana böyle bir pozisyona hiç düşmediler. Sözde şimdi bazı çevrelerle, Rusya ile de ilişki geliştirerek kendi güvenliklerini sağlamış olduklarını söylüyorlar ama biz biliyoruz ki, ABD ile Rusya anlaşarak Türkiye'ye karşı bu politikaları yürütüyorlar. Arkalarında Yahudi sermayesi var ve her iki gücü de Yahudi sermayesi örgütüyor; TC, Erdoğan-Bahçeli faşizmi ise sanıyor ki bu güçler arasında politika yapıyor. Hâlbuki onların kendi aralarındaki ilişki ve ortaklıkları, Türkiye ile ilişki ve ortaklıklarından daha fazladır.

Kısaca şunu söyleyebiliriz: TC, demokratik değişim yaşama, reform yapma yeteneğinde değildir. Erdoğan-Bah-

tüm baskı ve katliamlara karşı en son "Tecridi Kırılım, Faşizmi Yıkılım ve Kürdistan'ı Özgürleştirilim" direniş hamlesi de gösterdi ki, halk diri ve ayakta.

Yine 31 Mart yerel seçimleri net bir biçimde ortaya koydu ki, halk son derece örgütlü ve politiktir. Herkes, "Kürtler kadar bilinçli, politikleşmiş, örgütlenmiş bir topluluk yoktur" diyor. Faşist-soykırımcı zihniyet ve siyaset böyle bir toplumla karşı karşıyadır. Katliamlar, baskılar bu toplumu zayıflatmıyor, tam tersine toplumsal bilinç ve örgütlülük böyle bir düzeyde gelişmiş bulunuyor. Bu da Türkiye'nin demokratikleşmesini, yine Kürdistan'ın diğer parçaları üzerinden Ortadoğu'nun demokratikleşmesini daha çok gündeme getiriyor. Her yerde toplantılar oluyor, konferanslar oluyor. Önder Apo'nun savunmaları Ortadoğu'nun her tarafında daha çok okunuyor. Arap aydınları, Fars aydınları, diğer halklardan aydınlar, siyasetçiler, sanatçılar Önder Apo'nun geliştirdiği Demokratik Özerklik, Demokratik Konfederalizm çizgisini daha derinden anlamaya, Demokratik Orta-

Artık Erdoğan-Bahçeli diktatörlüğü için yolun sonu çoktan görünmüştür. O sona doğru doludizgin gidiyor. Aslında Tayyip Erdoğan yönetimi, "Kürt Sorununu çözeceğim, ateşkes ilan ediyorum, demokratik çözüm süreçleri geliştiriyorum" dediği zaman, işe ciddi yaklaşmadığından birçok aydın çevre, "Kürt sorununu çözmeyen kendisi çözülür" biçiminde değerlendirmişlerdi. Şimdi, geçen süreç Tayyip Erdoğan yönetiminin ciddi olmadığını, tutarlı davranmadığını, Kürt sorunu için bir çözüm gücü olmadığını ortaya koydu.

fokur kaynıyor. Şimdiye kadar çok ürkek, korkak davranmış olsalar da Tayyip Erdoğan tarafından politikadan dışlanmış olan birçok çevre artık başını kaldırmaya, kendi hakkını aramaya, kendi çıkarlarını savunur hale gelmeye yöneliyor. Öyle anlaşıyor ki, giderek bu durum daha çok gelişecek. Şimdiye kadar baskıyla, terörle korkutup sindirdiği bu güçleri Tayyip Erdoğan yönetimi, bir de her seferinde 'ben seçim kazanıyorum dolayısıyla iktidar hep bendedir' diyerek engelledi ama 23 Haziran İstanbul seçimleri Tayyip Erdoğan tilsimini bozdu. AKP'nin sihrini kırdı, AKP-MHP faşizminin yenilebileceğini, Bahçeli'nin faşist MHP'sinin bile AKP'yi, Tayyip Erdoğan yönetimini kurtarmaya, ayakta tutmaya gücünün yetmeyeceğini herkese gösterdi. Bu çok önemli bir sonuçtur, önemli bir gelişmedir. Herkes bundan destek alıyor, güç buluyor. Özellikle AKP içerisinde kenara atılan birçok çevre şimdi kendi çıkarını daha güçlü savunur hale geliyor ki, giderek bu AKP-MHP ittifakını da, AKP'nin kendi içini de parçalayacak. Bunu kendileri de net bir biçimde görüyorlar.

Diğer yandan, dış güçlerle tam bir çelişki ve çatışma halindeler. Tecrit olmuş durumdadır. Evet, herkesle ilişkiyi sürdürüyorlar ama neyin karşılığında, hangi temelde sürdürüyorlar. Türkiye'nin imkânlarını pazarlayarak, önderinde kırk takla atarak, Türkiye'nin geleceğini ipotek ederek, herkese daha fazla kredi, daha fazla rüşvet vererek, aslında iktidarlarının ömrünü uzatmaya çalışıyorlar. Amerika önünde böyledir, Rusya önünde böyledir, İran'ın önünde böyledir, Avrupa'nın önünde böyledir, Çin'in önünde böyledir. AKP yönetiminin ve TC devletin bu güçler nezdinde öyle ciddi bir itibarı ve etkinliği kalmış değildir. Hepsini kaybetmiş durumdadır.

Şimdi Tayyip Erdoğan yönetiminin seçimi kaybetmiş olduğunu da görerek bu güçler şöyle bir tutum gösteriyorlar: Uzun vadeli ortak bir işe Tayyip Erdoğan yönetimiyle girmiyorlar. İçte toplumsal desteğini kaybederek iyice güçten düşmüş olan ve yönetim olma meşruyetini kaybetmiş ama yönetimi de bırakmak

rünerek, bir de bol bol kredi vererek kendi iktidarını ayakta tutmaya çalışıyor. Peki, bu nereye kadar gidecek? Böyle bir kumar oyunu ne kadar devam edecek? Kuşkusuz bir yerde bunun ipi çilecek ve tüm bu alavere dalavereler açığa çıkıp, tarihte benzerlerinin yaşadığı gibi bir devrilişi Erdoğan-Bahçeli diktatörlüğü de yaşayacak. Bu kesin bir gerçektir. Hem de güncel yaşanan, çok yakınlaşmış bir gerçeklik durumundadır.

Erdoğan-Bahçeli diktatörlüğü Türkiye'yi herkesle çatışır konuma getirdi

Şimdi siyasi durumun esası budur. Dikkat edilirse Rusya, İdlip pazarlığı altında Suriye'deki durumundan yararlanarak S-400'ler satışından toplamı bilmem neye kadar Türkiye'den o kadar kazanç sağladı. ABD bir yandan kazanç sağlıyor, sömürü yapıyor; diğer yandan İran'a karşı kullanmak için ayakta tutuyor ama, TC ile Suriye'de de, birçok yerde de savaş halindedir. Erdoğan-Bahçeli diktatörlüğü Türkiye'yi herkesle çatışır konuma getirdi. Bazen "Stratejik müttefiklerimiz" diyorlar ama bunlar sadece sözdedir. Hiçbir stratejik ilişki bırakmadı, hepsi günlük çıkarlara dayalı taktik ilişkilerdir ve pazarlık kapsamındadır, çıkar doğrultusundadır. Çıkar karşılığı ilişki oluyor. Bir tarafı ilişki ise diğer tarafı karşıtlık, yani düşmanlık olarak gerçekleşiyor. Böylece herkese kendini pazarlayarak bir tür ilişki kuruyor ama onun karşılığı olarak herkesle çelişen ve çatışan bir durumu da yaşıyor.

Böylelikle Erdoğan-Bahçeli diktatörlüğü iyice tecrit olmuş, daralmış bir konumdadır. Dikkat edelim; 31 Mart ve 23 Haziran seçimleri ortaya çıkardı ki, Türkiye toplumundan tecrit olmuşlardır. Bu iki partinin oluşturduğu faşist ittifak artık şu an yüzde 30'ları ancak temsil edebiliyor. Türkiye toplumunun büyük bir bölümünden tecrit edilmiş durumdadır. Bölgeden tecrit edilmiş durumdadır. Araplarla, İran'a imkanlar sunarak bazı ilişkiler sürdürüyor olsalar da gerçekten de savaş halindeler. İsrail

çeli diktatörlüğü seçimle, demokratik siyasetle iktidarı bırakmamakta kararlıdır. Faşist diktatörlüğü içte ve dışta baskı, faşist terör, katliam ve Kürt soykırımıyla sürdürmek, iktidarı bu temelde ayakta tutmak istemektedir. İçte faşist baskı, terör, katliam ve işkenceyi artırarak, Kürdistan'ın Başûr ve Rojava parçalarına dönük işgalci saldırılar geliştirerek, Ortadoğu'nun her tarafına savaşı güç olarak yayıyarak, dünyadaki ilişkilerini böyle bir savaş ve taktik çıkar ilişkilerine dönüştürerek ayakta kalmak çabasıdadır. Başka türlü Erdoğan-Bahçeli diktatörlüğünün kendini ayakta tutma gücü yoktur. Böyle bir savaşı sürdürmede de rezervlerini çok büyük ölçüde tüketmiş durumdadır.

Evet, tavizler vererek çeşitli güçlerden kısmen destek almaya, günü kurtarmaya, günlük olarak iktidarını sürdürür konumda olmaya çalışıyor ama bu doğrultudaki imkânları ve fırsatları gittikçe tüketiyor. AKP-MHP faşizmi artık yolun sonuna geliyor. Söz konusu çıkar ilişkilerini sürdüremez duruma düşüyor. Herkes daha fazlasını istiyor –ki bunu verecek konumda değildir. Diğer yandan Türkiye'nin her şeyini pazarlayıp bazı imkânlar elde ederek Kürt soykırımını gerçekleştirmeyi, Kürdistan Özgürlük Hareketini ezdikçe muhalefeti yok edip iktidarını ayakta tutmayı başaracağını sanıyor ama tüm bu çabalarına rağmen Kürdistan Özgürlük Hareketini geriletmekte, zayıflatmakta başarılı olamıyor. Gerillaya dönük saldırılar sonuç vermiyor. Halk üzerindeki işkence, katliam sonuç vermiyor. Zindanları dolduruyor, sonuç alamıyor. Kadın katliamlarını, cinayetleri, taciz ve tecavüzü en ileri düzeye çıkartıyor ama kadınları yıldırıyor. Kürdistan'ın Rojava ve Başûr alanlarını tehdit ediyor ama korkutuyor, ürktürmüyor. Dolayısıyla Kürdistan Özgürlük Mücadelesini değil zayıflatmak, tam tersine mücadele böyle bir çelişki ve çatışma içerisinde daha çok büyüyor ve gelişiyor. Başûrê Kurdistan'daki etkinliği artıyor. Rojava Kurdistan tümüyle faşist-soykırımcı TC karşıtı bir siyasi duruş gösteriyor. Bakurê Kurdistan'da

doğu Konfederalizmi biçiminde önerdiği çözüm yolunu daha çok bilince çıkartmaya, Demokratik Ortadoğu-Özgür Kürdistan formülünün bölge için ne kadar önemli, bölge halklarını kurtuluşa ve özgürlüğe götüreceği bir çözüm olduğunu daha çok görmeye yöneliyorlar. Bu da, değil Kürdistan Özgürlük Hareketinin daralıp sıkışması, tam tersine Kürdistan sınırlarını da aşarak demokratik Türkiye mücadelesini, demokratik Ortadoğu mücadelesini daha çok geliştiren, demokratik Türkiye devrimini, demokratik Ortadoğu devrimini daha fazla güncel kılan bir konuma getiriyor. Partimizin, halkımızın ilişki ve ittifaklarını daha çok büyütüyor, genişletiyor. Türkiye'de demokratik siyaset, demokratik toplum hareketi seçim sonrasında da seçimden alınan güçle dikkat edilirse daha çok gelişiyor. AKP-MHP faşizminin alternatifi olarak HDP'nin başını çektiği demokratik siyasi çözüm başat bir siyaset haline gelmiş bulunuyor. Aynı şekilde Kuzey ve Doğu Suriye Demokratik Özerk Yönetimi'nin etkisiyle Demokratik Suriye Birliği çözümü gündemleşiyor. Tüm bu gelişmelerin Başûrê Kurdistan'la Irak üzerindeki etkisi; yeni yeni bilinçlenme ve örgütlenmeye, siyasi-askeri mücadelenin Başûrê Kurdistan ve Irak'ta daha fazla gelişip derinleşmesinin ortaya çıkmasına; Irak'ta da bir düşünsel, siyasi gelişme ve demokratizasyonun gündeme gelmesine yol açıyor ki, bu tüm Arap sahasına demokratik zihniyet ve siyasetin daha fazla yayılması ve pratik etkiye bulunması anlamına geliyor.

"Kürt sorununu çözmeyen kendisi çözülür"

Şu ortaya çıkmış durumdadır: Artık Erdoğan-Bahçeli diktatörlüğü için yolun sonu çoktan görünmüştür. O sona doğru doludizgin gidiyor. Aslında Tayyip Erdoğan yönetimi, "Kürt Sorununu çözeceğim, ateşkes ilan ediyorum, demokratik çözüm süreçleri geliştiriyorum" dediği zaman, işe ciddi yaklaşmadığından birçok aydın çevre, "Kürt sorununu çözmeyen kendisi çözülür" biçiminde değerlendirmişlerdi. Şimdi, geçen süreç

Kürt halkı gerçekten ağır bedel de ödese büyük bir direniş halindedir. Bu da cesur ve fedakâr bir direniştir. Bu, 14 Temmuz ruhuyla olan bir direniştir. 15 Ağustos ruhuyla olan bir direniştir. Mazlumların, Kemallerin, Hayrilerin, Egîdlerin ruhuyla, çizgisiyle gerçekleşen bir direniştir. Bu temelde bilinçlenmiş, örgütlenmiş, en ileri düzeyde cesaret ve fedakârlık kazanmış bir Kürt halk gerçekliği var. Bu gerçeklik; DAİŞ karşısında savaşıarak DAİŞ'i yenilgiye uğratıp insanlığın varlığını koruyarak kendini kanıtlamış bir gerçeklik de oluyor.

Tayyip Erdoğan yönetiminin ciddi olmadığını, tutarlı davranmadığını, Kürt sorunu için bir çözüm gücü olmadığını ortaya koydu. Tam tersine, alavere dalavereyle, yalan dolanla Kürtleri kandırmaya, Kürt soykırımını daha köklü geliştirebilmek için özel savaşı daha çok derinleştirmeye yöneldiği ortaya çıktı. Şimdi bu gerçeklik net bir biçimde görülüyor ve söz konusu kural işliyor. Artık özel savaş uygulamalarının sonuna gelmiş bulunuyor. Alavere dalavere süreci bitiyor. Takke düşmüş kel görünmüştür. Tayyip Erdoğan kişiliği net bir biçimde ortaya çıkmıştır. AKP iktidarında somutlaşan Kürt düşmanı, faşist-soykırımcı zihniyet ve siyaset tüm yönleriyle deşifre olmuştur ki, artık Devlet Bahçeli gibi sicilli bir faşist diktatörü kendisine kılavuz yapmaktan, korucu yapmaktan medet umar hale gelmiştir. Derler ya; kılavuzu karga olan bilmem ne olurmuş, şimdi kılavuzu Devlet Bahçeli olan Tayyip Erdoğan yönetiminin de sonunun Saddamlar, Hitlerler gibi gümbür gümbür devriliş olacağı açıktır ve işte öyle bir sürece doğru gidiyor. Kürt sorununu çözme değil, özel savaşla ezmeyle uğraştığı netleşmiş bulunuyor. Genel kural burada da işliyor. Kürt sorununu çözemediği için kendisi çözülüyor, çöküyor. Ne yaparsa yapsın ömrü tükeniyor, son görünüyor.

Çok açık ki, böyle bir durum, çok sert bir savaşın içinde de olursa, yine ağır bedeller de ödeniyor olsa, Kürdistan Özgürlük Mücadelesini geliştirmek ve zafere taşımak için imkân ve fırsatları her zamankinden çok daha fazla artırması bulunuyor. Bu da günümüzdeki devrimciliğe, Parti kadrolarına ve örgütlü öncülüğüne bu gerçekleri daha çok görme, anlama ve bu temelde görev ve sorumluluklarına sahip çıkarak başarıyla yerine getirme ilkesini, tutumunu dayatıyor. Durumu başka türlü izah etmenin imkânı yoktur. AKP-MHP faşizminin içte ve dışta neleri yaşadığını, nasıl bir çöküş ve çözülüş içerisinde olduğunu, kendini nasıl ayakta tutmaya çalıştığını ortaya koyduk. Evet, Türkiye'nin maddi imkânlarını kullanıyor, belli bir teknik güç edinmiş, yine Türkiye'nin imkânlarını pazarlayarak sağdan soldan savaş araç ve gereçleri alıyor ve bunları hiçbir ahlak ve hukuk kuralına bağlı kalmadan Kürt halkını, Kürt Özgürlük Hareketinin militanlarını katletmekte vahşice kullanıyor.

İşte, en son katliam Helmet Yoldaşın katliamı oldu ki, çok vahşi katliamdı, vahşice işlenmiş bir cinayetti. Bunları yapıyor, bu bir gerçektir. Fakat bu, çok rahat, çok güçlü, imkânları bol olduğu için değil; aslında çok ağır bir çöküş sürecinde olduğunu, kendini ancak başkasını yok ederek ayakta tutabildiğini gösteriyor. O nedenle, bir güç değildir, tersine bir zalimlik, vahşiliktir, yamyamlıktır denebilir. Başka türlü bu durumu

tanımlamak mümkün değildir. Tayyip Erdoğan yönetimi altında, TC devlet olmaktan da çıkmış, bütün stratejik ilişkilerini kaybetmiş, bir bireysel faşist diktatörlük haline gelmiştir. Durmadan sağa sola sarsılmaktadır, nerede, hangi rüzgârla, ne zaman devriliş çökeceği beklenen bir konumdur ki her an biraz sert esen bir rüzgâr gümbür gümbür devirecektir. Böyle bir konumu yaşıyor. Bunun böyle olduğu ve artık Tayyip Erdoğan yönetiminin aslında meşruiyetini kaybettiği, yıkıldığı seçim sonuçlarıyla ortaya çıktı. Gerisi onu devirecek, çökecek bir rüzgâr olabilmekte kalıyor. Öyle bir sert esen rüzgârla karşılaştığı an kesinlikle çökecektir.

Bilinçlenmiş, örgütlenmiş, en ileri düzeyde cesaret ve fedakârlık kazanmış bir Kürt halk gerçekliği var

Bunun karşılığında Kürt halkı gerçekten ağır bedel de ödese büyük bir direniş halindedir. Bu da cesur ve fedakâr bir direniştir. Bu, 14 Temmuz ruhuyla olan bir direniştir. 15 Ağustos ruhuyla olan bir direniştir. Mazlumların, Kemallerin, Hayrilerin, Egîdlerin ruhuyla, çizgisiyle gerçekleşen bir direniştir. Bu temelde bilinçlenmiş, örgütlenmiş, en ileri düzeyde cesaret ve fedakârlık kazanmış bir Kürt halk gerçekliği var. Bu gerçeklik; DAİŞ karşısında savaşıarak DAİŞ'i yenilgiye uğratıp insanlığın varlığını koruyarak kendini kanıtlamış bir gerçeklik de oluyor. Bilinç düzeyiyle, örgütlülük düzeyiyle, özgürlük ve demokrasi bilinci ve tutkusu düzeyiyle kendisini kanıtlamış ve bütün dünyaya tanıtmış bulunuyor. Kimsenin yenemediği DAİŞ'i yenme gücünü göstermesi, Önder Apo öncülüğünde Kürt halkının ne düzeyde bir bilinç, örgütlülük, irade, cesaret ve fedakârlık kazanmış olduğunu net bir biçimde ortaya koyuyor.

Dikkat edilirse, koşullar AKP-MHP faşizmini tümünden çöküşe götürmek için, bunu sağlayacak bir mücadeleyi geliştirme noktasında son derece elverişli, büyük imkân ve fırsatları içinde taşıyan bir konuma sahiptir. Bunu net olarak söyleyebiliriz. İşte, bölgede yaşanan Üçüncü Dünya Savaşı'nın içerdiği çelişki ve çatışmalı durum bunu çok açık bir biçimde ortaya koyuyor. ABD-İran gerginliği Kürdistan'ın Başur parçasını, Irak zeminini de bir çatışmalı alan haline getirdi. Bakur ve Türkiye çatışmalıydı. Rojava ve Suriye çatışmalıydı. Şimdi de Başur ve Irak çatışmalı oluyor. Öyle anlaşıyor ki, Rojhilat ve İran da çatışmalı hale gelecek. Böylece özgürlük bilincini edinmek, örgütlülüğü geliştirmek, eylemini yapmak için bölgesel koşullar, dünya koşulları çok uygun hale geliyor. AKP-MHP faşizmi, düşman güç ağır bir çöküşü yaşıyor. Artık işbirlikçi ajan

yapıdan, bir tas çorbaya her şeyini satanlardan medet umacak kadar zayıf hale gelmiş durumdadır. Tabii işbirlikçiliğin, ihanetin de böyle çöken faşist-soykırımcı zihniyet ve siyaseti ayakta tutma gücü yoktur.

Kürt halkı ise, bunun karşısında büyük bir bilince, örgütlülüğe sahiptir. Kahramanca mücadele ediyor, gücünü böyle bir mücadeleye sevk ve seferber ediyor. Kısaca koşullar uygun, imkan ve fırsatlar çok, görev ve sorumluluklar somuttur. O halde bu koşulları değerlendirecek, imkân ve fırsatı örgütleyecek, görev ve sorumlulukların derin bilinciyle yaklaşım başarısının tarzı, üslubu ve temposuyla onları hayata geçirecek bir devrimci öncülük her an büyük başarılar kazanabilir. Görev ve sorumluluk böyle yetkin, doğru, başarılı bir devrimci öncülüğün var olup olmamasına bağlı hale gelmiş bulunuyor. Bu geçmişte de böyleydi, belirleyici olan öncünün yaklaşımıydı. Biz hareket olarak hep böyle değerlendirdik ama şimdi bu gerçeklik çok daha somut hale gelmiş durumdadır. Mevcut koşulların devrim için sunduğu imkân ve fırsatlar her zamankinden daha ileri düzeye ulaşmış bulunuyor. Gerisi bunları doğru anlayıp başarıyla örgüte ve eyleme dönüştürecek parti öncülüğüne, gerilla öncülüğüne, kadın ve gençlik öncülüğüne düşüyor. Bütün bunları doğru anlayıp başarıyla yürütecek bir partileşme kesinlikle gerekiyor, şart oluyor. Gerilla öncülüğünün her türlü saldırıyı kırarak bir güce, yetkinliğe, yeniden yapılanmaya kendisini kesinlikle ulaştırması gerekiyor ki, dikkat edilirse bahardan itibaren gerillanın faşist-soykırımcı rejimi ağır darbeleyen, onu kahreden vuruşları gelişti, daha fazla da gelişebilir. Kadın, gençlik öncülüğü, açlık grevleri etrafında gelişen demokratik halk eylemlerini şimdi daha bilinçli, örgütlü, daha sonuç alıcı tarza ve kapsama kavuşturabilir. Tecride ve faşizme karşı, Demokratik Ortadoğu ve Özgür Kürdistan mücadelesini her alanda geliştirebilir. Demokratik Türkiye'yi, Demokratik Suriye'yi, Demokratik Irak'ı dayatarak hem bölgesel demokrasi hareketini geliştirme, demokratik mücadeleleriyle bu temelde buluşmayı hem de bunun motoru olarak Kürdistan özgürlüğünü her alanda çok daha güçlü bir biçimde geliştirmeyi sağlayabilir. Kadın ve gençlik öncülüğü demokratik halk eylemliliğini, faşizmi gümbür gümbür yıkacak bir tarza ve düzeye kesinlikle çıkartabilir. Bütün bunları yapabilmek sağlam bir parti öncülüğünü gerektiriyor. Doğru partileşmeyi, Önderlik çizgisini doğru ve derin anlayan, bu çerçevede kendisini her bakımdan yetkince eğiten, çelik disiplinle örgütlenen, her alanda görev ve sorumlulukları çizgi temelinde ve anı anına, zafer kazanan bir tarz, üslup ve tempoyla yerine getiren bir parti öncülüğüne, onu temsil eden mi-

litânına iş düşüyor. Bu noktada da 14 Temmuz direnişçiliği yolumuzu aydınlatıyor. Kemallerin, Hayrilerin, Akiflerin, Alilerin duruşu, tarzı, ölçüleri, bu dönemin zafer kazanacak devrimci militanının nasıl olması gerektiğini gösteriyor.

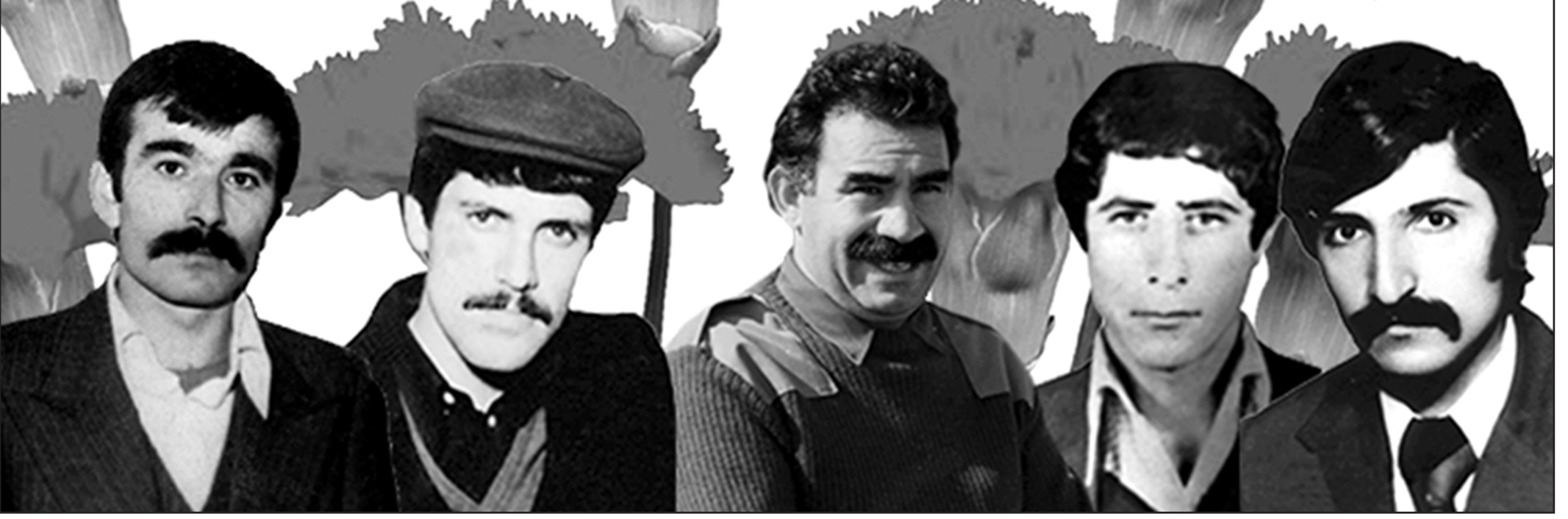
Helmet Yoldaş her zaman yoldaşları için moral kaynağı ve çözüm gücüdür

Bu çerçevede Helmet Yoldaş kişiliği gerçeği ortaya koyan, herkesi aydınlatan ve tüm Apocu militanlar için başarılı militanlığın yolunu gösteren bir çağrı olarak ortaya çıkıyor. Gerçekten de Helmet Yoldaş doğru anlamak ve doğru sahiplenmek gerekiyor. Helmet Yoldaş kişiliğini iyi incelemek, irdelemek, onun büyük cesaretini, fedakârlığını, emekçiliğini, sabrını, mütevazılığını, insan canlılığını çok iyi anlayıp güçlü bir biçimde özümsemeyi kesinlikle gerekli kılıyor. Dikkat edelim; bu kadar faşist saldırılar, katliamlar, zulümlerin arttığı yerde o değil zayıflama, geri çekilme, her zaman öne çıktı ve daha fazla görev ve sorumluluk üstlendi. Boşluk kalmaması diye, kendi görevlerini yaptığı gibi, başka görevleri de yapmak, başka yoldaşlara da yardımcı olmak için büyük bir çaba içerisinde oldu. Elinden gelen her şeyi pratiğe geçirerek asla devrimci görevlerin yerde kalmasına razı olmadı. Hiçbir zaman faşist-soykırımcı saldırganlık karşısında ürmedi, geri çekilmedi. İşgale, katliamlara karşı her zaman büyük bir öfke ve kinle ama derin bir bilinç ve örgütlülükle hareket etti. Genç yaşta Önder Apo'dan öğrendiklerini şimdi içinde bulunduğumuz karmaşık ve sert mücadele ortamında nasıl bir devrimci tarz ve üslupla hayata geçirmesi gerektiği üzerinde yoğunlaşarak örnek ve öncü devrimci militanlığı ortaya çıkartmaya çalıştı. Her zaman moralliydi, coşku ve heyecanla devrimci yaşamı ve çalışmalarını sürdürdü. Yoldaşları açısından her zaman moral kaynağı oldu, çözüm gücü oldu. Zorluklar karşısında hiçbir zaman yılmadı, daralmadı, tıkanmadı. Hep onların mutlaka bir çözüm yolunun olacağına inandı ve tıpkı Önder Apo gibi daha çok yoğunlaşarak, okuyup inceleyerek, araştırarak çözüm yollarını ve yöntemlerini bulmaya ve kendini çözüm gücü haline getirmeye çalıştı. Gerçekten de görevin olduğu yere koşan, zor ortamlarda bulunmayı esas alan, tecride ve AKP-MHP faşizminin katliamcı-işgalci saldırganlığına karşı halkımızın direnebileceğine ve kazanabileceğine duyduğu yüksek inançla böyle bir öncü militanlığı pratikte yerine getirmek için 24 saat varlığını seferber eden bir konumda yaşadı. Hep aranan oldu, eğiten oldu, etkileyen oldu. Yoldaşları üzerinde büyük etkide bulundu. Önder Apo, Hasan Bindal yoldaş için, "Hepimiz üzerinde emeği çoktur" demişti.

Gerçekten de halkımızın özgürlük mücadelesi açısından yaptıklarından öteye, Helmet Yoldaş tanıyan herkesin, hepimizin üzerinde emeği çoktur. Duruşuyla, sabrıyla, soğukkanlılığıyla, mütevazılığıyla, daha da önemlisi becerisi ve çözümleyici gücüyle her zaman örnek oluşturmuş, büyük devrimci hizmette bulunmuş, herkesin bir şeyler alması ve öğrenmesine katkı sunmuştur. Böyle bir yoldaş, faşist-soykırımcı işgal saldırılarına karşı halkı seferber ederek direnmek gerektiğine inanmış ve her türlü tehlikeyi göze alarak, böyle bir direnişi öncü düzeyde örgütleyip yürütmek için çaba harcarken şehit düşmüştür.

Bu temelde Helmet Yoldaş bize emrediyor. Helmet Yoldaş bir vasiyette bulunuyor: Faşist-soykırımcı zihniyet ve siyasetin varlığına, işgalciliğine karşı hiçbir yerde tahammül edilmemelidir. Şartlar, imkânlar ne olursa olsun, bunları doğru değerlendirerek her koşulda faşist-soykırımcı işgale, istilaya, egemenliğe karşı durulmalı, direnilmelidir. Kürt halkının özgürlüğü, Kürdistan'ın demokratik bir yapıya kavuşması, bölge halklarının demokratik birliğinin ve kardeşliğinin sağlanması için en ileri düzeydeki cesaret ve fedakârlıkla, bedeli ne olursa olsun göze alınıp ödenerek ama mutlaka ve mutlaka direnilmelidir. Mazlum yoldaş, "Direnmek yaşamaktır. Teslimiyet ihanete direniş zafere götürür" dedi. Helmet Yoldaş işte bu çizginin uygulayıcısı oldu. Yaşamayı direnişte buldu. Teslimiyetin ihanete, direnişin zafere götürdüğünü bizzat çabalarıyla ortaya koydu ve zaferin bayrağı, örneği, sembolü haline geldi. Kendisini AKP-MHP faşizmine karşı yürüttüğümüz Özgürlük ve Demokrasi mücadelesinin öncü, örnek, sembol militanı haline getirdi. Helmet Yoldaş biz böyle anlıyoruz ve ele alıyoruz. Bu temelde de sahipleniyoruz. Önümüzdeki süreçte daha derinden anlama, özümseme ve daha güçlü uygulama tutumu içerisinde kesinlikle olacağız. Önderlik çizgisini daha derinden özümseyip daha fazla başarıyla uygulayarak, Helmet Yoldaşın komutasında, başta Başur Kürdistan olmak üzere her yerdeki faşist-soykırımcı TC işgaline karşı kahramanca direneceğiz ve büyük zaferler kazanacağız. Hareket ve halk olarak da Helmet Yoldaşa sözümüz budur. Büyük şehidimiz üzerindeki andımız böyle içilmiştir. Bu sözün gereklerini pratikte mutlaka yerine getireceğiz. Bu andı yaşamsallaştıracacağız. Bu temelde, 14 Temmuz direnişinin 38. yılını Şehit Helmet intikam yılı yaparak, dört parça Kürdistan'da ve yurtdışında her zamankinden daha güçlü savaşa-acağız ve daha büyük kazanacağız. Helmet Yoldaş böyle bir büyük mücadelenin zaferlerinde yaşatacağız.

Tecride ve faşizme karşı demokratik Ortadoğu ve özgür Kürdistan mücadelesini 14 Temmuz direniş ve zafer ruhuyla yürütelim!

PKK Yürütme Komitesi

PKK'nin Tüm Kadro ve Sempatizanlarına!

Değerli Yoldaşlar,

Hareket ve halk olarak oldukça derin anlama sahip tarihi günleri yaşıyoruz. Fedailik ayımız olan Haziran ayını tamamlamış ve büyük direniş ayımız Temmuz ayına girmiş bulunuyoruz. Tarihi öneme sahip büyük Fedailik Günüümüz olan 30 Haziran'ı anlamına uygun olarak karşılayıp kutladığımız gibi, şimdi de tarihi 14 Temmuz Büyük Ölüm Orucu Direnişi'nin temsil ettiği 'Ulusal Onur Günüümüz'ü anlamına uygun olarak karşılama ve yaşama geçirme sürecinde bulunuyoruz. Bu vesileyle 30 Haziran ve 14 Temmuz günlerinde somutlaşan tarihi büyük kararı, cesareti ve fedakârlığı selamlıyoruz. Tarihi zafer eyleminin 24. yılına girişte Kürt halkının ve kadınının önderi, özgürlük tanrıçamız Zilan (Zeynep Kınacı) Yoldaşı saygı, sevgi ve minnetle anıyor; izinde yürüme ve amacını başarma sözümüzü bir kez daha yineliyoruz.

Yine, tarihi 14 Temmuz Büyük Ölüm Orucu Direnişi'ni, başlangıcının 37. yıldönümünde selamlıyor ve zaferini kutluyoruz. Hareketimize ve halkımıza böyle büyük bir zafer armağan eden ve yol çizip, tarz kazandıran bu kutsal direnişin kahramanları olan Mehmet Hayri Durmuş, Kemal Pir, Akif Yılmaz ve Ali Çiçek yoldaşları saygı, sevgi ve minnetle anıyoruz. 38. tarihi direniş yılında anılarını yaşatma ve amaçlarını başarma sözümüzü bir kez daha yineliyoruz. Tüm partili yoldaşları, kahraman gerilla güçlerimizi, gençlik ve kadın örgütlerimizi 30 Haziran ve 14 Temmuz direniş ve zafer çizgisinde kendilerini yenilemeye ve bu büyük başarı çizgisinin ve zafer tarzının yılmaz savaşçıları olmaya çağırıyoruz!

Değerli Yoldaşlar,

Çok iyi bildiğimiz ve derinden anladığımız gibi, son 37 yılda Kürdistan'da demokrasi ve özgürlük adına yürütülen

her türlü çabada ve yaratılan her türlü kazanımda 14 Temmuz 1982 Büyük Ölüm Orucu Direnişi'nin belirleyici etkisi vardır. 12 Eylül faşist-askeri rejiminin Diyarbakır zindanlarında PKK kadroları tarafından geliştirilen 14 Temmuz büyük direniş kararlılığı, 15 Ağustos 1984 Atılımı'yla kendini gerilla direnişinde somutlaştırmış, o da hareket ve halk olarak bizi tarihi Ulusal Diriliş Devrimi'nin gerçekleşmesine götürmüştür. Her türlü faşist-sömürgeci ve soykırımcı baskı, şiddet, boyun eğdirme ve köleleştirmeye karşı Önder Apo çizgisinde özgürce yaşama ve var olma kararı 1982 Newroz'unda Diyarbakır zindanında Mazlum Doğan Yoldaşın tarihi direnişiyle verilmiş, Ferhat Kurtay Yoldaşın öncülüğünde Dörtlerin kahramanlık direnişiyle cisimleşmiş ve 14 Temmuz Büyük Ölüm

ifade eden tarihi Ulusal Diriliş Devrimi'nin gerçekleşmesini sağlamıştır. 14 Temmuz Direniş ve Zafer ruhunda somutlaşan Fedai Zindan Direniş Çizgisi, gerillada da düşmanı kahreden ve tüm halkı direnişe çeken büyük çıkışlarından birisini, 30 Haziran 1996 günü Zilan Yoldaşın Dersim'de gerçekleştirdiği fedai eyleminde somutlaştırmıştır. Zindan direnişiyle başlayan ve 15 Ağustos Atılımı'yla gerilla mücadelesine kavuşan tarihi direnişin ulusal diriliş devrimini gerçekleştirmesi gibi, 30 Haziran fedailik hamlesi de hareket ve halk olarak bizi tarihi Kadın Özgürlük Devrimi'nin gerçekleşmesine götürmüştür. Nasıl ki Kürdistan'da özgürlük ve demokrasi adına son 37 yıldır yaşanan tüm gelişmelerin temelinde 14 Temmuz Büyük Ölüm Orucu Direnişi'nin ruhu, çizgisi

Hareket ve halk olarak 200 gün süren yeni büyük bir açlık grevi direnişi içinde olduk. Demokratik Toplum Kongresi Eşbaşkanı ve HDP Hakkari Milletvekili Leyla Güven öncülüğünde başlayıp 200 gün süren, zindanlardan dört parça Kürdistan'a, Ortadoğu'dan dünyanın dört bir yanına yayılarak büyük şehitler veren söz konusu açlık grevi direnişi etrafında tarihi "Tecridi Kırılım, Faşizmi Yıkılım ve Kürdistan'ı Özgürleştirelim" direniş hamlesini geliştirdik. Nasıl ki 14 Temmuz Büyük Ölüm Orucu Direnişi'nde somutlaşan 1982 Büyük Zindan Direnişi, 12 Eylül faşist-askeri rejimine öldürücü darbeler vurarak, Türk işgal ve imha siyasetine büyük bir ideolojik yenilgi yaşattıysa, 200 günlük Büyük Açlık Grevi etrafında gelişen tarihi "Tecridi Kırılım, Faşizmi Yıkılım ve Kür-

vurmuş ve 2 Mayıs'tan itibaren İmralı'da avukat ve aile görüşlerinin önü açılarak İmralı tecrit kapıları bir ölçüde aralanmıştır. Yine, 31 Mart seçim sonuçlarına razı olmayan, İstanbul'da seçimi yenileyerek, tıpkı 1 Kasım 2015 seçiminde iktidarı gasp etmesi gibi, 31 Mart yenilgisini de yeniden tersine çevirmek isteyen AKP-MHP faşizminin bu çabalarına da 23 Haziran İstanbul seçimi ile çok daha ağır bir darbe vurulabilmiştir. Faşist şef Tayyip Erdoğan'ın da sıkça ifade ettiği gibi, İstanbul demek bütün Türkiye demektir, İstanbul'da seçimi kazanan bütün Türkiye'de kazanmış olur, bunun tersi olarak İstanbul'da seçimi kaybeden de bütün Türkiye'de seçimi kaybetmiş ve dolayısıyla iktidardan düşmüş olur. 23 Haziran seçim sonuçlarıyla AKP-MHP faşizminin yaşadığı, işte budur.

14 Temmuz Büyük Ölüm Orucu Direnişi'nde somutlaşan tarihi zindan direniş gerçeği, Kürdistan özgürlük ve demokrasi mücadelesinin fedai çizgisini ve zafer tarzını ortaya çıkarmıştır. Bu çizgiyi ve tarzı gerilla direnişinde somutlaştıran 15 Ağustos tarihi atılımı ise 90'ların başından itibaren halk serhıldanlarını ortaya çıkartarak faşist-soykırımcı sistemden tümünden kopmayı ifade eden tarihi ulusal diriliş devriminin gerçekleşmesini sağlamıştır.

Orucu Direnişi'nde özgür yaşam ve varoluş kararlılığına, bunun için fedai çizgisinde mücadele etme cesaret ve fedakârlığına ulaşılarak Ulusal Onur kazanılmıştır.

14 Temmuz ve 30 Haziran'da somutlaşan büyük fedai direniş ve zafer ruhu

14 Temmuz Büyük Ölüm Orucu Direnişi'nde somutlaşan tarihi zindan direniş gerçeği, Kürdistan özgürlük ve demokrasi mücadelesinin fedai çizgisini ve zafer tarzını ortaya çıkarmıştır. Bu çizgiyi ve tarzı gerilla direnişinde somutlaştıran 15 Ağustos tarihi atılımı ise 90'ların başından itibaren halk serhıldanlarını ortaya çıkartarak faşist-soykırımcı sistemden tümünden kopmayı

ve etkisi var ise, 23 yıldır Kürdistan'da ve yurtdışında Kadın Özgürlük Devrimi adına yaşanan tüm gelişmelerin temelinde de Zilan fedai ruhu, çizgisi ve iradesi vardır. 14 Temmuz ve 30 Haziran'da somutlaşan büyük fedai direniş ve zafer ruhu, Kürdistan'da kadın özgürlüğü temelinde gelişen özgürlük ve demokrasi mücadelesinin temelini oluşturmakta ve zaferini garantilemektedir. 37 yıllık tarihi gelişmeler çok açık ve net bir biçimde göstermiştir ki, 14 Temmuz Büyük Ölüm Orucu ruhuyla, bilinciyle, eylemsel ve örgütsel çizgisiyle donanıp mücadele etmeyi bilenler, tarihin en büyük zaferlerini kazanırlar.

Değerli Yoldaşlar,

Bildiği gibi, tarihi 14 Temmuz Büyük Ölüm Orucu Direnişi'nin 37. yılında

distan'ı Özgürleştirelim" direniş hamlemiz de AKP-MHP faşizmine öldürücü darbeler vurarak, benzeri bir ideolojik ve politik yenilgi yaşatmayı başarmıştır. Deyim yerindeyse, 37. yılında tarihi 14 Temmuz direniş ve zafer ruhu çok daha güçlü bir biçimde canlanmış ve 12 Eylül faşizminin bir devamı ve daha da somutlaşması olan AKP-MHP faşizmine, tarihi öneme sahip ağır bir darbe vurmayı başarmıştır.

AKP-MHP faşist dikatörlüğünün seçim yenilgisi

Nitekim böyle bir tarihi direnişe dayanarak gelişen demokratik siyasi mücadele 31 Mart 2019 yerel seçiminde AKP-MHP faşizminin yenilmesini sağlayarak İmralı tecridine ağır bir darbe

Bu bakımdan, 2018 yılı Kasım ayı başından itibaren yürüttüğümüz "Tecridi Kırılım, Faşizmi Yıkılım ve Kürdistan'ı Özgürleştirelim" direniş hamlesi temelinde çok önemli ideolojik ve siyasi sonuçlara ulaşıldığı tartışma götürmez bir gerçektir. Böyle bir direniş sonucunda İmralı işkence ve tecrit sisteminde gedikler açılmış, en azından İmralı tecrit kapıları avukat ve aile görüşüne şimdiye kadar açık hale getirilmiştir. Bu temelde 8 yıldır yapılamayan avukat görüşü 2 Mayıs itibarıyla yapılır hale geldiği gibi, son dört-beş yıldır yapılamayan aile görüşü de 5 Haziran itibarıyla yapılabilmektedir. 23 Haziran İstanbul yerel seçim sonuçlarıysa AKP-MHP faşizmi açısından kelimenin tam anlamıyla bir hezimet olmuştur. Söz konusu seçimde AKP-

MHP faşizminin Türkiye'de iktidar olma hakkını kaybedecek düzeyde büyük bir yenilgiyi yaşamış olduğu inkar edilemez bir gerçektir. İnsan şu hususu açıkça ifade edebilir: Faşist bir diktatörlük seçim sandığında ancak bu düzeyde bir yenilgiyi yaşayabilir. Eğer 23 Haziran seçim yenilgisi anında faşist diktatörlüğün yıkımına yol açmamışsa, bu durum 23 Haziran'da yaşanan seçim yenilgisinin sınırlı ya da zayıf olmasından değil, seçimle birlikte toplumsal hareketin sokakta, meydanlarda faşizmi yıkma temelinde yeterli örgütlülük ve etkinlikte gelişmemesinden kaynaklanmıştır.

Kısaca şu tespiti yapabiliriz: 14 Temmuz direniş ve zafer ruhuyla yürütülen 200 günlük açlık grevi etrafında gelişen "Tecridi Kırılım, Faşizmi Yıkılım ve Kürdistan'ı Özgürleştirilim" direniş hamlemiz, 23 Haziran İstanbul seçim

leştirelim" direniş hamlesiyle tecride ve faşizme ağır bir darbe vurmuş olmakla birlikte, böyle bir direniş sürecinde yaşanan ideolojik-örgütsel gelişmelerin daha da önemli olduğunu kesinlikle görmemiz, bilmemiz ve anlamamız gerekmektedir. Tecridi kırma ve faşizmi yıkma doğrultusunda elde edilen siyasi sonuçlar çok önemli bir demokratik gelişim ve kazanım anlamına gelmektedir. Ancak 200 günlük açlık grevi direnişi etrafında gelişen tarihi direniş hamlemizin ideolojik ve örgütsel düzeyde sağladığı kazanımlar ve elde ettiği başarılar çok daha büyük ve anlamlıdır. Her şeyden önce, uluslararası komplo ve onun yarattığı İmralı işkence ve tecrit sistemine karşı, doğru devrimci ve yurtsever duruşun ve mücadelenin nasıl olması gerektiği gerçeğini ortaya çıkartarak çok önemli bir çizgi düzeltmesini sağlamıştır. Ulus-

tecrit sistemine karşı, Önder Apo'nun özgür yaşar ve çalışır koşullara kavuşması amacıyla daha etkili ve bütünlüklü mücadele yürütür hale gelmesini sağlamıştır. Adeta yeni bir ruh, duygu, düşünce, çizgi, tarz devriminin yaşanması gerçekleşmiştir.

Değerli Yoldaşlar,

İşte 14 Temmuz Büyük Ölüm Orucu Direnişi'nin 38. yılına Hareket ve halk olarak böyle tarihi öneme sahip gelişmeler ve direniş temelinde giriyoruz. Buna karşılık Hareketimiz ve halkımız söz konusu direniş hamlesi içerisinde ciddi bir zihniyet ve vicdan devrimi yaşamış, ideolojik-örgütsel çizgi düzeltmesini gerçekleştirerek uluslararası komplo ve onu temsil eden İmralı işkence ve tecrit sistemine karşı doğru bir çizgide ve çok daha etkili ve bütünlüklü bir mücadeleyi yürütür hale

kesinlikle başlatmıştır. Bu durum siyasi olmaktan da öteye, ideolojik, psikolojik ve zihni değişim ve dönüşümü de beraberinde getirmektedir. Bu anlamda Türkiye çok köklü bir demokratik değişim ve dönüşüm sürecine, demokratik devrim sürecine girmiştir denebilir. Dikkat edilirse, Türkiye toplumunun çeşitli kesimlerindeki ideolojik ve siyasi tercihler çok hızlı bir biçimde değişir hale gelmiştir. Yerel seçim sonuçları sadece partilerin ve siyasi güçlerin kesin bir değişim ve dönüşüm yaşamasını da yatmamış, aynı zamanda değişik toplumsal kesimlerde, ülke içinde ve dışındaki toplumsal duruşta da önemli bir değişim ve dönüşüm gerçeğini gündeme getirmiştir. AKP-MHP faşist ittifakının yaşadığı tarihi yenilgi, Türkiye'de faşizmin yenilebileceğini, belli bir mücadeleyle anti-faşist demokrasi hareketinin kesinlikle zafer kazanabileceğini

ması Rojava halkımızda çok önemli bir moral düzeyi yaratmıştır.

Benzer bir etkilenme düzeyinin Başûr halkımızda yaşandığını rahatlıkla söyleyebiliriz. İstanbul seçimlerinin Türkiye toplumundaki zihniyet devrimi etkisine benzer bir devrimsel etkinin Başûrê Kurdistan toplumunda yaşandığını da ifade etmek mümkündür. Çünkü tıpkı Rojava Kurdistan'da yaşandığı gibi, Başûrê Kurdistan da Türk devletinin işgal ve tehdit saldırıları altındadır. Şengal'den Bradost'a kadar her gün saldırılara maruz kalmaktadır. Hava saldırılarıyla sivil insanlarımız katledildiği gibi, halk köylerine gide-memekte, rahat yaşar ve çalışır bir duruma ulaşamamaktadır. Dahası bu saldırıların Bakur ve Rojava Kurdistan'da ağır Kürt katliamlarına yol açması, bir de bunun KDP ve YNK gibi Başûrê Kurdistan'da yönetim olan partilerle ittifak halinde yürütülmesi Başûr halkımızı kuşkusuz çok daha fazla etkilemekte, olayın içine çekmektedir. Nitekim AKP-MHP faşizmiyle ittifak yapan KDP ve YNK güçleri, yıllardır bu yönetimin Türkiye'de güçlü olduğunu, Başûr'un ancak bu yönetime dayanarak imkân yarattığını söylemektedir. Ancak bu söylemlerin doğru olmadığını, bunun bir yanılgıyı ifade ettiğini, tam tersine AKP-MHP faşizminin güçlü ve yenilmez bir konumda bulunmadığını, tersine yenildiğini görmeleri, Başûr halkımızda kendilerinin AKP-MHP faşizmine muhtaç değil, tam tersine AKP-MHP faşizminin Başûr'a muhtaç olduğu anlayışını geliştirmiştir. Bunun sonucunda Türkiye toplumundaki zihniyet değişimine benzer bir durumu Başûrê Kurdistan halkımız da yaşamaktadır. Bu katliam ve soykırımlardan adeta bir biçimde kendisini sorumlu görmektedir. Çünkü kendi adına ve kendine dayanılarak yapıldığını bilmektedir. Dolayısıyla ortaya çıkan bu sonuç çerçevesinde, AKP-MHP faşizminin Kürt katliam ve soykırımlarına onay veren ve destekleyen zihniyet ve siyasete karşı tepkisi, öfkesi, böyle bir siyasetten kopuşu çok daha fazla gelişmektedir. Türkiye'de bir demokratik devrim sürecinin başlamasına benzer bir biçimde, söz konusu sonuçlar Başûrê Kurdistan'da da bir demokratik devrimin yaşanması durumunu ortaya çıkarmaktadır. En azından zihniyet ve vicdan düzeyinde böyle derin bir sorgulama ve devrimsel değişim ve dönüşüm gerçeği yaşanmaktadır.

Seçim sonrası ortaya çıkan siyasi tablo

Söz konusu etkilemenin bölge halkları ve küresel düzeyde insanlık çerçevesinde de gerçekleştiği söylenebilir. Bölge ve dünyadaki birçok siyasi güç, AKP-MHP'nin yaşadığı yenilgi karşısında Türkiye'de başka alternatiflerin de olabileceğini düşünür ve arar hale gelmiştir; kendisini AKP-MHP faşizminin Kürt düşmanı katliamcı siyasetine ortak ve mahkûm görmemektedir. Özellikle kadınların, gençlerin, devrimci-demokratik güçlerin, AKP-MHP faşizmi karşısında 'Demokratik Türkiye ve Özgür Kürdistan' mücadelesine çok daha güçlü sahip çıkar ve destek verir hale gelmesi durumu yaşanmaktadır. İstanbul seçim sonuçlarının dünyadaki yankısı ve etkisi en az Türkiye ve Kürdistan'daki kadar yaygın ve derin olmuştur. Basın ve siyasi çevreler bunlar üzerinde durarak, Tayyip Erdoğan diktatörlüğünün sonunun geldiğini, Türkiye'nin buna mecbur ve mahkûm olmadığını, demokratik bir Türkiye alternatifinin de bulunduğunu görüp işlemekte, bu temelde Erdoğan-Bahçeli

Mevcut durumda İstanbul seçim sonuçları itibarıyla Türkiye'de ortaya çıkan siyasi tablo son derece önemlidir. Hiç kimsenin bu tabloyu hafife alma, olduğundan farklı gösterme ve de geçiştirme şansı kesinlikle yoktur. Şunu net olarak ifade edebiliriz: Hiçbir şey 23 Haziran İstanbul seçiminden önce olduğu gibi yaşanmayacaktır. Mevcut seçim sonuçları itibarıyla Türkiye'de her şey bir biçimde mutlaka değişecektir.

sonuçları itibarıyla İmralı tecrit sisteminde ciddi gedikler açan, İmralı kapılarını aralayan ve AKP-MHP faşist diktatörlüğüne tarihi bir seçim yenilgisi yaşatan bir sonuç ortaya çıkartmıştır. Bir anlamda tecrit kırılmış ve AKP-MHP faşizmi yenilmiştir. İmralı tecrit kapılarının aralanması, Uluslararası Komplo sisteminin ortaya çıkardığı İmralı işkence ve tecrit sisteminin ağır bir darbe yemesi ve bir ölçüde parçalanması anlamına gelmektedir. Yine, 23 Haziran İstanbul seçimiyle AKP-MHP faşizminin yediği darbe de faşist diktatörlüğün tarihi bir siyasi yenilgi yaşamış olması anlamına gelmektedir. İfade ettiğimiz gibi, eğer bu yenilgi AKP-MHP faşist diktatörlüğünün tümünden yıkılmasını hemen sağlamamışsa, bu durum seçim sonuçlarını destekleyen bir anti-faşist demokratik kitlesel eylemliliğin yeterince gelişmemesinden kaynaklanmıştır.

14 Temmuz ve 30 Haziran çizgisinde çok güçlü bir düzeltme gerçekleştirilmiştir

Bu temelde şu gerçek de bir kere daha ortaya çıkmıştır ki, Tayyip Erdoğan yönetiminde demokrasinin zerresi bile bulunmamaktadır. Eğer söz konusu iktidarda demokratik düşüncenin kırıntı düzeyindeki bir kalıntısı bile olsaydı, İstanbul'da yaşanan hezimet ardından, derhal Tayyip Erdoğan yönetimi geri çekilir, istifa eder ya da erken seçim kararı alarak, seçimi kazanan siyasi anlayışların toplumu yönetir hale gelmesinin önünü açardı. Ama dikkat edilirse böyle bir yaklaşım gelişmediği gibi, son derece saldırgan bir dille ve pişkince bir tutumla Erdoğan-Bahçeli faşist diktatörlüğü ayakta kalmak, ömrünü uzatmak, yeni hile ve oyunlarla, baskı, terör ve katliamı daha da tırmandırarak iktidarını sürdürmek çabasındadır. Fakat bütün bu yaklaşımlar, 31 Mart ve 23 Haziran'da gerçekleşen yerel seçimlerde AKP-MHP faşizminin öldürücü bir darbe yediği ve bu temelde tecridin ciddi bir biçimde darbelenmiş olduğu sonucunu asla göğelememektedir. Bu konuda kesinlikle dar ve yüzeysel yaklaşım içinde olmamak, somut gerçeği inkar eden anlayış ve tutumlar içerisinde girmemek gerekir.

Diğer yandan, büyük direnişin 37. yılında geliştirdiğimiz "Tecridi Kırılım, Faşizmi Yıkılım ve Kürdistan'ı Özgür-

lararası Komplo'ya karşı mücadeledeki her türlü hata ve eksikliği gidermiş, yanılgıyı düzeltmiş, komplo karşısında doğru yurtsever ve devrimci duruşu, mücadele gerçeğini ortaya çıkartmıştır.

15 Şubat komplosunun 20. yıldönümünün yaşandığı süreçte komplo karşısında böyle bir doğru duruş ve mücadele tarzı kazanmak, kuşkusuz tarihi öneme sahiptir. Adeta komployla birlikte yaşanabileceğini sanan, zayıf, sistem içişelen, uzlaşma eğilimi gösteren zihniyet ve tutumlar söz konusu direniş temelinde derin bir eleştirel-özeleştirel sorgulamayla mahkûm edilmiş, 14 Temmuz ve 30 Haziran çizgisinde çok güçlü bir düzeltme gerçekleştirilmiştir. Bu boyutuyla tıpkı 14 Temmuz Büyük Ölüm Orucu Direnişi gibi, "Tecridi Kırılım, Faşizmi Yıkılım ve Kürdistan'ı Özgürleştirilim" direniş hamlemiz de AKP-MHP faşizmine karşı, onun temsil ettiği uluslararası komploya karşı büyük bir ideolojik-örgütsel çizgi mücadelesi yürütmek ve büyük ideolojik zafer kazanmak anlamına gelmiştir. İmralı işkence ve tecrit sisteminin, onun dayandığı uluslararası komplo-nun her türlü ürkütücü, korkutucu, sistem içine çekici, zayıflatıcı, uzlaştırıcı eğilim ve etkilerine karşı doğru devrimci duruş ve mücadele içerisinde girme bir kez daha başarılmıştır. Kapitalist modernite sisteminin bütün etkileri, her türlü liberal, uzlaşıcı, pasifist ve teslimiyetçi eğilim ve tutum, böyle bir direniş içerisinde ciddi biçimde darbelenerek mahkûm edilmiştir.

Bütün bunların Hareketimiz ve halkımız açısından ne kadar büyük bir ideolojik-örgütsel çizgi gelişimini ifade ettiği, aslında devrimsel düzeyde bir değere sahip bulunduğu tartışma götürmez bir gerçektir. Bu anlamda İmralı işkence ve tecrit sistemi karşısında doğru devrimci ve yurtsever duruşun nasıl olması gerektiği, İmralı işkence ve tecrit sistemine karşı nasıl bir tarz ve örgütlülükle mücadele edilmesi gerektiği gerçeği bir kere daha ortaya çıkmıştır. Bu durum, parti, gerilla, kadın ve gençlik öncülüğümüzü hata ve eksikliklerini düzeltir, kendisini yeniler, tecride ve faşizme karşı özgürlük mücadelesini çok daha güçlü yürütür hale getirdiği gibi, dört parça Kürdistan ve yurtdışındaki tüm halkımızı da derinden etkilemiş, komplo karşısında yeniden eğitmiş, örgütlemiş ve daha cesur, fedakâr bir yaklaşımla İmralı işkence ve

gelmiştir. AKP-MHP faşizminin yerel seçimlerde yaşadığı tarihi yenilginin, yürüttüğümüz direniş hamlesi sonucunda gerçekleştiği gerçeği inkâr edilemez ve herkes tarafından da kabul edilen bir durumdur.

Hiçbir siyasi güç, 23 Haziran'dan sonra eski siyasi çizgisini olduğu gibi sürdüremeyecektir

Mevcut durumda İstanbul seçim sonuçları itibarıyla Türkiye'de ortaya çıkan siyasi tablo son derece önemlidir. Hiç kimsenin bu tabloyu hafife alma, olduğundan farklı gösterme ve de geçiştirme şansı kesinlikle yoktur. Şunu net olarak ifade edebiliriz: Hiçbir şey 23 Haziran İstanbul seçiminden önce olduğu gibi yaşanmayacaktır. Mevcut seçim sonuçları itibarıyla Türkiye'de her şey bir biçimde mutlaka değişecektir. Ne AKP-MHP faşizmi eskisi gibi devleti ve toplumu yönetme gücünü gösterebilecek, ne CHP ve diğer muhalefet partileri şimdiye kadar olduğu gibi siyaset yapabilecek, ne de HDP ve etrafındaki demokrasi bloku şimdiye kadar yürüttüğü çizgiyi sürdürebilecektir. Diğer yandan, AKP-MHP faşizmine umut bağlayan, çıkarını onda gören güçler de AKP-MHP faşist diktatörlüğünün yaşadığı seçim yenilgisinden gereken payı almış olarak kendi politikalarını eskisi gibi sürdüremeyeceklerdir. Örneğin ABD, Rusya, Avrupa Birliği, İran gibi devlet güçleri mevcut Tayyip Erdoğan yönetimiyle şimdiye kadar olduğu gibi ilişki ve çelişki düzenini sürdüremeyeceklerdir. Yine KDP ve YNK gibi güçler, AKP-MHP faşizmine dayanarak Kürdistan'daki etkinliklerini sürdürmeye, Özgürlük Hareketimize karşı gizli-açık saldırılar içerisinde olma durumuna eskisi gibi devam edemeyeceklerdir. Çünkü Tayyip Erdoğan yönetimine ve AKP-MHP faşist ittifakına yatırım yapan, kendi çıkarını orda gören herkes, 23 Haziran İstanbul seçim yenilgisine ortaktır. İstanbul'da yenilen 'Cumhur İttifakı', yenilen küresel sistem ve yenilen Kürt işbirlikçiliği ve ihaneti olmuştur.

Demek ki iç ve dış hiçbir siyasi güç, 23 Haziran'dan sonra eski siyasi çizgisini olduğu gibi sürdüremeyecektir. Bu anlamda 31 Mart ve 23 Haziran seçim sonuçları çok köklü bir siyasi değişimi Türkiye gündemine getirmiş ve böyle bir siyasi dönüşüm sürecini

net bir biçimde ortaya çıkarmıştır. Bu durumun Türkiye toplumu üzerindeki demokratikleştirici etkisi tarihi önemdedir. Artık AKP-MHP'nin temsil ettiği Kürt düşmanı, faşist, sömürgeci ve soykırımcı zihniyet ve siyasete Türkiye toplumunun çok büyük bir kesiminin itibar etmediği, giderek ondan uzaklaşarak ona karşı çıkar hale geldiği net bir biçimde görülmüştür. Bu durum 31 Mart yerel seçiminde Kürdistan'da, Çukurova'da, Ege kıyılarında zaten açığa çıkmıştı. 23 Haziran İstanbul seçimiyle bir bütün Karadeniz çevresinde de toplumsal yönelimin faşist, sömürgeci ve soykırımcı zihniyetten uzaklaşma temelinde olduğu net bir biçimde ortaya çıkmıştır.

Besbelli ki Türkiye toplumu Erdoğan-Bahçeli faşist diktatörlüğünün dayattığı iç ve dış savaşı, faşist-soykırımcı baskı, terör ve katliamları, zam ve zulüm düzenini, Kürt düşmanı ve soykırımcı söz ve davranışları doğru bulmamakta ve kabul etmemektedir. Tam tersine bundan uzaklaşarak, buna karşı siyasi eğilim ve tutum içerisine girmektedir. Böyle bir durumun, Türkiye toplumunda güçlü bir zihniyet değişim ve dönüşümü olduğu, adeta zihniyet devriminin yaşanır hale gelmesini ifade ettiği, giderek önemli bir demokratikleşme eğiliminin geliştiğini gösterdiği açıktır.

Mevcut sonuç Kürt toplumuna da güçlü bir moral etkide bulunmuştur. Dört parça Kürdistan ve yurtdışındaki Kürt toplumunun, Önder Apo öncülüğünde Partimizin yürüttüğü mücadelenin başarı kazanıp zafere ulaşacağına dair inanç ve umudu daha da güçlenmiş ve pekişmiştir. Kürt toplumu İstanbul seçimlerinde Efrîn soykırımının, Bradost işgalinin, Cizir, Sür, Nisêbîn, Şirnex, Gever katliamlarının intikamını almış, önemli bir moral ve motivasyon sağlamış, kendine ve Özgürlük Mücadelesine güveni daha çok artmıştır. Yine Bakurê Kurdistan'da bu böyle olduğu gibi, özellikle Rojava ve Başûrê Kurdistan açısından bu gerçeklik çok daha ön plandadır. Sürekli AKP-MHP faşizminin işgal tehditleri altında olan Rojava halkımız, eğer doğru örgütlenir ve öz savunmasını geliştirirse AKP-MHP faşizmi karşısında direnilebileceğini, bu faşist saldırganlığın yenilebileceğini görmüştür. Özellikle Efrîn soykırımının intikamının İstanbul'da faşizme vurulan darbeye alınmış ol-

faşizmine karşı yeni arayışlar daha net bir biçimde ortaya çıkarken, Türkiye demokrasi hareketiyle ilişki-ittifaklar oluşturma arayışı ve önünün açılması daha fazla gelişmektedir.

İşte bütün bunlar gösteriyor ki, 31 Mart ve 23 Haziran seçim sonuçlarıyla Türkiye'de ortaya çıkan siyasi tablonun Türkiye ve Kürdistan'da olduğu kadar, bölge ve dünyada da önemli bir etkisi söz konusudur. Gerçekten de Türkiye ve Türkiye'yle ilgili siyaset alanı çok önemli bir değişim ve dönüşüm sürecine girmiştir. Seçimde AKP-MHP faşizminin yenilgisi, muhalefet güçlerinin tabanda birlik yaratarak böyle bir sonucun ortaya çıkarması, özellikle bu sonucun yaratılmasında bir demokratik siyaset partisi olarak HDP'nin ve Kürt toplumunun belirleyici etkide bulunması mevcut değişim ve dönüşüm sürecini çok daha önemli ve anlamlı kılmaktadır.

özgürlük bilincini ve örgütlülüğünü ortaya çıkarıp Kürdistan'ın özgürlüğünü geliştirdiği gibi, aynı düzeyde Türkiye'nin demokratikleşmesini de geliştirmekte ve Türkiye'deki faşist zihniyet ve siyasete karşı da temel bir demokrasi mücadelesi olmaktadır. Kürdistan Özgürlük Hareketi, Türkiye demokrasi hareketinin en temel ayağı ve en temel bir bileşenidir. Özgür Kürdistan, Demokratik Türkiye'yi var etmekte, yaratıp geliştirmektedir. Demek ki, bunun karşıtı olarak işgal ve sömürgecilik altındaki bir Kürdistan da, Türkiye'deki faşist zihniyet ve siyasetin esasıdır, temelidir. Türkiye'de faşist zihniyet ve siyaset, Kürdistan'ın işgal ve sömürgecilik altında tutulmasından, Kürt ulusal-demokratik varlığının inkâr ve imhaya tabi tutulmasından kaynaklanmakta, beslenmektedir. Türkiye'deki faşist zihniyet ve

"Tecridi Kırılım, Faşizmi Yıkılım ve Kürdistan'ı Özgürleştirelim" direniş hamlesinin başarısından güç alan Özgürlük Hareketimiz, hem Kürdistan'da Devrimci Halk Savaşı Stratejisi temelinde yürüttüğü mücadeleyi çok daha güçlendirirken, hem de bunu Türkiye'nin tüm devrimci-demokratik güçleriyle birlik ve dayanışma içinde genel bir 'Demokratik Türkiye' mücadelesine dönüştürmektedir. Mücadele sahası olarak Türkiye'nin demokratikleşme mücadelesi daha çok güncellenmiş ve öne çıkmış bulunmaktadır.

Türkiye'de hiçbir şey eskisi gibi olmayacak

Bütün bunlar da 14 Temmuz direnişinin 38. yılında Kürdistan Özgürlük Mücadelesinin her alanda çok daha güçlü gelişeceğini, özellikle de faşizme

biçimde geliştiren ve gerçekleştiren sonuçlar doğuracağı açıktır.

Değerli Yoldaşlar,

Yürüttüğümüz mücadele ve izlediğimiz siyaset sonucunda AKP-MHP faşizminin çok ağır bir darbe yediği, çöküş ve çözülüş sürecine girdiği açıktır. Bu bakımdan öncelikle geçen mücadele sürecinin ayrıntılı değerlendirmesini yapmak ve tüm derslerini çıkartarak yeni mücadele sürecine taşımak önemli olmaktadır. Böyle bir mücadele nasıl bir anlayış, değerlendirme ve planlama temelinde olmuştur? Ne tür zorluklarla, ağır bedeller ödenerek gerçekleşmiştir? Nasıl bir tarzın, üslubun, temponun sonucunda mevcut gelişmeler ortaya çıkartılmıştır? İşte tüm bunların cevabının doğru ve yeterli bir biçimde verilmesi gereklidir. Fakat faşist, sömürgeci ve soykırımcı zihniyet ve siyaset kar-

mevcut iktidarı bırakmayacağı açıktır. Peki iktidarını önümüzdeki yakın süreçte hangi politikalarla, yol ve yöntemlerle sürdürmeye çalışacaktır? Dikkat edilirse, mevcut seçim sonuçları temelinde Türkiye'de hiçbir şeyin eskisi gibi olmayacağını söyledik. Tayyip Erdoğan yönetimi iktidarda eskisi gibi kalamayacaksa, o halde önümüzdeki süreçte hangi politikaları izleyecektir? Ne tür oyun ve hilelere baş vuracak, baskı ve terör uygulayacak, ne tür yeni politikalar geliştirecektir? İşte bu sorular çerçevesinde de yakın geleceğe biraz daha somut biçimde bakabilmek gerekiyor. Biz çeşitli düzeylerdeki yönetimler olarak bu durumu seçimden hemen sonra değerlendirmeye aldık. Gerekli tartışma, kararlaşma ve planlamaları yürütüyoruz. İlgili yerlere gerekli perspektif ve talimatları veriyoruz. Dikkatli değerlendirilirse, düz bir gelecek önümüzdeki süreçte gözüküyor. Birçok olasılık önümüzdeki süreç içerisinde gelişebilecek durumdadır.

CHP, AKP-MHP ittifakının yönetimden çekilmesini çok fazla zorlamayacak

Bu temelde öncelikle şu iki tespiti yapabiliriz: **Bir;** Tayyip Erdoğan yönetimi demokrasi mücadelesiyle yıkılıp tamamıyla çöktürülmedikçe, iktidarını bırakıp gitmeyecektir. **İkincisi ise;** seçimde yenilgi almış, iktidar olma meşruiyetini kaybetmiş, kendi içinde ve dışında çelişkileri ve çatışmaları artmış ve iyice tecrit olmuş bir Tayyip Erdoğan yönetiminden tüm iç ve dış güçler daha fazla yararlanmaya çalışacaktır. Zayıflamış bir Tayyip Erdoğan yönetimi herkese taviz vermeye açık, Türkiye'nin imkânlarını daha çok pazarlama tutumu içerisinde olacaktır ki, bu da herkesin bu iktidardan biraz daha fazla çıkar elde etmek için Türkiye üzerinde daha çok yoğunlaşacağı, çıkar savaşı yürüteceği anlamına gelmektedir. Tayyip Erdoğan yönetimi iktidarda kalabilmek için bir olasılık, AKP-MHP ittifakını koruyarak

Gerçekten de Türkiye'de artık hiçbir şey 23 Haziran'dan önceki gibi olmayacaktır. Türkiye'yle ilgili hiçbir ideolojik-siyasi yaklaşım 23 Haziran'dan önceki duruşunu ve konumunu olduğu gibi sürdüremeyecektir. Seçim sonuçlarının ideolojik-siyasi derinliği ve etki düzeyi işte bu kadar güçlüdür. Böyle bir sonucun ortaya çıkmasında özellikle bir demokratik siyaset partisi olarak HDP'nin izlediği stratejinin belirleyici rol oynaması, Türkiye'de HDP'nin temsil ettiği demokrasi blokunu çok daha güçlendirdiği gibi, HDP'de temsil edilen demokratik çözüm çizgisini de çok daha fazla dinlenir ve dikkate alınır hale getirmiştir. Kuşkusuz HDP içerisinde de belirleyici güç Kürt halkının tutumudur. Nitekim dost-düşman, yandaş-karşıt herkes, seçimlerde böyle bir sonucun ortaya çıkmasında ve AKP-MHP faşizminin bu düzeyde bir yenilgi yaşamasında belirleyici gücün HDP olduğunu, HDP içerisinde de Kürt toplumunun tutumu olduğunu kabul etmektedir. Bu da hem önümüzdeki süreç açısından HDP'nin çözümleyici gücünü ve konumunu artırmakta ve hem de Kürt toplumunun ve Kürdistan Özgürlük Hareketi'nin Türkiye'nin demokratikleşmesindeki belirleyici rolünü ve etkisini net bir biçimde ortaya koymaktadır.

Bütün bunların sonucunda şu gerçeği net bir biçimde görüyoruz: Önder Apo öncülüğünde yürütülen bütün devrimci çalışmalar, PKK'nin yürüttüğü bütün ideolojik, siyasi, askeri ve örgütsel faaliyetler, Kürt toplumunda

Şu iki tespiti yapabiliriz: Bir; Tayyip Erdoğan yönetimi demokrasi mücadelesiyle yıkılıp tamamıyla çöktürülmedikçe, iktidarını bırakıp gitmeyecektir. İkincisi ise; seçimde yenilgi almış, iktidar olma meşruiyetini kaybetmiş, kendi içinde ve dışında çelişkileri ve çatışmaları artmış ve iyice tecrit olmuş bir Tayyip Erdoğan yönetiminden tüm iç ve dış güçler daha fazla yararlanmaya çalışacaktır. Zayıflamış bir Tayyip Erdoğan yönetimi herkese taviz vermeye açık, Türkiye'nin imkânlarını daha çok pazarlama tutumu içerisinde olacaktır.

siyaset ile Kürdistan'ın işgal ve sömürgecilik altında tutulması birbirlerini besleyen zihinsel ve siyasi durum olmaktadır. Bunların karşıtı olarak da, Demokratik Türkiye, Özgür Kürdistan'a tekabül etmektedir. Kürdistan Özgürlük Mücadelesi, Demokratik Türkiye'nin temel bir gücü olduğu gibi, Kürdistan'ın özgürlüğü de ancak Türkiye'nin demokratikleşmesiyle gerçekleşebilir ve sağlanabilir.

Bütün bunların sonucu olarak şu gerçeği net bir biçimde ifade edebiliyoruz: 14 Temmuz Büyük Ölüm Orucu Direnişi'nin 38. yılına girerken, faşist-sömürgeci-soykırımcı zihniyet ve siyaset derin bir yenilgiyi, çöküşü, çözülüşü ve yıkılışı yaşamakta; buna karşılık 'Demokratik Türkiye ve Özgür Kürdistan' mücadelesi ise, 200 günlük açlık grevi direnişlerinin, genel direniş hamlemizin ve yerel seçim sonuçlarının etkisiyle önemli bir başarıyı, yenilenmeyi ve güçlenmeyi yaşamaktadır. AKP-MHP faşizminin yenilgisi bir bütün faşist zihniyet ve siyasetin yenilip aşılmasını gündeme getirmekte, Türkiye'de zihniyet ve siyaset bakımından güçlü bir demokratikleşme süreci yaşanır hale gelmiş bulunmaktadır. Böyle bir ortamda açlık grevleri etrafındaki

karşı Demokratik Türkiye mücadelesi biçiminde somutlaşarak, Türkiye'de faşizmin yıkıldığı ve demokratik Türkiye'nin inşa edildiği bir sürecin yaşanmasına yol açacağını göstermektedir. Kuşkusuz Türkiye'nin demokratikleşmesi de genel Ortadoğu demokratikleşmesi üzerinde çok büyük etkide bulunacaktır. Bu etki düzeyi öyledir ki, Ortadoğu'nun hiçbir yerindeki demokratik gelişmenin bölgesel etkisi bu düzeyde olamaz. Aslında gelişen Kürdistan özgürlüğünün gerçekleşen Türkiye demokratikleşmesi olduğu gerçeği yaşanan gelişmelerle net bir biçimde ortaya çıkmıştır. Şimdi gerçekleşen Türkiye demokratikleşmesinin de Demokratik Ortadoğu'nun inşası anlamına geldiğini, bölgesel düzeyde bir demokratik devrim hareketinin hızla yayılıp gelişmesine yol açacağını göreceğimiz bir sürecin içerisine girilmektedir. İşte tarihi 14 Temmuz direnişimizin 38. yılında Kürdistan'da, Türkiye'de ve Ortadoğu'da böyle tarihi büyük gelişmelerin yaşanma ihtimali her zamankinden güçlüdür. Bunun imkân ve fırsatları her zamankinden fazla oluşmuştur ve 38. yıl mücadelemizin Türkiye ve Ortadoğu'da demokratik değişim ve dönüşümü güçlü bir

şısında tarihi bir başarı elde edilmiş olursa da, henüz gerçekleşen kalıcı bir sonuç değildir. Hatta daha büyük zaferler kazanmak için önemli bir dönemde bulunduğumuz ve yeni bir başlangıç yapmakta olduğumuz bile söylenebilir. Bu bakımdan geçmişin derslerini çıkartmak kadar, önümüzdeki sürecin olası gelişmelerini de doğru değerlendirmek, çözümlemek ve onun gereklerine göre karar, plan ve pratik içinde olmak önemli olmaktadır.

Bu çerçevede önümüzdeki sürece bakarsak, her şeyden önce AKP-MHP faşizminin kendini ayakta tutmaya çalışacağı, Tayyip Erdoğan yönetiminin iktidarı kolay kolay bırakmayacağı net bir biçimde görülmektedir. Zaten İstanbul seçiminin hemen ardından Tayyip Erdoğan'ın verdiği mesajlar bu yönlü olmuştur. Dikkat edilirse, İstanbul seçimi sonrasında birçok manevra yapma arayışında olsa da esas itibarıyla yönetimin önümüzdeki süreçte devam edeceği, genel plandaysa AKP-MHP faşist ittifakının korunacağı mesajlarını vermektedir. Kısaca önümüzdeki süreçte de örgütlü, planlı, güçlü ve bütünlüklü bir anti-faşist demokrasi mücadelesi verilerek AKP-MHP faşist iktidarı tümenden çöküşe götürülmedikçe, Tayyip Erdoğan kişiliğinin

içte baskı, sömürü ve katliamları, dışta Rojava ve Başur alanına dönük işgal ve saldırılarını daha çok artırıp; baskı, şiddet, savaş ve soykırımı mevcut olandan çok daha ileri götürüp, bu temelde Türkiye'nin imkânlarını dışa daha çok pazarlayıp, küresel sermaye güçlerinden daha çok destek almaya çalışıp, yine İran başta olmak üzere bölgesel güçlerin desteğini alma çabasını gösterip, KDP ve YNK'yi kendi çıkarları doğrultusunda daha çok kullanma çabasına girecektir. Bu temelde faşist-sömürgeci-soykırımcı diktatörlüğü ayakta tutmaya çalışacaktır. Bu önemli bir olasıktır. MHP çevrelerinin hemen seçim ardından, "Erken seçim yok, Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi devam edecek" biçimindeki açıklamaları, mevcut AKP yönetimini böyle bir çizgiye yöneltme çabası olarak okunabilir. Yani Devlet Bahçeli yönetimi de AKP'nin bu temelde yönetmesini istemekte, buna destek vermekte, böyle bir ittifaka açık olmaktadır.

Diğer bir olasılık olarak, MHP ile ittifakını sürdürmekle birlikte tek ittifak olmaktan çıkarak CHP, İyi Parti ve diğer benzeri partilerle de biraz daha yakın ilişkiler içerisine girip Türkiye'deki şoven-milliyetçi ittifakı Tayyip Erdoğan'ın son zamanlarda dillendirdiği

gibi bir 'Türkiye İttifakı' biçiminde şekillendirerek Kürt Özgürlük Hareketini ve Türkiye'nin demokratik güçlerini tüm bunlardan tecrit edip hedefleyen, siyasi ve askeri mücadeleyi böyle geniş bir iç ve dış ittifakla yürütmeye çalışan bir çizgi izleyebilir. Bu da önemli bir olasılıktır. CHP ve İyi Parti yönetimlerinin verdiği mesajlar da biraz bu yönlü olmaktadır. Belki bu olasılığın askeri şiddet boyutu birinci olasılık kadar kapsamlı, derin ve yaygın olmayabilir. Ama siyasi, hukuki, ekonomik boyutlarla birleştirildiğinde bu olasılığın da Türkiye demokrasisi ve Kürdistan özgürlüğünü imha ve tasfiye etmek için bir saldırı ittifakı yaratmayı hedefleyeceği açıktır. Eğer bu düzeyde kalırsa, bunun Kürt karşıtı, demokrasi karşıtı, şoven-milliyetçi-ırkçı-faşist bir ittifak konumunda olacağı tartışmasızdır.

Fakat dikkat edilirse, AKP yönetiminin, günümüz ile 7 Haziran 2015 seçimlerinden sonraki koşul ve imkanları da farklıdır. 7 Haziran 2015 seçiminden sonra DAİŞ ile ittifak yaptı,

kalmayı istedikleri anlaşılmaktadır. Belli ki AKP-MHP ittifakının yönetimden çekilmesini çok fazla zorlamayacaklar. Genel yönetimi AKP-MHP ittifakına bırakıp yerel yönetimlerde kalma durumuna razı olacaklar. Böyle bir uzlaşma içerisinde kendilerini daha çok örgütleyerek, ileriki süreçte gelişecek seçimlere hazırlamak isteyecekler. Bu bakımdan CHP-İyi Parti ittifakının yakın zamanda AKP'yi yönetimden düşürme girişimleri pek gelişmeye benzemiyor. Fakat Tayyip Erdoğan yönetiminin PKK'ye karşı savaşta CHP ve İyi Parti'yi MHP gibi bir çizgiye çekme istem ve çabalarına da MHP gibi karşılık vermeleri zor görünüyor. Çünkü böyle bir çizgiye girerlerse mevcut kazan-dıklarını da kaybederler. Özellikle son yerel seçimlerde CHP içerisinde Kürtlerle ve diğer demokratik güçlerle daha yakın durma eğiliminin biraz daha artmış olduğu gözlenmektedir. Dolayısıyla bu çevreler de izin vermeyecektir. Yani Kürt ve demokrasi karşıtı AKP-MHP ittifakına katılmaktan CHP ve İyi Parti

kadar etkileyip etkilemeyeceği, yine AKP içerisinde bazı çevrelerle daha çok ilişkilenecek AKP'yi de böyle bir sürece çekip çekemeyeceği HDP'nin izleyeceği politikalara, göstereceği etkinliğe ve yaratıcılığa bağlıdır. Ve bu durum programında ortaya koyduğu gibi olmasa da, Önder Apo'nun ifade ettiği 'Evrensel hukuk' çerçevesinde demokratik uzlaşma ve özgür siyasetle CHP, İyi Parti ve AKP çevrelerini bir uzlaşmaya çekebilirse, yine MHP'yi de buna engel olmaktan çıkarılabilir, işte o zaman HDP'nin de önümüzdeki süreçte siyasi etkinliğini geliştirmesinin önü belli ölçüde açılır.

Daha önce de belirttiğimiz gibi, Türkiye'deki siyasi gelişmeler Kürdistan'ın diğer parçalarını ve Ortadoğu'yu da yakından etkileyecektir. Yine AKP-MHP ittifakının yaşadığı seçim yenilgisinin ortaya çıkardığı zayıflıktan küresel ve bölgesel güçler azami derecede faydalanmaya çalışacaktır. Tayyip Erdoğan yönetiminin izleyeceği politikalar Bakurê Kurdistan'daki siyasi süreç üzerinde

gürlük Hareketimizin Kürdistan parçalarında, Türkiye ve Ortadoğu'nun değişik alanlarında hangi politikaları izlemesi gerektiği, nasıl bir mücadele yürütmesi gerektiği konuları netleştirilerek, ilgili alanlara büyük ölçüde ulaştırılmıştır. Dikkat edilirse, Önder Apo ile de ilk yapılan görüşme sürecinde Önder Apo, "Durumun 30-40 gün içerisinde netleşeceği" tespitinde bulunmuştu. Yani 23 Haziran İstanbul seçimi ardından en geç 15-20 gün içerisinde TC devletine hakim olacak politikaların ne olacağı, AKP-MHP-CHP ve diğer partilerin ne tür politikalar izleyeceği, Türkiye'deki politik-askeri çatışmaların yeniden hangi biçime bürüneceği konusunun, netlik ve somutluk kazanacağını ifade etmişti. Şimdi Temmuz ayı başı itibarıyla böyle yoğun bir arayış ve çelişki içerisinde bulunuyoruz. Bütün kesimler, kendi çizgileri ve çıkarları açısından İstanbul seçim sonuçlarının ortaya çıkardığı siyasi durumu değerlendirip buna göre yeni politikalar oluşturmaya çalışmaktadır. Kısaca önümüzdeki bir hafta, on

luşun bütün ideolojik-siyasi eğilimlerin ortak katılımıyla sağlanmasını öngörmekte ve istemektedir. Nitekim 7 Haziran 2015 seçimi ardından da Özgürlük Hareketimizin yönetimi böyle bir politik çizgiyi belirlemiş olmasına rağmen, bunu pratiğe geçirememiştir. Sonrasında Tayyip Erdoğan yönetiminin ABD, MHP ve DAİŞ ile ittifak geliştirerek, geçen dört yıllık bu ağır çelişki ve çatışma sürecini geliştirme durumu yaşandı. Şimdi Önder Apo bu durumu daha da net ve somut hale getirmiş bulunuyor. MHP dahil hiçbir gücü dışlamayan, tüm güçleri içine alan, hiç kimseye de düşmanlık etmeyen bir ortak yapılanma sürecinin geliştirilmesine çağrı yapıyor. Hem kendisi Kürt tarafının 'Baş Müzakerecisi' olarak böyle bir demokratik siyasi çözüm çizgisinde bulunduğunu tüm kamuoyuna duyurmuş bulunuyor hem de başta HDP olmak üzere tüm demokratik güçleri, demokratik siyasi blok içinde birleşmeye çağırıyor. Böyle bir çizgi izlemeye yönlendiriyor. Bu anlamda Önderliksel duruşumuz nettir, açıktır, ilkelerini ortaya koymuştur, somuttur ve eğer taraflarca kabul edilirse yeni bir inisiyatif üstlenmeye hazırdır.

Diğer yandan demokratik siyaset alanı da, geçmişteki hatalardan ders çıkartarak, 23 Haziran İstanbul seçimi ardından zaman geçirmeden ve duraksamadan, demokratik siyasi çözümün gelişmesi için gerekli ilkeleri ortaya koymuş, çağrılar yapmış, değerlendirmelerde bulunmuş ve belli bir çaba içerisinde girmiştir. Bu anlamda HDP yönetiminin seçim sonuçlarını değerlendirmesi, çeşitli politik ilkeleri ortaya koyarak tüm partileri ve demokratik kuruluşları, toplumsal kesimleri ortak çalışmaya çağırması oldukça önem arz etmektedir. Siyasi partileri, CHP, İyi Parti, AKP başta olmak üzere MHP dahil diğer tüm güçleri yeni bir demokratik anayasa ittifakını oluşturmaya çağırırken, diğer devrimci-demokratik güçleri, kadın ve gençlik örgütlerini, işçi ve emekçi kurumlarını, demokratik kurum ve kuruluşları, farklı toplumsal kesimleri de ortak bir demokrasi blokunda birleşmeye, demokrasi hareketini seçim sonuçlarından yararlanarak daha güçlü bir biçimde örgütleyip Türkiye siyasetinin geleceğini belirleyen bir güç haline getirmeye çağırmıştır.

Kuşkusuz bu çabalar ve açılımlar önemlidir. Biz inanıyoruz ve umut ediyoruz ki, HDP ve benzeri güçler söz konusu çalışmaları sürdüreceklidir. Hem yeni demokratik anayasa hazırlama doğrultusunda CHP, İyi Parti, AKP ve diğer partilerle görüşmeler, ilişki ve ittifak içinde hareket etme çabasında olacaklar, bunun için asgari demokratikleşme ilkelerini ortaya koyacaklardır hem de HDK çerçevesinde demokrasi blokunun çok daha güçlendirilmesi için çalışacaklardır. Bunun için adalet arayışını, ana dilde eğitim kampanyasını, tecride karşı mücadeleyi geliştireceklerdir. Demokratik siyaset alanının bu doğrultuda perspektifi vardır. Demokratik siyasi partiler ve diğer kurumların yakın geçmişin dersleri temelinde önemli bir bilinçlenme yaşamış olduğu görülmektedir. Seçimler ardından da yeni süreci belirleme doğrultusunda bir inisiyatif olma çıkışı yapılmıştır. Fakat tabii bunun ne kadar etkili olacağı, inisiyatif kazanarak yakın süreci yürüteceği, önümüzdeki gelişmeler içerisinde ve mücadeleyle belli olacaktır. Bu doğrultuda özellikle demokratik siyaset alanının hem mevcut siyasi partiler temelinde asgari müşterekler oluşturup demokratik anayasa hazırlama, hem de tüm demokratik siyasi örgütleri, toplumsal kesimleri bir demokrasi blokunda birleştirme noktasında çabası

AKP, desteklerini önemli ölçüde tüketmiş bulunuyor. MHP ile yürüyebileceği kadar yürüdü, ABD'den alabileceği desteği aldı. DAİŞ'i kullanabileceği kadar kullandı. Dahası KDP'yle ilişkilerini en ileri düzeye vardığı gibi, son dönemlerde YNK'yi de bunun içerisine çekmeye çalıştı. Onlardan da destek alarak Özgürlük Hareketimize Bakur'da, Başûr'da, Rojava'da saldırmaya başladığı kadar saldırdı. Bu saldırı rezervlerini önemli ölçüde kullanmış ve tüketmiş olması, Tayyip Erdoğan yönetimini hile ve oyun temelinde yeni arayışlara itebilir.

Rojava dışında da DAİŞ'i etkili bir biçimde kullandı. 22 Temmuz 2015'te ABD ile ittifak yaparak, sahte bir biçimde 'DAİŞ karşıtı yeni bir koalisyon kurulduğu' söylenip PKK'ye karşı ABD ile ittifak halinde ağır bir saldırıyı yürüttü. Yine MHP'yle ittifak yaparak bu saldırılara içteki desteği artırdı. ABD, MHP, AKP, DAİŞ ittifakı temelinde 7 Haziran 2015'ten sonra PKK öncülüğündeki özgürlük mücadelemize karşı çok yönlü ve çok ağır bir topyekûn faşist imha saldırısı yürütüldü. İmralı'daki mutlak tecrit, Cizîr ve Sûr katliamları, Efrîn'i işgal, Pirsûs ve Ankara katliamları, Bradost'a kadar işgal saldırıları, Medya Savunma Alanları'nda artan hava ve kara saldırıları tamamen böyle bir ortamda gelişti.

Şimdi içinde bulunduğumuz süreçte AKP, bu desteklerini önemli ölçüde tüketmiş bulunuyor. MHP ile yürüyebileceği kadar yürüdü, ABD'den alabileceği desteği aldı. DAİŞ'i kullanabileceği kadar kullandı. Dahası KDP'yle ilişkilerini en ileri düzeye vardığı gibi, son dönemlerde YNK'yi de bunun içerisine çekmeye çalıştı. Onlardan da destek alarak Özgürlük Hareketimize Bakur'da, Başûr'da, Rojava'da saldırmaya başladığı kadar saldırdı. Bu saldırı rezervlerini önemli ölçüde kullanmış ve tüketmiş olması, Tayyip Erdoğan yönetimini hile ve oyun temelinde yeni arayışlara itebilir. Bu doğrultuda özel savaşı daha çok derinleştirebilir. Elbette bunu da doğru anlamak ve dikkat etmek gerekiyor ama böyle bir olasılığın da bunlar sonucunda yeniden gündeme gelebileceğini de dikkate almak gerekiyor. AKP'nin bu yaklaşımları karşısında MHP'nin dayanak olarak AKP'yi daha fazla Kürt ve demokrasi düşmanı çizgiye çekmek isteyeceği, şiddete daha çok yönelteceği, bu temelde yönetimde daha çok etkili hale gelerek faşist baskı ve katliamları daha çok tırmandırmak isteyeceği açıktır.

Belirttiğimiz olasılıklar çerçevesinde, özellikle 'Millet İttifakı' olarak görülen CHP ve İyi Parti ittifakının iktidar olma yönünde, AKP-MHP ittifakını aşma temelinde çok etkili ve hızlı gelişimleri gözükmemektedir. Mevcut haliyle yerel yönetimlere razı olan bir konumda

ittifakının herhangi bir kazanımı olmayacaktır. Dolayısıyla öyle bir ittifakın gerçekleşmesi zordur.

Geriye HDP etrafında şekillenen 'Demokrasi Bloku'nun geliştirebileceği alternatif siyasetler kalmaktadır. HDP seçim akşamı 'Demokratik Anayasa İttifakı' çağrısıyla önemli bir inisiyatif oluşturmuştur. Özellikle 7 Haziran 2015 seçimi sonrasında oluşturmadığı inisiyatifi, 23 Haziran 2019 İstanbul seçimi ardından oluşturmuş ve eskisi gibi inisiyatifsiz, atıl kalma konumuna tekrardan düşmemiştir. Bu durumu bir yandan demokrasi ittifakını örgütleyip geliştirerek demokratik anti-faşist güçlerle ve toplumsal kesimlerle Türkiye'nin demokrasi blokunu büyütme, diğer yandan mevcut siyasi partilerle demokratik anayasa ittifakını kurup asgari demokratik müştereklerde birleşip genel planda bir demokratik yapılanma sürecini geliştirmeye çalışacaktır. Bu inisiyatif HDP'yi seçimde elde ettiği sonuçların gerektirdiği siyaseti önümüzdeki pratik süreçte de uygulamaya geçirecektir. Daha etkili bir konuma geçecektir. Fakat yaptığı bu siyasi açılımları ne kadar güçlü pratikleştireceğini, izleyeceği tarz, göstereceği yaratıcılık ve çaba ortaya çıkaracaktır. Örneğin demokrasi blokunu örgütleyip genişletmek, kitle tabanını büyütme, bütün demokratik kurum ve kuruluşları, kadın ve gençlik örgütlerini, sivil toplum örgütlerini, sendikaları, diğer birçok siyasi partiyi HDP-HDK çatısı altında birleştirerek, demokrasi blokunun kitle gücünü ve oy oranını en az iki kat artırma zemini mevcuttur. Fakat bu gösterilecek çabayla gerçekleştirilebilir.

Türkiye'deki siyasi gelişmeler Kürdistan'ın diğer parçalarını ve Ortadoğu'yu da etkileyecektir

Diğer yandan, AKP-MHP faşizminin bu biçimde yenilgi yaşamış olması yeni bir demokratik anayasa yapma ihtiyacını Türkiye'de çok daha fazla ortaya çıkarmıştır. Bu bakımdan CHP, İyi Parti, hatta bazı AKP'li çevreler içerisinde söz konusu ihtiyaç ve bu temeldeki çağrı yankı bulmaktadır. Ama bu noktada hem CHP ve İyi Parti güçlerini ne

etkili olacağı gibi, Rojava ve Suriye'deki gelişmeler üzerinde de etkili olacaktır. Aynı zamanda Başûr ve Irak'taki gelişmelere de derin etkide bulunacaktır. Örneğin, birinci olasılığı esas alarak, MHP'yle savaş ve soykırım siyasetinde derinleşmeyi öngörürse, böyle bir durum Rojavayê Kurdistan'a askeri saldırı, katliam, yeni Efrîn işgallerinin gündeme getirilmesi olarak yansacaktır. Yine Medya Savunma Alanları'na dönük işgal hareketleri olacak, özellikle Başûrê Kurdistan'da, Şengal, Kerkûk ve Soran hattında dıştan askeri işgal, içten ise ekonomik ve istihbarî örgütlenme ile TC etkinliği gelişecektir. Bu temelde Başûrê Kurdistan'da adım adım TC işgalinin gerçekleşmesi sağlanmaya çalışılacaktır.

Yok eğer böyle bir çizgi değil de CHP ve İyi Parti'yle, hatta HDP'yle mevcut AKP yönetimi bir tür uzlaşma yoluna girerse, tabii böyle bir durum hem Rojavayê Kurdistan ve Suriye üzerinde, hem de Başûrê Kurdistan ve Irak üzerinde siyasi tartışmaların ve demokratik siyasi çözüm arayışlarının daha çok gündeme gelmesine, bu temeldeki tartışmaların ve arayışların daha yoğun yürütülmesine yol açacaktır. Demek ki Türkiye'deki gelişmeler bir bütün olarak Kürdistan'daki gelişmeler üzerinde etkili olacaktır. Bu da Ortadoğu'daki mevcut çelişki ve çatışma durumunu çeşitli biçimlerde etkileyecektir. Özellikle mevcut ABD-İran gerginliği üzerinde, yine Arap sahasının çeşitli alanlarında yaşanan çatışmalı durumlar üzerinde etkide bulunacaktır.

Değerli Yoldaşlar,

Daha önce de ifade ettiğimiz gibi, süreç daha karmaşık ve siyasi-askeri hareketlilik daha yoğun olsa da bizim bu sürece karşı vereceğimiz cevaplar, geliştireceğimiz ideolojik, askeri ve siyasi mücadeleler büyük ölçüde net ve somuttur. Yönetimimiz bu durumları sık sık değerlendirmekte, kendi politik-askeri duruşumuzu net ve somut kılarak ilgili alanlarda zamanında etkili pratiğe geçirebilmek için önemli bir çaba içerisinde bulunmaktadır. Şimdi 23 Haziran İstanbul seçimi ardından da gerekli durum değerlendirmeleri yapılmış, çeşitli olasılıklar karşısında Öz-

gün içerisinde yakın dönemde Türkiye'de siyasi-askeri ilişki ve çelişkilerin nasıl şekilleneceği ve ne tür mücadelelerin gündeme geleceği netleşecektir.

Önderlik, demokratik siyasetin izleyeceği çizgiyi de 'Üçüncü Yol' ismiyle tanımlamıştır

Bu doğrultuda Kürdistan Özgürlük Hareketinin bir bütün olarak, Önderlik, demokratik siyaset, gerilla ve halk direnişi tutumu, duruşu son derece nettir. Önder Apo geçen süre içerisinde dört kere avukat ve bir de aile görüşü yapmış, söz konusu görüşmeler ve yayınladığı "Demokratik Çözüm Deklarasyonu"yla kendisinin bir çözüm öznesi olduğunu net bir biçimde ortaya koymuştur. 7 maddelik demokrasi deklarasyonu içinde bulunduğumuz süreçte Türkiye siyasetinin demokratik yeniden yapılanmasının temel niteliklerini vermektedir. Nitekim son bir buçuk ay aşkın süredir içte ve dışta bu deklarasyon yoğun olarak tartışılmaktadır. Önder Apo, ilgili bütün siyasi çevrelere, devlet güçlerine, partilere, devrimci-demokratik güçlere, değişik toplumsal kesimlere ve demokratik kurumlara, demokratik uzlaşma, özgür siyaset ve evrensel hukuk ilkeleri temelinde bir yeniden yapılanma sürecinin geliştirilmesi çağrısını yapmıştır. Kendisi Kürt tarafının temsilcisi ve 'Baş Müzakerecisi' olarak böyle bir süreci geliştirmeye açık ve hazır olduğunu ifade etmiş, böyle bir tartışmanın temelini oluşturacak asgari demokratikleşme ilkelerini ortaya koymuştur. Bu doğrultuda demokratik siyasetin izleyeceği çizgiyi de 'Üçüncü Yol' ismiyle tanımlamıştır. HDP öncülüğünde demokratik siyasetin en geniş, örgütlü blok haline gelmesini, Türkiye'nin demokratik yapılanmasına öncülük edecek bir inisiyatif, rolü üstlenmesini, böylece tüm güçleri asgari demokratik müştereklerde birleştirerek yeni bir siyasi ilişki ve mücadele sürecinin gelişmesini sağlamak istemiştir. Dikkat edilirse, bu siyasi çizgi hiçbir iktidar blokuna taraf olmadığı gibi, hiçbir ittifak blokuyla ilişkide de kapalı değildir. 'İlişki ve mücadele' diyalektiği içerisinde demokratik yeniden kuru-

daha çok Türkiye alanına kaydıracaktır. Türkiye'deki toplumsal kesimleri örgütlemeyi, Türkiye'deki demokratik yenden yapılanma sürecini, onun ilkelelerini, Kürt sorununun çözümü temelinde geliştirmeyi öne alacaklar, Türkiye'nin demokratikleşmesi mücadelesini daha fazla yürüteceklerdir.

Tecrit tümünden kırılmamıştır

Kürdistan Özgürlük Hareketi olarak biz de, önümüzdeki süreçte, yakın geçmişte yürüttüğümüz hamlede ortaya çıkardığımız kazanımlar ve geçmişin dersleri temelinde gerilla ve halk direnişini daha güçlü hazırlayarak yöneleceğiz. Bu anlamda hamlesel mücadele bitmemiştir. Evet, "Tecridi Kırılım, Faşizmi Yıkılım ve Kürdistan'ı Özgürleştirilim" hamlesi belli gelişmeler sağlamış, tecridin kırılması ve faşizmin yıkılması doğrultusunda önemli adımlar atılmıştır. Bu bakımdan mücadelenin ana yönü Türkiye zeminine kaymış, Türkiye'nin demokratikleşmesi daha çok öne çıkmıştır. Bu temelde 31 Mart seçimleri ardından yönetimimiz söz konusu hamleyi "Faşizmi Yıkılım ve Türkiye'yi Demokratikleştirelim" biçiminde tanımlamıştır. Şimdi özellikle demokratik siyaset alanının hamlesel yaklaşımı kesinlikle böyledir. Faşizmi yıkmaya ve Türkiye'yi demokratikleştirme aslında hem Kürdistan'ın özgürlüğü demek olacak ve hem de Demokratik Ortadoğu'nun önünü açacaktır. Bu bakımdan 'Demokratik Türkiye' mücadelesi daha fazla öne çıkan bir mücadeledir.

Gençlik ve kadın öncülüğündeki demokratik halk eylemliliği sürecektir

Ancak dikkat edilirse, tecridin tümünden kırıldığı ve dolayısıyla Önder Apo'nun özgür yaşar ve çalışır koşullara kavuştuğu söylenemez. Yine faşizmin tümünden yıkılmış olduğu söylenemez. O halde tecride ve faşizme karşı mücadele devam edecektir. Bu da 'Tecride ve faşizme karşı Demokratik Ortadoğu ve Özgür Kürdistan mücadelesini' hamlesel düzeyde yürütüp geliştirmemiz gerektiğini gösteriyor. Böyle bir mücadele Türkiye cephesinde tecride ve faşizme karşı Demokratik

lemizde herhangi bir zayıflama, gerileme, kesinti ve kopukluk kesinlikle olmayacaktır. Faşist, sömürgeci ve soykırımcı saldırıları darbelemek, geriletmek ve ezmek üzere kahraman gerilla güçlerimizin TC saldırılarına karşı Devrimci Halk Savaşı stratejisindeki eylemliliği gelişerek sürüyor ve de sürecektir. Önümüzdeki süreçte faşist-soykırımcı saldırıların daha çok artacağı, yaygınlık ve derinlik kazanacağı hesap edilerek, gerilla savaşının kırdı, ovada ve şehirde bir bütünlük halinde yeni ve yaratıcı yöntemlerle daha etkili geliştirilmesi için gerekli hazırlıklar da yapılacaktır. Bir yandan güncel pratik yürütülürken, diğer yandan daha etkili ve zengin bir gerilla savaşını geliştirmek üzere çok yönlü hazırlıklar içerisinde olunacaktır.

Türk devleti, Bakurê Kurdistan'ı hedeflediği kadar, Rojava ve Başûrê Kurdistan'ı da hedefliyor

Yine gençlik ve kadın öncülüğündeki demokratik halk eylemliliği, dört parça Kürdistan'da ve yurtdışında tecride ve faşizme karşı herhangi bir gerileme ve zayıflama yaşamadan, daha yeni ve yaratıcı yöntemleri kullanma temelinde sürdürülecektir. Evet, geçmişte açık grevleri etrafında böyle bir direniş geliştirdik. Yine yerel seçimlerle önemli siyasi sonuçlar ortaya çıktı. Fakat bütün bunlar, mevcut durumda demokratik halk eylemliliğini zayıflatmamızı, sınırlandırmamızı gerektirmiyor. Tam tersine yakın geçmişin dersleri ve tecrübeleri temelinde, yine pratik mücadelenin ortaya çıkardığı imkânları yaratıcı bir biçimde kullanarak gençlik ve kadın hareketleri öncülüğündeki demokratik halk eylemliliğini son derece zengin, yaratıcı ve faşizm karşısında sonuç almayı hedefleyen daha kapsamlı siyasi halk eylemleri düzeyinde sürdürür hale getirmeyi gerektiriyor. Tıpkı gerilla gibi, gençlik ve kadın eylemlerinde de, yine demokratik siyasi halk eylemliliğinde de herhangi bir zayıflama, daralma kesinlikle söz konusu değildir. Kesintisiz bir biçimde toplumsal eylemliliği günlük olarak yürütmek, önümüzdeki süreçte daha büyük ve sonuç alıcı sivil toplum eylemliliği geliştirebilmek için de imkânları ve fırsatları kullanıp daha güçlü bir hazırlık yapma durumu yaşanacaktır.

karşı direndiği gibi, Rojava ve Başûrê Kurdistan halkı, özgürlük güçleri de TC devletinin gerçekleştireceği faşist-soykırımcı işgal saldırılarına karşı halk direniş hareketlerini geliştireceklerdir. Daha şimdiden hem Rojava halkının ve özgürlük güçlerinin ve hem de Başûrê Kurdistan halkının ve özgürlük güçlerinin böyle bir çizgiye girme, TC'den gelen ve daha fazla da gelecek olan olası saldırılar karşısında kendi öz savunmasını geliştirme yönünde yönelimleri söz konusudur. Yok, eğer AKP-MHP faşist saldırganlığı daha da derinleşerek değil de, Türkiye'de yeni siyasi arayışlar, ilişki ve çatışmalar gündeme gelirse, elbette bu durum Rojava ve Başûr alanlarına da olduğu gibi yansacaktır. Öyle bir durumda kendi öz savunmalarından asla taviz vermemek ve onları zayıflatmamak temelinde Rojava'da demokratik anayasal çözümü geliştirebilmek, Başûr'da ise işbirlikçi, aileci ve aşiretçi siyasi yapılanmaları aşarak demokratik bir yaşamı ve yönetimi ortaya çıkartmak üzere, ideolojik-siyasi mücadeleler ve toplumsal inşa çalışmaları geliştirilecektir.

Hatta TC'nin Xakûrkê hattından işgal saldırılarını geliştirme durumu, Kürt karşıtı TC-İran ilişkileri, Başûr ve Irak sahasında gelişmekte olan çatışmalı süreç ve İran-ABD gerginliği gibi hususlar dikkate alınırsa, söz konusu çatışmalı durumun daha da genişlemesi ve Rojhilatê Kurdistan alanına da yayılması mümkündür. Bu durumun İran'daki iç kriz ve çelişkilerle birleşmesi, çok daha geniş ve derin bir çatışma durumunu gündeme getirebilir. O zaman hem siyasi-askeri ilişkiler çok daha karmaşık ve hareketli hale gelir ve hem de çatışmalı durum had safhada yoğunlaşır. Böyle bir durumda Rojhilatê Kurdistan halkımız ve özgürlük güçleri de süreci doğru okuma, iktidar bloklarına taraf olmama, kendi bağımsız çizgisini koruyarak, Kürdistan Özgürlük Mücadelesini her türlü imkân ve fırsattan yararlanılabilir gücünü ve ustalığını gösterecektir.

Değerli Yoldaşlar,

Dikkat edilirse, genelde yerel seçimler, özel olarak da 23 Haziran İstanbul seçimleri ardından Türkiye siyasetinin nasıl somutlaşacağı ve bunun

Kürdistan parçalarına nasıl yansıtacağı konusu henüz tam netleşmemiştir. Bu konuda çeşitli olasılıklar gündemdedir ve Kürdistan Özgürlük Hareketi olarak bizim baştan itibaren tüm bu olasılıkları değerlendirmemiz, dikkate almamız, onun gereklerine göre kendimizi planlayıp, örgütleyerek günün 24 saatinin gerektirdiği siyasi-askeri duruşu gösterip mücadeleyi yürütmemiz şarttır. Her alandaki yönetimler olarak bu temelde var olmaya ve hareket etmeye de çalışıyoruz. Dikkat edilirse, giderek durumlar biraz daha da somutlaşıyor. Örneğin son Xakûrkê, Goşinê ve Qendil saldırıları mevcut Tayyip Erdoğan yönetiminin MHP ittifakına dayalı olarak faşist-sömürgeci-soykırımcı saldırganlığı daha çok arttıracığı ve derinleştireceği ihtimalini güçlendiriyor. Bu izlenimi ortaya çıkartıyor. Çünkü bu saldırılar, bir yerde adeta seçim yenilgisinin intikamını almayı hedefleyen saldırılar oluyor. Her yerde Hareketimizi hedeflediği gibi, ona destek veren sivil halkımızı da hedefliyor ve katliyor. Yeni dönemde özgürlük güçlerimize saldırırken sivil kesim ayrımı yapmayacağı, AKP-MHP faşizminin tüm Kürtleri düşman olarak görüp, saldırı yürüteceği açıkça ortaya çıkıyor.

Bu nedenle Xakûrkê, Goşinê ve Qendil-Kortek saldırılarını dikkatle değerlendirmemiz gerekiyor. Bu saldırılarda ortaya çıkan sonuçları doğru anlamamız büyük önem taşıyor. Geçmişin bir devamı olarak görmeliyiz. Tesadüfen ya da rutin saldırılar olarak da bakmamalıyız. Tam tersine seçim yenilgisinin intikamını almayı hedefleyen, son derece planlı ve örgütlü bir saldırı olduğu ortadadır. Nitekim Başûrê Kurdistan'a dönük olduğu kadar, Rojava sınırına ve Efrîn hattına dönük de faşist Türk ordusunun askeri sekiyatları artmakta, Medya Savunma Alanları'na ve Rojava'ya dönük Türk ordusunun askeri saldırılarının önümüzdeki yakın süreçte gelişeceği yönünde basına yoğun bilgiler yansımaktadır. Benzer bir biçimde, özellikle Tayyip Erdoğan yönetiminin G-20 denen ilişkiden de yararlanarak küresel ve bölgesel düzeyde diğer devlet yöneticileriyle yaptığı görüşmeler, verdiği tavizler, onlardan destek alma çabaları

da aslında böyle bir askeri-faşist saldırganlık için siyasi-askeri hazırlık çalışması olarak görülebilir.

Denebilir ki ağır bir seçim yenilgisi yaşadı, bu tür görüşmelerle kendi siyasi meşruiyetini yeniden sağlamaya çalışıyor. Evet son görüşmelerin böyle bir anlamı da var. Özellikle Tayyip Erdoğan kişiliğinin böyle bir siyasi meşruiyet yaratma ihtiyacı, seçimde yaşadığı yenilgi sonucunda ortaya çıkmıştır. Bu hem içerde ve hem de dış siyaset açısından böyledir. Dolayısıyla son görüşmelerle böyle bir siyasi meşruiyet sağlamaya çalıştığı söylenebilir. Fakat bu görüşmelerin amacı, anlamı sadece budur dersek, bu son derece dar ve yetersiz bir yaklaşım olur. Hayır, bundan da öteye daha ağır bir faşist topyekûn özel savaş saldırısı için küresel sermaye güçlerinden, yine bölgesel güçlerden, siyasi-askeri destek sağlama çalışması olduğu tartışma götürmeyen bir gerçektir. Nitekim söz konusu görüşmelerden basına yansıyan hususlar, Tayyip Erdoğan yönetiminin böyle bir destek elde etmeye çalıştığını ortaya koymaktadır.

Bütün bunlar, mevcut AKP yönetimine hakim olan zihniyet ve siyasetin, MHP ile ittifak halinde faşist-sömürgeci-soykırımcı saldırganlığı Bakur'da, Rojava'da ve Başûr'da daha da tırmandırma yönünde olacağını göstermektedir. Bu konuda kendimizi yanıltmamalıyız. Günlük gelişmeleri yakından ve yeterli bir biçimde izlemeliyiz. Onun gereklerine göre de bir duruş göstermeliyiz. Bunlar gösteriyor ki, aslında topyekûn faşist özel savaş saldırısını sürdürme eğilimi daha çok öne çıkıyor ve güçleniyor. Hatta önümüzdeki yakın sürecin eğilimi haline gelmiş olarak gözüküyor. Öyle anlaşıyor ki, biraz dışa yeşil ışık yaksa da, yine CHP ve İyi Parti ile paslaşsa da, Tayyip Erdoğan yönetimi Devlet Bahçeli MHP'siyle birleşecek, Kürt düşmanlığını, Kürt soykırımını Bakur'da, Başûr'da ve Rojava'da daha çok geliştirmeye ve derinleştirmeye çalışacaktır. Böyle bir topyekûn özel savaş saldırısıyla Tayyip Erdoğan ve Devlet Bahçeli, soykırımcılıkla kendi iktidarlarını ayakta tutmaya, yönetimde kalmaya, aynı zamanda partilerini de bölünmekten kurtarmaya, parti birliklerini korumaya çalışacaklardır. Çünkü ciddi iç partisel sorunlarının da olduğunu biliyoruz. Hem partileri içindeki farklı arayışları bastırmak ve hem de iktidarda kalabilmek için Kürt düşmanlığını daha çok esas alacaklar ve derinleştireceklerdir. Dolayısıyla Kürdistan'daki soykırımcı saldırıları daha çok artıracak-

TC'nin Xakûrkê hattından işgal saldırılarını geliştirme durumu, Kürt karşıtı TC-İran ilişkileri, Başûr ve Irak sahasında gelişmekte olan çatışmalı süreç ve İran-ABD gerginliği gibi hususlar dikkate alınırsa, söz konusu çatışmalı durumun daha da genişlemesi ve Rojhilatê Kurdistan alanına da yayılması mümkündür. Bu durumun İran'daki iç kriz ve çelişkilerle birleşmesi, çok daha geniş ve derin bir çatışma durumunu gündeme getirebilir.

Türkiye ve Özgür Kürdistan mücadelesi oluyor. Suriye cephesinde tecride ve faşizme karşı Demokratik Suriye ve Özgür Kürdistan mücadelesi oluyor. Irak'ta ve İran'da da benzer biçimlerde somutluk kazanıyor. Bu da 'Faşizmi Yıkılım Ortadoğu'yu Demokratikleştirelim', yani 'Demokratik Ortadoğu ve Özgür Kürdistan' hedefini pratikleştirelim anlamına geliyor. Bunun için büyük bir mücadele gerektiği, dolayısıyla hamlemizin 'Tecride ve faşizme karşı Demokratik Ortadoğu ve Özgür Kürdistan Mücadelesini' yürütme olarak somutlaştığı açıktır. Bunun için gerilla ve halk direnişini önümüzdeki süreçte çok daha yoğun ve etkili bir biçimde geliştirmemiz gereği vardır.

Önderlik ve demokratik siyaset alanı kendi somutunda gerekli duruşu ve pratiği gösterdiği gibi, gerilla ve halk direniş alanının da kendi somutunda gerekli duruşu ve pratiği hiç kopukluğa yer vermeden sürdürmesi ve daha da derinleştirerek ilerletmesi gerekli ve zorunludur. Bu bakımdan gerilla ham-

Yeni dönemde Türkiye siyasetindeki ilişki ve çatışmaların şekillenme durumuna göre, dört parça Kürdistan ve yurtdışındaki özgürlük mücadelemiz de kendisini şekillendirecek ve buna uygun yeni yol ve yöntemler geliştirmeyi bilecektir. Bu doğrultuda her bir olasılığın durumuna göre özellikle Bakur, Rojava ve Başûrê Kurdistan'daki halkımız ve özgürlük güçlerimiz TC devletinden gelecek politik-askeri yansımalarla göre kendisini kesinlikle şekillendirecektir. Dikkat edilirse, bu üç parçadaki siyasi ve askeri gelişmeleri yönlendiren ve belirleyen tek güç, Türkiye Cumhuriyeti devleti olmaktadır. Eğer İstanbul seçimleri sonrasında AKP-MHP faşizminin topyekûn faşist-soykırımcı saldırıları içte ve dışta daha çok yoğunlaştırması durumu gündeme gelirse, bu saldırılar Bakurê Kurdistan'ı hedeflediği kadar, Rojava ve Başûrê Kurdistan'ı da hedefleyecektir. O zaman Bakurê Kurdistan halkı ve özgürlük güçleri tüm imkânlarını kullanarak böyle bir topyekûn faşist-soykırımcı saldırıya

lardır. Bu oldukça ciddi ve tehlikeli bir durumdur. Bu gerçeği görerek, en küçük bir zayıflığa meydan vermeden, bizim böyle bir faşist saldırganlığı kıracak şekilde kendimizi hazırlıklı hale getirmemiz gereklidir. Farklı olasılıklar gelişirse, böyle bir konumda olmamız, o olasılıklara göre hareket etmemizi ortadan kaldırmaz. Tam tersine en tehlikeli olasılığa göre kendimizi hazırlıklı kılmamız, ortaya çıkabilecek her türlü siyasi gelişmeye cevap oluşturacak bir duruşu ve pratiği geliştirmemizi sağlayacaktır. Öncelikle bu gerçeği görmemiz gerekiyor.

Diğer yandan, her ne kadar faşizmi, şiddeti, katliamı, baskı, işkence ve sömürüyü daha çok derinleştiriyor olsa da, bu durum Tayyip Erdoğan yönetiminin ve AKP-MHP ittifakının çok daha güçlenmiş olduğu anlamına gelmemektedir. Daha çok şiddete, katliama sarılması, bu doğrultuda daha vahşi uygulamalar geliştirmesi, onun güçlüğünden değil, tersine zayıflığından kaynaklanmaktadır. Başka bir biçimde ayakta kalamayan, iktidarını koruyamayan bu gücün, ancak herkesi düşman ilan ederek; herkese hakaret, baskı, katliam, işkence, zor uygulama, zorla kendisini iktidarda tutma, ayakta kalma çabası olmaktadır. Yoksa şunu bilelim: Türkiye'de faşist zihniyet ve siyaset ciddi bir darbe yedi. Oldukça geriliyor. Böyle bir zihniyet ve siyasetin

parti ortaya çıkacaktır. Bu da Türkiye siyasetinin daha çok partilere bölünmesi, daha fazla parçalanması anlamına gelecektir.

Kısaca İstanbul seçim sonuçlarıyla somutlaşan gerçeklik şudur: Türkiye'de faşist, sömürgeci ve soykırımcı zihniyet ve siyaset ciddi bir biçimde darbe yemiştir ve yenilgi yaşamıştır. Toplum bu zihniyet ve siyasetten önemli ölçüde kopmuştur, uzaklaşmıştır. Bu kopuş süreci derinleşmektedir. Giderek faşist zihniyet ve siyasetten uzaklaşmış, demokrasiye daha çok açılmış bir Türkiye toplumu gerçeği gelişiyor ve daha çok da gelişecektir. Bu da kendini değiştiremeyen, faşist, sömürgeci ve soykırımcı zihniyet ve siyaseti aşamayan siyasi liderlerin, partilerin daralmasına, zayıflamasına, parçalanmasına yol açacaktır. Eğer Tayyip Erdoğan yönetimi kendini biçimsel de olsa, söylemde de olsa, geçmişte zaman zaman yaptığı gibi değiştiremez, Devlet Bahçeli'nin faşist-soykırımcı zihniyet ve siyasetinin peşinden yürümeye devam ederse, kitleler ve parti üzerindeki etkinliği daha da azalacak, AKP'nin kitle tabanı daralacak, AKP kendi içinde de parçalanacaktır.

Böyle bir durum, demokrasi blokunun örgütlenmesi, demokratik siyasetin Türkiye'de birinci güç haline gelmesi, yeni sürece öncülük etmesi için son derece elverişli bir ortam sunacaktır. Demokratik siyasetin imkân ve fırsat

nümüzdeki yenilenmesini ifade eden zihniyet ve siyaset ağır bir yenilgi yaşamıştır. Kitleler bundan kaçıyor. Bu yıkılırken, yerine yeni bir CHP çizgisi gelemes. Hele hele İttihat ve Terakki'den doğmuş yeni bir Kemalizm ortaya çıkmaz. Kaldı ki böyle bir çizgi, AKP-MHP öncesinde Uluslararası Komplö'yu yönetmeye aday olmuş, iktidara getirilmiş ama komploya karşı Kürt halkının yürüttüğü mücadele karşısında başarısız kalıp, yenik düşmüştür.

Şimdi geçmişte yenilmiş bir kere daha tekrarlamak öyle kolay değildir. Özellikle Kürdistan'da böyle bir durumun kitlesel taban bulması zordur. Türkiye'de de kitleleri etkileme durumu zayıftır. Buna karşılık Kürt sorununu çözmeyi, Türkiye'yi gerçek demokrasiye kavuşturmayı, işsizliği, yoksulluğu, yokluğu, yağmayı, talanı, israfı önlemeyi hedefleyen bir demokratik siyasi program Kürdistan'da ve Türkiye'de çok büyük bir kitlesel desteğe kesinlikle sahip olacaktır. Yeter ki bunu programlayan, planlayan, bunun gerektirdiği örgüt ve eylem çalışması yürüten bir demokrasi hareketi, demokratik siyasi örgütlenme var olsun ve ısrarla, yaratıcı yöntemlerle, doğru tarzla bu çalışmaları yürütsün! O zaman gelişecek olan kesinlikle Demokratik Türkiye ve Özgür Kürdistan olacaktır.

Aynı durum, Kürdistan'ın diğer parçaları açısından da Suriye'nin ve Irak'ın

Türkiye'nin, Ortadoğu'nun demokratikleştiği ve Kürt sorununun özgürlük temelinde çözüldüğü bir süreç olacağı ortadadır. Bütün veriler bunu göstermektedir. Yani objektif koşulların somut değerlendirilmesinden söz edersek, bu değerlendirme çerçevesinde Kürt düşmanı, Kürt karşıtı, Kürt inkarcısı sömürgeci-soykırımcı-faşist zihniyet ve siyasetin artık hükmünü tamamladığını, imkânlarını bitirdiğini, rezervlerini kullandığını, önümüzdeki süreçte halkın demokratik, yurtsever, özgürlükçü yaşamını her alanda güçlü bir biçimde geliştirmesinin imkân ve fırsatlarının en ileri düzeyde olduğunu rahatlıkla görebiliriz. Bu bakımdan mevcut gelişmeler devrimci-demokratik alternatifini zayıflatmamış, sınırlamamış, tam tersine bunun imkân ve fırsatlarını artırmıştır. Diğer yandan Kürt düşmanı, faşist-soykırımcı-sömürgeci zihniyet ve siyasetin alanını ise daraltmış, imkân ve fırsatlarını sınırlandırmıştır.

Demokratik Ortadoğu ve Özgür Kürdistan mücadelesinin imkân ve fırsatları çoktur

Bu bakımdan gelişmenin yönü devrimci-demokrasiden yanadır. Önder Apo buna "Radikal demokrasi" dedi. Tersine gerileyen, çöküş içerisinde olan ise faşist-sömürgeci-soykırımcı zihniyet ve siyasettir. Bu gerçeği net

anlar, doğru örgütlenir, zafer tarzı, üslubu, temposuyla hareket ederse, kesinlikle o kazanacaktır. Bunu yapamayanlar ise kazanamayacaklardır. O halde Demokratik Ortadoğu ve Özgür Kürdistan mücadelesinin imkân ve fırsatları çoktur. Ama bunların başarısıyla örgüt ve eyleme dönüştürülmemeliyse, doğru bir tarz, üslup ve yeterli tempoyla pratiğe geçirilmelerine bağlıdır. Yani 14 Temmuz fedai çizgisi ve zafer tarzıyla hareket edilirse ancak, söz konusu imkânlardan ve fırsatlarından Kürdistan özgürlük devriminin, Türkiye ve Ortadoğu'nun demokratik devrimlerinin zaferi ortaya çıkar, başarısı ortaya çıkar. Başka türlü başarı ve zafer olmaz.

Devrimin zaferini, başarısını doğru öncülük belirler

Bütün bunların da doğru partileşmek, gerillalaşmak, demokratik uluslaşmak olduğunu biliyoruz. Bu anlamda başarının sırrının doğru ideolojik-örgütsel duruş ve mücadeleden geçtiğini biliyoruz. Başarılı bir askeri mücadele yürütebilmek için Apocu çizgide doğru ve başarılı bir öncülük gerekiyor; parti öncülüğü, gerilla öncülüğü, kadın ve gençlik öncülüğü gerekli oluyor. Dolayısıyla öncünün kendisini doğru partileştirmesi, gerillalaştırması ve demokratik uluslaştırması zaferin yaratıcısı ve garantisi oluyor. Bu açıdan da, tabii siyasi-askeri gelişmeleri değerlendirmeliyiz, süreci anlamaya çalışmalıyız, çeşitli güçlerin politik-askeri yönelimlerinin nasıl olacağını öngörmeye çalışmalıyız, onları karşılayacak ve ortaya çıkmış imkân ve fırsatları özgürlük devrimine dönüştürecek karar ve planları ortaya çıkartarak bu temelde kendimizi pratikleştirmeye çalışmalıyız. Elbette bütün bunlar gereklidir. Ancak tüm bu karar ve planları yerinde, zamanında, doğru tarz, üslup, tempoyla pratiğe geçirme söz konusu olmadıkça başarı elde edemeyeceğimiz açıktır. İmkân ne kadar çok olursa olsun, fırsat ne kadar olursa olsun, durduk yerde gerekli başarıları kesinlikle sağlayamaz, zafer kazanan adımlar atamayız.

Önderlik çizgisini hayata geçirmedeki zayıflıklar devam ediyor

Evet, zafer için imkân ve fırsatlar kısmen gereklidir. Ancak Apocu devrimcilik şunu da ortaya çıkardı ki, her şey objektif koşulların sunduğu imkân ve fırsatlarla olmuyor. Devrimcilerin de böyle imkân ve fırsatları yaratma görev ve sorumlulukları var. Apoculuk, sadece var olan imkân ve fırsatları değerlendiren değil, aynı zamanda imkân ve fırsat yaratmayı bilen bir devrimciliktir de. Bu, Önder Apo'nun tarzıyla kendini kanıtlamış bir gerçektir. Diğer yandan, var olan imkân ve fırsatlar da kendiliğinden pratikleşmiyor, zafere dönüşmüyor. Her şeyden önce onu doğru anlayan, yine doğru karar ve plana dönüştüren, doğru tarz, üslup ve yeterli tempoyla pratikleştiren, bütün bu çalışmaları yürüten bir öncülüğe ihtiyaç duyuyor. Evet devrimi halk yapıyor, kitleler yürütüyor ama devrimin zaferini, başarısını ise doğru öncülük belirliyor. Bu nedenle, içinde bulunduğumuz koşullarda parti öncülüğü, gerilla öncülüğü, kadın ve gençlik öncülüğü üzerinde her zamankinden daha fazla durmalıyız. Öncü duruşumuzu daha çok Önderlik, şehitler ve parti çizgisinde sorgulamalı, hata ve eksikliklerini bulup, onları gidererek kesinlikle kendimizi yeterli hale getirmeliyiz. Eğer "imkânlar ve fırsatlar her zamankinden fazla, doğru değer

Önümüzdeki süreç açısından güçlerin durumları, imkân ve fırsatlarının durumu, yaptığımız değerlendirmeler çerçevesinde olabilir ama gelişmeleri kesinlikle mücadele belirleyecektir. Böyle bir süreçte özne durumunda olan, aktör olan güçlerin süreci anlama, bunun gerektirdiği örgüt ve eylem çalışmasını yürütme, bu noktada tarz, üslup ve tempo olarak gösterecekleri başarı, sonucu belirleyecektir. Kim süreci iyi anlar, doğru örgütlenir, zafer tarzı, üslubu, temposuyla hareket ederse, kesinlikle o kazanacaktır.

öncüsü konumunda olan faşist Devlet Bahçeli çizgisi derin bir çöküşü ve çözümlü yaşıyor. Dolayısıyla böyle bir çizgiye yamanmış olan AKP de böyle bir çöküşü yaşıyor, bundan en çok zarar gören güç konumunda oluyor. Bu durumu herkes görüyor ve tartışıyor. Dikkat edilirse, dışta desteği kalmamıştır. Siyasi meşruiyetini kaybetmiş olan bir güç konumundadır ki, herkes yararlanmaya çalışıyor. Kimse Tayyip Erdoğan yönetimiyle uzun vadeli, kalıcı bir iş birliğine girmiyor. Ama herkes ondan daha fazla çıkar elde etmek için onu kendine bağlamaya, daha çok taviz kopararak Türkiye'nin imkânlarını sömürmeye çalışıyor.

AKP kendi içinde parçalanacaktır

İçteki durum dıştakinden daha da kötüdür. Tabii genel Türkiye toplumu düzeyinde AKP ciddi bir çöküşü ve kaybedişi yaşamıştır. Aslında 7 Haziran 2015 seçiminde tek başına iktidar olmamıştır, seçim kaybetmiştir. 1 Kasım 2015 seçiminde ise iktidarı zorla gasp etmiştir. Aslında o günden bu yana iktidarın bir meşruiyeti yoktur. Son İstanbul seçimiyle ise yüzde otuzlara düşmüş olduğu net bir biçimde ortaya çıkmıştır. Şimdi yüzde otuzlara düşmüş olan AKP, aynı zamanda kendi içerisinde birçok parçaya bölünmüş durumdadır. Her ne kadar Tayyip Erdoğan korkutarak, ürkütürerek, yine çeşitli yerlerde makam, imkân vererek AKP'nin birliğini sağlamaya çalışsa da, bu çabalarının önümüzdeki süreçte çok fazla etkili olmayacağı artık görülmektedir. Tam tersine içte ve dışta Tayyip Erdoğan yönetiminden, onun MHP ile ittifak yaparak izlediği siyasetten rahatsız olan tüm güçler giderek daha çok Tayyip Erdoğan yönetiminden uzaklaşacaktır. Büyük olasılıkla AKP'den birkaç yeni

larını arttıracaktır. Bu gerçekliği iyi görmemiz lazım. Aslında 2002'de de Ecevit hükümeti dağılırken demokratik siyasetin gelişmesi için imkânlar ve fırsatlar vardı. Ama demokratik siyaset örgütlülüğü o zaman zayıftı. Nitekim yeterince değerlendiremedi. Yine 7 Haziran 2015 seçimlerinde demokratik siyaset önemli bir başarı kazanmış olmasına rağmen, o başarının gerektirdiği siyasi açılımları yaparak kendisini sürecin inisiyatifli gücü haline getiremedi. Bunun sonucunda da MHP ve ABD ile birleşen Tayyip Erdoğan'ın faşist-soykırımcı savaşı tırmandırarak iktidarda kalmasına zemin sundu. Şimdi bütün bu bakımlardan artık demokratik siyasetin gelişmesinden başka alternatif yoktur.

Dikkat edilirse, daha önce CHP'de somutlaşan milliyetçiliğin Ecevit öncülüğünde çözüm üretmediği ortaya çıkmış ve o çizgi en zayıf duruma düşmüştü. Şimdi AKP-MHP faşizmi de yenilgi yaşayarak artık bütün dinamiklerini tüketip en zayıf bir konuma düştü. Böyle bir durumda demokratik siyasetin önünün sonuna kadar açıldığını, fırsat ve imkânların arttığını rahatlıkla söyleyebiliriz. Eğer bütün bunlara rağmen demokratik siyaset kendini örgütleyemez, kitleselleştiremez, demokrasi blokunu geliştirerek yeni sürecin belirleyen hareketi haline gelemes, bu durum koşulların uygun olmamasından ya da imkân ve fırsatların azlığından kaynaklanmayacaktır. Tam tersine demokratik siyaset alanının doğru bir biçimde örgütlenip yürütülememesinden, eylemli kılınmamasından, demokratik siyasi çalışmanın, bu çalışmayı yürüten kadroların başarısız olmasından kaynaklanacaktır. Bu tespiti içinde bulunduğumuz süreç açısından rahatlıkla yapabiliriz. Çünkü dikkat edelim, AKP-MHP'de temsili bulan, İttihat ve Terakki çizgisinin gün

demokratikleşmesini gündeme getirecektir. Suriye ve Irak'ta son 25 yıldır var olan çözümün ötesinde bir demokratik özerklik çözümünün gerçekleştirilmesini ortaya çıkartacaktır. Bunun gücü ve dinamikleri her zamankinden fazladır. Demokrasi alternatifi dışındaki bütün alternatifler denenmiş ve dinamizmini tüketmiştir. Toplum önünde tek çözüm yolu olarak demokratik zihniyet ve siyaset kalmıştır.

Yine küresel ve bölgesel düzeyde de Türkiye'nin yerinin, dünyada var olanın çok ilerisinde bir demokratikleşme olması gerektiği açığa çıkmıştır. Yani denenmiş, miadını doldurmuş, rezervlerini tüketmiş siyasetlerin yeniden yeniden iktidara gelmesinin koşulları zayıftır. Eğer demokrasi gelişmez, kendisini hakim kılamaz ve çözüm üretemezse, ancak o zaman böyle bir tekrara mahkum kalınabilir. Ama öyle olmazsa, yani demokratik siyaset rolünü oynar, öncülüğünü gerçekleştirir, asgari programını ortaya koyar, kitlelere inandırıcı bir biçimde gider, bütün eğilimleri kendi demokratik potasında toplamayı başarır, o zaman önümüzdeki sürecin, Türkiye'nin demokratikleştiği, Kürt sorununun çözüldüğü, bu anlamda Bakurê Kurdistan'da özgürlüğün geliştiği, bunun da Suriye ve Irak'a yansarak Başûr ve Rojavayê Kurdistan'da Kürt sorununun demokratik özerklik çözümünün gerçekleştirildiği ve Ortadoğu'nun demokratikleştiği bir süreç olacağı açıktır.

Değerli Yoldaşlar,

Nereden bakarsak bakalım ve yaşanan gelişmeleri hangi açıdan alıp değerlendirirsek değerlendirelim, sonuçta devrim imkânlarının arttığını, faşist-soykırımcı-sömürgeci zihniyet ve siyasetin ağır darbeler yediğini, dolayısıyla önümüzdeki sürecin devrimci-demokratik hareketlerin geliştiği,

lendirilirse bizi büyük devrimci zafere götürecektir" diyorsak, o halde bunları değerlendirecek ve zaferi yaratacak olan da biz devrimci öncüleriz; parti, gerilla, kadın ve gençlik öncülüğüyüz.

O halde kendi öncülük misyonumuza ne kadar çok sahip çıkıyoruz? Öncülük görev ve sorumluluklarımızın ne kadar çok bilincindeyiz? Kendimize öncülük misyonunu, rolünü ne kadar

biçimde bakamıyor, tekil ele alarak yanlış sonuçlara varıyoruz. Bu da karar ve plan düzeyimizi zayıflatıyor ya da yanlışla götürüyor. Kadercilik çok fazla, zafere inançta zayıflama var. Kolektif, örgütlü çalışmayı geliştirmekte sınırlı kalıyoruz. Gerçekten komünal yaşam ve kolektif çalışma çizgisinde ciddi bir zayıflama yaşanıyor. Oysaki, her şeyden önce 30 Haziran ve 14 Temmuz direniş

ladılar ve doğrusunu yaptılar. Önderlik ve Parti buna sahip çıktı. Önderlik, "Parti Mazlum'dur" dedi. "Fedai çizgisini 14 Temmuz Büyük Ölüm Orucu direnişi yarattı" dedi. PKK'nin eylem çizgisinin uygulanması açısından her bakımdan yeterli bir eylem olarak tanımladı. Bütün bunları bu eylemi geliştiren yoldaşların kendileri değerlendirdiler, kararlaştırdılar ve uyguladılar.

O halde, gerçekten kendimizi düzeltmeliyiz. Dar ve tutucu durumlardan kurtulmamız lazım. Yine liberal, uzlaşmacı, erteleme, bireyci, keyfi yaklaşımları aşmak gerekli. Sorumluluk duymayan, hep dışardan bekleyen, başkasına havale eden anlayış ve davranışları terk etmek lazım. Bu bakımdan Önder Apo gerçeğini daha derinden anlayan, daha çok bilince çıkartan, bu

günü, kadın ve gençlik öncülüğünü pratikte nasıl gerçekleştireceğimizin doğru yolunu bize gösteriyor. O halde 14 Temmuz direniş ve zafer ruhu her zamankinden daha fazla içinde bulunduğumuz süreçte yaşıyor, önümüzü aydınlatıyor, bize doğru yolu, başarının ve zaferin yolunu gösteriyor.

O halde bu çizgiyi doğru anlayalım! Bu çizgi temelinde eleştirel-özeleştirel yoğunlaşma ve sorgulamamızı derinden geliştirelim! Hata ve eksikliklerimizi aşarak, Önderlik çizgisine doğru katılalım! Bu temelde AKP-MHP faşizminin çözüldüğü, yerini dolduracak herhangi bir iktidarcı-devletçi eğilimin de güçlü bir biçimde gelişemediği bir boşluk ortamında, devrim için imkân ve fırsatların her zamankinden fazla bulunduğu bir ortamda, Türkiye'yi demokratikleştirecek ve Kürdistan'ı özgür hale getirecek, böylece demokratik Ortadoğu'nun ve özgür insanlık yaşamının önünü açacak bir devrimci pratiği en güçlü bir biçimde önümüzdeki haftalarda ve aylarda kesinlikle ortaya çıkartalım! Doğru olan bu, gerekli olan bu, 14 Temmuz ruhu ve çizgisiyle donanmak budur. Böyle donananlar ancak 30 Haziran ve 14 Temmuz çizgisinin günümüzdeki temsilcileri, sahipleri ve uygulayıcıları olabilirler. Ancak böyle bir devrimci öncülük, faşist zihniyet ve siyaset yıkılıp çözüldürken ortaya çıkan imkân ve fırsatları devrimci-demokratik bilince dönüştürerek yeni bir özgürlük yürüyüşünü, özgürlük devrimini ortaya çıkartabilir; gerçek bir özgür yaşamın, özgürlük mücadelesinin, özgürlük devriminin ön-

yüklüyoruz? Bunları Önderlik ve Parti çizgisinde ne kadar çok anlıyoruz? Kendimizi bu temelde en güçlü çelik disiplinle örgütleyerek, çok güçlü bir ortak irade olarak hangi düzeyde pratikleştiriyoruz? İşte şimdi süreci anlamak kadar, kendi duruşumuzu zafer kazanan devrimci öncünün duruşu haline getirme görev ve sorumluluğumuz da var. Çünkü **bir**; içinde bulunduğumuz koşulların sunduğu büyük imkân ve fırsatlar böyle bir devrimciliği gerektiriyor, **iki**; pratikte yaşadığımız ağır hata ve eksiklikler, çizgi dışı anlayış, tutum ve davranışlar içinde bulunduğumuz süreçte kendimizi daha çok eğitmemizi, örgütlememizi, düzeltmemizi, eleştiri-özeleştiriyle çizgi militanı haline getirmemizi gerekli kılıyor.

Bu bakımdan, bir yanıla büyük imkân ve fırsatlar var, onu değerlendiren devrimci olsa, zafer üzerine zafer kazanılır. O halde bu dönemin devrimciliği her zamankinden daha çok zafer devrimciliğidir. Ama diğer yandan da, gerçekten pratiği sorguladığımızda ciddi hata ve eksiklikleri hala çok fazlasıyla yaşıyoruz. Bunları çeşitli biçimlerde tartışıyoruz, değerlendiriyoruz. Eğitimlerde, toplantılarda, kalkıp değerlendiriyoruz. Soruşturmalarda, platformlarda, eleştiri-özeleştiri süreçlerinde değerlendiriyoruz. Açığı çıkarıp mahkûm ediyoruz. Özeleştiri vererek düzelttiğimiz, kendimizi Önderlik çizgisinde doğru pratikleşen ve zafer kazanan militanlar haline getireceğimizin sözünü veriyoruz. Ama bunlar pratikte yeterince gerçekleşmiyor. Yeterli düzeyde pratik somutlaşma yaşanmıyor. Birçoğu sözde kalıyor, yerinde kalıyor, pratiğe dönüşmüyor. Pratikteyse Önderlik çizgisini hayata geçirmedeki zayıflıklar, hata ve eksiklikler fazlasıyla yaşanmaya devam ediyor. İşte bireycilik, liberalizm, maddiyatçılık, işlevsizlik, örgütsüzlük, keyfiyet sürüp gidiyor. Yeterince sorumluluk duyma, görev ve sorumluluklara sahip çıkma yaşanmıyor. Bu anlamda ciddi zihniyet sorunlarımız var. Gerçekten de pozitivist-olgucu zihniyetin etkileri çok fazla. Olay ve olgulara takılıp kalıyoruz. Ya da bütünlüklü bir

Yeni bir 14 Temmuz direniş yılına girerken, 14 Temmuz direniş ve zafer çizgisinde kendimizi eleştirel-özeleştirel sorgulamaya tabi tutmamız, gerekli düzeltmeleri yapmamız ve bu temelde Önderlik çizgisine doğru katılarak 38. yıl görevlerini 14 Temmuz direniş ve zafer ruhuyla hayata geçirmeyi kesinlikle bilmemiz gerekiyor. Bu olmadıktan sonra diğer söylemlerin, değerlendirmelerin, karar ve plan yapmaların hiçbir anlamı kalmıyor.

çizgileri, eylem çizgileri bütün bu saydığımız anlayış ve tutumları açıkça mahkûm ediyor.

Örneğin 30 Haziran'da ortaya çıkan fedai çizgisini alıp değerlendirelim; o ne büyük bir ruhtur, ne büyük bir kararlılık ve iradedir, nasıl bir Önderlik bağlılığı ve zafer inancıdır ki, en küçük bir hata yapmadan düşmana en ağır darbeyi vuran bir eylemciliği, eylem tarzını ortaya çıkardı. Yine, 14 Temmuz Büyük Ölüm Orucu Direnişi'ni göz önüne getirelim; Mazlum, Kemal ve Hayriiler değerlendirilelim; Büyük Zindan Direnişi'nin nasıl gerçekleştiğine bakalım; peki kararı ve emri kim verdi, hangi imkânı vardı? Dikkat edilirse, herhangi bir emir yoktur, talimat yoktur, imkân yoktur. Düşmanın yüzde yüz denetimi altında, Önderlik ve Parti'den tümenden kopuk bir ortamda, var olan devrimcilerin doğru bir anlayışla içinde bulunulan koşulları doğru analiz etmeleri, devrimci sonuçlar çıkartmaları, kararlı davranışları, sorumluluk duyarak eylem çizgisine ulaşip, eylem tarzını geliştirip, gerçekleştirmeleri vardır.

Kendimizi düzeltmeliyiz

Burada ne büyük imkân ve fırsatlar bu tarihi karar ve eylemliliği ortaya çıkardı ne de bunlar Parti ve Önderlik emir ve kararlarıyla oldu. Tam tersine Parti adına, Önderlik adına kararı bu devrimciler verdiler, eylemi onlar yaptılar. Böyle bir sorumluluk duydular. Bize söylenmemiş ya da emir gelmemiş demediler. Bir yerden gelecek talimatı beklemediler. İçinde bulundukları koşulları değerlendirdiler, Önderlik çizgisi neyi gerektiriyor sorguladılar, karar verdiler, sorumluluk üstlendiler, uygu-

Demek ki, isteyen ve mücadele eden herkes doğru karar verebilir, başarılı uygulama geliştirebilir. Yeter ki sorumluluk üstlensin, istekli olsun, bunun gerektirdiği cesaret ve fedakârlık yeterli bir biçimde gösterilebilsin! Bunlar olduğu müddetçe her kadronun yeterli anlam gücüne ulaşamama, doğru karar verememe, başarı tarzını yakalayamama ve zafer kazanamama gibi bir durumu kesinlikle söz konusu olamaz. Tam tersine her kadro derin bir anlayış da kazanır, her zaman doğru karar da verir, zafer kazanan pratik tarzı ve üslubu her yerde ve her koşulda geliştirebilir. Bunun olmayacağını söylemek, düşünmek, iddia etmek kesinlikle doğru değildir. Her şeyden önce, 14 Temmuz ve 30 Haziran çizgisi bu tür düşünceleri mahkûm etmektedir. Bu çizgiler her zaman, her yerde, her koşul altında doğru karar verilir, başarılı devrimci militan öncülük yapılabileceğini kanıtlamaktadır. Eğer 14 Temmuz çizgisini, zafer ve direniş ruhunu doğru anlayacaksa, işte burada anlamalıyız. Dikkat edelim, burada doğru anlama ve doğru karar verme vardır. Böyle bir anlayış ve irade gücü olma söz konusudur. Büyük cesaret ve fedakârlık vardır. Bireyciliğin, keyfiyetçiliğin, kendine göreliliğin, oportünizmin, muğlaklığın, ertelemeçiliğin izi bile yoktur. İşte büyük devrimci önderlik böyle gerçekleşiyor, devrimci sorumluluk bunu gerektiriyor. Öncü militan duruş bu anlama geliyor. Öncü militan sorumluluk kendini böyle ortaya koyuyor. Önder Apo'ya, partimize doğru katılmak böyle gerçekleşiyor. Şehitler gerçeğinden doğru sonuçlar çıkartarak, Önderlik ve şehitler çizgisinde başarıyla yürüyen bir devrimcilik bu temelde ortaya çıkıyor.

doğrultuda zihniyet yoğunlaşmasını ve devrimini sürekli geliştiren ve derinleştiren olmalıyız. Tabii bununla birlikte irade gücümüzü keskin kılmalıyız. Bir yerde ve zamanda ne yapmak gerekiyorsa ona doğru karar veren ve verdiği kararı mutlaka uygulayan olmalıyız. Karar vermede muğlaklık, ikirciklik yaşanmamalı. Karar verdikten sonra pratiğe geçmede yine tereddüt, ikirciklik, zamana yayma, erteleme kesinlikle söz konusu olmamalıdır.

30 Haziran Çizgisi, 14 Temmuz Büyük Ölüm Orucu Direniş ve Zafer Çizgisi önümüzü aydınlatıyor

Bu bakımdan, yeni bir 14 Temmuz direniş yılına girerken, 14 Temmuz direniş ve zafer çizgisinde kendimizi eleştirel-özeleştirel sorgulamaya tabi tutmamız, gerekli düzeltmeleri yapmamız ve bu temelde Önderlik çizgisine doğru katılarak 38. yıl görevlerini 14 Temmuz direniş ve zafer ruhuyla hayata geçirmeyi kesinlikle bilmemiz gerekiyor. Bu olmadıktan sonra diğer söylemlerin, değerlendirmelerin, karar ve plan yapmaların hiçbir anlamı kalmıyor. Elbette onların anlam bulması, ancak onları yerinde, zamanında, doğru bir çizgide başarıyla hayata geçirecek bir devrimci militan öncülükle gerçekleşiyor.

Demek ki, şimdi her zamankinden daha çok öncü militanlığın gelişmesi dönemidir. 30 Haziran Çizgisi, 14 Temmuz Büyük Ölüm Orucu Direniş ve Zafer Çizgisi her zamandan daha fazla şimdi önümüzü aydınlatıyor. "Başaran Apocu militan nasıl olur?" sorusuna doğru ve yeterli cevap vermemizi sağlıyor. Parti öncülüğünü, gerilla öncülü-

cüsü, önderi ve gerçekleştircisi olabilir.

İşte bütün bunlar temelinde tüm yoldaşların Ulusal Onur Gününü bir kez daha kutluyor; 30 Haziran ve 14 Temmuz büyük tarihi direnişlerinin ortaya çıkardığı çizgi temelinde içinde bulunduğumuz koşulları doğru ve yeterli analiz etmeye, devrim için gerekli imkân ve fırsatları doğru görmeye, bunları pratikte başarıyla örgüt ve eyleme dönüştürecek parti, gerilla, kadın ve gençlik öncülüğünü ortaya çıkartmaya, derin bir eleştirel ve özeleştirel sorgulama temelinde kendini yenileyerek Önderlik çizgisine yeniden doğru ve tam katılmaya, önümüzdeki süreci tecridin kırılıp faşist-sömürgeci-soykırımcı zihniyet ve siyasetin tümünden yıkıldığı, buna karşı Özgür Kürdistan, Demokratik Türkiye ve Demokratik Ortadoğu'nun adım adım gerçekleştiği, Önder Apo'nun özgür yaşar ve çalışır koşullara kavuştuğu bir sürece dönüştürmeye çağırıyoruz!

-Tecride ve faşizme karşı Demokratik Ortadoğu ve Özgür Kürdistan mücadelesini 30 Haziran ve 14 Temmuz direniş çizgisinde geliştirelim!

-Faşizmi yıkalım ve Türkiye'yi demokratikleştirelim!

-Kahrolsun faşist-sömürgeci soykırımcı diktatörlük!

-Yaşasın özgürlük ve demokrasi mücadelemiz!

-Yaşasın Devrimci Halk Savaşımız!

-Yaşasın 14 Temmuz direniş ve zafer ruhu!

-Biji Réber Apo!

1 Temmuz 2019

Özgürlük tarihimizin yaratılmasında Diyarbakır zindan direnişi ve Sakine Cansız'ın duruşu

Besê Erzincan

Sakine Yoldaş, devrime, sosyalizme, Kürt halkının, kadınların, insanlığın özgürlüğüne olan derin inancı nedeniyle kararlı duruşunu bir an bile olsun bırakmamıştır. Diyarbakır zindanında en ağır işkencelere karşı direnmiş ve mahkemede siyasi savunma yaparak öncü kişiliğini ortaya koymuştur. 12 Eylül askeri darbesinin insanları yok oluşturan anlayışına karşı dimdik ayakta durarak, faşizme tarihi bir yanıt vermeyi başarmıştır. Sakine Cansız Yoldaş, onurlu, direngen kadın duruşu ile herkesin üzerinde olağanüstü bir etki yaratarak ilham kaynağı olmuştur.

Sömürgeciliğe mahkûm edilmiş bir halk ve kadınlar, varlığını korumak ve özgürlüğünü sağlamak için ayağa kalktığında artık verili tarihi kabul etmiyor demektir. Çünkü verili tarih, egemenlerin reva gördüğü tarihtir. Egemenler sömürü, baskı ve zora dayalı tarih yaklaşımlarını hakikati çarpıtarak kendi çıkarları temelinde herkese kabul ettirmek isterler. Dolayısıyla Kürt halkı ve kadınlar olarak bu bilinçle özgürlük tarihimizi çok iyi bilmeliyiz ve anlam yüklemeliyiz. Anlam yüklemek; güçlü mücadele etmekle, özgürlük saflarına güçlü, etkili, aktif bir katılımla mümkün olur.

14 Temmuz 1982'de Diyarbakır zindanında gerçekleşen ölüm orucu Kürt tarihi, insanlık tarihi, kadın tarihi, Orta-doğu halklarının ve inançlarının tarihi açısından değerlendirilebilir. Elbette parçalı, birbirinden koparan, soyutlayan, kategorize eden tarih anlayışlarını aşip daha bütünlüklü bir tarih anlayışına ulaşmamız gerekir. Tarihe bütünlüklü bakabilmek mücadeleyi de bütünlüklü kılar. Bu aynı zamanda özgürlük yanlısı kesimlerle ittifakları ve mücadele birliğini beraberinde getirir.

Mazlum Doğan Yoldaşın 21 Mart 1982'de Diyarbakır zindanında yaptığı özgürlük kıvılcımı, 17-18 Mayıs gecesi Dörtlerin ateşten direnişine, oradan da 14 Temmuz'da başlayan Büyük Ölüm Orucu Direnişi'ne dönüşerek zirveye ulaştı.

14 Temmuz 1982 Büyük Ölüm Orucu Direnişi'nde Kemal Pir, Mehmet Hayri Durmuş, Akif Yılmaz ve Ali Çiçek arkadaşlar şehadete ulaştılar. Bu direniş ile sadece Diyarbakır zindanında değil, Türk devletinin tüm Kürdistan'da geliştirmek istediği ihanet ve teslimiyet çizgisi boşa çıkartılarak, ihanete karşı toplumsal direniş ruhu gelişti. Bu yönüyle Diyarbakır zindanında yükselen özgürlük ruhu tarih yaratıcılarının en destansı örneklerinden biri olarak tarihteki yerini aldı. Bu vesile ile Diyarbakır zindan direniş şehitleri şahsında tüm Kürdistan şehitlerimizi bir kez daha minnet ve saygı ile anıyorum.

PKK öncülüğünde gelişen direniş tarihi, özgürleşmek isteyen kadınların tarihidir

PKK öncülüğünde geliştirilen direniş tarihi aynı zamanda özgürleşmek isteyen kadınların tarihidir. Çünkü kadınlar da bu tarihin başlangıcından itibaren Sakine Cansız arkadaşın şahsında direnişte yer aldılar. Dolayısıyla başından itibaren mücadele içinde direnişin öncüsü olmayı başardılar. PKK, kadın özgürlük çizgisini mücadelenin merkezine aldıkça nitel ve nicel büyük bir gelişme göstermiştir. Bilindiği gibi, Önder Apo kadına yaklaşım konusunda tarihsel olarak bilinen tüm değerlendirmeleri yeniden ele almıştır. Sadece soyut, teorik bir eşitlik meselesi ve devrim sonrasına ertelenecek bir konu olarak bakmamıştır. Başta kendisi olmak üzere

örgüt içinde egemen erkekliğe ve köle kadına karşı büyük bir savaş yürütmüştür. Kadın özgürlük sorununu salt teorik düzeyde çözümlenecek bir mesele olarak görmeyip, pratik sahaya uygulamış; örgütlülüğe, eyleme ve yaşama dönüştürmüştür. Kadın özgürlüğüne stratejik yaklaşım teorik çözümleme kadar pratikleşme düzeyi ile ele alınacak bir konudur. Önder Apo özgürlük sorununa stratejik yaklaşmaktadır. Dolayısıyla kadın sorununu öncelikli çözümlenmesi gereken sorun olarak ele almıştır. İmralı sürecinde toplumun kurtuluşuyla kadının kurtuluşunu birlikte ele alarak, bunun zihniyeti, ideolojik yaklaşım ve çözüm perspektifini sistemleştirerek çözüm yolunu ortaya koymuştur. Bu, dünya çapında bir ilki ifade etmektedir.

Diyarbakır zindan direnişinde kendini ve halkını özgürleştirmek isteyen bir kadın öncü

Diyarbakır zindan direnişinde kendini ve halkını özgürleştirmek isteyen bir kadın öncü olarak Sakine Cansız arkadaşın duruşunu anlamak önemlidir. Sakine arkadaş, bütün yaşamını Kürtlere yönelik geliştirilen asimilasyona, soykırıma, katliamlara, kadının ikinci cins olarak görülmesine karşı mücadele ederek geçirmiştir.

Türk devletinin oluşum mayasında milliyetçilik, dincilik, cinsiyetçilik ve bunların toplamı olan faşizm vardır. Sakine arkadaşın PKK'ye katılımı, Diyarbakır zindanındaki direnişi, duruşu ve tüm mücadelesi buna karşı bir duruştur. Diğer yandan örgüt saflarındaki gericiliğe, erkek egemen yaklaşımlara, kadın köleliğine karşı da sürekli bir duruşu olmuştur. Devrime, sosyalizme, Kürt halkının, kadınların, insanlığın özgürlüğüne olan derin inancı nedeniyle kararlı duruşunu bir an bile olsun bırakmamıştır. Diyarbakır zindanında en ağır işkencelere karşı direnmiş ve mahkemede siyasi savunma yaparak öncü kişiliğini ortaya koymuştur.

12 Eylül askeri darbesinin insanları yok oluşturan anlayışına karşı dimdik ayakta durarak, faşizme tarihi bir yanıt vermeyi başarmıştır. Sakine Cansız Yoldaş, onurlu direngen kadın duruşu ile herkesin üzerinde olağanüstü bir etki yaratarak ilham kaynağı olmuştur.

Türk devleti eril karakteri itibarıyla kadın direnişine karşı daha çok öfkeliydi. Darbeyi gerçekleştiren generallerin şahsında egemen erkek toplum inşası birçok alanda geliştirilmek isteniyordu. Bilindiği gibi Erdoğan ve AKP temel oluşum mayasını 12 Eylül darbe zihniyetinden almaktadır. Bunların zihniyetinde kadın ikincil bir varlıktır. Erkeğe hizmet etmeli, çocuk doğurmalı, dini bütün bir birey olarak evde kalmalıdır. İslam dinini egemen erkek zihniyeti ile yorumlayarak kadınları köleleştirmenin aracı haline getirmişlerdir.

Eril, faşist zihniyet, Diyarbakır zindanında Türkleştirme politikasını en canice yöntemlerle uygulamaya çalışmıştır. İnsanlık onuru ayaklar altına alınarak işkencenin yanı sıra tecavüzler, tacizler gerçekleşmiştir. Bir kadın olarak cezaevinde işkence görenin farklı zorlukları vardır. Faşist erkek egemen zihniyetin hiç tahammül edemediği nokta da kadın direnişidir. Çünkü onun mantığına göre kadın bir meta ve boyun eğdirilmesi gereken bir nesnedir. Dolayısı ile Diyarbakır zindanında Sakine Cansız Yoldaşın direnişine bir de bu açıdan bakmak gereklidir. Sakine Yoldaş, zindana girdiği ilk andan itibaren hep direniş tutumu içinde olmuştur. Bu tutumundan asla taviz vermemiştir. 14 Temmuz'da ölüm orucu direnişinin başladığından haberi olmamasına rağmen, zindanda ve mahkemede direniş tutumunu hep korumuştur.

Sakine arkadaşın direnişinin temel dayanakları

Sakine arkadaşın daha iyi anlaşılabilmesi için, kişiliğini çeşitli yönlerden

ele almakta fayda vardır. Sakine arkadaş, hem yazdığı kitaptan anladığımız ve hem de tanıdığımız kadarıyla inatçı, asi, boyun eğmez, özgürlükçü bir kişiliğe sahipti.

Kürt, Alevi ve kadın olmanın çoklu baskılarını görmüş ve yaşamıştır. Öncelikle Dersim'in yakın tarihinde, 1938 yılında gerçekleşmiş katliam gerçeğinin canlı tanıkları arasında büyüüp yetişmiştir. Binlerce Dersim kadınının Türk askerinin eline geçmemek için kendini Munzur kayalıklarından attığını, Besê ve Zarifelerin şahsında anlatılan direniş hikâyelerini dinleyerek büyümüştür. Daha çocuk yaşta, yaşadığı coğrafyada, devlet olgusunun taşıdığı kimliğe her anlamda nasıl düşman olduğunun bilincine varmıştır.

Dersim kültürü ile yoğrulmuş bir kişilik

Aynı zamanda Sakine yoldaş, tarihsel kültür ve inanç bakımından da Dersim kültürü ile yoğrulmuş bir kişiliktir.

Alevilik, kadınların yaşama daha eşit ve özgür katılabilirdiği bir inancı temsil eder. Kadınların yaşamda görünür bir yerleri vardır. Devletçi iktidarların Aleviliğe sürekli saldırı halinde olmasında Aleviliğin kadın özgürlüğüne, eşitliğe, adalete, birlikte yaşama açık olmasının belirleyici etkisi vardır. Dışardan gelen kültürlerle kapalılık söz konusudur. Üzerinde yaşanan toprakları, insanları koruma ve toprağa bağlılık bu inançta temel bir yaşam ilkesidir. Mezopotamya topraklarında kadınların kendi dil, kültür ve inançlarına bağlılıkları bilinmektedir. Sakine arkadaş böyle bir kültürden gelmektedir. Dolayısıyla Diyarbakır zindan direnişinde halklara, kadınlara, inançlara karşı gerçekleştirilen katliamlar, soykırımlar, asimilasyon politikalarına karşı da özgürlükçü bir kadın cevabı vermiştir.

Devrimci olmak onda bir tutkuydu

Elbette ki bu direnişi gerçekleştirebilmek için yüksek bir inanç ve irade gereklidir. Sakine arkadaş daha küçük yaşta iken özgürlüğüne düşkündür. Bunun için de toplumun bireye dayatmış olduğu gerilikleri dikkate almaz. Onlarla her koşul altında mücadele eder. PKK ile tanışması, katılımı ve devrimcilikteki ısrarı bu mücadele tarzıyla bağlantılıdır. Devrimci olmak, onda bir tutkudur. Dolayısıyla Özgürlük Hareketi ve Önderlikle tanışma bu temelde gerçekleşmiştir. Önder Apo ile tanışma onda büyük etki yaratmış ve mücadelesinin, duruşunun gidişatını belirlemiştir. Burada direnişin temel belirleyici dayanağı, Önderliğimizin ideolojisi, duruşu, kadınlara, topluma verdiği güvendir. 12 Eylül darbesi öncesi Önderliğimiz yurt dışına çıkmıştı. Önderliğimizin dışardaki varlığı mücadelenin sürekliliği ve başarısı açısından önemlidir. Diyarbakır zindanındaki tüm arkadaşlar buradan büyük bir güç almaktadırlar. Önderliğimize inanç, güven büyük bir güç kaynağını oluşturmuştur. Önderliğimiz kendi şahsında kadınlara yoldaşlığın nasıl yapılabileceğini göstermiştir. Bir kadınlara doğru yoldaşlık yapabilmek, bunun çabası içinde olmak, kadına bir insan olarak değer vermek çok önemlidir. Çünkü zaten kapitalist sistem tam tersini gerçekleştirerek kadınlara hiçbir değeri vermemekte ve sadece cinsel bir obje olarak görmektedir.

Dolayısıyla Diyarbakır zindanında Sakine arkadaşın şahsında görülen, sadece kaba tarzda bir direnişçilik değildir. Burada bir ideolojiye inanış söz konusudur. Yaşanan; sadece düşmana karşı direnme değil, aynı zamanda özgür yaşam ve ilişkilerin yaratılacağına dair duyulan inançtır. Bu direnişte büyük bir özgür kadın bilinci vardır. Özgür yaşam ve ilişkilerin nüveleri Önderliğimizin şahsında bizzat görülmüş ve yaşanmıştır.

Sakine Yoldaş Kürt kadınlarına büyük bir direniş mirası bıraktı

Sakine Cansız arkadaşın bir kadın olarak direnişinin altında yatan temel dayanaklar böylesine bütünlüklü ve iç içedir. Bu nedenle direnişte büyük inat, iddia, kararlılık ve muazzam bir irade söz konusudur. Kadın olarak öncülük de bu temelde yapılmıştır. Direniş anlarında özgürlük yaşamıştır. Bu gerçekleştirilirken, inandığı doğruları, kimseden yönlendirme beklemeden, doğal bir sorumluluk duygusu olarak yerine getirmiştir. Sakine arkadaşın özgürlük tutkusu sevgilerini güçlendirmişti. Dersim coğrafyasının güzelleştirici, insanı direnişe çeken doğası, kültürü ve tarihini Önderliğimizin özgürlük ideolojisi, örgütlülüğü ile birleştirdi. Bu temelde Diyarbakır zindanında en güzel, anlamlı cevabı verdi. Elbette böylesi anlar kritiktir. Baskı ve zulmün en üst düzeyde yaşandığı anlardır. Böylesi anlarda umutlu,

morali olabilmek ancak güçlü karakterlere has bir inanç, cesaret ve bilinçle mümkün olabilir. Diyarbakır zindanında direnen arkadaşların ve Sakine arkadaşın şahsında bu yaşanmıştır. Bunun sonucunda Kürt halkına, kadınlara çok değerli bir direniş mirası ve kültürü bırakılmıştır.

Burada bir halkın, kadınların tarihi, insanlık dışı koşullarda inanılmaz bir biçimde umutla, büyük bir moral ve coşku ile yeniden yaratılmış ve Sakine Yoldaş buna görkemli bir şekilde öncülük etmiştir.

Bu vesileyle şu hususu bir kez daha hatırlatmak gerek: İnsanlık tarihi yazılırken kadınlar hep görmezden gelindi. Direnişleri, emekleri, yaratımları, yaşamları önemsizleştirilip, sıradanlaştırıldı. Ancak Önderliğimiz bu tarih yazımını farklı bir bakış açısıyla ele alarak değiştirmiştir. Halk tarihimizin yazılış kadın direnişinin özüyle bu temelde mayalandı, biçimlendirildi. Diyarbakır zindanındaki direniş ile birlikte Kürt halkı direneceğini ve sömürgecilğe boyun eğmeyeceğini

coğrafyada kadınların özgürleşmesi, toplumsal yaşamın her alanına katılabilmesi için çok önemli bir mücadele zemini açılmıştır. Kürt kadınlarının tüm mücadele mevzilerinde yer alışı biçimi en başından itibaren özerk ve özgün örgütlenme temelinde gelişmiştir. Bu kadınların kendilerini tanıması, güçlerini görmesi ve kendi iç mücadelelerini başlatması yapabilmeleri açısından son derece önemli olmuştur. En temel güç kaynağı; kadınların kendi kendilerini yürütebilecek yaşamsal, özgün ve özerk mekanizmalara ve örgütlenmelere sahip olmalarıdır. Kadınlar açısından kendi olma mücadelesi hem bireysel hem de kolektif olarak yürümektedir.

Önder Apo'nun yaşam hikâyesi ile Kadın Özgürlük Hareketimizin doğuşu, büyümesi paralel olmuştur. Önderliğimizin tüm ideolojik, teorik, entelektüel, pratik yaratımlarında kadın mücadelesi, kadın özgürlüğü temel bir olgu olarak yer almıştır. Önderliğimiz açısından kadın sorunu sürekli kafa yorulması ve çözümlenmesi gereken bir meseledir.

miz ile avukat görüşmelerinin gerçekleştirilmesinde kadın direnişi, duruşu ve eylemlilikleri belirleyici olmuştur. Dünya çapında gerçekleştirilen kadın eylemleri ile kadınlar arasında önemli bir dostluk ve bağ gelişmiştir. Kadın birliği, kadın mücadelesi güçlenmiştir. Bu kadın duruşu ve direnişi Erdoğan şahsında gelişen faşist erkek egemen zihniyetine büyük darbe vurmuştur. Kürt Kadın Hareketi olarak bu dönemde üzerimize düşen rolün ne kadar önemli, değiştirici ve dönüştürücü olduğunu, ulusal ve uluslararası çapta sorumluluklarımızın anlam ve önemini daha fazla görmüş olduk.

En büyük kazanım Önderliğin perspektiflerinin yansıması oldu

Bu sürecin en önemli kazanımı, Önderliğimizin sürece ilişkin değerlendirme, perspektif ve eleştirilerinin yansıması oldu. Önderliğimiz yanındaki yoldaşlarla birlikte, onurlu bir barışın gelişebilmesi

smaktadır. Bunu aşmak için Önderlik savunmalarını tekrar tekrar okumalı ve üzerinde yoğunlaşmalıyız.

Şu bir gerçektir ki, birçok devrimci hareketin başarılı olamamasının nedeni; demokratik kültürün gelişmemesi, farklılıkların kendini ifade edememesi; yerel katılım, doğrudan demokrasi ve bu temelde alternatif bir yaşam modelinin yaratılamamasıdır. Yani merkeziyetçi, devletçi ve iktidarcı çalışma ve yaşam tarzından vazgeçilmediği için devrimler başarısızlığa uğramıştır. Başarı demokratik, kadın özgürlükçü, ekolojik yaklaşımların pratikleşmesi ile gelişebilir.

Kadın çalışmaları, kadın sorunu stratejik ele alınabilmelidir. Kadın örgütleri kadın gündemleri üzerinden aktif ve etkili çalışmalı, proje üretmeli, ön açıcı olmalı. Ancak kadın sorunu sadece kadın örgütlerinin problemi değildir. Devrimci, sosyalist ve toplumsal sorunlara eğilen ve çözmek isteyen tüm örgütlerin, başat sorun olarak görmesi gerekir.

Önderliğimizin “Yarım Kalan Proje”sini tamamlayalım

Kürt Kadın Hareketi olarak Sakine Cansızlar ile başlayan ve günümüze kadar gelen mücadelenin sürdürücüsüyüz. Dünyanın en örgütlü kadın hareketi durumundayız. Önderliğimizin imralı'da gerçekleştirdiği ideolojik açılım ve yenilenme, en fazla da kadın mücadelemiz açısından ön açıcı olmuştur. Bu anlamda PAJK, kadın mücadelemiz ve halkların özgürlük mücadelesinde stratejik bir rol üstlenmiş durumdadır.

Günümüzde toplumsal, siyasi, öz savunma ve yaşamın tüm alanlarında çok ciddi bir kadın öncülüğü söz konusudur. Kürt kadınları Kürt ulusal mücadelesinin her alanında temel çalışmalara öncülük eden, yürütücü ve sürükleyici bir role sahiptir. Milyonları harekete geçirebilecek, etkileyebilecek bir potansiyele sahibiz. Rojava'da gerçekleşen devrimin kadın eksenli oluşu bu potansiyele somut bir örnektir. Kürt Kadın Hareketi sadece kadınlar açısından değil, tüm insanlık açısından umut, moral kaynağıdır. Sadece manevi olarak değil, paradigmasal, sistemsel pratikleri açısından da tıkanan sosyalizmin yenilenmesinde önemli bir rol oynamaktadır. Reel Sosyalizm'in, Anarşizm'in ve diğer tüm antikapitalist hareketlerin mücadelelerindeki eksiklikler, yanlışlıklar analiz edilerek, çözümüne dönük ufuk açıcı perspektifler sunulmaktadır.

Milyonlarca kadın fedaice çalışmaktadır

Kapitalist modernist sistemin tüm toplumun kılcal damarlarına kadar kendini örgütlemesi karşısında, özgürlük bilinci ile örgütlenmiş yapıların rolü her zamankinden çok daha fazla artmıştır. Kürdistan Kadın Özgürlük Partisi-PAJK bu görev ve misyon ile hareket etmektedir. Kadın militanlığı, kadroluğu geliştikçe, kadın özgürlük mücadelesinin kitleselleşmesi ve büyümesi de gelişmektedir.

Kadın özgürlük mücadelemiz sadece kadrolardan, gerillalardan oluşmuyor. Milyonlarca kadın, Önderliğimizin öğretilerine inanarak bu doğrultuda canla başla fedaice çalışmaktadır. Bunlardan biri de Leyla Güven arkadaşıştır.

Önderliğimizin son görüşmelerde yapmış olduğu değerlendirmeler ve yönelttiği eleştirilerin temel muhataplarından biri de Kadın Hareketimizdir. Onlarca yıldır açığa çıkartılan değerleri örgütlenme ve aşama kaydetmede, kadın potansiyelini güçlü bir hareketliliğe, niteliksel ve niceliksel gelişmeye evirtmede yetersizliklerimiz var. Önderliğimizin, “Yarım bıraktığım proje” diye belirttiği kadın

özgürlük çalışmaları halen de istenilen düzeye gelmiş değildir.

Mücadele alanlarında ve toplumsal değişimde ne kadar öncülük ettik, toplumsal projeleri ne kadar hayata geçirebildik, demokratikleşme ve özgürlük bilincini ne denli yaratabildik, sorunlara ne kadar çözüm olabildik, soruları bizler açısından önemli. Yine, Demokratik Konfederal sistemin oluşturulmasına, Demokratik Ulusun inşasına ne kadar öncülük edebiliyoruz sorusunun, bizler açısından yanıtlanması gerekir?

Küresel hegemon sisteme karşı sıradan çabalarla karşılık verilemez

Kapitalist modernist sisteme karşı demokratik moderniteyi inşa etme iddiasındayız. Küresel hegemon sisteme karşı sıradan çabalarla karşılık verilemez. Düşünce, fikir ve ideolojik yoğunluk kadınlar açısından stratejiktir. Öncülük her açıdan çok önemlidir. Dolayısıyla Kadın Hareketi olarak öncelikle özgürlük zihniyetini, demokrasi bilincini kişiliklerimizde, ortamlarımızda geliştirmemiz büyük önem taşıyor.

14 Temmuz direnişine, Sakine Cansız duruşuna, direnen, şehit düşen kadınlara verebileceğimiz en büyük cevap, özgür yaşamın inşa edilmesidir. Komün, meclis, akademi, kooperatif çalışmalarının geliştirilmesidir. Demokratik Ulus boyutlarında; siyasi, sosyal, ekonomi, diplomasi, öz savunma, basın, kültür, sağlık, eğitim, inanç, yerel yönetim alanlarında kadın öncülüğünün geliştirilmesidir.

Kadının yaşadığı sorunlar gündemde hak ettiği yeri almamaktadır. Kadına yönelik şiddet, baskı, sömürgeleştirme, eğitimsizlik, işsizlik, kadın intiharları, çocuk yaşta evlendirmeler, analık emeğinin derinliğine sömürsü vb. sıralanabilecek sorunlara daha fazla eğilmeli ve çözüm olabilmeliyiz.

Kadın sistemini oluşturmak, işlevli, aktif kılmak örgütlülüğümüzün güçlü olmasından geçmektedir. Yine önemli olan; kadın özüdür. Yaptığımız her işin ne kadar özgür kadın zihniyetine göre yapıldığıdır. Özgür kadın kişiliği ile yapılmayan her çalışma egemen erkek sistemin türevi olmaktan kurtulamaz. Özgür kadın kişiliği, yoldaşlığı ve sevgisi ile tüm çalışmalara yüklenmeliyiz. Tüm görevlere eşit temsiliyet temelinde yaklaşmalıyız.

Demokratik Konfederalizmin ve Demokratik Ulus modelinin kadınlar tarafından uygulanması yönünde Rojava'da atılan adımlar tarihidir. Çeşitli halklardan, inançlardan kadınların birlikte bir yaşam oluşturması bu modelin geliştirilmesinin temelini oluşturmaktadır. Kadınlar olarak her alanda kadın ittifaklarını, demokrasi cephelerini, platformlarını oluşturarak, devletçi ve iktidarcı erkek zihniyetine ve faşizme karşı mücadele anlayışında daha fazla bir gelişim yaratabilmeliyiz. Kadınlar olarak cesaret, mücadele ve emek harcamada sorunumuz bulunmasa da, stratejik düşünme ve buna göre pratikleşmede yarıfırlıklarımız var.

Özgürlük hareketi olarak elde ettiğimiz kazanımları, mevzileri geliştirme ve bir kadın sistemini oluşturmada her zamankinden daha fazla iddialı ve kararlıyız. 21. yüzyılın kadın yüzyılı olma gerçekliği içerisinde, demokratik ve kadın özgürlükçü paradigma temelinde mücadelemizi büyük bir hız ve tempo ile sürdüreceğiz. Sara arkadaşın kavgası, mücadelesi demokratik modernitenin pratikleştirilmesi ile güçlü bir anlama kavuşacaktır. Bir kez daha 14 Temmuz şehitleri şahsında özgürlük mücadelesinde şehit düşen tüm kahramanları saygı ile anıyorum.

Günümüzde toplumsal, siyasi, öz savunma ve yaşamın tüm alanlarında çok ciddi bir kadın öncülüğü

sözkonusudur. Kürt kadınları Kürt ulusal mücadelesinin her alanında temel çalışmalara öncülük eden, yürütücü ve sürükleyici bir role sahiptir. Milyonları harekete geçirebilecek, etkileyebilecek bir potansiyele sahibiz. Rojava'da gerçekleşen devrimin kadın eksenli oluşu bu potansiyele somut bir örnektir. Kürt Kadın

Hareketi sadece kadınlar açısından değil, tüm insanlık açısından umut ve moral kaynağıdır.

göstermiştir. Diyarbakır zindanında, 14 Temmuz ile birlikte başlatılan direniş Kürt tarihi için bir ilkti. İlkler önemlidir. Gidişatın rengini belirlerler. Tıpkı Sakine Cansızlarda olduğu gibi. Sakine arkadaş sistemin çizdiği verili kadını, Önderliğimizin özgürlük felsefesi ile buluşarak parampaça etmiştir.

Direndikçe yalnız olmadıklarının derin bilincine ulaştılar

Önderliğimiz öncülüğünde geliştirilen kadın özgürlük felsefesinin yaşamsallaştırılmasında Sakine arkadaş büyük rol oynamıştır. Milyonlara mal olan bu felsefe özgürlük mücadelemizi daha üst bir seviyeye sıçratmıştır. Önderliğimiz, kadınların kendilerinin bile hayal etmediği bir özgürlük çalışmasının arayışı içerisinde olmuştur. Bu, Önderliğimizin özgürleşme iddiası ve tutkusu ile bağlantılı bir olaydır.

Elbette kadınlar hem tarihsel hem de güncel olarak büyük direndiler. Direndikçe yalnız olmadıklarının derin bilincine ulaştılar. Bugün dünyada birbirinden habersiz akan direniş nehirleri birleşerek, büyük okyanusa doğru akıyor. Kadınlar özgürlük için direndikçe, bilindikçe birbirlerinin varlıklarının farkına varıyor. Fark edip ortaklaştıkça güç oluyorlar. Sömürgecilğe, asimilasyona, adaletsizliğe direnen halkların mücadelesine öncülük ediyorlar.

Önderlik için, kadın özgürlük mücadelesi stratejiktir

Önder Apo'nun geliştirdiği özgürlük paradigmasının özü, kadın kurtuluşuna dayanıyor. Kadın özgürleşmesi, kurtuluşu, toplumun kurtuluşu olarak değerlendiriliyor. Tarihte ilk kez bir önder bu tespiti soyut bir değerlendirme olmaktan çıkarmıştır. Marksizm'in-Leninizm'in, Anarşizm'in, ulusal ve sosyal demokrat hareketlerin hiçbirisi ataerkil bakış açısından kurtulamamıştır. Önderliğimiz kendisinden başlayarak tüm örgüt yapısında ve toplumda ataerkil bakış ve yaşam tarzını köktenci bir tarzda sorgulamaya tabi tutmuştur. Bugün, Kürt Özgürlük Hareketi'nin etkili olduğu her

Ve bu realiteyi; “Kürt kördüğümü” olarak adlandırmıştır. Dolayısıyla başat bir sorun olarak tarif edilir. Kadınların özgürlük bilinci ile tüm çalışmalar içerisinde yer alması, prensip kuralı olarak ele alınır. Sakine arkadaşın PKK Kuruluş Kongresi'ne katılması da bu prensip kuralı ile alakalıdır. Önderliğimizin kadın militanlığını, özgürleşmesini ele alışı tarzı stratejiktir

Leyla Güven öncülüğündeki Açlık Grevi, 14 Temmuz ruhu çerçevesinde gelişmiştir

Leyla Güven öncülüğünde gerçekleştirilen açlık grevi eylemleri 38. yılına giren 14 Temmuz Ölüm Orucu Direnişi'nin şehitleri başta olmak üzere tüm zindan direnişçilerinin mirası üzerinden gerçekleştirilmiştir. İhaneti ve teslimiyeti kabul etmeyen Kemal, Hayri, Akif ve Ailler'in direnişi ruhu yeniden canlanmıştır. Tecride karşı başlatılan bu eylem kadınların, Kürt halkının özgürleşmedeki ısrarını, iddiasını ve kararlılığını ortaya koymuştur. Eyleme, cezaevlerinden, Kürdistan'dan, Avrupa'dan ve dünyanın farklı noktalarından binlerce kadın ve erkek katılmıştır. 30 arkadaş ise eylemi bir üst aşamaya taşıyarak, ölüm orucuna dönüştürmüştür. Eylem süresince 9 arkadaşımız fedai ruhun ölümsüzleşenleri kervanına katıldı.

Beyaz Tülbentli analar büyük bir fedakârlık ve cesaretle eylemi sahiplenerek tarihi bir rol oynadılar. Bu eylem Önderliğimizin özgürlüğünün kadınlar ve bölge halkları açısından ne denli hayati olduğunu bir kez daha ortaya koymuştur. Bu sürece kadınların öncülük yapması Önderlik ideolojisinin kadın özgürlük eksenli olmasından kaynağını almakta, öncülük iddiasını, kararlılığını ortaya koymaktadır. Bu direniş sonucunda uzun bir aradan sonra Önderliğimizle görüşme gerçekleşti.

Eylemin kadınlar öncülüğünde başlaması ve devam ettirilmesi itibarıyla Kadın Hareketi tarihimize görkemli bir direniş sayfası olarak yerini almıştır. 2019 yılı Leyla Güven arkadaşın şahsında önemli bir direniş yılı olmuştur. Tecritte gedik açılmasında, Önderliği-

çin 7 maddelik bir ‘Demokratikleşme Deklarasyonu’nu kamuoyuna duyurdu. Sorunların demokratik siyaset, uzlaşa, akıl, kültür ve politika ile çözümlenebileceğine dikkat çekti. Yine, mücadele yöntemlerimizin çeşitlendirilmesi gerektiğini belirtti. Yaşama ve yaşatma felsefesi ve yaklaşımı ekseninde çalışmaların yürütülmesi gerektiğini belirtti. Üçüncü Yolun yaratıcı bir biçimde uygulanması perspektifini verdi. Üçüncü Yol teorisi sadece HDP için konulmuş bir perspektif olmayıp, tüm mücadele alanlarında esas alınması gereken bir yoldur. Üçüncü Yol; kendi ideolojimiz, düşünce ve yaşam felsefemiz doğrultusunda siyaset yapma, kendi yaşamını örgütleme ve kendini yönetmektir. Yaşamın her alanına örgütlü bir şekilde giriş yapabilmektir. Kapitalist modernist siyaset ve yaşam tarzı içinde erimemektir. Verili sistem içinde örgütlü olmak, yaşamın her boyutuna Önderlik perspektifleri ile katılım sağlamaktır. Başta ekonomi, siyaset, sosyal, öz savunma alanlarında bunu pratikleştirmektedir. Yerel yönetimlere ağırlık vermek, toplumla birlikte kolektif çalışmaktır.

Önderliğimiz haklı olarak mücadelemizi yürütme biçimlerine ilişkin kapsamlı eleştirilerde bulunmuştur. Bu eleştirileri; mücadele tarzını, yöntemlerini hızlıca gözden geçirmek ve düzeltmeye gitmek şeklinde ele almak doğru bir okuma olacaktır. Savaş, barış, inşa mantığının güçlü bir şekilde yenilenmesi gerekir. Dogmatizm; muhafazakârlığa, donuk kalmaya yol açar ve inisiyatif geliştirmeyi önlerken, liberalizm ise; örgütsüzlüğü ve dağınıklığı geliştirmektedir. Salt kaba direnişçi tarz cevap olmamaktadır. Direniş ile birlikte politika, akıl, uzlaşma ve ittifaklar sanatını geliştirebilmeliyiz. Çalışma tarzında ideoloji ve fikir gücüne ağırlık verilmelidir. Hamalvari pratik bir yere kadar götürebilmekte ancak gelişim ve hamle yaratamamaktadır. Yenilik ve alternatif yaratılmadığından yaşamın her alanında giderek sisteme benzeşme yaşanabilmektedir. Bu anlamda Önderliğimizin özellikle Demokratik Ulusun boyutlarını sorması özel anlam ifade ediyor.

Özgürlük paradigması üzerinde yoğunlaşmama, kendini bilinçlendirmeme neticesindeki örgütlenmeler tüm alanlara tekrarlar ve tıkanmalar biçiminde yan-

Rêber Apo'nun 13 Ağustos 1993 tarihli çözümlemesi

Görevsiz yoldaş olmaz, görevlerden habersiz bir militan çabadan bahsedilemez

“Yapılan şeyler herkese layık olan biçimdedir. İsterseniz her kumaş biçilebilir. Temelde görevlerinize yürüyebilirsiniz, kadro kendini tanımlayabilmeli, görevler temelinde olmalı. Kendisi için görevden başka şeye fazla yaşam hakkı vermemeli. Görev adamı olma, bugün bizim en çok muhtaç olduğumuz hususiyettir. Görev için varız, görev için bağlıyız, görev için birbirimizden hoşnutuz. Ama görev dışı, görevlerle oynama temelinde ne birbirimizi anlarız ne birbirimize müsamaha ederiz ne de anlayış gösteririz. Varsa-yoksa her şey görev temelinde bir yoldaşlık içindir.”

Şunu iyi anlamak gerekir ki, ben yaşadıkça hamle yapacak gücümüzü korurum. Kimse ne değişik anlasın, ne farklı sonuç çıkarsın. Ulusun hakkını gözetirim; iyilik ölçülerine, güzelliğe ölçülerine bağlı kalırım. Tarih birgün bu gerçeklerle hesap sorduğunda, kimse şaşır-mamalı. Savaşı başkalarının istediği, beklediği gibi değil; kendi istediğim, beklediğim gibi yürütürüm. Tek başıma başladım ve tek başıma da bitirebilirim. Örgüte gelmeyen, kolektivizme gelmeyen, yüce yoldaşığa gelmeyen kim olduğunu kanıtlayabilirim.

Bütün bunları şunun için söylüyorum: Dayatılan durumlar fazla iç açıcı olmadığı gibi, anlamsız da. İşler neden iyi düzenlenmiyor, bir çalışma alanı niye iyi gelişmiyor, niye bariz hatalar sürekli kalabiliyor? Niye işler, PKK'nin ilk günde, hiçbir şeyi yokken bile büyük bir coşkuyla, inançla ele aldığı gibi ele alınmıyor? Zaferin eşliğindeyiz, niye onun kıymeti bilinmiyor? Tabii ki bunları soracağız. Güç gösterisi yapmak istemiyorum ama herhalde gerekirse bunu da müthiş yapmalıyım. Çünkü benim dışımda binlerce insanın emeği var, çünkü onların vasiyetinden tutalım bize emanetleri var. Bunu ödeyeceğim tabii. Hem de bu yetki resmen ve fiilen bana tanınmış. Kaçarsam namert olurum, gerekeni yapacağız.

Bir başkanlık havasıdır tutturulmuş gidiyor ama bunun ne gerektirdiği bilinmiyor. “Başkan’a selam, her şeye keyfimizce devam” diyenler var. Böyle selam kabul etmiyoruz, böyle başkanlık da olmaz. Ciddi olacağız! Aslında ciddiydik ve oldukça da herkese bir şeyler verecek duruma ulaştık. Daha yeni yetmesiniz, düz yolda iki adımın nasıl atılacağını bilmiyorsunuz. Kişi benden o işleri sabote etmeyi isteyecek kadar sersemleşirse, yapılacak, dayatılacak

çok şey var. Politikanın kenarından geçemiyor ama kendine her türlü şeyi layık görüyorsa, o kişiye söylenecek çok şey var. İyi dinleyeceklerdi bizi, iyi dinlemeye çalışacaklardı. Bazıları bildiklerini yapsınlar, hatta düşmanlık da yapmak istiyorlarsa, yerinde yapsınlar.

Kardeşim bile olsa, yoldaşığa yaklaştığı oranda değer veririm

Bütün bunları Parti'nin birliği, bütünlüğü için önemli olduğundan söylüyoruz. Parti'yi başarı durumunda tutmak için, yeni dönemin görevlerine doğru yaklaşmak için söylüyoruz. Kimse başarının kendiliğinden sağlandığını sanmasın; tedbirsiz, müdahalesiz gerçekleştiğini sanmasın, bu saati saatine perspektif ve hamle iradesiyle oluyor. Görevleri böyle kavradık. Yaratığımız değerler, bu görevlere bağlılıktan kaynaklanıyor. Ben bu kadar imkân vereceğim, gidecek bir çırpıda yirmi kadroyu kaybedeceksiniz, halkı uzaklaştıracaksınız; görev adı altında, hazır işler varken onları bile almayacaksınız; üflemeyle düşürebileceğiniz meyveyi alamayacaksınız, bu kadar saygısız yaklaşacaksınız; biz de kavga ederiz sizinle!

Ben mi istedim böyle olmasını? Yok! Nizami kim tutturamıyor? Kanuna, nizama kim gelmedi? “Biz nizamsızlığı esas alırız” diyen siz değil misiniz? Nizamsızlığı, yüz yıllardan beri kim yakıştırıyor? Temel önderlik, otorite değerlerinden çıkmayı, bozmayı kim dayatıyor? Bütün bu konularda ben bir bilmezim, bu işe Önderlik ederken aslında tesadüfler zinciri sonucu ettiğimi sananlar çok.

Bazılarınız lafta dersiniz, “Yok, böyle bilinçli değil” dersiniz ama kendi pratiğinize bakar-

sanız, aslında önderliğe yaklaşımınızın pek de kavrayış içinde olmadığını görürsünüz. Kavrasanız bile, kendinizi başka türlü yürüttüğünüzü anlıyorsunuz. Yürütmenizde de yaşama şansı yok. Birçoklarının buna dayanış tarzı; aslında bir köylünün genel idarecilere yaranmacı tarzından farklı değildir, basit menfaatçi bir yaklaşımdır. Halbuki ben böyle olmamak için çok büyük özen gösterdim.

Bazılarının ki kontradan daha tehlikeli ve düşmancadır. Ama ne kadar PKK'li olduğunu iddia ederek yürütmek istiyor. Düşmanın bile cesaret edemeyeceği yöntemleri dayatacak; kabadayının bile bundan daha büyükçesi olmaz! Var böyle birçok kabadayı! Bunları ben ortaya çıkarmadım, bütün tedbirlere, bütün önlemlere rağmen, bazıları kendini böyle ortaya çıkarıyor. Kavgayı içte derinleştirmek istemedim ve birçok kişiyi de yoldaş yapmak istedik. Çok muhtaç olduğum için de değil, insanımıza biçtiğimiz yüksek değer nedeniyle böyle yaklaştığımızı görüyorsunuz. Ama başka türlü anlıyor, uyguluyorlar. O zaman kavgaya gireriz.

“Biz seni Başkan biliyorduk, sana rapor veriyorduk, sen de bunlara ‘olabilir’ diyordun veya ses çıkarmadın” demesinler. Acaba öyle mi demiştik, acaba ses çıkarmamış mıydım? Bu sizin dar görüşünüzdür. Öyle değildir. Hesap sormam; taktik icabı, imkân icabı soramayabilirim de. “İnsan en yakınlarını böyle ezer mi?” diyenler de var. Kim kimi eziyor, kim kimi boşa çıkarıyor? Bu kadar zindanda kalmış, bu kadar dağda kalmış, adan-dan daha ne isteyecekmişiz? Öyle mi? Dağda ve zindanda niye oynadın? Neyi yaptın? Bunu çözemeyecek kadar zavallı mıyız?

Benim ölçülerim belli; yaranmacılıktan nefret ederim. Kardeşim bile olsa, yoldaşığa yaklaştığı

oranda değer veririm, bunun dışında yok! Adam olmaya söz verdik. Muhtaç olunan bir kurumu ortaya çıkarmaya çalıştık. Ve bunu çok açık bir biçimde ortaya koyduk. “Bana ne, ben yine bildiğimi okurum” denilemez. O zaman ben de tedbirlerimi peş peşe geliştiririm. Geliştirirken ruhu bile duymaz. Birisi intikamcılığı öne koydu, yaşadı mı? Ölmüş, ölsün! Yiğitçe bir ölüş değildir. Ayakta kalmış, borusunu öttürüyorsa; boru öyle ötememeli! Fırsatı kullanıyorsa, böyle fırsat kullanılmamalı! Bunları saflığımızdan istifade ederek yapıyor; bunlar iyi yapış şekilleri değil. Zorluklar istismar edilmemeli, yoldaşça saflıklar kötüye kullanılmamalı. Biraz derin olduğumuza inanacaksınız. Biraz bu işlerden anladığımıza bir partili inanmalı. Özellikle bu kendini çok kurnaz gören ve farklı işlerle, farklı biçimlerle, farklı dayatmalarla uğraşanlar bilmeli.

Hepiniz, birçok işin üstesinden kalkabilirsiniz

Bunları söylerken, art niyetten bahsetmiyorum, art niyetliler çok az. Tam saflardan bahsediyorum; köylü kurnazlarından bahsediyorum, yüzeysellerden bahsediyorum. Ne kadar göze hoş gelmeyen, cevap vermeyen tutum sahibi varsa, onlardan bahsediyorum. Bunlar bize dayatılmasaydı, biz bu tarihi görevlerin üzerine başarıyla yürüyebilirdik. Hepiniz, birçok işin üstesinden kalkabilirsiniz.

Yıl, 1980'di. Bizim bu sahada organize ettiğimiz hareket, küçücük bir dağ parçasında, çok az imkânla, ağır baskılar altında işe koyulup buraya kadar getirirken; hanginiz hangi ülke parçasında daha iyi yapamazsınız?

Kurtarılmışa benzer alanlar, her türlü araç-gereç, pırlanta gibi insanlar, para, itibar, otorite; hepsi var. Niye yapmayacaksınız o zaman? Benim o zamanki bilincimden on kat daha fazla bilinciniz var, gençsiniz, niye yapmayacaksınız?

Kamplar var, bir tek savaşçının yetiştirilmediğini görüyorum. Ben burada düşünülmenin veya yaşamdan umut kesmenin en ağır biçimleri karşısında bile direnirken, yaşamı yüceleştirirken; sen o hazır olan değerleri kötüleştirirceksin; bu ne demektir? Geliyorlar, çoğu bu insanlık kuralarını bile kavrayamaz durumda. Neymiş; “Biz dağlarda ilkelleşmişiz, buna Botanlaşma diyoruz” diyorlar. Ne Botanlaşması? Bu hayvanlığı kendine yakıştıran, bize yakıştıran düşman değil mi? Dağlar yabanileşmeyi mi sağlar? Hiç mi yüce, özgür insanı ortaya çıkarma şansı yoktur? Eğer bu şansı göremiyorsan bile, bu insanlık dışı durumunla nasıl kaldın içimizde?

Düşmanın dayattığı ıllıklığı aramızda yürütenler var. Her türlü kabalığı kendilerine yakıştırmıyorlar. İnsan kendi özüne bunu nasıl kabul edebilir, şaşıyor. Yabani, çiğ insan şekilleri almış başını yürümüş. Bunu sorduk: O büyük şehitler ile, bu saygısızlığın ne irtibatı var? Ben büyük şehitlere mi inanacağım, bunlara mı inanacağım? Bu soruyu çok yakıcı sordum. Dağların da güzel direnişçiliği vardır; onlara mı inanacağım, senin hayvanlaşmana mı? Kendi yaşamının çok net ayırt edici hususlarına sıradan dostlarda yarattığımız saygıyla, düşmanla yarattığımız saygıyla yaşıyoruz, senin bu saygısızlığına mı inanacağım? Bütün bunlar kabul edilemez durumlar. Ama bazıları ısrarla kabul ettirme sevdasındadır.

Hiç eğitim yok, kendini düzeltme yok. İş gücü kabadayılığın değişik bir biçimini bize dayatmak, lümpenlik, kendini bilmezlik; ne dersin var içinde. O dağlarda, zindanda da en iyi, en doğru, en güzel çıkarılabilir. Bazıları buna cesaret edebilir. Özgün çalışmayı başlatabilirsiniz; her yerde, bir köyde, bir kentte yapabilirsiniz. Niye bazı insanları doğru ele almayacağız, bunu niye kurmayacağız? Ortada güzel kuran yok, biçim veren yok, gücü doğru kullanan yok! Bu gerçek bir tasfiyecilik tehlikesidir. Son grupları kadro düzeyinde değerlendirdiğimde, bunun belirtilerini yaygınca görüyorum.

Biraz başarılar var, genelde herkesin beynini doyuracak gelişmeler var. Bunu çok yeterli gören ama tehlikeyi hiç göremeyen çoğunun, başarması gereken görevleri var. Savaş mutlakla derinleştirmemiz gerekir, ordulaşmayı mutlak nitelik ve nicelikte büyütmemiz gerekir. Eylem biçimlerini zenginleştirmemiz gerekir, iktidar sorununa adım adım gerçekleştirme şansı vermemiz gerekir. Bunu sergileyen yok.

En güzelini yaşayacak kadar değer var ortada. Şu anda herkesin aklından geçiremediği kadar hem onurunu hem de yüzyıllardan beri ummadığı bir biçimde insanı yaşatacak değer var. Ama bir de gerçekçi olalım; bir gün yaşıyorsun, bir ay yaşıyorsun bununla. Acaba bu gerçekten kurtuluşçu bir yaşam mıdır? Sorun ve etrafındaki tehlikelere bakın; acaba bir ay sonra yaşamı zehir etmeyecekler mi? Ya imha olur ya da sıvıacaktır. Eğer öyleyse, o zaman sen buna nasıl, “sağlama bağlanmış yaşam” diyebilirsiniz? Ve bu kadro ayırtmazlığını nasıl sürdürebilirsiniz?

“Kafam karışık, şöyle anlayışlar var, böyle hesaplar var” diyor; bunlar çok saçma. Tehlike büyük, yaşam tehlikede, tedbir almasak, çok şey günlük olarak gidebilir ve gidiyor da. Bunlar kaybederken inanıyorlar mıydı öyle kaybedeceğine? Hayır! ‘Hiçbir şey olmaz’ diye gittiler. En iyiyi yapıyoruz diye,

kendilerini kandırıyorlar. Sabır bizden, tahammül bizden, bu işin sonunu getirme de bizden oluyor. Bütün bu işleri de Başkan yapar! Gelmiş, asgari görevlerini bir tarafa bırakmış; “Başkan’dan biliriz” diyor. Sigarasını dört dörtlük içiyor ama, her türlü anarşistçe yaşamı kendine yakıştırıyor ama, sere serpe kendini yıllarca yere atıyor ama!

“Bu işte varım” diyen kükreyebilmeli, görevlerin üzerine hücum etmeli,

“Hareketin ayakta kalma şansını Başkan bilir” diyor. Sorumsuz adam! Birçok yetki, olanak sendeydi; senin gibi “sorumlu adam” bu duruma düşükten sonra, Başkan nasıl Hareketin sağlamlığını sürdürecektir, koruyup geliştirecektir? Vicdansız! Hepsini böyle!

Harekete göz-kulak olmak, harekete esenliğe kavuşturmak hiç kimsenin umurunda değil. “Onu Başkan düşünür” diyorlar. Başkan nedir, ne kadar düşünebilir, düşünüyorsa da ne kadar yapabilir, onun hiç umurunda değil zaten. Başkanlık anlayışına göre, bunları düşünmesine gerek yok. Her şeye kadir Allah’ın yerine, böyle bir kavram geçirmiş. Allah’ı da bildiği, tanıdığı yok! Bu durumda biz ne kadar zafere yüklenebiliriz? Taktikle neyin yaratıldığını iyi bilirim ama ucuz zafer anlayışlarının da ne kadar tehlikeli olduğunu bilirim. Değil karın doymayı, bir çorabayı bile kurtaramayacaklarını çok iyi biliyorum ama iddiaları da böyledir.

Halk milyarlar akıyor, her tarafa savaşçı akıyor. Bunlara göre, başarılı kendileri! Değil aslında! Savaşçının akışı, milyarların akışı nedir, nasıldır ben biliyorum. Onunla alakası yok! Aslında kendisi bir engeldir ama yanlış hesap yapıyor. Benim etrafımda olup bitiyor bütün bunlar.

1993 hamlesi istenildiği gibi başarılı olmasa da, bizim durumumuzu da biraz göz önüne getirerek, halen partiye yüklenmeyi bırakmış değiliz. Partinin direnme gücünü, dayanma gücünü biliyor, Önderlik gücünü biliyor, fakat zaafılarını da biliyor ve dolayısıyla da sonuç almaktan vazgeçmiyor. Halbuki biz düşmanı çok gerilettik ve birçok imkânı elde ettik. Ordulaşmaya ilişkin, eylemlere ilişkin çok muazzam mevziler, fırsatlar yakaladık. Her yerden çok iyi vurma durumlarımız var; bireysel suikastten tutalım, metropolden tutalım bir dağ alanını kurtarmaya kadar, dağ alanındaki düşmanı imhaya kadar bütün imkânlar var. Ama kim bunları mesele yapıyor, kim “bunlar benim öz meselemdir, yüklenmeliyim” diyor? Bunlarda da bir yokluk var.

Bazıları çalışıyor ve biraz dürüst çalışanlar iyi ses de veriyor, bazı iyi sonuçları da alabiliyorlar; kanıtlanmıştır. Bazı bölgelere bakın; biraz kendini veren bir önder, bir komuta gücü, gerçekte düşmanı da geriletiyor ve az kayıpla işler oluyor. Bazı yerlere bakıyoruz; binlerce savaşçı var, iyi bir komuta olmadığı için çürümeye yol açıyor; binlerce tarafımızın olduğu yerde hiçbir ses yok, çünkü bir tane provokatör veya kötü bir yönetici burayı işlemez duruma getirmiş.

Bütün bunlara kayıtsız kalamayız. Çünkü ya düşman bizi bastırır, ya biz zafer imkânlarını artırırız. Hepiniz inanmışsınız, bu işe kendinizi katıyorsunuz, yarın, öbür gün şehadete de gitme an meselesidir. Ama zaferin eşliğine gelmişken biz niye kendimizi bile bile yenilgiye teslim edelim? Bu kadar dürüst kadro, “Bu işte varım” diyen kükreyebilmeli, görevlerin üzerine hücum etmeli, biraz harekete göz-kulak olmalı, gerektiğinde iyi bir askeri komutan, gerektiğinde iyi bir örgütçü olabilmeli, gerektiğinde legal faaliyete hükmetmeli.

Kadro dediğin böyle olur, böyle kadrolar zaferi yakalar.

Anla beni yoldaş, kimsen anla!

Niye istemiyoruz zaferi? Niye hep beklenmedik yerde kaybederiz? Kaybetme hoşunuza mı gidiyor? İşkenceyi yaşadınız; zahmeti, zorlukları her gün yaşıyorsunuz, biraz özgür yaşama veya uğruna birçok şeyimizi verdiğimiz, bizim olması gereken yaşama niye yürümeceğiz? Savaşta niye başarıyı değil de, illa bir yerinden vurulmayı bekleyeceğiz? “Ben vurulmaya alışığım, mutlaka birileri beni bir yerden vurur, düşürür”; bu psikolojiyi, bu tarihi niye yıkmayalım? Bunu söylüyorum ama bizimkiler maaşesef bir yerden vurulmayı bekliyorlar.

Ben yine yaşadığım müddetçe de yaparım, kesin bir yenilgiye de fırsat vermem. Bunlar benim şahsımı ilgilendiren meselelerdir, sizin meseleleriniz değil! “Kaybederiz, bize her şey layık” demek, çok kötü bir durum. Yoldaşlıkla da, insanlıkla da fazla alakası yoktur. Ben lafla bağlılıktan da hiçbir şey anlamam veya ölümüne bağlılıktan da bir şey anlamam; ben başarıyla bağlılıktan bir şey anlarım. İşlerin ne kadar düzenle, ne kadar kudretle, ne kadar başarıyla gittiğinden anlarım. Beni tanımak istiyorsanız, böyle tanırırsınız. “Yoldaş seni çok sevmiştik, senin için çok gözyaşı dökmüştük” denmesinden nefret ederim. Anla beni yoldaş, kimsen anla!

Şunu çok iyi biliyorum ki, bizde her şey biraz başarılı çalışmaya bağlıdır. Başarılı olmadın mı bir hiçsin ve dünyada da bizden daha değersiz kişi kalma! Bunları niye anlamayalım; anlayıp da gereklerini niye yerine getirmeyelim?

Her yerde ve her zaman bu tutumu niye esas almayalım?

15 Ağustos Atılımı’nın onuncu yılına girişi dolayısıyla, biz şüphesiz bunları herkese bir kez daha hatırlatacağız. İyi şeyler oluyor, halk da onay vermiştir, düşman neredeyse kabul edecek duruma gelmiştir. Yapmayın! “Bu işleri can alıcı yerinden bozarız, rahatlıkla başarılabilir olacak olanı da başarısızlığa uğratarız” demeyin! Bile bile değer kaybına yol açmayalım! Rahatlıkla başarılı olacak görevlerden kaçmayalım!

Ben çok istemediğim halde, bir kez daha yönelirim, hiç istemediğim halde, gerekirse ona yol açmaktan çekinmeden üzerine giderim. Çünkü tehdit edilen, toptan bir yaşamdır, insan toptan bir yaşama bu kadar kendini dayatmamalı. Bencilliği ne kadar ağır bassa da; intikamcılığı, düşkünlüğü, sefaleti ne kadar güçlü de olsa; bir ulusun, bir muazzam kolektif hareketin yaşamına çomak sokmamalı, arkadan hançer olmamalı veya can alıcı yerinden vurmamalı, zayıf bırakmamalı. Anlaşılar şeylerdir.

Anlamasalar da, bildiğiniz gibi, kabul etmenin zor olduğu birçok durumun üzerine parti gidecektir. Her saha için bu geçerlidir. Bu benim kendi kendimi içine ittiğim bir hal de değildir. Sabrı gördünüz, yoldaşça yaklaşımları gördünüz, ilgiyi, desteği gördünüz. Bütün bunları da birilerinin hatırı için yapmadığımı gördünüz.

Bütün bunlar, söylenen önemli tarihi görevlere bir başarı şansı verdirmek içindir. Yoldaşça, askerce, politikçe, öz-gürce, güzelce yaşamak içindir. Bir kandırma değil. Bunu istemek, sizi kandırmak demek değildir, yaşamınızdan sizi vazgeçirmek değildir, Tam tersine,

“ Hepiniz inanmışsınız, bu işe kendinizi katıyorsunuz, yarın öbür gün şehadete de gitme an meselesidir. Ama zaferin eşliğine gelmişken biz niye kendimizi bile bile yenilgiye teslim edelim? Bu kadar dürüst kadro, “Bu işte varım” diyen kükreyebilmeli, görevlerin üzerine hücum etmeli, biraz harekete göz-kulak olmalı, gerektiğinde iyi bir askeri komutan, gerektiğinde iyi bir örgütçü olabilmeli, gerektiğinde legal faaliyete hükmetmeli. Kadro dediğin böyle olur, böyle kadrolar zaferi yakalar. ”

Helmet (Dîyar Xerîb)

layık olana biraz yaklaştırmak içindir. Önderlik budur; sürükleyen, yürüten böyledir. Anlatacaksınız, anlayacaksınız.

O halde, en can alıcı görevleri de yürütebilirsiniz; temsil, bu çerçevede dahilinde yapılır. Temsili biz bu çerçevede dahilinde anlamlı görürüz. İyi düşünürseniz üzerinde; ne kabul edilir ne edilmez, bence bellidir. Bizi köylülerin seviyesine indirgeyen bir tartışmaya çekmeyin. Üslubumuzu fazla bozacak duruma sokmayın. Biraz seviye yüceliği kalsın. Ama zeki olun, anlayın. Kadro dediğin böyle olur, yoldaş dediğin böyle olur ve biz de buna hem muhtacız hem de layığız.

Görev adamı olma, bugün bizim en çok muhtaç olduğumuz hususiyettir

Yapılan şeyler herkese layık olan biçimdedir. İsterseniz her kumaş biçilebilir. Temelde görevlerinize yürüebilirsiniz, kadro kendini tanımlayabilmeli, görevler temelinde olmalı. Kendisi için görevden başka şeye fazla yaşam hakkı vermemeli. Görev adamı olma, bugün bizim en çok muhtaç olduğumuz hususiyettir. Görev için varız, görev için bağlıyız, görev için birbirimizden hoşnutuz. Ama görev dışı, görevlerle oynama temelinde ne birbirimizi anlarız, ne birbirimize müsamaha ederiz, ne de anlayış gösteririz. Varsa-yoksa her şey, görev temelinde bir yoldaşlık içindir. Görevsiz yoldaş olmaz, görevlerden habersiz bir militan çabadan bahsedilemez. Görev de tarihi nitelikleriyle, güncelliğiyle çok dayatıcıdır; büyüğü-küçüğü de olmaz; az çabası, çok çabası da olmaz.

MIT’in Bitlis planı çerçevesinde geliştirmek istediği tasfiye operasyonları etkisizleştirilmiştir. Geliştirebileceğimiz ordulaşma, kitlesel açıdan taban kazanmıştır. Bunun olanakları hiçbir dönemle kıyaslanmayacak bir biçimde artmıştır. Tüm bunlar varken, görevlerin gerçekleştirilmesinde, güç planlamasında gereklerinin üzerine yürümeme ve tam bir kadro belası olma durumu kabul edilemeyecek durumdur. Bu, çok önceden de söylendiği gibi, halen varlığını sürdüren bir durumdur. Kadro politikamızın, kadro örgütlenmemizin liderlikten tutalım kitlesel nedenlerine kadar, yine düzeyinin geriliğinden tutalım her türlü kendiliğindeki hastalıklarına kadar sorunları vardır ama en önemlisi de asla kendini dürüstçe, yeterlice verememe yaşanmaktadır.

Esas itibarıyla, kendilerini verdiklerinde rahatlıkla başarabilecekleri görevlere çok ters yaklaşımlar, çok değişik anlayış ve tutumlarla dayatmalar, dönemin büyük başarısını tehdit ediyor. Son yılların en büyük tehlikesi burada yatmaktadır. Çeşitli dönemlerde, çeşitli sorunları önem sırasına göre değerlendirdik. Hiç birisi kadro sorunları kadar sancılı olmadı, ısrarla kendini sürünce mede bırakmadı. Kurtuluş savaşımı, her türlü örgütsel, siyasal, askeri görev gerçekleştirilmesi burada düğümleniyor. Hep böyle, mücadelemizin seyrini belirleyen durum oluyor. Parti içi demokrasiyi doğru değerlendiremem, ondan kadronun kesinlikle cesaret etmemesi gereken sonuçları çıkarma var.

Tembelce kullanmaktan tutalım son derece keyfice kullanıma kadar görevlere en siğ, en yetersiz yaklaşımlar var. Bazıları bunu anlayış düzeyine getirerek üzerine yaslandıkça yaslanıyorlar. Kadrolaşmanın bir görev fethi olduğu bir türlü görülmek istenilmiyor. Alan gasp etme, yetki gasp etme, değer gasp etme; bunların hepsi sınıf savaşımının yansıyış biçimleridir. Kendini katmana, frenleme, eylem geliştirmeme, düşmanı umursamama olumsuz örnekler oluyor. Parti ile hesaplaşmasını böyle yapıyorlar,

savaş gerçeğinden kaçışı böyle yapıyorlar. Her türlü kısa-uzun vadeli görevlerden kendilerini dışlamayı böyle yapıyorlar. Yaptıklarında da, Parti karşısında durumlarını kurtaracak kadar yapıyorlar. "Parti beni bu halimle taşıyor" diyorlar.

Fethetme, sınırsız katılım, yaratmada iddia, coşku kişinin çok az aklına geliyor. Bunu nasıl kırmalıyız veya bu sorunu daha nasıl iyi ortaya koyup aşabilmeliyiz? Hemen her sahaya bu temelde adeta kavga ediyoruz. Hatta herkesle kavgamız var. Ben de dahil, hiç kimse iddia edemez; "PKK'nin olanakları dünyeye göre azalmıştır, gerilemeyi yaşıyor" diyemez. Ama yine hiç kimse iddia edemez ki, her şey yolunda ve yordamındadır. Her an zafer kadar, yenilgi tehlikesi de vardır.

Hepinizle her gün tartışıyoruz. Sizlere sık sık, "nasıl insansınız" diyorum. Bu durumları böyle kabul etmeyi neyle bağdaştırıyorsunuz? Dürüstlüğünüzden kuşku duyulamaz ama orta yerde bu hususlar var. Peki, bu konudaki çözüm gücünüz ne olacak? Bir kadro gücü olabilecek misiniz? Biz bu soruyu sorduğumuzda kaç kişi üzerine alıyor? Bizi bu temelde dinlerken neyi uyguluyorlar? Sorun bu. Yetkinin başına ne getiriliyor? Ve bizi çekmek istedikleri nokta nereler oluyor? Ne hakla bunu yapıyorlar? Bunları tartışmadan, sormadan edemiyoruz. Kavgayı daha da şiddetlendirmek pek anlamlı değil.

İlk günden bugüne kadar PKK özlü olmanın hareketidir

Ulusal onuru, şerefi düşünenler, biraz yaşamın yüceliğini yaşam belleyenler açısından hayırlı işler vardır. Karnınız aç değil, kilo kayıplarınız yok, ruhi düşkünlüğünüz yok. Tam tersine, doyuracak değerler vardır. Kollarınız biraz daha özgürce açılıyor, isterseniz daha iyi düşünebilirsiniz. Buna rağmen, bizim bugün eleştirilerimiz de bir gerçek! Bize dayatılan sorunlar anlamlı değil, bize dayatılan kavga biraz olumsuzca. Bu bireylerin özel marifetleri, yetenekleri de yoktur. Kadro gerçeğiyle oynayanların veya kadronun gerçek misyonundan habersiz olanların, keyfi tutumlarının savunulur bir yönü de yok. Ne o imkânların sahibidir, ne o imkânların sözcüsüdür; sadece üzerinde bir oyuncudur. Bunun kabul göremeyeceğini çok erkenden anlamak gerekir.

Anlamazlarsa ne olur? Anlamazlarsa kavga şiddetlenir. Yapmasalardı, doğrusunu esas alsalardı, hepsi birer başarılı önder olacaktı. İnsanın mayasında bozgunculuk mu var, sorun yaratmaktan zevk alma mı var? Bütün bunları kabul etmiyoruz. Yapmayın!

Taktiğe yürü, fethetme yürü, fethetmek için yürü! "Ben de bir şeyim" diyorsunuz, o zaman kişiliğinizi kanıtlayın. O ise şöyle kanıtlamak istiyor; "Bir marifetim var, bir tarzım var, dayatırım" diyor. Senin ne marifetin, ne tarzın var? Deneyler de göstermiştir ki, yenilgi üstüne yenilgi almıştır. Alçakgönüllü ol ve yenilgi nedenlerini araştır. Mümkünse bir daha o durumlara düşme! Yine de anlamazlıktan gelmeye çalışanlar çoğunlukta.

Hepsi de dürüst, partiye kara sevdalı tarzda bağlı. Bu bağlılık bizi tatmin etmez. Doğru öngörülen bağlılık; bizim biraz öngördüğümüz bağlılıktır. Tarzı, temposu bizim öngördüğümüzdür. Bu da kanıtlamıştır ki, tarzımız henüz yenilmemiştir, başarıyor. Niye saygılı olunamadı, niye bağlı kalınarak yaşanmadı? Bunu hepinize soruyorum. Çok mu anlayışsızsınız, çok mu inatçı ve kavgacısınız? Kavgayı niye partinin içine karşı kötü yapıyorsunuz? Kavgayı anlamlı yerde de yapmak mümkündür. Kadro odur ki, bütün kavganın oklarını

düşmana göre ayarlar. İç engeli bile aşarken, düşmanı hesaplar; kendini değil, çevresini değil.

Biz uyduruk gerekçeler yaratarak kimseyi yargılamak istemiyoruz, mahkum da etmek istemiyoruz. Ama orta yerde sonuç almanın çok ötesinde ve yetmezliğin çok açık görüldüğü durumlarda da onay ve prim vermek istemeyiz.

Hepinizi koruyacağız da, herkesin dürüstlüğüne en ufak kuşku yok. İlk günden bugüne kadar PKK, özlü olmanın hareketidir. Çok oynandı, çok bozulmak istendi ama bence başarısız oldu. Bu özü şüphesiz sadece koruyacak değil, onu egemen kılacağız. Hesap yapmayın demiyorum, hakkınızı-hukukunuzu gözetmeyin demiyorum, yaşamınızı düş-

manla göre ayarlar. İç engeli bile aşarken, düşmanı hesaplar; kendini değil, çevresini değil.

Asgari tedbirleri almama, çok ucuz değerleri düşürme tarzına karşı biz çok uğraştık, çok sorular sorduk. Vakti zamanında çok söz de verdiler. Halbuki bazıları söz nedir, bunu fazla ciddiye almıyor. Her zaman yaptığımızı yapacağız. Biliyorsunuz kılı kırk yarıyoruz. Bin kez dil döküyoruz, "Yapmayın etmeyin" diyoruz. Ama orta yerde bile savaş realitesiyle oynayanlar varsa, asgari düzeyde tedbirleri almaktan yoksun olanlar varsa, bunlar savaş suçlusu ilan edilir.

kadar uzanır. Sadece özgürlükten, demokrasiden bunu anlamaması gerekir. Büyük ihtimalle örgüt gücünü de doğru değerlendiremiyor. Kürdistan'da örgüt gücü nedir, nasıl kullanılır; anlamak istemiyor. Şaşkıncıdır, belki kendini bilmezlik; yani çok çeşitli kişiliklerle kendini açığa vurabilir.

Devrimde, politika yapmanın çok ince bir dili vardır

Bütün bunlar, Kürdistan'da olmayan, gözükmeyen şeyler değil. Dışımızda daha derin düzeyde yaşayanları var. Partide bunları yaşatmanın anlamı yok. Uzun süre bunları incelterek, yük teşkil

“ Hepsi de dürüst, partiye kara sevdalı tarzda bağlı. Bu bağlılık bizi tatmin etmez. Doğru öngörülen bağlılık; bizim biraz öngördüğümüz bağlılıktır. Tarzı, temposu bizim öngördüğümüzdür. Bu da kanıtlamıştır ki, tarzımız henüz yenilmemiştir, başarıyor. Niye saygılı olunamadı, niye bağlı kalınarak yaşanmadı? Bunu hepinize soruyorum. Çok mu anlayışsızsınız, çok mu inatçı ve kavgacısınız? Kavgayı niye partinin içine karşı kötü yapıyorsunuz? Kavgayı anlamlı yerde de yapmak mümkündür. Kadro odur ki, bütün kavganın oklarını düşmana göre ayarlar. ”

şünmeyin demiyorum. Ama bunun düşmanla bir çarpışma temeli olduğu, düşmanla ilgili bir yanı bulunduğunu da göz ardı eden benim için bitmiştir. Geçmişünü ne olursa olsun, temelde düşmanı yakalamayı bıraktı mı ve birbirleriyle uğraşmayı, değerlerle uğraşmayı kafasına koydu mu, o benim için bir hiçtir.

Bu temelde birbirimizi tanımamız gerekecek. Artık halkı vurma, partiyi savaştırmama, çizgiyi deforme etme nedenleri ben değilim, halkımız değil. Halkımızın da oldukça değer verdiği eminim, aynı çabalarla yaşadığına eminim. O halde nedir bu bize dayattıkları? Yetmez kişilik, karıştıran kişilik, örgütleyemez kişilik, eğitemez kişilik, yönetemez kişilik, kurduramaz kişilik, koruyamaz kişilik, en kaybedilemez yerde kaybettiren kişilik, çok rahat vuracakken vuramayan kişilik kimdir, neyi temsil ediyor, ne istiyor bizden? Biz mi zorla savaşa soktuk? Asla!

Her zaman kendi öz çabalarımıza güvendiğimiz ve bu işe büyük bir coşkuyla, fetih ruhuyla, inançla hazır olanlar gelsin dedik. Baştan günümüze kadar böyle ele aldığımıza, böyle yaşadığımıza, böyle getirdiğimize eminim. Ama bazıları, "Biz

Binlerce insanımız göreve koşturuyor ve sen bir tanesini bile görevlendiremeyeceksin; asla kabul edilemez! Binlerce kişi düşmanına karşı silah sıkıyor, sen adeta susturmuşsun, bunun hesabını soracağız. Nasıl soracağız? Örgüt diliyle, örgüt yöntemleriyle, örgüt taktikleriyle. Hiçbir kadromuzun bundan kuşkusu, endişesi yoktur. Ve kimse "Haberim yoktu" demesin.

Düşmanımıza karşı savaş kadar, içimizde de savaşmayı biliyoruz. Ben bazı işleri yaptığımı inanıyorum. İnsanlara nasıl değer verdiğim ortadadır. Benim sahalarım da ne olur, ne biter, herkesin gözü önündedir. Kim bana ne verdi, kim benden ne isteyebilir, ortadadır. Biraz saygı, insana değer vermenin her biçimi, ne anlam ifade eder; tartışması da açık, yaşaması da açık, özgürlüğü de açık, otoritesi de açık!

Biz böyleyiz ama birileri diyor ki, "Ben de bir türlüüyüm". Bir türlü olmak mümkün. Ben demiyorum, herkes benim gibi olsun. Benim gibi olma ne anlama gelir; benim gibi olmadan ne sonuçlar çıkarılır? Kural gereğini biraz bilmek gerekiyor. Kuralını bilmiyorsa, pratik duyularıyla bileceksin. Sıradan

etmenin anlamı yok. O silahları biz verdik, tekrar izah ediyorum. Bütün ideolojik sözcükleri ele almaktan tatalım tek bir fişek bile bizden geçti. Hiç kimse, "Ben öz çabamla bu kadar yarattım" demesin. Hayır! Halen bütün olanakların harekete geçirilmesi bizim irademizdir. Ne kadar kullanıldığını bunlara sormak gerekir. "Ben bir şeyler yaptım" diyenlere sormak gerekir; sen yürümedin, sen sıkmadın, bu mu yapmak?

Devrimde, politikada yapmanın çok ince bir dili vardır, çok ince bir iradesi vardır. Onu anlayacaksın, onunla yürüdüğünü göreceksin. Oradaki durumlarını, kendi başına kaldığın yerde çaresizliğini, düşman karşısında bir hiç olduğunuzu unutmayın. Bunu unuttuğu zaman, "Dağları da ben yarattım" veya "Dağlarda bölge kurdum" diye kendini bazı havalara kaptıranlar, gerçekten değer yaratmanın kenarından bile geçemeyen kişiliklerdir, beladılar.

Yaşama saygıdan dem vuruyoruz, yaşamın muazzam zorluklarından bahsediyoruz; bunu geliştirmek hepimizin görevi. Şüphesiz devrim daha iyi, özgür yaşam içindir. Bu konuda

“ Ben zor bela bu düzeyi tutturdum. Benim neyim vardı. Tanıyorsunuz bizi biraz. Şuraya fırla, buraya koş, şöyle dil dök, şöyle kendini katk et, herkese göre bir şey ol, bir şeyler oluşturun, yarat. Ama çoğunuz, kendi konumlarınızdan ne kadar ders çıkarabiliyorsunuz? Bu değerleri ne kadar koruyabiliyorsunuz? Bunun hesabını veremezseniz, biz size saygıyla bakamayız ki. Eski arkadaşlarımızınız, can yoldaşlarımızınız. Ama benim için de sadece bunlar yetmez! Benim için, saydığım ölçüler çok önemli; başarılı, adaletli, hakimiyete uygun, biraz da güç getiren, iş götüren militan gerekiyor. ”

biraz ağırlaştırmak istiyoruz" diyorsa, "sağa çektiğimiz isteriz, sola, geriye çektiğimiz, keyfimize göre yorumlamak istiyoruz" derse, sen böyle bir hakkım var diyorsan, o zaman -eskiden, Ortaçağ da bir yöntem vardı; "Çık ortaya, birer birer kapışalım" denir- Önderlik de bunu söyler. Bireysellikten bahsediyorsanız, Ortaçağ usulü de benim kabulümdür. Anladığın yöntemle karşılık veririm.

Düşmanımıza karşı savaş kadar içimizde de savaşmayı biliyoruz

Partiyi bir maske olarak kullanıp, görev-yetkilerini kötüye kullanıp, zaferi kazandırmayı esas alan Partiyi, kendi yöntemleriyle bozamazsın, entrikacılığınla bozamazsın. Biz düşmana karşı kavga temelinde bir araya geldik. Tezlerimiz bellidir, gece-gündüz neye karşı olduğumuz bellidir. Kendi üzerine düşeni

bir köylü bizim yanımıza geliyor, en değme militanın göstermediği disiplin tavrını gösteriyor. Üniversiteden bir profesörün göstermeyeceği ince tavır, sıradan bir köylü gösteriyorsa; sen bir kadrosun, haydi haydi göstermek zorundasın. Önderlik nedir, otorite nedir? En sıradan insanımız bunu sezmışse ve gereklerini yerine getiriyorsa; sen kadrosun, alasını yapacaksın.

Niye böyle yapıyorlar? Her gün tartışıyoruz, suçluyoruz, hatta bunlar bence partiye bütünleşmeyenlerdir. Bilişsizliklerinden ötürü değil; sınıf özellikleri, yetişme tarzları, partiye katılış tarzları, parti ile ilişkileri, beklentileri nedeniyle bütünleşemiyorlar. Sınıfsal yönden şu kadar küçük-burjuvalık, feodallık denilebilir, yetiştirme tarzı itibarıyla başka isimleri söyleyebilirsiniz. Katılım tarzı dersendir, her türlü niyet vardır. Beklentileri, disiplinsizlikten tatalım en saçma biçimlere

da herkes payını düşünmeli. Özgür yaşam için neler yaptığımızı tartışmalıyız, özgürce tartışmalıyız. Bunun savasla geliştirilmesini ele almalıyız. Bu konularda olanakları nereden, nasıl ele aldık? Kime, nasıl verdik? Bütün bunlar ortadadır.

Bütün bu gerçekleri göz ardı edeceksin, "Ben başka türlü yoğurt yerim" diyeceksin; bazı provokatörler sıkça bunu söylüyorlardı; "Her yiğidin bir yoğurt yiyişi vardır" derlerdi. Ama başkalarının yoğurdu hem de kepçeyle sağa-sola dağıtarak yersen ve "Bu bir yoğurt yiyişi" dersin, o zaman senin hırsız olduğun söylenir. Yoğurdu nereden aldın, bu kepçelerle kime dağıtıyorsun? Demek burada marifet; değil yoğurdu temin etmek veya yemek, yediğin kadar da başkasına vermektir. İçimizde yoğurdu yiyişini böyle değerlendirenler az değil.

Güçlü önder, güçlü komutan herkese hakkını veren insandır

Bunlarda ölçünün kaçtığını, hak-hukukun epey yitirildiğini, bir savaşçı her şeyini ortaya koyarken, sahte komutanın da onun imhasına neden olduğunu göz ardı edersek, biz çok adaletsiz bir kadroyuz ve böyle adaletsizliği işleyenler de iflah olmaz. Ve bizde kadro biraz böyledir, hak-hukuk yitirilmiştir. Her şeyini verenlerle hiçbir şeyini vermeyenler değişik yerlerde; her şeyini verenlerin genellikle alta ve hiçbir şeyi vermeyenlerin de üstte ve hak-hukuk sahipliğini iddia ettiklerini görüyorum. Bu bir kader değildir ve bunu kabullenmemeliyiz. Bu konuda sağlam ölçüler, bunun sözcüsü olmak, bunun gözeticisi olmak, sorumlu bir kadronun herhalde en temel özelliğidir. "Senin hakkın-hukukun, yerin-yurdun şuradadır, şurada saptırdın, şurada oynadın, adaleti çiğnedin. Çok ötesinde hesap vermeyi gerektirir" diyen yok, mücadeleyle böyle yürütenler yok. Varsa da lafta kalıyor.

Güçlü önder, güçlü otorite, güçlü komutan; yargılamaları ve hesapları böyle yapan insandır. Herkese hakkını veren, gözetken insandır, adildir. Maalesef ölçüler karıştırıldıkça karıştırılıyor. Sebepsiz yere onlarca yoldaşın canına kast edenler önder gibi geçiniyor. Hiç katkısı olmayanlar, göz açıklıktan ötürü konum işgal ediyor, hatta işleri karıştırıyorlar. Siz de sessiz kalabiliyorsunuz. Bütün bunlar adaletsizliktir. Sağlam önderlerin çıkmasına yol açmaz. Ve bu anlamda bence çok basit köylüler olarak kalıyorsunuz. İnsan fazla umutlu olamıyor. Bana getirilen sorunlar, yaklaşımlar fazla yürek açıcı ve güçlendirici değil, çok çeşitli alanlardan ve kişiliklerden. Siz önder olamazsınız, üstün bir kişilikle rol sahibi olamazsınız. Çalışmak demek; bildiğiniz gibi ulusal kurtuluş, yeni toplum, özgürlük, adına ne denirse denilsin, o durumlara ulaşmak demektir. Olmazsanız eskinin daha kötüsünü yaşamak demektir.

Ben zor bela bu düzeyi tutturdum. Benim neyim vardı. Tanıyorsunuz bizi biraz. Şuraya fırla, buraya koş, şöyle dil dök, şöyle kendini katk et, herkese göre bir şey ol, bir şeyler oluşturun, yarat. Ama çoğunuz, kendi konumlarınızdan ne kadar ders çıkarabiliyorsunuz? Bu değerleri ne kadar koruyabiliyorsunuz? Bunun hesabını veremezseniz, biz size saygıyla bakamayız ki. Eski arkadaşlarımızınız, can yoldaşlarımızınız. Ama benim için de sadece bunlar yetmez! Benim için, saydığım ölçüler çok önemli; başarılı, adaletli, hakimiyete uygun, biraz da güç getiren, iş götüren militan gerekiyor.

Ben de kendimden sıkılmaya başlıyorum; "Bu kadar çaba ve çabalar fazla taktir etmeyenlerle senin ne işin var?" diyorum. Aslında ben çocukluktan beri akıllıydım, yola çıkarken tümüyle özgücümde de güvenmişim. Çocukları bile katarken özgücümle katardım ve fazla yakınım da güvenmezdim, kardeşim de olsa uzak dururdum.

Biz "yoldaşlık" diye bir kavram oluşturmak istedik, bu kavramın yüceliği, bu kavramın çok gerekliliği ortaya konulmaya çalışıldı. Bunun da başına getirilmedi bir şey bırakılmak istenmiyor. Aslında iyi bir bağ bu. Kürdistan'da en çok gerekli olan bir ilişki tarzı, "yoldaşlık" veya "particilik". Buna partileşme ve uluslaşma, hatta sosyalleşme, kültürlenme, özgürleşme de diyebiliriz. Bütün bu anlamları içerir. Ama bununla nasıl oynanıyor. Herkes kendine göre nasıl yontuyor? Yapmayın!

Lafta değil, öзде saygı gerekir. Gösterilmesi gereken saygıyı, yaratılan değerlere gösterdiğiniz oranda başarabilirsiniz, militanlaşabilirsiniz. Bu temelde hepinize bir kez daha başarı diliyorum.

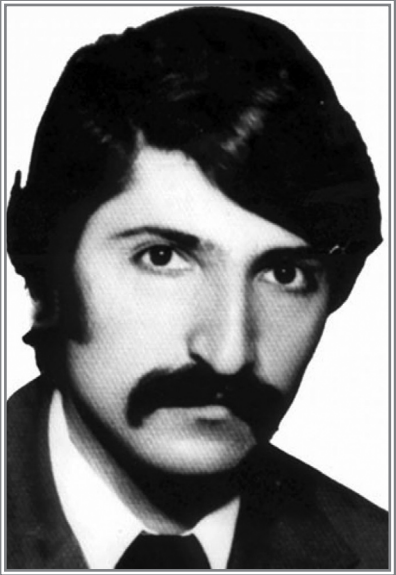
14 Temmuz ruhu

Kürdistan Devrimi'nin yenilmezlik ruhudur

Mustafa Karasu

14

Temmuz direnişinin 38. yılına girildi. 14 Temmuz direnişi hem PKK tarihi açısından hem de Kürt tarihi açısından bir dönemci ifade etmektedir. Kuşkusuz PKK ile yeniden doğuş ve yeni bir tarih başlamıştır. Önder Apo'nun tarih sahnesine çıkışı ve özgücüne güvenen, iradeli, bağımsız çizgide Apocu grubu oluşmasıyla birlikte Kürt halkının kaderi değişmiştir. Kürt halkı tarihte defalarca direnmiş, büyük acılar çekmiş ve bedeller vermiştir. Ama iradeli, öz-

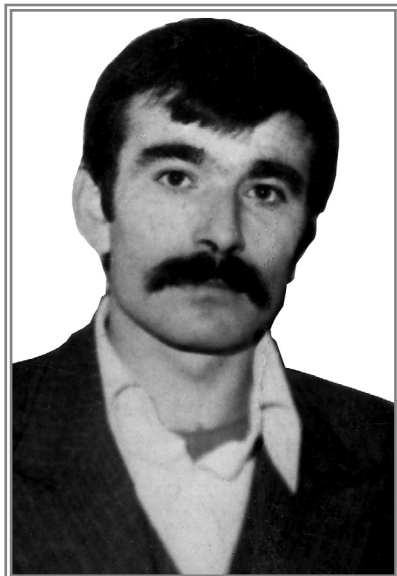

gürlükçü, her türlü saldırıya karşı bağımsızlık iradesini koruyan bir öncü duruşu ortaya koyamadığı için bu direnişleri süreklileşmemiş ve sonuç alamamıştır. Bu yönüyle PKK'nin tarih sahnesine çıkışı; koşullar ne kadar zor olursa olsun bir halk, bir toplum özgürlük iradesi ortaya koyduğu takdirde direnebilir, mücadeleyi geliştirebilir ve özgürlüğünü kazanabilir bilinci, duruşunu ortaya çıkarmıştır. PKK çıkışına kadar Kürt halk tarihinde eksik olan buydu. Bu yönüyle PKK, Kürt halkı ve Kürdistan tarihi için ihtiyaç duyulan en temel değeri yaratmıştır. Bu da en zor koşullarda baskılar ve saldırılar ne olursa olsun direnilebilir ve kazanılabilir bilinci, iradesi ve duruşudur. Biz buna Kürdistan devriminin tarzı dedik. Kürdistan devriminin tarzı, zor koşullarda direnir başarıma tarzıdır. Kürdistan'da zor koşullara karşı direnmeden, zor koşullarda mücadele iradesi göstermeden yaprak bile kımıldamaz. Önderlik böyle değerlendirdi. Partisiz, mücadelesiz yaprak kımıldamaz derken, zor koşullarda mücadele edecek, bu iradeyi gösterecek bir parti olmadan Kürdistan'da hiçbir şeyin gerçekleşmeyeceğini söyledi. PKK'nin Kürdistan tarihinde bir dönüm noktası olma gerçeği de bunu ifade etmektedir.

Önder Apo
insanlık tarihinin en cesaretli adımlarından birini atmıştır

Kürdistan'da PKK tarih sahnesine çıktığı zaman Kürdistan'ın özgürlüğü için mücadele ettiğini ve kurulduğunu söyleyen birçok örgüt vardı. Ama bunlar Kürdistan gibi dört parçaya bölünmüş, soykırımcı, sömürgeci düşmanlarla çev-

rili bir coğrafyada koşullar ne olursa olsun direnecek ve başaracak bir irade, bir bilinç, bir duruş içinde değillerdi. Kürdistan'da kolay yollardan özgür ve demokratik yaşamı kazanacaklarını sanıyorlardı. Bu, daha baştan zaten özgürlükten, bağımsızlıktan, demokrasi-den uzak olmaktır. Böyle bir iddia sahibi olmamaktır. Sözde bu tür söylemler dillendiriyorlardı ama anlayış ve pratikleri kesinlikle bunlardan çok uzak, bunları gerçekleştiremeyecek bir pozisyondaydı. İşte Önder Apo bu sahteliği ortaya koydu. Bunlar, bu tür söylemler toplumu kandırmak ve aldatmaktır, dedi. Kürdistan'da zor koşullarda mücadele etmeden, her türlü zorluğu göze almadan, böyle bir örgüt ve mücadele duruşu olmadan Kürdistan'da yaprak bile kımıldamayacağını söyledi. Bu tür söylemlerin Kürt halkını aldatmaktan ve mevcut soykırımcı sömürgeci sistemi kabul etmekten başka bir anlam taşı-

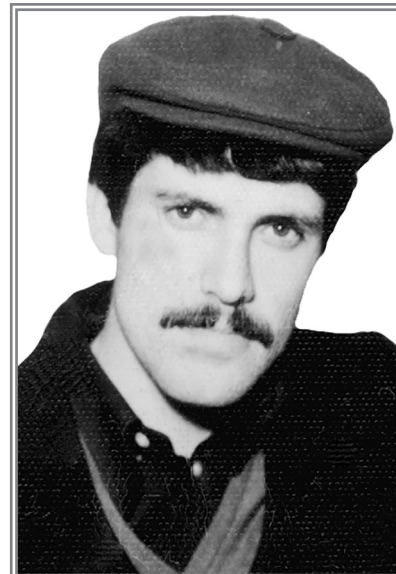

madiğini ortaya koydu. Bu yönüyle söylemler ne olursa olsun tutumların ve duruşların işbirlikçilik, uşaklık ve soykırımcı sömürgeciğe boyun eğmek olduğunu belirtti. Bu nedenle, Önder Apo'nun bu değerlendirmeleri bu kesimlerden tepki gördü. Çünkü Önder Apo, Kürdistan'ın özgür ve demokratik yaşamı için hiçbir şey yapamayacak örgütlerin anlayışlarının maskesini düşürdü, onları teşhir etti. Onların gerçek yüzlerini ortaya koydu. Onların söylemlerinin, duruşlarının bu halk için, bu halkın özgür ve demokratik yaşamı için hiçbir şey ifade etmediği gerçeğini gözler önüne serdi. Bu nedenle de Önderliğe ve PKK'ye büyük öfke ve tepki duyuldu. Çünkü Apocular söylemleri ve duruşlarıyla onların gerçek karakterini ortaya koydu.

Apoculuk; Kürdistan devrimi zordur, Kürdistan'da özgürlük mücadelesi yürütmek kolay değildir, dört parçaya bölünmüştür, Kürdistan'ın dört parçasında egemenlik kuran devletler Kürt'ü yok etmek istiyor, soykırıma uğratmak istiyor; öte yandan bu sistem uluslararası güçler tarafından kabul edilmiş, Kürt Soykırımı uluslararası bir sistem ve karar haline getirilmiştir; böyle bir coğrafyada böyle bir halkın mücadelesini yürütmek kolay değildir, yaklaşımla ortaya çıktı. Kürdistan'da mücadele edileceğini dile getirmek bile kolay değildir, cesaret ister. İşte Önder Apo

14 Temmuz'da
Apocu ve PKK tarzının
pratikleşmesi ortaya
konulmuştur. Şunu
söyleyebiliriz: Önder
Apo'nun ortaya çıkardığı
Kürdistan devriminin
tarzının, yani zor
koşullarda direnir,
başarmanın tarzının ilk
büyük sınavı ya da en
büyük sınavı, Diyarbakır
5 No'lu Zindanı'nda
verilmiştir. 14 Temmuz
Direnişi aynı zamanda
Apocu yaşam ve
mücadele felsefesinin
kendisini en somut
pratikleştirdiği, en net
ve herkesin
anlayabileceği biçimde
ortaya koyduğu bir
pratik olmuştur. Burada
pratikleşen, Apocu
yaşam ve mücadele
felsefesidir. Hayri de
Kemal de bu yaşam ve
mücadele felsefesini
Önder Apo'nun
çizgisinden,
düşüncesinden, yaşam
ve mücadele
felsefesinden almışlardır.
Bu yönüyle de orada
direnen, zor koşullarda
kendini ortaya koyan;
Önder Apo'nun yaşam
ve mücadele felsefesi
olmuştur. En başta da
bu gerçekliğin bilinmesi
gerekmektedir.

buna cesaret etmiştir. Bu yönüyle Önder Apo, insanlık tarihinin en cesaretli adımlarından birini atmıştır. Zaten bu nedenle herkes Önder Apo'nun çizgisine, Apoculara alaycı bir gülümsemeyle yaklaşmıştır. 'Birkaç kişiler, dünyayı fethedeceklerini, bu büyük savaşı vereceklerini düşünüyorlar,' diyerek alaycı bir gülümsemeyle karşılamışlardır. Önder Apo'nun duruşu, Apocuların iddiası olmayacak şeyler olarak görülmüştür. Gerçekten Kürdistan'da soykırımcı sömürgeciğe karşı mücadele etmek, büyük bir cesaret işidir, kolay değildir. Ama özgür ve demokratik yaşam isteyenlerin de o zaman buna cesaret etmesi gerekiyor. Sadece özgür ve demokratik yaşam istiyorum, demek yetmemekte, bunun gereklerinin yerine getirilmesi gerekmektedir. Bu da en zor koşullarda mücadele edecek bir örgüt yaratmak ve koşullar ne olursa olsun mücadele edecek kadro ve militan duruşu ortaya çıkarmak ve en zor koşullarda da her türlü saldırıya karşı mücadele etmektir. Apocu çizginin ve felsefesinin özü budur. Tabii ki hem böyle bir duruş ve çizgi ortaya konulacak hem de bu en yaratıcı biçimde pratiğe geçirilecektir. Çünkü doğru çizgi ve duruş yaratıcı biçimde ortaya konulmazsa zor koşullarda mücadele

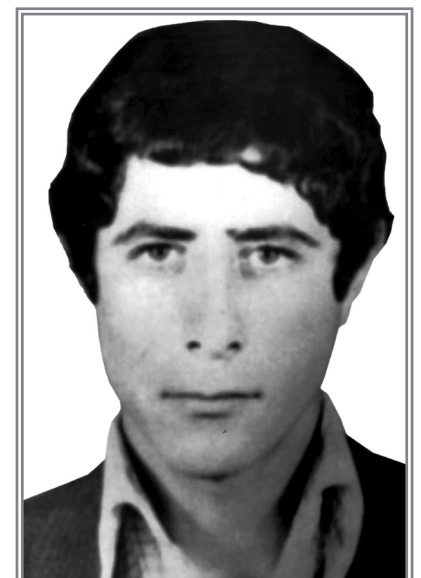

edilemez, zor koşullar aşılamaz, engeller ortadan kaldırılamaz. Duruş, irade sağlam olabilir ama gidip sert bir kayaya çarpmış gibi olur. Bu bakımdan zorlu düşmanlara karşı çok yönlü ve nasıl yaratıcı mücadele edileceği de önemlidir. Yerinde, zamanında adımlar atarak bunları aşmak önemlidir. İşte Önder Apo şahsında Apocu grup, PKK böyle bir gerçeklik olarak tarih sahnesine çıkmıştır.

**PKK, zindanların
betonuna gömülmek istenmiştir**

Apocular, PKK böyle bir yaşam ve mücadele felsefesiyle Kürdistan'da kısa sürede büyük gelişmeler yaratmıştır. Kürdistan halkının özgürlük mücadelesinin ihtiyaçlarına cevap veren bir düşünce, bir program, bir duruş, bir örgüt ve mücadele anlayışı ortaya çıkardığı için kısa sürede gençlerin, emekçilerin, köylülerin, kadınların desteğini almıştır. Dünya tarihinde örneklerine az rastlanır bir biçimde kısa sü-

rede büyük bir gelişme göstermiştir. Toplumsal tabanını kısa sürede genişletmiştir. Yine kurduğu örgüt ve yürüttüğü mücadeleyle Kürdistan'da yürütülen sömürgeciğe sarsmıştır. Nitekim bu nedenle Türkiye'deki Kürdistan halkını soykırıma uğratmak isteyen sömürgeci egemenlik bu gelişmelere dur demek için 12 Eylül askeri-faşist darbesini gerçekleştirmiştir. 12 Eylül askeri-faşist darbesini gerçekleştiren Kürdistan'da özgürlük umudunu yesherten, özgürlük bilincini geliştiren, sömürgeciğe karşı mücadele edilebilir anlayışını, zihniyetini ortaya çıkaran PKK'nin 'kökü kazınmak' istenmiştir. 12 Eylül askeri-faşist darbesinin başka nedenleri olsa da en temel nedeni Kürt halkının özgürlük mücadelesinin günden güne gelişmesidir. Türk devletinin en temel politikası da Kürtleri soykırıma uğratmak olduğundan böyle bir gelişmeyi engellemek için 12 Eylül faşist askeri darbesini gerçekleştirmiştir. Bu darbenin birincil amacı da Kürdistan'da PKK öncülüğünde gelişen Özgürlük Hareketini tasfiye etmek, ortadan kaldırmaktır. Böyle bir askeri faşist darbeye PKK'nin ve PKK'nin Kürdistan'da ortaya attığı fikirlerin örgüt ve mücadele anlayışının 'kökü kazınarak' Kürdistan yeniden engelsiz bir biçimde soykırımcı sömürgeciğin yürütüleceği bir ülke haline getirilmek istenmiştir. Amaç böyle olunca PKK'nin 'kökünü kazınmak' için sadece PKK'nin kadrolarını, sempatizanlarını değil, yurtseverlerini, PKK'nin etkilediği insanları tümüyle sindirmek, ezmek ve etkisizleştirmek için saldırı başlatılmıştır. Kısa sürede

başta Diyarbakır zindanı olmak üzere birçok zindana PKK'nin kadroları, sempatizanları, taraftarları ve yurtseverler doldurulmuştur. Kuşkusuz o dönemde PKK'nin yanında başka örgütler bulunduğu için onlara karşı da operasyonlar yapılmıştır. Ama esas olarak 12 Eylül faşist askeri darbesinin Kürdistan'daki hedefi PKK'dir. Bu açıdan bütün kadroları ve taraftarlarını zindanlara atarak, örgütsel olarak hiçbir yapı bırakmayarak bir 'kök kazım'a saldırısı başlatmıştır. Binlerce kadro, taraftar, sempatizan ve yurtsever zindanlara konulmuş ve bunlar üzerinde de yoğun bir baskı uygulayarak, iradeleri kırılıp teslim alınarak, Kürt halkının özgürlük umudu, zindanların betonlarına

gömülmek istenmiştir. PKK, zindanların betonuna gömülmek istenmiştir.

Yapılan baskılarla herkes pişman edilip bu temelde de zindandaki kadrolar, taraftarlar ve yurtseverlerin bu defa tersine Kürdistan'da pasifikasyonun, yığınlığın derinleşmesi ve kalıcılaşmasının aracı haline getirilmesi amaçlanmıştır. Bir nevi, 'siz böyle bir hareket mi başlattınız, Türk devletine meydan mı okuyorsunuz, o zaman biz de sizi öyle bir hale getiririz ki amaçladığınızın tam tersine bize hizmet edersiniz,' demişlerdir ve bu amaçla Diyarbakır 5 No'lu zindanında görülmeyen baskı, işkence ve zulüm gerçekleştirmişlerdir. Herkese pişmanlık dayatmışlardır. Bu temelde de zindanda pişman ettirilen, teslim alınan tutsaklar şahsında Kürdistan toplumunun iradesini kırmak istemişlerdir. PKK size mücadele iradesi mi kazandırdı, devlete meydan okuma anlayışı mı geliştirdi, o zaman biz de sizi tamamen bunların tersi bir etki yaratacak duruma getiririz, dediler. Yani, özgürlük iddiasında bulunan PKK'li kadroları, taraftarları, bir bütün olarak zindandaki PKK yapısını teslimiyetin, pasifikasyonun bir aracı ve zemini haline getirmek istediler. Böyle çok uğursuz amaçlarla en ağır işkenceleri ve baskıları yaptılar. Bunun sonucu, teslim ve pişman olanlar oldu. Bu teslimiyet ve pişmanlık mahkemeler aracılığıyla tüm topluma, Kürt halkına yayılmaya çalışıldı. PKK şahsında yurtdışında örgütü yeniden mücadele eder hale getirmek isteyen Önder Apo'nun çabaları boşa çıkarılmak ve PKK, inandırıcılığını, etkisini kaybetmiş bir örgüt haline getirilmek istenmiştir. Sadece PKK'nin tasfiyesi değil, Kürt halkının umudu kırılarak Kürdistan'da bir daha yaprak kımıldamayacak bir toplum, bir Kürdistan gerçekliği yaratılması hedeflenmiştir.

14 Temmuz direnişi çok zor koşullarda başlamıştır

Böyle uğursuz amaçlar temelinde, çok ağır işkenceler altında 5 No'lu Zindan'da insanlar yaşayamaz, nefes alamaz hale getirilmiştir. Teslimiyet dışında başka bir yol bırakılmamıştır. Öyle ki insanlara ölme şansı bile verilmemiştir. 'Sizi öldürmeyeceğiz, kendinizi de öldürmenize müsaade etmeyeceğiz, teslim olacaksınız, sizi ölmekten daha beter hale getireceğiz,' demişlerdir. Böyle ağır baskı altında bir zindan gerçekliği ortaya çıkarmışlardır. Baskı da, işkence de, ölüm de tümüyle bu zulüm düzeninin araçları olmuşlardır. İşte böyle bir ortamda, PKK tarihi, Kürt halkı ve Kürdistan tarihi açısından çok olumsuz sonuçları olacak böyle bir baskı düzeni ve bunun amacı karşısında, Apocu ruh, PKK çizgisi ayağa kalkmıştır. Apoculuğun, PKK çizgisinin baskılarla yok edilemeyeceğini, ortadan kaldırılamayacağını, Apocu yaşam ve mücadele felsefesinde olan bir örgütün ve kadrolarının mutlaka direneceğini göstermek istemiştir. Hayri Durmuş'un, Kemal Pir'in şahsında başlatılan 14 Temmuz direnişi ve bu ekseninde gelişen zindan direnişi soykırımcı sömürgeciğe böyle bir cevap olmak istemiştir. Sen Kürt halkının umudunu ve PKK'yi zindanların betonuna mı gömmek istiyorsun, o zaman biz de sana cevap veriyoruz; zindanın betonlarında umut yeşertilecek ve korunacaktır, zindanların betonlarında PKK'nin yaşam ve mücadele felsefesi daha net ve açık biçimde tarih sahnesinde yerini alacaktır, toplum karşısına çıkacaktır, denilerek, 14 Temmuz direnişi başlatılmıştır.

14 Temmuz direnişi tabii ki çok zor koşullarda başlamıştır. Düşman hiçbir

Diyarbakır 5 No'lu Zindanı'nın koşulları PKK tarzının ve direnişinin ortaya çıkmasını sağlamıştır. Direnişi koşullandırmış, buna zemin sunmuştur. Kolay koşullarda zaten herkes direnir. Kolay koşullarda PKK'ye ve Apoculara da ihtiyaç yoktur. Başkaları da kolay koşullarda direnebilir, bir şeyler isteyebilir, talep ortaya koyabilir. Ama PKK'nin varlığı zor koşullarda bir şeyler yapmayla anlam kazanır. Zor koşullarda bir şeyler yapıyorsa orada PKK vardır ve Apoculuk vardır. İşte 14 Temmuz direnişinde Hayri ve Kemal yoldaşlar; 'zorluklar bizim varlık gerekçemizdir, bizim duruşumuzu ortaya koyma gerekçemizdir' diyerek, büyük ölüm orucunu başlatmışlardır.

Kürdistan'da, bilinmektedir ki, zorluklara karşı direnmeden yaprak kımıldamaz. Ancak zorluklara karşı direnilirse bir şeyler yaratılabilir, geliştirilebilir. Hayri de Kemal de bunun bilincindedir. Önder Apo'nun ilk yoldaşı olarak Kürdistan'da mücadelenin nasıl gelişebileceğinin bilincindedirler.

eylem yapılamayacak bir zindan düzeni kurmuştu. İki kişi birbiriyle konuşamamaktaydı. Sürekli baskı, zulüm ve işkence altında insanlar düşünemeyecek hale getirilmişti. İnsanların birbirleriyle konuşması imkansız olduğu gibi birbirleriyle herhangi bir ilişki kurabilmesi de söz konusu değildi. Zaten amaçları da insanları yalıtarak ortak bir duygunun ve ruhun ortaya çıkmasını engellemektir. Tutsakların birbirleriyle ilişkilerini yasaklayarak ortak ruhun önüne geçmeye, bu temelde de bu zulüm düzenine karşı ortaya çıkabilecek herhangi bir direnişi engellemeye çalışmışlardır. Bu açıdan sorun sadece yaşamını ortaya koymak da değildi. Birçok tutsak dayanılmayacak zulüm ve baskı karşısında yaşamlarına son vermek istemişlerdi. Bir nevi zulüm düzeninden kendilerini kurtarmak istemişlerdi. Ama zulme, baskıya ve işkenceye dayanamayan insanlara bu baskıdan kurtulmak için yaşamlarına son verme imkanı bile bırakmamışlardı. Öyle ki dikici için iplikleri bile yarım metre keserek veriyorlardı. Tıraş mı olunacak, hemen tıraş olup jiletleri geri vereceksiniz diyorlardı. Böylelikle, ölüm silahı sizin elinizde olamaz, ölüm silahı da benim elimde olacak, diyorlardı. Öldürürsem de ben öldürürüm, sakat bırakırsam

nesine çıktık. O zaman zor koşulları dayatan her yerde de Apocu direniş olacaktır, var olacaktır. Bu zor koşullarda da Apoculuk, Apocu yaşam ve mücadele felsefesi direnecektir,' denilmiş ve tarihi eylemlerini başlatmışlardır. Bu açıdan bu kadar zor koşullarda nasıl bir direniş gerçekleşti, böyle bir direniş nasıl ortaya konuldu, denilirse bunu Apoculuğun, PKK'nin tarih sahnesine çıkış noktasındaki yaşam ve mücadele felsefesinde aramak lazım. Zorluklar yığınlık, mücadeleyi geriye çekme, mücadeleden kaçma gerekçesi değildir, PKK ve Apocu duruşa daha fazla ihtiyaç duyulduğunu ortaya koyar. Zor koşulların olduğu zaman Apoculuğun ve PKK gerçeğinin anlam bulduğu zamandır. PKK'lilik ve Apoculuk en fazla da zor koşullarda anlamlıdır. Gerçek Apoculuk ve PKK zor koşullarda kendisini var eder.

PKK'nin varlığı zor koşullarda bir şeyler yapmayla anlam kazanır

Diyarbakır 5 No'lu Zindanı'nın koşulları PKK tarzının ve direnişinin ortaya çıkmasını sağlamıştır. Direnişi koşullandırmış, buna zemin sunmuştur.

çoğu zaman var olacak bu zor koşullarda direnilirse, direnme iradesi gösterilirse başarı kazanılacak gelişmeler de sağlanacaktır. Özgür Kürdistan'a ulaşılabilecektir.

14 Temmuz'da Apocu ve PKK tarzının pratikleşmesi ortaya konulmuştur. Şunu söyleyebiliriz: Önder Apo'nun ortaya çıkardığı Kürdistan devriminin tarzının, yani zor koşullarda direnir, başarmanın tarzının ilk büyük sınavı ya da en büyük sınavı, Diyarbakır 5 No'lu Zindanı'nda verilmiştir. 14 Temmuz Direnişi aynı zamanda Apocu yaşam ve mücadele felsefesinin kendisini en somut pratikleştirdiği, en net ve herkesin anlayabileceği biçimde ortaya koyduğu bir pratik olmuştur. Burada pratikleşen, Apocu yaşam ve mücadele felsefesidir. Hayri de Kemal de bu yaşam ve mücadele felsefesini Önder Apo'nun çizgisinden, düşüncesinden, yaşam ve mücadele felsefesinden almışlardır. Bu yönüyle de orada direnen, zor koşullarda kendini ortaya koyan; Önder Apo'nun yaşam ve mücadele felsefesi olmuştur. En başta da bu gerçekliğin bilinmesi gerekmektedir.

Hayri Durmuş'un mahkemede ölüm orucunu açıklamasıyla birlikte mahkeme heyetinin, 'Bırak, taleplerinizi kolorduya iletiriz' demesinin karşısında; kendile-

da ben bırakırım yaklaşımları vardı. İşte böyle, umutsuzluğun derin olduğu, artık kimsenin direnmeyeceğinin düşünüldüğü, hatta artık 12 Eylül faşist cuntasının da PKK'nin zindanlara gömüldüğünü düşündüğü bir süreçte; baskının, zulmün en yoğun olduğu dönemde, Hayri ve Kemal öncülüğünde PKK'li tutsaklar bu zulüm düzenine isyan bayrağı açmışlardır. Bu zulüm düzenine meydan okumuşlardır. Apocu yaşam ve mücadele felsefesi, PKK'nin direnişçi ruhu kırılmaz, en zor koşullarda bile ayağa kalkar, demişlerdir. Çünkü zaten Apocuların tarih sahnesine çıkması böyle olmuştur.

Zor koşullarda direnme Apocuların varoluş gerekçesidir. Zor koşulların varlığı Apocuları ortaya çıkarmıştır. Apocular zor koşullarda direnen militanlardır. Varlıkları zaten bu koşullarda şekillenmiştir. Bu yönüyle düşmana, 'zor koşullar zaten bizim direniş gerekçemizdir, biz zaten zor koşullar için varız, baskının ve zulmün en yüksek olduğu süreçler için varız, bizim için zor koşullar direnişi engelleyen koşullar değil, aksine zor koşullar bizim varlık gerekçemizi ortaya çıkaran, direnmemizi gerektiren koşullardır. Biz zaten zor koşullarda direnmek için tarih sah-

Kolay koşullarda zaten herkes direnir. Kolay koşullarda PKK'ye ve Apoculara da ihtiyaç yoktur. Başkaları da kolay koşullarda direnebilir, bir şeyler isteyebilir, talep ortaya koyabilir. Ama PKK'nin varlığı zor koşullarda bir şeyler yapmayla anlam kazanır. Zor koşullarda bir şeyler yapıyorsa orada PKK vardır ve Apoculuk vardır. İşte 14 Temmuz direnişinde Hayri ve Kemal yoldaşlar; 'zorluklar bizim varlık gerekçemizdir, bizim duruşumuzu ortaya koyma gerekçemizdir' diyerek, büyük ölüm orucunu başlatmışlardır. Kürdistan'da, bilinmektedir ki, zorluklara karşı direnmeden yaprak kımıldamaz. Ancak zorluklara karşı direnilirse bir şeyler yaratılabilir, geliştirilebilir. Hayri de Kemal de bunun bilincindedir. Önder Apo'nun ilk yoldaşı olarak Kürdistan'da mücadelenin nasıl gelişebileceğinin bilincindedirler. Zaten öncü kadro olmaları, bu bilince en yüksek sahip olmalarından ileri gelmektedir. Zor koşullar onlar için bir yılma, geriye çekilme değil; mücadele gerekçesidir. Ancak zor koşullarda mücadele edilirse Kürdistan'da bir şeyler geliştirilebilir. Zor koşulların varlığı Kürdistan devriminin genel karakteridir. Çoğu zaman zor koşullar olacaktır. O zaman da

rinin zindandaki durumları daha önce de ifade ettiklerini ama hiçbir karşılık alamadıklarını, bu nedenle bu direnişi sonuna kadar götürme kararında olduklarını ortaya koymuştur. Açıkça, 'biz ölüme kadar bu eylemi götüreceğiz, bu sizin uğursuz amaçlarınıza karşı bir duruş ve direniştir,' demek istemişlerdir. Açıkça, 'siz, bizim şahsımızda Kürt halkının umudunu ve PKK'yi zindanlara mı gömeceksiniz, biz de zindan betonlarında bu umudu yeşertmeye devam edeceğiz; PKK'nin zindanlarda betonlarda gömülmesine izin veremeyeceğiz, bu zor koşullarda direnme iradesini göstererek, fedaice yaşamımızı ortaya koyarak, sizin amaçlarınıza ulaşamayacağınızı, başarısız olduğunuzu göstereceğiz,' demişlerdir. 'PKK'nin yaşam ve mücadele felsefesini ayakta tutacağız ve bunu Kürdistan'da var edeceğiz,' demişlerdir. 'Kürdistan'da özgür ve demokratik yaşamın kanununun, zor koşullarda mücadele edip başarma olduğunu kanıtlayacağız. Bunu bir kimlik, kültür, tarz haline getireceğiz, Apocu yaşam ve mücadele felsefesini toplumsal bir yaşam ve mücadele felsefesi haline getireceğiz,' diyerek daha direnişin ilk gününde 12 Eylül faşizmini ideolojik olarak yenilgiye

uğratmışlardır. İdeolojik üstünlüğü güçlü biçimde ele almışlardır.

14 Temmuz Direnişi 12 Eylül rejimine karşı ideolojik bir zaferdir

Bu direnişi değerlendirirken en başta da zindanlarda bir ideolojik mücadele verildiğinin görülmesi gerekir. Bir taraftan 12 Eylül faşizmi kendi ideolojik dayatmalarını, ideolojik etkinliğini kurma saldırısı yürütürken diğer taraftan Önder Apo'nun en zor koşullarda direnir baskı çizgisinin, Önder Apo'nun özgürlük çizgisinin mücadelesi verilmiştir ve bu mücadelede de 12 Eylül'ün ideolojik çizgisi kaybetmiş, Önder Apo'nun ortaya koyduğu ideolojik çizgi Kemaller, Hayriler, Aliler, Akifler şahsında zafer kazanmıştır. 12 Eylül'e karşı 14 Temmuz direnişinin başlaması, ideolojik zafer ve ideolojik üstünlüğün ele geçirilmesidir; ideolojik üstünlüğün sağlanmasıdır. Bir mücadelede de ideolojik üstünlüğü ele geçirenler her zaman başarıyı elde ederler. Kimin kaybedip kazanacağını ideolojik mücadele belirler. Askeri, siyasi, ekonomik imkanlar ne kadar büyük olursa olsun, bu güçlerin, ideolojik üstünlüğü elde eden güçler karşısında kaybetmesi kaçınılmazdır.

Kemal Pir'in ideolojik hassasiyetleri çok yüksekti

Bu ideolojik duruşun ya da ideolojik üstünlüğün kazananının belirleyen olduğunu en net biçimde Kemal Pir yoldaş ölüm orucu sürecinde ortaya koymuştur. Özgürlük Hareketimiz içinde Mazlum Doğan gibi ideolojik hassasiyetleri yüksek olan bir arkadaş da Kemal Pir'di. Kemal Pir'in de ideolojik hassasiyetleri çok yüksekti. Zaten ideolojik derinliği, ideolojik hassasiyetleri onu özgürlük mücadelesine katmış ve özgürlük mücadelesinin öncü militanı kılmış, hatta özgürlük mücadelesine en fazla kadro kazandıran öncü rolü oynamasını sağlamıştır. Kemal Pir'in Özgürlük Hareketine en fazla kadro kazandırması gerçeği onun ideolojik derinliği ve duruşuyla ilgilidir. İdeolojik derinliği ve militan duruşuyla gençleri etkilemiştir, coşkusuyla etkilemiştir. Militan duruşu ve coşkusu da onun ideolojik derinliğinden, onun getirdiği heyecandan kaynaklanmaktadır. Kemal Pir Yoldaş bu karakteriyle, Özgürlük Hareketi içinde çok önemli bir yere sahip olmuştur. Kemal Pir Yoldaş, ideolojik derinliğiyle, yaptıkları eylemin tarihi anlamının bilinciyle, "Sömürgeciğe bir kazık çaktık, çıkarabilirlerse çıkarsınlar" demiştir. Bu 'kazık' tabii ki ideolojik anlamda söylenmiştir. Yani, 'kazık çakar gibi öyle bir ideolojik hamle yaptık ki artık Türk devletinin bunu çıkarması, bundan kurtulması ve ayağa kalkması mümkün değildir,' demek istemiştir. Çünkü bir güce vurulabilecek en büyük darbe, ideolojik darbedir. İşte bu ideolojik darbenin düzeyini, ideolojik darbenin ne anlama geldiğini, gücünü, etkisini, üstünlüğünü ortaya koymak için bu tespiti yapmıştır. Burada 'kazık' derken; ideolojik üstünlük ve derinlikten, soykırımcı sömürgeci Türk devletine iflah olamayacağı, bir daha ayağa kalkamayacağı bir yenilgi yaşattığından söz etmektedir. Kemal Pir Yoldaş, gerçekten ideolojik duruşuyla kendini hissettirmiştir. Farklılığını, bu ideolojik derinliğiyle, ideolojik derinliği inanca, inancı coşkuya dönüştürmesiyle ortaya koymuştur.

Kemal Pir Yoldaş, bir özgürlük militanıdır, özgür yaşam tutkudur. Özgür yaşam tutkusundan dolayı özgürlük

amaçları dışında hiçbir güç onu bağlayamaz, kontrol edemez ve ona yaşanamaz. Böyle bir özelliğe sahipti. Zaten bu karakteri nedeniyle de ölüm orucu içinde; "Biz yaşamı uğruna ölecek kadar seviyoruz" demiştir. Yaşamdan kastettiği, özgür yaşamdır. 'Özgür yaşamı uğruna ölecek kadar seviyoruz, özgür yaşam için her şeyimizi verebiliriz,' demiştir. Özgür yaşam onun için, uğruna her şeyin verileceği yaşamdır. Bunu da pratiğiyle ortaya koymuştur. Ölüm orucunun son dönemlerinde gözlerini kaybettiğinde düşmanın; "Ölüm orucunu bırak, tedavi ederiz ve gözlerini yeniden kazanırsın" demesine karşılık; "Bizi böyle kabul ediyor musunuz; devrimciliğimizle, sosyalistliğimizle, PKK militanlığımızla bizi kabul ediyor musunuz; Kemal'in gözleri olsun ama Kemal olmasın, Kemal'in gözü olsun ama iradesi olmasın, düşüncesi olmasın diyorsunuz, böyle bir Kemal'i kabul etmiyorum" cevabını vermiştir. Kendisini özgürlük tutkusuyla anlamlandıran bir yoldaşımızdır. Bu nedenle de özgür olmayan bir yaşamı kabul etmemiştir. Özgür olmayan yaşamı parçalamak için yaşamını ortaya koymuştur. Özgür yaşamı sevdiğinden, ölüm orucunda şehadete ulaşmıştır.

Belki de dünyada Kemal kadar özgür yaşam tutkusu olan yoktu. Özgür yaşam tutkusu, coşkusu çok fazlaydı. Böyle bir yaşam için, her şeyini vermeye hazırdı. Bin yıllık yaşamı kabul etmez ama bir saniye de olsa özgür yaşamak isterdi. Zaten ölüm orucu süreci, özgür yaşadığı süreçtir. Hatta özgür yaşamı en derinden soluduğu süreç, şehadete en yakın olduğu süreçtir. Şehadete en yakın olduğu süreç, en coşkulu olduğu süreçtir. Bu gerçeğin de böyle görülmesi lazım. Kemal Pir açısından da, Hayri, Akif ve Ali açısından da böyledir. Şehadet yaklaştıkça moralleri daha da artmıştır. Çünkü özgür yaşamı uğruna ölecek kadar seviyorlardı. Özgür yaşam için ölüyorlar, yaşamlarını ortaya koyuyorlardı. Bu da onları coşkulu ve mutlu kılmıştır. İnsanın en coşkulu ve mutlu olduğu an, yaşamını en fazla anlamlandırdığı andır. Kemal için de yaşamın anlamının en yüksek olduğu an, şehadete ulaştığı andır; Nirvana'dır, fenafilihtir. Yaşamın anlamının zirvesidir. Tabii ki böyle bir zirveye ulaşmak da, özgür yaşamı uğruna ölecek kadar sevmek ve savunma gücünü ortaya koymakla mümkündür. Bu açıdan, tüm militanlar Kemal, Hayri, Ali ve Akif'in şehadete giderken en coşkulu ve morali oldukları anların neden şehadete yaklaştıkları anlar olduğunu iyi anlamalı ve bunun bilincinin derinliğine varmalıdır. Bunu kavradıkları an, Apocu militanlığa, Önder Apo'nun yaşam ve mücadele felsefesine ulaşmış ve kavramış olacaktırlar.

Bir bilge ne kadar olgunsa Hayri de o kadar olgundu

Hayri de bütün ölüm orucu günlerinde, her anında, yaşamının son nefesini verene kadar bir bilge gibi yaşamış ve davranmıştır. Duruşu gerçekten bilgedir. Hayri zaten sanki daha önce yaşamış, yaşlanmış ve olgunlaşmış gibidir. Şehadete ulaştığı zaman 28 yaşlarındadır ama hiç kimse Hayri'ye 28 yaşlarındadır diyemez. Bir bilge ne kadar olgunsa Hayri de o kadar olgundur. Bu yönüyle Hayri de bütün yaş gruplarını aynı anda yaşayan; hem genç hem olgun ve bilge olan bir karakterdeydi. Hayri de ölüm orucu sırasında büyük bir huzura kavuşmanın rahatlığını yaşıyordu. Çünkü PKK'nin öncü kadrosuydu, binlerce insanın sorumluluğunu dışarda da, içeride de al-

Eğer bugün Kürt
Özgürlük Hareketi
yenilgiye
uğratılmıyorsa, Kürt
halkının özgürlük
mücadelesi en zor
koşullarda varlığını
sürdürüyor ve
büyüyorsa, yine PKK
militanları, kadroları en
zor koşullarda direnir
ve başarıyorsa bunu
sağlatan Kürdistan
devriminin tarzıdır.
Kemal ve Hayri
yoldaşların zor
koşullarda direnir
başarmanın tarzını
kalıcılaştırıp maddi güç
ve toplumsal bir
zihniyet, bilinç ve duruş
haline getirmeleri bunu
sağlamıştır. Kürdistan
devriminin en zor
koşullarda mücadele
etmesini ve sürekli
ayakta kalmasını
sağlayan; 14 Temmuz
direnişçiliğinin Önder
Apo'nun yaşam ve
mücadele felsefesini ve
Kürdistan devrim tarzını
toplumsallaştırarak
kalıcılaştırıp, yenilmez
maddi güç haline
getirmesidir. Bu açıdan
da onlara partimiz de,
halkımız da, herkes de
borçludur. Hayri;
"Mezarıma, halkına
borçludur yazın,"
demiştir. O kendi tarihi
duruşunu ortaya
koymuştur. Ama bizler
de onlara borçluyuz.

mişti. Böyle bir sorumluluk almış öncü kadro olarak, üstüne düşen sorumluluğu yerine getirmenin huzuruyla şehadete ulaştı. Düşman bu kadar saldırırken, PKK'yi zindanların betonuna gömmek isterken, halkın umudunu betona gömmek bir 'kök kazıma' yapmak isterken buna karşı durmanın, bunu boşa çıkarmanın coşkusu, heyecanı, huzuru ve morali içinde şehadete ulaşmıştır. Gerçekten de böyle uğursuz bir amacı, böyle soykırımcı-sömürgeci amacı boşa çıkarmak, Kürt halkının umudunu canlandırmak, Kürt halkı açısından tarihi bir dönüm noktası olan PKK'nin zindanlar şahsında 'kökünün kazınmasını' engellemek, bu engellemede büyük bir rol oynamak, böyle bir engelleme için yaşamını vermek tabii ki büyük huzur verir ve büyük bir moral kazandırır. Bir insan, yaşamı anlamlandırmak için vardır. Bundan daha büyük, anlamlı bir yaşam olabilir mi? Hayri de, Kemal de büyük yaşamışlardır. En büyük yaşamı onlar yaşamışlardır, ölüm orucu direnişçileri; Hayri, Kemal, Akif ve Ali yaşamışlardır. Bu yönüyle onlar insanlığın büyük kazanımlarıdır; Kürt halkının, PKK'nin büyük kazanımlarıdır. Bundan daha büyük kazanım olamaz. Bu açıdan onlar her zaman yaşayacaklardır, onlar ölümsüzleşmişlerdir. Artık Kemal için, Hayri için, Ali için ve Akif için ölüm yoktur. Onlar çoğalmışlardır, hepimizde yaşıyorlar. Kürt halkı tarihinde, insanlık tarihinde ve bütün insanlar şahsında yaşayacaklardır.

Kürt halkının böyle evlatlarının olması gerçekten de onur vericidir. Bizler açısından da böyle yoldaşlarımızın ve öncülerimizin olması onur vericidir. Böyle bir hareketin üyesi olmak, böyle yoldaşların yoldaşı olmak kadar onur verici, değerli bir şey olamaz. Onlar sadece kendi yaşamlarını büyük anlamlandırmadılar. Aynı zamanda bizim yaşamlarımızı anlamlandırdılar. Şu anda bizim yaşamlarımız anlamlıysa onlara çok şey borçluyuz. Onlar yaşamlarındaki büyük anlamı bizimle paylaştılar. Onların yaşamlarının büyük anlamı herkes için bir yaşam anlamı kaynağı olmuştur. Yaşamı anlamlandırma kaynağı olmuştur. Hepimizin yaşamlarımızın anlamlı hale gelmesi bu kaynaktan beslenmektedir. Bu açıdan da 14 Temmuz direnişçileri hem Kürdistan halkı hem de insanlık açısından büyük değerler olarak her zaman yaşayacaklardır.

Eğer bugün Kürt Özgürlük Hareketi yenilgiye uğratılmıyorsa, Kürt halkının özgürlük mücadelesi en zor koşullarda varlığını sürdürüyor ve büyüyorsa, yine PKK militanları, kadroları en zor koşullarda direnir ve başarıyorsa bunu sağlatan Kürdistan devriminin tarzıdır. Kemal ve Hayri yoldaşların zor koşullarda direnir başarmanın tarzını kalıcılaştırıp maddi güç ve toplumsal bir zihniyet, bilinç ve duruş haline getirmeleri bunu sağlamıştır. Kürdistan devriminin en zor koşullarda mücadele etmesini ve sürekli ayakta kalmasını sağlayan; 14 Temmuz direnişçiliğinin Önder Apo'nun yaşam ve mücadele felsefesini ve Kürdistan devrim tarzını toplumsallaştırarak kalıcılaştırıp, yenilmez maddi güç haline getirmesidir. Bu açıdan da onlara partimiz de, halkımız da, herkes de borçludur. Hayri; "Mezarıma, halkına borçludur yazın," demiştir. O kendi tarihi duruşunu ortaya koymuştur. Ama bizler de onlara borçluyuz. Kürdistan devrimine kazandırdıkları, mücadelemizi yenilmez hale getiren bir ruhu, tarzı ve bilinci yarattıkları için onları her zaman şükranla anacağız. Onların direniş ruhu, tarzı mücadelemizi mutlaka başarıya ulaştıracaktır. Çünkü onların tarzı yenilmez; onların tarzı esas alındığı müddetçe başarı kesindir.

14 Temmuz direnişçiliği, tasfiyeciliği ve mültecilik anlayışını yerle bir etmiştir

14 Temmuz direnişçilerinin bir de o dönemin ihtiyacı olan sorumlulukları yerine getirmeleri vardır. Gerçekten o dönemde partimiz zor durumdadır. Halkımız zor durumdadır. 12 Eylül faşizmi ağır baskı yürütmektedir. Bu ortamda sanki direnilemez, mücadele edilemez anlayışı gelişmektedir. Teslimiyet, yılgınlık ve mültecilik anlayışı gelişmektedir. Bu, partimiz içine kadar da yansımıştır. Önderlik, örgütü, partiyi ayakta tutup yeniden mücadele eder hale getirmek isterken, tasfiyeciler, 'ülkeye dönüş olmaz, koşullar zordur, bekleyelim' diyerek mülteciliği ve tasfiyeciliği örgüte ve partiye dayatmışlardır. Bu ortamda 14 Temmuz direnişçileri, şehadetleri ve duruşlarıyla bu tasfiyeciliği ve mülteciliği yerle bir etmiştir, 'ülkeye dön' çağrısı olmuştur. 'En zor koşullarda direniliş, başarılı' diyerek, Önder Apo'nun çabalarına büyük destek vermişlerdir. Böylelikle, tasfiyenin tasfiyesi gerçekleşmiştir. 14 Temmuz direnişinin 'ülkeye dön' çağrısı her türlü kaçınılılığı, mülteciliği ve tasfiyeciliği zindanın betonuna gömmüştür. Bu yönüyle de 14 Temmuz direnişçiliğinin gerçekten de halk ve mücadele tarihimiz açısından çok büyük bir anlamı vardır. 14 Temmuz direnişçiliği bu çerçevede bilince çıkarıldığında, gerçekten de Özgürlük Hareketimizin yenilmezliği düşman ne kadar saldırırsa saldırırsın sürecektir.

14 Temmuz direnişi ve öncü kadrolarımızın şehadetinden sonra kadrolarımız şunu söylemiştir: 'Partinin en değerli öncüleri, yoldaşlarımız halkımız için yaşamlarını ortaya koyuyorsa biz de ortaya koyabiliriz; onlar en zor koşullarda, hiçbir imkan olmadığı, sadece çıplak bedenlerinin ve inançlarının olduğu ortamda direnir ve kazanıyorlarsa, biz dışarıda elinde birçok imkan olan örgüt olarak daha fazla direniriz' demişlerdir. Ve böylelikle de partideki direniş ve mücadele ruhu, ülkeye geri dönme ve gerillayı geliştirme ruhu daha da yükselmiştir.

Halkımızda, zindandaki direnişi görünce, 'o zor ve baskı koşullarında direniliyorsa, zindanda fedakarlık gösteriliyorsa, bu kadar zulme, işkenceye katlanılıyorsa ve buna karşı bir duruş ortaya konuluyorsa biz de dışarıda haydi haydi düşmana karşı bir tutum ortaya koyabiliriz' düşüncesi gelişmiştir. Bu yönüyle de 14 Temmuz direnişi halkın mücadele gücünü de etkilemiş ve geliştirmiştir. Öte yandan PKK'nin verdiği sözler vardır, tarih sahnesine çıktığı sırada gösterdiği duruşlar vardır, halkla ilişkilerinde söyledikleri vardır, hedeflerini ve amaçlarını ortaya koyması vardır, büyük iddiaları vardır; işte 14 Temmuz direnişiyle halk, PKK'nin söyledikleriyle pratiğinin örtüştüğünü, büyük iddialarını gerçekleştirebilecek bir örgüt ve parti olduğunu görmüştür. Bu da aslında partimizin toplumsallaşmasında, toplumsallaşarak güç olmasında, bugünlere gelmesinde en temel etkenlerden biri olmuştur. Tüm bu gerçekler dikkate alındığında; 14 Temmuz ruhu ile direnildiğinde, bu ruh temsil edildiğinde Kürdistan devriminde yenilmezlik vardır. 14 Temmuz ruhu Kürdistan devrimini yenilmez kılmıştır, yeter ki o ruhu iyi temsil edelim! Bu ruh gerillalar ve halk tarafından, zindanlarda, her yerde temsil edildiğinde, Kürdistan Özgürlük Hareketi koşullar ne olursa olsun mutlaka kazanacak, halkımızı ve ülkemizi özgür ve demokratik yaşama kavuşturacaktır.

Örgütlü olmayan kadın, mücadele edemez. Özgün örgütlenmeyi derinleştirmeyen, cins mücadelesinde tekleşir, sorunlar bireyselleşir. Önderlik gerçeğinin temel özelliği; örgütçü olmasıdır. Örgütlü her kadın, güçtür. Ama örgütsüz kadın, her türlü yönelime, etkiye, yönlendirmeye açıktır. Genç yapının, bu anlamda bilinçlenme sorunu vardır ki, bu genç yoldaşlarımızın gelişim sorunudur. Esasta bizim sorunumuzdur. Bir kadının tutarlılığı; özgürlük iddiası, özgün örgütlenmesi, cins birliği, sevgisi ve mücadele yürütmesiyle ölçülür. Özgün örgütlenme; kural, kaide meselesi değildir. Özgürlük bilinci, özgün örgütlenme bilinci olarak beden bulur.

Örgütlü kadın değişim ve özgürlüğün öz gücüdür

PAJK Koordinasyonu

Öncelikle 12 Eylül askeri darbesinin faşist, işkenceli sistemine karşı Büyük Ölüm Orucu eylemine başlayarak, insanlık onurunu koruyan 14 Temmuz şehitlerimiz şahsında devrim şehitlerimiz önünde saygıyla eğiliyoruz.

Başarıya kenetlenmenin ruhu

Amed zindanlarında 14 Temmuz günü dünyaya duyurulan ses ve sergilenen irade, insanlık mücadelesinden vazgeçmemenin; en kahredici, işkenceli ortama rağmen Parti çizgisinde ısrarın, Parti kimliğinde insan olmada ısrarın, mücadelenin tarihidir. Büyük direniş kahramanlarının duruşu ve eylemi, düşmanın ne denli güçlü olursa olsun partili irade karşısında yenileceğinin ispatıdır. Bu nedenle 14 Temmuz ruhu ve iradesi, düşmanın ne denli ağır saldırıları olursa olsun, özgürlük mücadelesinin zafer çizgisine inanç ve Önderliğe fedaiye bağlılık, kararlılık duruşudur. Parti'nin ilk ve en ağır sınavını verdiği, vahşet uygulamalarının yaşandığı Diyarbakır zindanında PKK militan özelliklerinin temelleri sağlam atılmış oldu. Sadece partili militanların çizgisi olmakla kalmayıp topluma mal olan ruh ve iradeye dönüştü. 14 Temmuz sadece zindan yapısı için direniş çizgisi değil, toplumsal direniş ve başarıya kenetlenmenin duruşudur. 14 Temmuz Büyük Ölüm Orucu direnişi, bedenin dirhem dirhem eritilerek öz gücün, özgürleştirilen manifestosunun yazılmasıdır. Bu kadar çıplak, sade, acıyla yoğrulmuş başka bir gerçeklik hakikat adına aranamaz. Hakikat yoluna baş koyanlar her şart altında düşmanı alt eden, partinin zaferini ilan eden bir çıkış yarattılar. Bizler bu gerçeklikle gözümüzü mücadelede açtık. Gönül bağımızı bu büyük gerçekler oluşturdu. Bilmeyi ruhsal şekillenmeye dönüştürenler, mücadelenin en zor, olağanüstü koşullarında bile, militan öncülüğü yaparlar.

Kapitalist sistem, toplumların iç ve dış yapısına sürekli savaşı, dağılmayı, çözülmeyi dayattığından, toplumu toplum olmaktan çıkarma sistemidir. Kadın

kırım, toplum kırım olarak iç içe yaşanmakta olup soykırım mekaniği işlenmektedir. Kapitalist sistem, toplumu aşındırdığından her yerde büyük sorunları biriktirmiştir. Doğayı kâr amaçlı olarak yıkıma uğrattığından iklim dengesinde bozulma, canlı türlerinde hızla yok olma, hastalık ve ölümlerde çoğalma yaşanmakta; tükenen toplum durumu alarm vermektedir. Toplum ve doğa, görülmemiş saldırılar altındadır. Yaşamı ortadan kaldırmaktadır. Adına sistem krizi, bunalımı denilen gerçeklik, iflas etmiş erkek uygarlığının ta kendisidir. Toplum, üretimin dışına itilerek paranın kontrolüne alınmıştır. Finans çağının hegemon güçleri, ideolojik sapıtma olarak sorunları terörizm, radikal islam, din, medeniyet savaşı olarak gündemleştirmektedirler. El-Kaide, DAİŞ gibi İslam görüntülü çete odaklarını organize eden, kendileridir. Toplumculuğu dağıtıp, kapitalist vatandaşlığı ikame etme müdahalesi, savaş ve katliam, göçle sonuçlandırdığından, kendileri en büyük terörün yaratıcılarıdır. Böyle olduğundan dolayı, her ulus-devlet, esas sorunun üstünü örtmek için kendisine kullanabileceği bir yapı, güç ya da çete yaratıp hedefine ulaşmayı amaçlamaktadır. Batı modernitesi, yani kapitalist modernist sistem, en vahşi çağını yaşamakta olup hem toplumla savaş - bunun adı faşizmdir - hem de devletler arasında ulusal, bölgesel ve dünya savaşı içindedir. Kapitalist sistem güçleri, iki dünya savaşıyla düşüremedikleri Ortadoğu'yu günümüzde Üçüncü Dünya Savaşı'yla yeniden yapılandırmak istemektedirler.

Kapitalist sistem krizi diyorsak, bundan etkilenmeyen bir alan, toplumsal kesim, sınıf, tabaka düşünmek mümkün değildir. Sermaye kriziyle işsizlik dünyasına yeni işsizler eklenmektedir. Tarım, köy-kır yaşamı ve üretim öldürülüp kentler her gün yeni göçlerle bir nüfus yığına dönüştüğünden, açlık ve yoksullukta ölüm sınırına gelinmiştir. Orta sınıf hızla çökmekte, kredi yardımlarıyla borçlu duruma düşürülüp sisteme bağlanmaktadır. Dünya işsizlik raporları alarm vermektedir. Bu durum, dünyanın her yerinde yaşanırken, örnek kabilinden Mek-

sika'da işsizlik, yoksulluk nedeniyle toplu göçlerle halk ABD kapısına dayandı. ABD, sınırlarına duvar örüp kapatsa da bu krizden kaçamamaktadır. İşçiler, küçük adımların atıldığı iyileştirme programlarıyla refleksleri öldürülüp sisteme bağlanmaktadır. Kargaşa ve kaosu sistemin kendisi derinleştirmektedir.

Erkek aklının ulaştığı dehşet

Kapitalist sermaye güçleri ve ulus devletler, milliyetçiliği dinleştirmekte ve bunu da cinsiyetçilik politikasıyla yürütmektedirler. Kadını ezmeden, silikleştirmeden; bir meta, ucuz iş gücü, vasıfsız ev kadını, erkeğin uzantısı, dolayısıyla sistemin eki yapmadan, başarılı olamayacaklarını bilmektedirler. Toplumsal ilkesinden tamamen kopan, analitik aklın yarattığı kapitalist modernite sistemi, kadını sömürgeleştirerek toplum ve doğayı sömürgeleştirmiştir. Bu çağ, erkek aklının ulaştığı dehşet çağıdır. Mahşer çağıdır. Karşı tepkinin doğmaması için her ulus devlet bir 'beka sorunu' ortaya atmaktadır. En ezilen ve sömürülen kesim, cins olarak ilk karşı tepki veren, kadındır. Kadın mücadelesinin önünü almak amacıyla, cinsiyetçiliği, milliyetçilik ve dincilikle hatta sahte bilimsel açıklamalarla yoğunca işlemektedir. Böylelikle toplumsal mücadeleleri kontrol etmeye çalışmaktalar.

Toplumlara dağıtırken, kendilerini ilelebet bir güç olarak sunmaktalar. Ezilenlerin mücadelesini ise zamanı geçmiş, toplumda karşılığı olmayan, hayal ürün devrimler ve toplumsal mücadeleler olarak empoze etmekte. Sistemin gücü her şey demek değildir. Her şeye kadir değildir. Daha da ötesi, en zayıf dönemini yaşamaktadır. Kapitalist sistem, görünüşte güçlü görünse de tüm özellikleriyle çöküş sürecindedir. Çünkü finans-kapital çağında toplum tamamen üretim dışına itilip, işsizler ordusuna dönüşmüş, bunalıma sürülmüştür. Sistemin sürdürülme potansiyeli giderek tükenmektedir. Böyle bir sistem, şiddeti, faşizmi, savaşı yayarak yaşama şansını uzatmaya çalışmak-

tadır. Kapitalist paradigmanın iflasını anlatan çok sayıda kuramsal tespit mevcuttur. Ancak bundan hareketle, sistemin kısa sürede sonlanacağı sonucuna gitmemeliyiz. Sistem, çekiciliği sönüp içi boşaldığından, tutuculaşma eğilimine girmektedir. Günümüzde toplumsal sorunlar; şiddet, eşitsizlik, huzursuzluk, güvenlik-gelecek kaygısı, çevre, ekonomi, sağlık, işsizlik sorunu olarak patlak vermektedir. Sistemin gücü felsefe, sanat, siyaset, medya, sporla vb. kitle psikolojisini rahatlatmaya, kendisine bağlamaya yetmektedir. Toplum ilişkilerinde, ev ortamında tüm çelişki ve farklılıklar, sorunlar doğrudan şiddet olarak şekillenmektedir. Ulus devletler ve kapitalizm toplumu çıldırma noktasına getirmiştir. Zamanın çoğunu internet ortamında geçiren çocuklar, gençler ruhsal olarak çökmekte, intihara sürüklenmektedir. Bir değere bağlı olmayan bir kuşak yetişmektedir. Bundan çıkaracağımız sonuç şudur: Bu ortam devrim ortamıdır. Krizli toplumlar sorunlarını, büyük patlamaların cereyan etmesiyle yaşarlar.

Kapitalist modernitenin bu en milliyetçi, cinsiyetçi, dinci ve bilimcilikle yoğrulmuş ulus devlet siyaseti, kadını bizzat hedeflemektedir. Trump ve Putin başta olmak üzere, ulus devlet liderleri kadın düşmanlığını açıktan yapmaktadır. Bunlardan Erdoğan, milliyetçiliği tüm Türkiye toplumunun duruşu haline getirmek için MHP'yle ittifaka girmiştir. Bu da yetmediğinden 'Türkiye ittifakı' adıyla CHP'yi de dahil etme peşindedir. Dinciliği fanatik düzeyde geliştirerek, toplumun yaşam biçimi ve zihniyet yapısını doğrudan şiddet, baskı, yasa, eğitim yoluyla değiştirmeye çalışmaktadır. AKP tipi kadını, 'iffetli' rol modeli olarak topluma sunup ev içi hizmeti, erkeğin kulu-kölesi olan sessiz kadın rolünü özendirmeye çalışarak, cinsiyetçi toplumu güçlendirmektedir. Diğer ulus devlet iktidarları da aynı politika içindedir. Ataerkil sistem sahiplerinin kadın ve topluma karşı saldırıları son derece ideolojiktir. Kadınlar da bu saldırılara, 'kadın cinayetleri politiktir' tespitiyle ve 'me too' (ben de) gibi kampanyalarla karşı mücadele yürütmektedirler.

Her yerde cins çelişkisi

Toplumların devrimlerle, aydınlanmayla, kültürel hareketlerle dönüşümü, karşı devrim güçlerince darbelenmek istenmektedir. Kapitalist sistem, toplumu tüketim sürüsü haline getirerek, körleştirerek, sisteme en ufak bir itirazı olmayacak biçimde yeniden inşa etme amacı gütmektedir. Bu nedenle sık sık "ideolojilerin dönemi bitmiştir" denilerek toplumsal devrimlere gerek olmadığı, zihinlere kazınmak istenmektedir. İletişim çağı kavramı; bu süreçleri medyanın algı operasyonlarıyla yönetmesidir. Zihin yıkama faaliyeti; ideolojik faaliyet, kültürel, sosyal, siyasal ve bilimsel faaliyet olarak kesintisiz sürmektedir. Bölgelere savaş ihraç ettiklerinde yaptıkları ilk iş, sivil toplum kurumlarını ikame etmektir. Sistem ölçeğine oturmuş kadın örgüt ve kurumları, şahsiyetler, projeler üzerinden desteklenip, resmi olarak tanınmaktadır. Toplumsal sorunlar, birbirinden kopartılarak her soruna ayrı bir projeye çözüm üretilmektedir. Kadın özgürlük mücadelesini sistem içileştirme amacıyla kurgulanmış kadın şahsiyetleri, projelendirilmiş kadın örgütleri ve kadın planları üretilmektedir. Hatta her toplumsal soruna ayrı ayrı projeler geliştirilmektedir. Proje kelimesinin kendiliğinden yaygınlaşmış bir kavram olmadığını anlamak gereklidir. Kadın ve toplumsal sorunların çözümü eril uygarlık tarihinin, onun sisteminin ve yapılarının değişimini gerektirir. Yani proje değil, program gereklidir. Programa sahip olan toplumsal hareketlerin başında gelen devrimci kadın örgütleri, şahsiyetler yasaklanmakta, öldürülmekte, dışlanmakta ve faşist AKP iktidarı gibi militarist saldırılarla imha edilmek istenmektedir. Kadınların, toplumun iç dinamiklerine dayalı örgütlenmelerini kriminalize ederek ezmeye, dağıtmaya, tasfiye etmeye çalışmaktalar.

Bu yaşanan durum erkek damgalı paradigmanın çöküşünün ilanıdır, itirafıdır. Kadın paradigmasının doğuş ve sistemleşme zamanıdır. Bu kriz ve kaosta yeni bir çağın doğuş savaşı, sancısı, yıkımları, gelişmeleri, hayretleri,

kahramanlıkları, büyüklüğü, yüceliği, vahşeti iç içe yaşanmaktadır. Bu yeni doğmakta olan çağ, kadın özgürlük çağı olacaktır. Bu çağda devletli uluslar ve yapılar da varlığını koruyacaktır. Bu yapıların hemen ortadan kalkacağını düşünemeyiz. Beş bin yıllık sistemin sınıf, ulus çelişkisine dayalı özgürlük mücadelesi bir evreye geldi. En dipteki çelişkinin, sömürge kadın çelişkisinin şiddetle çözümü dayattığı dönemi yaşamaktayız. Bu 60'lı yılların kadın hakları mücadelesini kat be kat aşan bir niteliktedir. 60'lı yıllarda başlayan, 70'lerde kendisini belirgin hale getiren feminist, sosyalist kadın mücadeleleri de çok büyük bedeller verdiler. Dünya tarihini kadın emeğiyle, direnişiyle özgürlük lehine şekillendirdiler. Ancak dünya genelinde kapitalizme karşı verilen savaş, sosyalist devletler kurmanın savaşı oldu, küresel bir sosyalist sistem yaratılamadı. Kamplaşma ortaya çıkardı. Bu yüzyılda yaşadığımız savaş emperyalistler için sistemlerini kurtarma, ezilenler için demokrasi ve özgürlük sistemlerini kurma savaşıdır. Dikkat edilirse dünyanın her yerinde beklenmedik halk ayaklanmaları gelişmekte. Kürt ve Arap kadınlarının mücadelesinin yanı sıra İran, Sudan, ABD'de kadın başkaldırıları gelişirken, Hindistan, İspanya, Arjantin, Filistin gibi yerlerde çok yaygın sınıf, ulus, cins çelişkisinin iç içe geçtiğini görmekteyiz. Yine, her yerde cins çelişkisinin bu iki çelişkiyi kapsadığı bir dönemi yaşamaktayız. Kadın özgürlük çağının şiddetli süreçlerini yaşamaktayız. Bir çağ tikanıp komple bir krize girmezse yeni bir çağ doğmaz. İstedikimiz için oluşmaz. Marksist teorinin söylediği gibi, devrim için objektif koşulların olgunlaşması lazım. Şimdi kadın devriminin objektif koşulları vardır. Sübjektif koşullar ise öncülüğe dayalı örgütlenme ve eyleme geçmedir. Kadınların alanlara görkemli çıkması halk ayaklanmalarına dönüşmektedir.

Kadın değişimin iradesi, ruhu ve eylem gücüdür

Doğayı, kadını, toplumu savunmak; sınıf ideolojisinin, ulusal, çevresel hareketlerin, sistem karşıtı hareketlerin, toplumsal mücadele sınırlarını aşarak, hepsinin birleşmesini gerektirmektedir. Ortadoğu'da bu birliği sağlayarak, dünya kadın hareketleri ve adı geçen hareketlerle bir araya gelerek, küresel özgürlük mücadelesinin yükseltilmesine ihtiyaç vardır. Ancak o zaman doğa, yaşam, kadın savunulabilecek ve toplumun varlık ve özgürlük sorunu çözümü kavuşabilecektir. Önderliğimiz demokratik modernite uygarlığının doğuşunu müjdelemekte ve insanlık tarihi adına, devri kapanmış kapitalist sisteme devrimci müdahaleye öncülük etmektedir. Bu nedenle Önderliği susturmak, devre dışı bırakmak için tecritte ısrarılır. Önderliğimizin ortaya koyduğu gibi, eğer demokratik uygarlık cephesi paradigmasal doğuşa güçlü sahip çıkıp, pratikleşmesi için hamleci olursa, elde edilmeyecek ve erişilemeyecek hedef yoktur. Nitekim bunun uygulanma düzeyini tüm eksikliklerimize rağmen ortaya çıkardığımızda gelişme yarattığımız, kazandığımız ortadadır. Kuzey ve Doğu Suriye Özerklik alanı, son Türkiye yerel seçimleri, dünya insanlığının hareketimiz etrafında özgürlük umuduna sarılması, en geniş enternasyonal dayanışma örneğini sergilemeleri bunun sonucudur. Demokratik uygarlık güçlerinin, daha fazla özgürlük, eşitlik, demokratik kimliğine sahip çıkmalarını cesaretlendirerek, ortak örgütlenme ve eylem biçimlerini dünya, bölge ve yerel

çapta inşa ederek, başarıya ulaşmamız mümkündür. Ortadoğu'daki çatışma ve kaos döneminde kadına düşen rol; Demokratik Ortadoğu Konfederasyonu inşasına, kadının giderek öncülük etmesidir. Ulus-devlet savaşlarında imha edilen, soykırıma uğrayan, baskı ve istismara maruz kalan Kürt, Arap, Fars, Türk ve Ermeni; farklı etnisitelerle, tüm mezhep ve dinlerle ortak vatanda yaşam birliğini, demokratik ulus anlayışı temelinde tesis etmektir. İran, Sudan, Fransa, İspanya, Avrupa ve Hindistan'da böyle oldu.

Kadınlar, değişimin iradesi, ruhu ve eylem gücüdür. Geçmişe oranla önemli bir fark vardır. Kadınlar sadece hak talep etmemekte, sistemle hesaplaşma içinde olup değişim için ayağa kalkmaktadır. Kadınlar, siyasette, büyük

Önderliğin, “Sanki kadın devrimi yapmışlar” havası içinde olduğumuza dair eleştiri ve tespiti oldu. Bununla ne demek istediğini her birimiz kendi katılımımızı sorgulayarak somutlaştırabiliriz. Yıllarımıza, pratik katılımımıza vurarak ya da başka kıstaslar belirleyerek kendimizi kadın devrimciliğinde, partiye katılımda yeterli görmemizle, gerçekte değişim diyalektikimiz durur. Özgürlük iddiası, özgürleşme arayışı, heyecan, atılım sorunlarımız, kendimizi yeterli görme anlayışımızla bağlantılıdır. Kendini ve sorunları tekrarlama, çözümsüzlük, mücadelesizlik, pes etme, olmaz teorisi, vasatlık ve sıradanlığı kabullenmemeliyiz.

halk gösterilerinde, protestolarında gidişatı belirleyendir. Değişimi ve devrimi ateşleyen roldedir. Unutmayalım; Mısır'da da sokakların sesini kadınlar belirlemişti. Kürdistan'da kadın mücadelemiz belirleyicidir, Rojava Devrimi'nde de kadın hareketi belirleyici oldu. Sınıfsal, ulusal, toplumsal mücadelelerde kadınlar salt misyon olarak değil, pratik olarak da öncü ve belirleyendir. Kadın sorununu toplum sorunlarıyla birleştirmede, gündem yaratmada sürece güçlü katılım sağladık ancak mücadeleyi kadın özgürlük sorununa kilitleyerek belirlemede yetersiz kaldık. Kadın sorununun toplumsal sorun olduğu gerçeği daha fazla görünürlik kazanmıştır. Kadında yaşanan kriz bugün tüm dünya sisteminin gerçeği halini almıştır. Kapitalizmin sömürü düzeninin sürekliliği, toplumdaki tüm kesimleri kriz sarmalına almıştır. Kadın sorununu merkeze alarak, toplumsal sorunlarda stratejik öncülük duruşunu sağlamamız gerekmektedir.

Dünya genelinde kadınlarda başkaldırı gerçeği yaşanmaktadır. Dar öncülük pratiğinin aşılması, mücadeleyi kapsamlılaştırma gerekliliği vardır. Yine, Kürdistan'da kadınların öncülüğünde özgür yaşam felsefesi temelinde Kürt toplumunun dönüşümünü sağlamada, birlikte yaşadığımız diğer halkları, özelde Arap kadınlarını, özgürlük devriminin gerçek öznesi yapmak, büyük ve kalıcı tarihsel gelişme olacaktır. Ortadoğu karanlığı değişmeye başlamıştır. Köklü değişiklik, ikinci bir rönesansın yaşanmasına neden olacaktır. Geçmişte yaşanan dinde reform ve düşüncede Rönesans devrimi, nasıl ki, tarihin seyrini değiştirdiyse, kadınların başkaldırısıyla inşa edilecek yeni bir sistemle de tarih yeni bir başlangıca evrilecektir. Yine, demokratik, sol sosyalist çevreler ve feminist hareketler, sistem karşıtı ve anti kapitalist güçler, aydın ve sanatçılar da dahil toplumsal muhalefeti kapsayacak, geniş ittifak çalışmalarının geliştirilmesini, ortak örgütlenmelere gi-

dirmesini, kadın gündemleri etrafında küresel kadın mücadelesinin geliştirilmesini sağlamak, temel görevlerdendir.

İster sistem, ister toplum, ister siyasi partiler ya da ideolojik hareketler ve bireyler olsun, zamanında değişim ihtiyacına cevap vermez ve kendilerini yenileyemezlerse iç sorunlarıyla tutuculaşır ve zamanın dışına itilirler. Doğru çözüm üretenler ise, değişim, gelişim yarattığı oranda öncülük pozisyonunu, kimlikli varlığını koruyabilir ve anlamını sürdürebilirler. Bu diyalektik bir durumdur. Paradigmayı kavramada aldığımız mesafeyi, zihniyet ve öncülük duruşumuza yansıtmak durumundayız. Esas sorunumuz paradigmayı özde kavrama ve bu temelde kendimizi yeniden yapılandırma sorunudur. Paradigmayı anlamama izahlarını bırakıp, anlamaya

siyetçilikle, egemen erkeklikle mücadelede, devrimci öncülük yaptığımız taktirde başarılı olabiliriz. Bunun için, öncelikli olarak parti içi çizgi mücadelesinde tutarlı, ilkeli duruş şarttır. Çizgi devrimciliği yerine idarecilik ve liberalizm geçirilmektedir. İdeolojik ilke ve ölçülerimizden taviz veren tutumlarla kapitalizmi ve onun yapılarını yenemeyiz. Kadın özgürlük ilkelerinden taviz verme, ölçülerini esnetme, örgütü gevşetme liberalizm ideolojisini güçlendirir. Bizi liberalleştirir. Sistem karşıtı hareketler, feministler çok büyük mücadele vermelerine rağmen sistemin eki, uzantısı durumuna düştüler. Neden böyle olduğunu bilmeliyiz. **Birincisi;** ideolojik olarak çağın gelişmelerine göre paradigmasal çıkış yapamadıkları için, **ikincisi;** sistemin yaşam tarzını aşamadıkları için, **üçüncüsü;** pozitivist, liberal, dogmatik düşünce tarzlarını aşamadıkları için. Aynı akıbeti yaşamamak için, sistemin modernist yaşam tarzı ve düşüncesiyle kendimizden başlayarak mücadele yürütmeliyiz. Modernist, küçük burjuva, geleneksel duruşları ortamımızda yaşatmamalıyız.

Kadın militanlığına göz dikmiş kadrolar olarak, değişim ve öncülük sorunlarımızı irdelediğimizde, yoğun emekle yürütülen pratiğin her şeye yetebileceğini sanma yanılgısının yaşandığını görüyoruz. İdeolojik yoğunlaşma yetersizliğimizi normalleştirme, değişim ve gelişimi pratiğin gidişatına terk etme, kendiliğindenlik olarak aşılmasıdır. Devre eğitimleri, bireysel eğitimlerle süreklileşmediğinden bir yere kadar rol oynamaktadır. Oysa yaratıcı, öncü ve çözüm gücü olmak yoğunlaşmayla orantılıdır. Önderliğin, “Sanki kadın devrimi yapmışlar” havası içinde olduğumuza dair eleştiri ve tespiti oldu. Bununla ne demek istediğini her birimiz kendi katılımımızı sorgulayarak somutlaştırabiliriz. Yıllarımıza, pratik katılımımıza vurarak ya da başka kıstaslar belirleyerek kendimizi kadın devrimciliğinde, partiye katılımda yeterli görmemizle, gerçekte değişim diyalektikimiz durur. Özgürlük iddiası, özgürleşme arayışı, heyecan, atılım sorunlarımız, kendimizi yeterli görme anlayışımızla bağlantılıdır. Kendini ve sorunları tekrarlama, çözümsüzlük, mücadelesizlik, pes etme, olmaz teorisi, vasatlık ve sıradanlığı kabullenmemeliyiz.

Diğer bir konu; öncülüğü doğru anlamadır. Yaygın bir anlayış olarak, öncülük denilince yönetim kurumu, yetki almış kişiler aklı geliyor. Yönetim kurumu ve bu kurumun içinde yer alan kadroların öncülük görevi vardır. Ve ne kadar öncülük yapıldığı kadro yapısına denetlenmelidir. Ancak öncülük yöneticilikle, yetkiyle sınırlı bir olgu değildir. Her partili militanın öncülük görevi vardır. Parti çizgisini mücadelenin her alanında uygulamada öncülük, doğruya öncülük, cins mücadelesini vermede öncülük, kadın kurtuluş ilkeleri temelinde parti yaşamını örgütlemeye öncülük, özgünlüğü geliştirmede öncülük, savaşı, inşayı geliştirmede öncülük. Yani, Önderlik gerçeğini ve partiyi uygulamada öncülüğün kendisi bir misyon ve vazgeçilmez görevdir. Kadro, militan tanımını bunun üzerinden oluşturmuştur. Zaten bunları yapmayana öncü denilmez. Öncülük yaptığımız kadar partiye değer katarız ve parti değerlerini, özgürlük değerlerimizi koruruz. Ve kendi şahsımızda da değer oluştururuz. Öncülükle yoğrulmuş kadro, yönetim ve komuta olmamak, yetkinin tek başına öne çıkması öncülüğü ideolojik özünden, örgütsel manasından uzaklaştırır. Yönetim kurumunda görevli kadrolarda yönetim olmayı öncülüğe yeterli görme yanılgısı ve anlayışı yaşanmaktadır. Kadroya zaten öncüdür, bir de sanki yönetimse zaten öncülük görevlerini yerine getiriyor

mantığı ile ne yaparsa herkesin razı gelmesini beklemek de büyük yanılgıdır. Daha ziyade öncülük, yönetim olmayla özdeşleştiğinde resmi yönetim görevi olmayan kadro, kimi zaman kendisine yanılgılı yaklaşabilmektedir. Tabii böyle düşünmenin ortamımızdan, yaklaşımlarımızdan kaynaklı nedenleri vardır. Ancak bu haklı ve doğru bir duruş değildir. Tüm kadrolar rol sahibi olup mücadeleyle, emekle yaratılan değerdir. Ve pratik olarak da örgütün bir çalışmasında yer almaktadır. Yani görevlidir. Her kadro, bulunduğu çalışmada belirleyicidir. Hepimiz, bulunduğumuz çalışmada görevimizi hakkıyla yerine getirmekten sorumluyuz. İdeolojik yaşamama ve üretmede geriye düşüşü, başkalarından değil, bizzat kendimizden kaynaklı sorun olarak görmeli ve gidermeliyiz. Önderlik çizgisini ve onun teorik ifadesi olan kadın kurtuluş ideolojimizin ölçülerini yaşamsallaştırmak, örgütsel reflekslerimizde güçlü olmak, örgütsel kaygıyı en üst düzeyde taşımak, gereğini yerine getirmek, tüm çalışmalarda üretken olup geliştirmek ve çoğaltmak kendi görevimizdir. Öncülük görevleri gönülden yapılmalıdır. Devrimin mecburi işleri olarak görülürse sıradan bir pratik katılım ortaya çıkar. İlkesel, ideolojik ölçülerin yükseltilerek, mücadelenin derinleştirilerek, kadronun doğru öncülük anlayışını kendisinde oturtması, dönem kararlaştırması olmaktadır.

Liberalizm, dogmatizm ve idarecilik

Devrimci atılımdan alıkoyan en temel sorun ise, zihniyet yapılanmamıza kaynaklık eden dogmatizm ve liberalizmdir. Dogmatizm hastalığı, 3. Dünya Savaşı'nın krizli, çetrefilli, komplocu siyasetini alt etme, öngörülü olma, askeri yenilenmeyi geliştirme önünde engeldir. Stratejik düşünmemek, genellemeci yorumlarla paradigmayı anladığını sanmak, düşman gerçeğine kaba cesaretle yaklaşıp askeri yapılanmayı ertelemek, inşa çalışmalarını eski alışkanlıkla ve savaşı alışkanlıklarla sürdürmeye çalışmak, zamanında atılması gereken adımları geciktirmektedir. Bunun çarpıcı süreçlerini Bakur öz yönetim direnişlerinde, Kobanê, Efrin ve diğer gerilla üs alanlarımızda yaşadık.

Liberalizm ve idareciliği biraz daha açılırsak, şunlar belirtilebilir: Liberalizm ve idarecilik örgüt içi çizgi mücadelesi vermemektir. Parti çizgisi yerine her türlü sınıf, düzen kültürünü geçirir. Liberalizm örgüt içinde derinleşerek yapısalı kazanmıştır. Tek tek kişilerin ve birimlerin liberal, kendine göre yaklaşımları olarak görmeyi aşmalıyız. Hakim bir çizgi olarak görüp mücadele etmeliyiz. Liberalizm ve idarecilik, herkesin kendi anlayışıyla parti içinde yaşaması olup, ortak uzlaşma noktalarında birliktelik ve mücadele demektir. Bu nedenle ortaklaşma kavramı da çok sık kullanılmaktadır. Oysa, “bir” olanların ortaklaşma sorunu olmaz. Parti kimliği birdir, başka bir parti kimliği ve üyeli tanıımı yoktur. Pozitivist düşünce yapılarımızı Hakikat Rejimi yönemiyle dönüştüremediğimiz ve zihniyet devrimi yapmadığımızdan bu sorunları yaşamaktayız. Eklektik, parçalı, bulunduğu yerden bakan, gerçekliği özgürlük ütopyası yerine koyan, militanlığa göre değil de realiteye göre kaygı ve tereddütlerini konuşturan yaklaşımlarla ideolojik, örgütsel sorunlar çözülmez. Devrim görevleri başarılmaz. Tüm kadrolar parti adına görev yapmaktadır ama günlük olarak ortaklıktan bahsedilmektedir. Bu parti değil, sivil toplum kurumlarının, örgütlenmelerin en geniş konsensüsüne dayalı ortaklığı, uzlaşması olur. Ortaklığın anlamı; ayrı olanların bir

araya gelmesidir. Ruhsal, düşünsel bir olanların, ortaklık gündemi olamaz. Partili militanların Önderlik çizgisine göre karar alma, uygulama ve parti doğrultusunda mücadele etme netliği vardır. Önderlik duygularımıza kadar müdahale edip, "politikleştirin" dedi. Duyguların da amaçla uyumluluğu, örgütlenmesi gerekir. Devrimci duygular, özgürlüğün ruhsal, moral iç dünyasıdır. Parti zihniyetinden, ilkelerinden, ölçülerinden uzaklaştıkça, sorunların tanımı ve mücadele yöntemleri, kabul-ret ölçüleri de her bireye göre değişir. Herkesin kendine göre bir parti anlayışı ve kadroluk anlayışı oluşur. Mücadeleyi değil uzlaşmayı, birliği değil ortaklığı öne çıkarma yaşanır. Partiyi temsil etme, partileşme temelinde doğru katılım yaparak, sorunlarımızı zamana bırakmadan çözmeliyiz.

Çalışma resmîyetinde eleştiri ve özeleştirinin önemi

Eleştiri ve özeleştirinin yenilenme gücüyle büyük bir toplumsal devrim hareketi olma temel karakterimizdir. Dıştan dayatılan ve yöneltilen ideolojik saldırılara karşı büyük bir eleştiri hareketini yürütmek kadar toplumsal geleceğin kadro şahsında içimizdeki duruşuna karşı da eleştiri ve özeleştiriyi güçlü vermemiz gereklidir. Özeleştiriyi pratikleştirmedeki yüzeysel yaklaşımlarımızı ve eleştirilerimizi takip etmemek, denetlememek, örgütsel anlamda hafiflik olur. Düzeltici rolü olan kadro yapısının doğruları dayatmaması, parti çizgisinin hakim olmasını zayıflatmakta ve diğer adıyla parti otoritesini hafifletmektedir. Eleştiri ve özeleştiriyi doğruların hakim kılındığını ve dönüşümün gerçekleştiğini biliyoruz. Ancak eleştiri ve özeleştiriyi yeterli düzeyde işletmediğimiz bir gerçektir. Her çalışmanın resmîyetinde mutlaka eleştiri-özeleştirinin gündeminin olması gereklidir. Aksi durumda, kolektif tartışma, çözüm bulma, mücadeleyi yapısallaştırma yeri olan toplantılar, işlevini yitirir. Kendi iç mücadelesiyle sonuç almak yerine, bireylerden çözüm bekleyen, beklentili duruşlar ortaya çıkar. İdeolojik-örgütsel mücadeleyi bir nevi illegalleştirme olur. Yönetimin bile iç sorunlarını yönetim toplantılarına mal etmeyip, ikili tartışma yöntemlerine başvurulması sağlıklı, güçlendirici ve sonuç alıcı olmaz. Bu aynı zamanda havale etmektir, mücadelesizliktir. Sorunları, resmîyetin dışında, ulu-orta dillendirip bir şey yapmamak da mücadelesizliği meşrulaştırmak ve örgüte olmazı dayatmak olur. Yine, karar alıp uygulamamak da örgütü liberalleştirir, kişiyi oportünist pozisyona götürür.

Aynı zamanda değerlendirmelerde, eleştirilerde anlayış tespiti yerine, sık sık örgütsel kurumların adının anılması, örgütsel temsil rolü olan kurumların zayıflatılmasına yol açmaktadır. Önderlik, "Kurumları bu kadar sıradanlaştırmayın" diye zamanında uyarımıştır. Dil ve üslupta kurumları, kurumsal temsil yetileri hafifletme durumu vardır. Kurumların ağırlığı zedelenirse birey öne çıkar, kişiler güç haline gelir. Yine, örgütün talimatlarını da daha derinlikli anlamaya ihtiyaç vardır. Dönem talimatlarını yeterli tartışıp anlamalıyız. Örgüt ağırlığını, eleştiri-özeleştiriyi ağırlığını, kadro ağırlığını korumaya özen göstermeliyiz. Hatta örgüt kültüründen biliyoruz ki, örgüt gündemine taşırılacak sorunları da belirlemek gerekir. Her sorun, yaşanıyor diye tartışmaya konulmaz. Hangi ortamda hangi konuları gündemleştirmemiz gerektiğini belirleyerek toplantılara, tartışmalara öyle gitmek gerekir. Tüm bu hususlarda düzeltme yapılması amacıyla ve dönem

görevlerini yürütmede Partileşme kararlılığı esastır.

Ailecilik tuzağı

Önderlik, Kürt kişiliğinin militanlaşma gerçeği önündeki en büyük engeli ailecilik olarak çözümlemelerine konu etmiştir. Şimdi de aileci yaklaşım çeşitli düzeylerde yaşanmaktadır. Nasıl ki, ailelerde sorun çıkar, kavga edilir ve bunun anlaşılır tarzı da varsa bunun benzer biçimlerini dayatmak doğru değildir. Anlaştıkları ile beraber çalışma istemi de bir ailecilik anlayışıdır. Bireysel yaşamını örgütün önceliği yapma, mad-diyatçı yaklaşım, kurumculuk, alancılık, sırdaslık, ahbap-çavuşluk, dostluk vb. yaklaşımlar, aileciliğin yansımalarıdır. Devlet ve iktidarın kökeni olarak aileciliği de derin bir sorgulamaya tabi tutmak ve aşmak, partileşme mücadelesinin temellerindendir. Özel-savaş, ajan-istihbarat faaliyetleri, düşmanın medya, kültür, sosyal politikaları en fazla aileciliğe hitap etmektedir. Ailecilik zaafı üzerinden kadroyu örgütten düşürmeye, halktan kimseleri mücadeleden uzaklaştırmaya, ajanlaştırmaya çalışmaktadır. Zaaflara hitap etmek, özel savaş yöntemidir. Bu yönlü faaliyetlerini artırdıkları biliniyor. Kim, bireysel beklentiler, çelişkiler, sıkıntılar, heves ya da alışkanlıklar üzerinden hitap ediyor, zaafı tespit edip önünü açıyorsa buna duyarlı olmak, tavır almak, ideolojik-politik ölçülerle mahkum etmek gerekir. Zaaflara hitap etmek, psikolojilere hitap etmek kişiyi, kadroyu etkisi altına almaktır. Örgütlü yaşama, mücadeleye gelmeyen duruşlara karşı tutum alma-

ait, oluşmuş değerlerdir. Bu kazanımlar karşısında bunları süreklileştiren, yeni kazanımlar ekleyen, ileriye gören, geleceği hesaplayarak katılan öncü bir yaklaşımla nitelik sıçraması gerekiyor. Özgürlüğü biçimsel savunan, özümseleyen, geleneksel-modernist duruşlarla mücadele gereklidir. Aile, cinsiyetçilik, kadınlık, erkeklik olguları kaba, ezber, yüzeysel ve biçimsel ele alınamaz. Özgürlük bilincini tam oluşturmaliyiz. Bunun için de iç mücadeleyi süreklileştirmeliyiz. Aksi halde değişimi, dönüşümü durdurmuş oluruz. Sistem içileşmeye kapı aralanmış olur. Sistem içileşme geliştiği oranda geri-geleneksel yanlar hortlar. Üslup sorunu; birlikte yaşama, çalışmaya, kolektivizme ve komün yaşamına gelmeme, bireycilik, örgüt görevine sıradan yaklaşım sorunları yaşanır. Özgürlük arayışımızda derinleşme, ideolojik yoğunlaşma gereklidir.

Çizgi mücadelesi ve XWEBÛN

"Nasıl Yaşamalı" ve kadın militan öncülüğünde "Nasıl Savaşmalı" özgür yaşam perspektifi etrafında tartışmaların yoğunlaştırılması asıl şimdi önemlidir. Bunu başardığımız oranda devrimimizin kazanımları üzerinden yeni bir çiçeklenme yaşanacaktır. Jin-Jiyan-Azadî üçlüsünde yeniden kadınlaşma, partileşme, özgürleşme tartışmalarının, stratejik temelde yürütülmesi gereken bir dönemdir. Deneyim ve tecrübelerimizi paradigmanın derinliğinde güncelleyerek, kendimizi yenileyerek, dönüşümü sağlayarak öncülük yapabiliriz. Kendimizi daraltmadan, bireysel sorunlara hapsolmadan, geriye çeken sorunlara

Yoğun pratik adına özgün örgütlenme gevşetilemez, esnetilemez. Yaşanan birçok sorunun bundan kaynaklı olduğu kesindir. Şayet örgütlüysek, gerici egemen erkeklik kendisini konuşturamaz. Cins mücadelesi ve özgün örgütlenmemiz bir iş bölümü gibi ele alınamaz. Kadın özgürlük mücadelesi bir iş bölümü değildir. Her kadın, nerede olursa olsun, özgürlüğüne yoğunlaşmalı, bu yönlü sorumluluklarını ve özgürlük çalışmalarını, mücadelesini kadın mücadelesine mal etmelidir. Özgün ortamları daha doğru değerlendirmeye ve karma ortamlarda özgün örgütlenme ve yoğunlaşma duyarlılığını önde tutmaya ihtiyaç vardır.

mak, zaafılarına çanak tutmaktır. Tahripkar pratiğe zemin sunmaktır. PKK-PAJK militanı olmanın ihtişamı, bugün Ortadoğu'da bir yıldız gibi parlamaktadır. Hiç kimsenin, Parti kadroları üzerinde hesap yapmasına, çeşitli yöntemlerle el atmasına, kokuşmuş aileci düzen yaşamına çekmesine müsaade etmemeliyiz. Yine, yurtsever halkımıza yönelik çirkin, düşürücü politikalarla karşı derhal tavır, tutum geliştirilmelidir. Böylesi faaliyetlerin sahiplerini tespit etmek ve etkisizleştirmek herkesin görevi olmaktadır. Çok önemli olan bu konuya sıradan yaklaşmamak, etkileri ve yöntemleriyle ciddi mücadele gereklidir. Bu nedenle özel savaş yöntemlerine, politikasına karşı yürütülen mücadeleye derinlik kazandırmak gereklidir.

Kadın hareketi olarak devasa bir gücümüz, ciddi bir emek ve fedakarlığımız vardır. Salt Kürdistan'da değil, dünya ve Ortadoğu'da bir öncülük rolümüz var. Bu; Önderliğin emeği ve çabası, şehitlerimizin, parti yapısının ve direngen halkımızın emeğidir. Bize

takılmadan, kendimize sınırlar oluşturmadan mücadele etmeliyiz. Mücadelenin akışkanlığında gelişim, değişim diyalektiğine katılmalıyız.

Kadın militanlığının sürekliliği, cins mücadelesinin sürekliliğiyle bağlantılıdır. Mücadelenin sürekliliği kendimizi, erkeği, toplumu dönüşüme uğratma beşerliliğidir. Cins mücadelesi ilkesi, beş bin yıllık eril uygarlık kültürüne teslim olmama, direnme ve savaşarak değiştirmeyi kapsamaktadır. Bizi iktidardan arındıracak olan, Kadın Kurtuluş İdeolojimizin ilkeleri temelinde cins mücadelesi vermektir. Her ortamda cins mücadelesini, kimlikel varlığımızın taşıdığı anlam gereği pratikte ortaya çıkan duruşları, durumları, anlayışları yoğunca değerlendirmeliyiz. İdeolojiyle, faaliyetlerimizin bağını güçlü kurabilmeliyiz. Bu da etik-estetik alanında yoğunlaşmayı gerektirir. Partileşmenin özü; sosyal ideoloji olan Kadın Kurtuluş İdeolojisi'nin ilke ve ölçüleri temelinde kendimizi yapılandırmaktır. Cins mücadelesini vermektir.

Örgütlü olmayan kadın, mücadele edemez. Özgün örgütlenmeyi derinleştirmeyen, cins mücadelesinde tekleşir, sorunlar bireyselleşir. Önderlik gerçeğinin temel özelliği; örgütçü olmasıdır. Örgütlü her kadın, güçtür. Ama örgütsüz kadın, her türlü yönelime, etkiye, yönlendirmeye açıktır. Genç yapının, bu anlamda bilinçlenme sorunu vardır ki, bu genç yoldaşlarımızın gelişim sorunudur. Esasta bizim sorunumuzdur. Bir kadının tutarlılığı; özgürlük iddiası, özgün örgütlenmesi, cins birliği, sevgisi ve mücadele yürütmesiyle ölçülür. Özgün örgütlenme; kural, kaide meselesi değildir. Özgürlük bilinci, özgün örgütlenme bilinci olarak beden bulur. Kadın sorunu biyolojik, fiziksel bir mesele olmadığından, ilkeler temelinde örgütlüysek, orada özgün ortam vardır diyebiliriz. Karma ortamlarda da özgün örgütlenmemiz sürekli kılınmalıdır. Eğitim, tartışarak paylaşma, cins bilincinde birlik olma gibi konular çok önemlidir. Yoksa özgürlüğe sıradan yaklaşılar, özgün işleyişe de teknik bir zorunluluk olarak bakılır. Yoğun pratik adına özgün örgütlenme gevşetilemez, esnetilemez. Yaşanan birçok sorunun bundan kaynaklı olduğu kesindir. Şayet örgütlüysek, gerici egemen erkeklik kendisini konuşturamaz. Cins mücadelesi ve özgün örgütlenmemiz bir iş bölümü gibi ele alınamaz. Kadın özgürlük mücadelesi bir iş bölümü değildir. Her kadın, nerede olursa olsun, özgürlüğüne yoğunlaşmalı, bu yönlü sorumluluklarını ve özgürlük çalışmalarını, mücadelesini kadın mücadelesine mal etmelidir. Özgün ortamları daha doğru değerlendirmeye ve karma ortamlarda özgün örgütlenme ve yoğunlaşma duyarlılığını önde tutmaya ihtiyaç vardır. Kadınların özlü arayışları vardır. Buna yeterli cevap oluşturmak gereklidir.

Cins mücadelesini yürütmek en yetkin partileşme mücadelesini vermektir. Kadın özgürlük mücadelesini radikal yürütmektir. Kadın özgürlük mücadelesine egemen erkeklik ve geleneksel kadınlık tarafından dayatılan uzlaşma, denge ve liberalizm kesinlikle aşılmalıdır. Egemen erkeklikle mücadele yükseltilmelidir. Erkeğin bariz egemenlikli duruşu karşısında her kadın isyan içindedir. Ancak ince tarzi karşısında kendisini daha fazla donatması gereklidir. Erkek gerçeğini tahlil eden, dönüşümünü mücadele konusu yapan, özgürlük ölçülerine göre ele alan, denetleyen, sorumluluklarına davet eden sorumlu bir kadın duruşu olmalıdır. Erkeğin yetkiyi mülkleştiren, kadında da sadece kendisini kadından, özgün ortamdaki sorumlu gören, kendisine sınırlar çizen, erkek karışmıyorsa durumu sorunsuz gören duruşlar örgütlü, bilinçli bir kadın duruşu olamaz. Bu da erkekle bir dengede yürüme, idare etme ve mücadelesizlik olur. Değişim arayışı olan, kadınlıkla doğru yaşamak isteyen, örgüt militanlığına göz dikmiş erkek yapısına partileşmeyi dayatacak olan; kadın militan gerçeğidir. Partileşme mücadelesinde erkekle kendini mukayese eden duruşlar, öncülük rolünü bilince çıkarmamadır. Partide, özgürlük mücadelesinde öncü olan; kadındır. Partileşmeye gelmeyen, örgüt görevlerini yapmayan erkek duruşu karşısında, kıyamet koparacak olan kadındır. Yoksa, "ben işimi yapıyorum, o da yapsın" diyemeyiz. Devasa bir erkek sistemi ile savaşıyoruz.

Kadın, egemen erkeğe karşı mücadelede, sistemin, devletin saldırı ve yönelimine rağmen, önemli bir düzey kazandı. Bu inkar edilemez ve topluma da mal olmuş bir gerçektir. Kadın partisinin stratejik esaslarından olan; 'Erkeği Öldürme', 'Sonsuz Boşanma' kuramları üzerinde tüm alanlarda tartışma, erkek yapısı açısından eğitsel temelde bu gündemleri planlama, ege-

men erkek gerçeğini sorgulamayı derinleştirme ve sistemle hesaplaşma sürecini, kendimizden yola çıkarak başlatmamız gereklidir. Kadın yapısının yaşama ideolojik öncülük yapma ve ilkeler temelinde kendini her daim örgütlü kılma görevi, tüm mücadele alanlarında kendisini dayatmaktadır. Parti içi çizgi mücadelesini XWEBÛN'a (kendisi olma) oturtmalı ve topluma mal etmeliyiz.

Kadın devrimine kendisini adayın öncü kişilikler her zaman gereklidir, rolleri stratejiktir. Bu anlamda, genelde kadınları örgütlemek kadar, öncü kişiliklerin yetişmesine özel önem vermek de gereklidir. Hazır kadro isteme, bekleme, yaratmama, bunu başka yerlere havale etme tutumundan vazgeçmeliyiz. Öncülüğün yetkinleşmesi, yeni öncü adayların oluşması bakımından eğitim politikası ve programını yetkince uygulamaya ihtiyaç vardır. Her parti militanının kendisini komple yetkinleştirme ve tüm çalışmalara hazır hale getirme sorumluluğu vardır. Toplumda da öncü kadın gelişimi vardır. Bunu kurumsallaştırmak gereklidir.

4. Stratejik Duruş

Halk savaşı stratejisi gereği, halkı savaşa göre boyutlar temelinde örgütleme ve kendi savunma görevlerine sahip çıkma dönemidir. Bu, sistem içinde sisteme karşı alternatif bir sistem yaratma faaliyetidir. 4. Stratejik Mücadele Dönemi'dir. 4. Dönem savaş stratejimizi ertelemeksizin hayata geçirmeliyiz. Tüm çalışmalar buna hizmet odaklı olabilmeli. Önderliğimizin 4. Stratejik Duruş olarak, 'varlığını koruma ve özgürlüğünü sağlama' tespiti bir genel doğru değildir. Şimdi güçlü pratikleşmesi gereken perspektiftir. Stratejik duruşun askeri, siyasi, toplumsal, diplomatik, kültürel tüm çalışmalarda yalakanması gereklidir. Halkın mutlaka Devrimci Halk Savaşı'na göre yaşamını örgütlemesi hayattır. Devrimin maddi imkanlarını paylaşan, bunun üzerinden kendisine yer bulmak isteyenleri halk ya doğruya çekmeli ya da düzelmeyorsa yer vermemelidir. Mütevazı, en sade yaşamak sosyalist bir ilkedir. Bir ucu geleneksel ve diğer ucu modernist olan kültüre karşı savaş açmalıyız.

Biliyoruz ki, tüm devrimler halkla başarılmıştır. Dünya tarihinde tek başına militanlarla başarıya giden devrim olmamıştır. Militanlar, devrimi halklaştırdığı, halkı örgütleyip ayağa kaldırdığı oranda toplumsal bir değişimi gerçekleştirmiş ve iktidarların yıkılmasını sağlayabilmiştir. Halka yaklaşım, örgütlenme, askeri eğitimlerle savaş pozisyonu kazandırma, ekonomisini, eğitimini halkın yapmasını sağlama bir taktik meselesi değildir. Stratejik meseledir. Kurumcu, memurvari, bürokratik, yetkici, üstten katılımları aşarak, halkı tabandan örgütlenme çalışması yürütülmelidir. Halk çalışmalarında mutlaka demokratik üslup, tarz, zihniyet, siyaset kültürleşmelidir. İktidar, topluma ve emeğe yabancılaşan gücün ve otoritenin birikimidir. Demokratik halk iradesi, bunun alternatifidir. Kadınlarda, halkta önemli bir anlama ve politikleşme düzeyi gelişmiştir. Devrimci Halk Savaşı'na bütünlüklü bakmayan, dar, yerel, tutucu, dogmatik ve liberal yaklaşımlar, kazanımların kadın devrimine dönüşümünde yetersizliğe yol açmaktadır. Başarı için, tereddütlü durumu aşarak, sert mücadele döneminin militanı, öncüsü, yöneticisi olmayı mutlaka başarmalıyız. Ara dönemi bitirip, 4. Stratejik Mücadele Dönemi'nin, 21. yüzyılın kadın devrimciliğine, zoru başarma temelinde yüklenmeliyiz.

Üçüncü Yolda tartışmanın ötesine geçmek

Demokratik siyaset alanı hiç kuşku yok ki geçen süreçten gerekli dersleri çıkarmıştır. Önderliğimizin değerlendirmeleri uyarıcı olmuş ve nasıl kendi çizgisinde kalacağı noktasında bir arayış da gelişmiştir. Mevcut koşullar ne faşist iktidar ne de demokratik güçler açısından 7 Haziran'daki gibi değildir. Faşist iktidar o dönem bulduğu toparlanma fırsatını bu dönem bulmakta çok zorlanmaktadır. Demokratik siyaset alanı geçmişe nazaran bu dönem, uyguladığı doğru taktiklerle geçmişteki kadar yalnız kalmamıştır. Bu durum HDP'nin tüm Türkiye'de en etkili bir demokratik güç olarak örgütlenmesine, çeşitli ittifaklar kurmasına, halklarla daha fazla buluşmasına büyük bir fırsat sunmaktadır.

Xebat Andok

“Üçüncü Yol” tartışıl-
maya devam edi-
yor. Önderliğimizin
“Bir Halkı Savun-
mak” adlı savun-
masından beri Özgürlük Hareketi'nin gün-
deminde olan “Üçüncü Yol”, Önderlikle
yapılan son görüşmelerden sonra tekr-
ardan yoğunluklu bir şekilde tartışılmaya
başlandı. Üçüncü Yol, öncesinde de Ro-
java Devrimi sürecinde esas alınan temel
politik duruş olmuş ve bu duruş, berabe-
rinde çok büyük gelişmeler yaratmıştı.
Gerçekten de Rojava Devrimi'ni gerçek-
leştirenler ne diktatör rejimin tarafında
ne de buna muhalefet ettiği iddiasıyla
ortaya çıkan ama en az onun kadar faşist
çetelerin tarafında olmuştu. Kendilerini
‘üçüncü taraf’ olarak tanımlamış ve devrimi
de bu temelde gerçekleştirmişlerdi.

Bu devrim halkların komünal olan
özüne, toplumsal doğanın çoklu yapısına
dayanarak gerçekleşti ve bu özelliği ne-
deniyle de bir dünya devrimi haline geldi.
Kapitalist modernitenin derinleştirdiği
toplumsal sorunlara çözüm arayanların
aradıklarını buldukları yer oldu. Amaç-
larını, özlemlerini burada bulan her coğ-
rafyadan ve halktan insan bu devrime
akın akın katıldı ve binlerce şehit verdi.
Mevcut durumda çok rahatlıkla söyle-
nebilir ki, Rojava Devrimi çoktan sadece
Kürtlerin devrimi olmaktan çıktı, tüm
halkların ve arayış halindeki tüm top-
lumsal güçlerin devrimi haline geldi.

Kuşkusuz ki her devrim gibi bu devrim
de bir toplumsal inşadır ve her inşada
olduğu gibi bu inşa da bir zihniyetten
kaynaklanır. Devrimi gerçekleştirenler,
zihniyet dünyalarını Önderliğimizin gö-
rüşleriyle oluşturduklarını belirtiyorlar.
Bu zihniyet bir taraftan devrime iktidar
güçleri arasında taraf olmamayı sağla-
tırken, diğer taraftan devrimin, özüne
uygun bir şekilde devletçi sistemin dışı-
nda komünal demokratik bir şekilde
oluşturulmasını getirirdi.

Önderliğimizin “Üçüncü Yol” kapa-
mında geliştirdiği değerlendirmeler tüm
toplumsal güçler için olduğu kadar Kürt-

distan'ın tüm parçaları için de geçerlidir.
O halde Türkiye ve Bakur'daki duruma
daha yakından bakmakta fayda vardır.
Önderliğimizin demokratik siyaset
alanı için belirttiği “Üçüncü Yol”, ilk iki
yolun yolcuları tarafından zaten bir ger-
çekliğe dönüştürülmüş durumda. Mevcut
durumda Türkiye siyasi sahnesine ba-
kanlar, hemen ‘Cumhur İttifakı’ adı al-
tında AKP, MHP, BBP, Hüda-Par'ın bir-
liğini, ‘Millet İttifakı’ adı altında da CHP
ve İyi Parti'nin birliğini görecektir. Bu
iki iktidar bloğunun dışında bir de Tür-
kiye'nin demokratik güçleri ve Kürtlerin
birliğini temsil eden HDP'yi görecektir.
Dikkatlice bakıldığında bu durumun çok
da yeni olmadığı, güncelde gerçekle-
şenin aslında tarihsel olduğu rahatlıkla
görülebilecektir. Hatta denilebilir ki gerçek-
leşen, tarihteki basit bir tekrardır.
Her iki iktidar bloğu üçüncü çizgiyi ve
onun temsilcilerini hiçbir şekilde kendi-
lerinden saymamaktadır.

İktidar blokları ve “Üçüncü Yol”

Biliniyor; Osmanlı'da padişahlıktan
meşrutiyete geçiş esas olarak İttihat
Terakki Cemiyeti (İTC) ile oldu. 1876'lar-
da denemesi yapılsa da meşrutiyet esa-
sında 1906-1908 yıllarında gerçekleşti.
İTC bir çizgiydi, Osmanlı'yı yıkımdan
kurtarmak istiyordu ve bunu ilkin Os-
manlıcılık ile yapmak istedi. Balkan-
lar'daki farklı halkların ayrılıkçı yakla-
şımını nedeniyle bununla olmayacağını
görünce bu defa Panislamizm ile birliği
korumayı esas aldı. Ancak Arapların
ayrılıkçı yaklaşımları nedeniyle bunun
da tutmadığını görünce bu defa Türk
milliyetçiliği ideolojisi etrafında kalını
korumak, kurtarmak yaklaşımında ol-
dular. Bu karaktere bürünen bu partinin
temel özelliği; savaşı, faşist ve soykı-
rıcı olmasıydı. Hitler ve Mussolini ta-
rafından dünyaya yayılan faşizm, on-
lardan çok önce Türkiye'de bu şekilde
geliştirilmiş oluyordu. Faşizm çok son-
radan Avrupa'ya yayılacaktı. İTC bu ha-
liyle bir çizgiyi temsil ediyordu.

Bir de İTC içinde daha sonra ‘Ke-
malist Hareket’ denecek olan muhalif
bir ekip vardı. İçinde M. Kemal'in de
bulunduğu bu ekip, İTC'nin öncüleri
Talat ve Enver Paşa'nın strateji ve tak-
tikleriyle çelişti, onları maceracı buldu.
Osmanlı İmparatorluğu'nun yıkılmasına
neden olan; Birinci Dünya Savaşı ko-
şullarında imparatorluğu yöneten İTC
idi. Savaşın kaybedilmesiyle birlikte yö-
netim olma vasfını yitirse de bu çizgi,
günümüze kadar varlığını sürdürmüştür.
İmparatorluk yenilip cumhuriyet ku-
rulunca yönetim İTC içindeki o hizipten
oluştı. İşte TC içindeki iki iktidar çizgisi
bu şekilde oluştu, şekillendi. Aralarındaki
fark zihniyette değil, siyasette kulan-
dıkları taktik ve tarza ilişkindir. M. Kemal
onları maceracı bularak daha gerçekçi,
sınırlı ve başarıyı garantiye alan bir
tarzı esas aldı. Onlar ise daha maceracı,
çılgın bir yaklaşım içinde oldular. İşte
günceldeki iki çizgi temel şekillenmesini
bu dönemden alır.

Bu iki çizginin dışında bir de üçüncü
çizgi vardı: Ermenilerin, Kürtlerin, Çer-
kezlerin kendilikleri yolunda var olan
örgütlenmeleri ve TKP gibi Türkiye de-
mokratik hareketleri. Bunlar da üçüncü
çizgiyi temsil ediyorlardı. Bunlar daha
çok ulus devletçi yaklaşım nedeniyle
soykırıma tabi tutulmak istenenlerdi. O
dönem bu üçüncü çizgidekileri bastırmak
için ilk iki çizgi birleşti. Ermenilere, Kürt-
lere yönelimler böyle gerçekleşti. Böy-
lelikle İTC'nin başlattığını TC ve Kema-
lizm sürdürdü. Ermeni Soykırımı'nı zaten
önemli ölçüde tamamlamışlardı. Türkiye
sosyalist hareketini TKP şahsında tasfiye
ederken, tehlike olarak gördükleri Çerkez
Ethem'i de tasfiye ettiler. Kürt soykırımı
ise sistematik bir şekilde o günden bu-
güne en uzun süreli soykırım olarak
sürdürülmektedir.

Zihniyette aynılık olduğundan, farklılık
daha çok tarz ve taktikte yaşandığından
aynı zihniyetli kadrolar her yerde yer
aldılar, zamanla her partide bulundular,
TC'nin yönetimi oldular. TC'yi bu şekilde
yöneterek, bilinen yüz yıllık anti-demo-

kratik, faşist ve soykırımcı sistemi kur-
dular. Gerçekten yüz yıllık cumhuriyet
tarihindeki iktidarlara baktığımızda, bu
zihniyetin dışında pek bir şeyin olmadı-
ğını çok net bir şekilde görüyoruz. Ana-
dolu ve Kürdistan'daki tüm farklılıkların
‘Türk’ ve ‘Sunni İslam’ kimliği içinde eri-
tilmesi, Türk ulus devletinin ve onu ol-
duğu gibi kabul eden tüm iktidarcı par-
tilerin temel yapı taşı oldu. Cumhuriyet
tarihi boyunca değişmeyen öz hep bu
oldu. Özün farklı şekilleri olsa da bu öz
genetiğini koruyarak günümüze kadar
geldi. Zaten Önderliğimiz de öteden
beri devletle yaptığı görüşmelerde ama-
cının devletin zihniyetini değiştirmek ol-
duğunu söylemişti. Zira zihniyet de-
ğişmeden taktik ve tarzların değişmesi,
toplumsal sorunların çözümünü getir-
mediği gibi, taktik değişimlerin yarattığı
yumuşamalar bazen, özün gizlenmesine
de neden olmaktadır.

Ulus devletçilikten kaynağını alan bu
öz, çok güçlü bir devlet refleksine sahiptir.
Kendi aralarında iktidar olma yarışına
tutuşsalar da, ulus devletin varlığını sür-
dürmesi söz konusu olduğunda her şeyi
‘teferruat’ olarak değerlendirirler. Top-
lumsal güçler karşısında tek ses olur
ve bilinen ulus devlet refleksini tüm
farklılıklara karşı sergilerler. Her zaman
için de devlet içi mücadelede bir den-
genin olmasına azami dikkat ederler.
Bir parti veya bir çizginin devlette den-
geleri değiştirecek düzeyde hakim olması
halinde bunu sorun olarak görür ve
devleti tekrardan dengelerine oturtma
arayışına girerler.

İşte AKP'nin dengeleri değiştirecek
düzeyde devlete yerleşmesinin tepkiyle
karşılaşması bu gerçeklikten kaynak-
lanmıştır. Tam da bu noktada HDP'nin
31 Mart yerel seçim stratejisi AKP-
MHP faşizmi aleyhine devlet içindeki
dengeleri yeniden düzenlemiştir. İkti-
darın tüm gücünün tek elde birikmesinin
önüne geçmiştir. Böylelikle devletin
soykırımcı özünü paylaşılan partiler ara-
sında tekrardan bir denge durumu oluş-
muş ve mevcut iktidarın değişimi ola-

naklı hale gelmiştir. Üçüncü çizgiyi tem-
sil eden HDP'nin bu hamlesi bir taraftan
onları birbiriyle daha fazla çelişir hale
getirirken, diğer taraftan “Üçüncü Yolu”
temsil edenlere iktidar blokları arasın-
daki mücadeleden doğan boşluklardan
yararlanma fırsatı doğurmuştur. Böy-
lelikle demokratik güçlerin ittifakı olan
HDP, bu hamlesiyle tüm zamanlara
göre kendisine daha fazla alan açmış,
toplamda ulus devletçi çizgilere, ciddi
bir darbe vurmayı başarmıştır.

Devleti oluşturan iktidar odakları açı-
sından bir diğer doğru da bu güçlerin
devlet refleksine sahip olmalarından
dolayı, ortaya çıkan elverişli ortamdan,
üçüncü çizginin yararlanmaması için
çaba halinde olacaktıdır. Ulus devletin
genetiğini değiştirmeye çalışan üçüncü
çizginin önünün kesilmesi için açık, gizli
çok yoğun bir çaba içinde olacaktı
alenidir. Bu, kaba yöntemlerle yapılabi-
leceği gibi, üçüncü çizgi dinamiklerini
kendi içine alarak eritmek, demokratik
güçler dışında ‘alternatifler’ çıkarmak
şeklinde de olabilir.

Kaba yöntemlerle ön kesme hatta
tasfiye etme çalışmalarını yürüten, AKP-
MHP faşist ittifakı olmaktadır. Bu ittifakın
tüm uygulamalarını bu amaçla yaptığı
açıktır. İçine alarak eritme veya demo-
kratik güçler dışında sistem içi ‘alterna-
tifler çıkarma’ işini de daha çok Millet
İttifakı, onun içinde de CHP yapmaktadır.
Bu kapsamda İmamoğlu'nun kendisini
‘Yeni Kemalist’ olarak tanımlaması son
derece ilginçtir. CHP'de yeni siyasetçiler
bu şekilde çıkarken, seçim sürecinde
HDP ile yerelde gerçekleşen yaklaşımlar
da bunun zemini olarak değeri-
lendirilmektedir.

23 Haziran İstanbul yenileme se-
çimlerini de kapsamak kaydıyla 31 Mart
yerel yönetim seçimlerinin gerçek ka-
zananının toplumdaki değişim talebi ol-
duğunu herkes görmüştür. Geline aş-
mada AKP-MHP iktidarıyla devam et-
mek, astarı yüzünden pahalı bir durumu
doğurmuştur. Dünya sisteminin yürü-
tücüleri ve Türk devleti içindeki bazı

kesimler, toplumdaki bu değişim talebinin HDP'de değil de yine sistemin partilerinde elimine edilmesi için yeni partiler kurdurtmaktadır. Böylelikle toplumda belirmiş olan bu değişim talebi, bir taraftan CHP içinden çıkan yeni tip siyasetçiler üzerinden CHP'ye diğer taraftan da kurdurulacak yeni partiler üzerinden tekrardan sisteme kanallanmaya çalışılmaktadır. Böylelikle toplumun aradığı alternatif, Tayyip-Bahçeli ikilisi aşılrken, demokratik güçler içinde değil de bizzat sistemin içinde oluşturulmaya çalışılacaktır. Bu da Türkiye ve Kürdistan'daki hâkimiyetin yeni adlarla ama aynı öze sürdürülmesi anlamına gelecektir.

İşte Önderliğimizin dikkat çektiği ve önemsenmesi gereken husus tam da bu olmaktır: Birine karşı mücadele ederken, diğerinin hakim olmasına izin vermemek. AKP-MHP faşizmini yenilgiye uğrattırırken, buradan çıkacak olanın Türkiye'yi demokratikleştirecek güç olması gerekir. "Üçüncü Yol" bağlamında geliştirilen değerlendirmelerin özü bu olmaktır. Aksi halde pek çok kez yaşadığı gibi, bedel ödeyen, mücadele yürüten toplum olduğu halde, egemenlikçi güçlerin örgütlülüğünden dolayı, en elverişli süreçlerden de kazançlı çıkacak olanlar bu güçler olacaktır.

"Üçüncü Yolun" temsilcileri koşulları iyi değerlendirmiyor

Cumhuriyetin kuruluş sürecinde "Üçüncü Yolun" temsilcilerinin örgütsüz, parçalı, programsız ve saf halleri nedeniyle büyük kırımlara maruz kalmaları bir yana, en yakın döneme bakıldığında da en elverişli koşulların bile yeterince değerlendirilmediğini çok net bir şekilde görüyoruz. Toplumsal güçler adeta yapılması gereken her şeyi yapmış olmanın verdiği rehabetle istedikleri toplumsal sistemin kendiliğinden gelmesini beklerken, egemenlikçi güçler değişim süreçlerinin kendileri açısından ölüm süreçleri olmaması için çok büyük bir hasasiyetle yaklaşmakta ve büyük bir çaba sahibi olmaktadır. Değişim-dönüşüm süreçlerine bu şekilde örgütlü girdikle-

Tüm kritik dönemlerde oynadığı rol, Kürtlere duyduğu düşmanlık bunu doğrulamaya fazlasıyla yetmektedir. Yine Meral Akşener öncülüğündeki parti de toplumdaki değişim talebinin sistem içinde eritilmesi rolünü oynamıştır. Özcesi; bir dünya sistemi haline getirilen ve devletçi sistem açısından yadırganmayacak olan bu durumda, tüm partiler, onların genel başkanları, parlatılmaya çalışılan kişiler de birer proje olarak görev aldılar. Görevlerini başarıyla yaptıkları ölçüde yerlerini korur, yapmadıkları zaman yerlerine yenileri bulunur. Ecevit'in karşılaştığı durum tam da bu iken, yerine geçen Erdoğan da aynı gerçekliği dilendirir. Onun yerine geçirilmek istenen kişiler de aynı yolun yolcusu olurlar.

Toplumsal güçler açısından iyi değerlendirilmeyen bir diğer süreç de Önderliğimizin devletin zihniyetini değiştirmeye çalıştığı 2013 sonrası görüşme sürecidir. Önderliğimizin 'tasfiye süreci' olarak tanımladığı bu süreç, bir çözüm süreci olarak algılandığından o dönemin yarattığı büyük fırsatlar, önemli ölçüde heba edilmiştir. Önderliğimiz yürüttüğü görüşmelerle demokratik güçlere alan açmak ve bu güçleri örgütlü kılmak istemiştir. O dönem itibarıyla Önderliğimizin hem Kürt Özgürlük Hareketi'ne hem de demokratik siyaset alanına yönelik gerçekleştirdiği tüm müdahalelerin bu amaçla olduğu rahatlıkla görülmektedir. Tam da böylesi bir süreçte Önderliğimizin bu çabalarıyla bire bir örtüşen büyük Gezi direnişi doğru anlaşılmamış ve yeterince sahiplenilmemiştir. Mevcut faşist iktidarı yıkmak için tüm emarelerini fazlasıyla taşıyan bu büyük direniş de böylelikle yeterince sahiplenilmeyerek heba edilmiştir. Bu süreçten dersler çıkaran iktidar, bir daha böylesi bir durumla karşılaşmamak için daha da otoriterleşmiş, toplumsal örgütlenmenin koşullarını tümden ortadan kaldırmaya çalışmıştır.

7 Haziran sonrası süreç iyi değerlendirilememiştir

Bir diğer doğru değerlendirilmeyen süreç, 7 Haziran öncesi ve sonrası sürecidir. Mücadele tarihinin en büyük ka-

gırışmasıyla bulunduğu küçücük bir imkânı değerlendirerek, olanlar ve olabilecekler konusunda uyarıda bulunmuştur. Öncekiler gibi bu sürecin de heba edilmesinden kaygı duyduğundan böylesi uyarılarda bulunmayı gerekli görmüştür. Zira hem "Tecriti Kırılım, Faşizmi Yıkılım, Kürdistan'ı Özgürleştirilim" hamlesi kapsamında başta ölüm oruçları ve açlık grevleri temelinde gelişen eylemselliklerin hem de bunun bir parçası şeklinde gelişen 31 Mart seçim stratejisininin faşizme büyük bir yenilgi yaşatmasına rağmen, bunun sonuçlarından yeterince yararlanılmadığını fark etmiştir. Demokratik siyaset alanının 7 Haziran sonrası içine düştüğü apolitik duruma tekrar düşülmesin ve temsil edilen "Üçüncü Yol" kapsamında hareket edilsin diye hatırlatmalarda bulunmuştur.

"Üçüncü Yol" çizgisinde olmak

Demokratik siyaset alanı hiç kuşku yok ki geçen süreçten gerekli dersleri çıkarmıştır. Önderliğimizin değerlendirmeleri uyarıcı olmuş ve nasıl kendi çizgisinde kalacağı noktasında bir arayış da gelişmiştir. Mevcut koşullar ne faşist iktidar ne de demokratik güçler açısından 7 Haziran'daki gibi değildir. Faşist iktidar o dönem bulunduğu toparlanma fırsatını bu dönem bulmakta çok zorlanmaktadır. Demokratik siyaset alanı geçmişe nazaran bu dönem, uyguladığı doğru taktiklerle geçmişteki kadar yalnız kalmamıştır. Toplum nezdinde Türkiye için ne denli önemli ve gerekli olduğunu herkesin kurtulmak istediği AKP-MHP faşizmine karşı parti çıkarlarını gözetmeksizin geliştirdiği seçim stratejisiyle göstermiştir. Onun bu duruşu, daha önce hiçbir şekilde etkileyemediği pek çok toplumsal kesim tarafından da kabul edilmesini beraberinde getirmiştir. Bu durum, başta Kürtler olmak üzere demokratik güçlere, onların ittifakı anlamına gelen HDP'ye yönelik şoven yaklaşımları belli ölçüde kırmıştır. Tek başına bu bile, HDP'nin tüm Türkiye'de en etkili bir demokratik güç olarak örgütlenmesine, çeşitli ittifaklar kurmasına, halklarla daha fazla buluşmasına büyük bir fırsat sunmaktadır.

karşılacak, ortaya çıkan fırsatları doğru değerlendirebilecek mi?

Demokratik siyasetin önünde sayısız proje ve görev mevcuttur

Hiçbir şeyin eskisi gibi kalamayacağı bu süreçten, halklar lehine kazançlı çıkabilmek için kuşkusuz ki yapılması gereken temel şeyler vardır. Bunlar esasında bizzat HDP tarafından da yoğunluklu bir şekilde dile getirilmektedir. Önderliğimizin demokratik siyaset alanını besliyor oluşu, başlı başına en büyük imkândır. Deyim yerindeyse ortaya konmuş ve yerine getirilmesi halinde çok büyük başarılar elde etmenin kesin olduğu sayısız düşünce, proje ve tabii ki görev mevcuttur. Bunları kısaca belirtelim:

Birincisi; 'Demokratik Anayasa İttifakı' çalışmasıdır. Bu çalışma, demokratik siyaset alanının bu süreçte inisiyatif almasını sağlayacak, asıl çalışma oluyor. Demokratik anayasadan yana olan kim varsa, hangi partiden olursa olsun bunların bir araya getirilmesi en önemli çalışma olacaktır. Demokratik anayasa Türkiye'de marjinal faşistlerin dışında neredeyse herkesin ortak talebidir. O halde bu en yaygın talebe ilişkin çalışırken, kapsayıcı çalışmalar yapmak bir zorunluluktur. Bu çalışma için en uygun kişiler, çevreler, STK'lar, partiler ve örgütlerle en yoğun ilişkileri geliştirmek için doğası gereğidir. Yeterince tartışan, somutlaşan, sonuç alıcı çalıştay ve konferanslara kadar götüren bir çalışma tarzı gereklidir. Bu en yaygın taleple artık bu rejimin demokrasiye duyarlı hale getirilmesinin zamanıdır. Bu çalışma iyi örgütlenilirse, bu çalışmanın Türkiye'nin temel gündemi olması önünde hiçbir engel kalmayacaktır. Açık ki bu, en geniş kesimlerin katılımını sağlayacak bir esneklikte, ısrarcı ve toplumsal eylemselliklerle desteklenmesi gereken bir çalışmadır.

İkincisi; Demokrasi Bloku çalışmasıdır. Uzunca bir süredir gündemdedir, ancak ne yazık ki, hala başarısız bir çalışma değildir. Hala herkesin gerekli olduğuna inandığı, 'olsun' dediği ama

Üçüncüsü; bu çalışmaların çekirdeği anlamına gelen HDP başta olmak üzere, genel olarak demokratik siyaset alanının örgütlenmesi çalışmalarıdır. Örgütlenme çalışmaları, her zaman ve her koşulda mutlak suretle yapılması gereken başlı çalışmadır. En genel organlardan, mahalle-sokak örgütlenmelerine kadar üçüncü çizginin ruhuna uygun bir örgütlenmeye gitmek, olmazsa olmazdır. Tüm bu çalışmaların şu ana kadar yeterince yapılmamasının temel nedeni ise, bu işlere öncülük edeceklerin, yani HDP'nin örgütsüz olmasıdır. Mevcut durumda HDP ve diğer demokratik siyaset kurumlarının belli şubeleri olsa da bunların işlevsel olduğundan bahsetmek pek mümkün değildir. Bu yetersizlik görülmüş olacak ki, HDP içinde bulunduğu süreci, 'örgütlenme seferberliği' süreci olarak tanımlamıştır. Gerektiği kadar örgütleyen, eğitim yapan, herkesi işe koşturan bir düzeyin yakalanması halinde Türkiye'deki toplumsal kesimlerin ezici çoğunlukla "Üçüncü Yol" çizgisi üzerinden bir araya gelmesi kaçınılmazdır.

Dördüncüsü; demokratik siyasetin halkla en fazla temas halinde olduğu, halkın da en fazla beklentilerini yoğunlaştırdığı alan olan yerel yönetimler alanı olmaktadır. Yerel yönetimlerin tümünü olmasa da önemli bir kesimini belediyelerin oluşturduğu açıktır. Mevcut durumda belediyeleri de içerecek düzeyde devlet dışı toplumsallığı örgütleyen bir durum söz konusu olmadığına göre, genelde yerel yönetimlerin oynaması gereken rolü önemli ölçüde belediyelerin oynaması gerektiği açıktır. Zaten halkımızın beklentileri de bu şekildedir. Kaldı ki doğru değerlendirilmesi halinde pek çok şeyin belediyeler üzerinden yapılması imkan dahilindedir. Kuşkusuz ki demokratik siyaset alanı el birliğiyle belediyelerin nasıl halk belediyeleri haline geleceğine, geçmişten gerekli dersleri de çıkararak odaklanacaktır.

Demokratik belediyelerin kabul ettiği paradigma Demokratik, Ekolojik ve Kadın Özgürlükçü Toplum Paradigması'dır. Önderliğimizin tüm insanlığa sunduğu en büyük katkı olan bu paradigmaya göre olmak, esasında tüm toplumsal

Her şeyden önce halkın seçtiği belediyelerin üzerinde yoğunlaşmaları gereken en temel husus, bu belediyelerin nasıl halkların belediyeleri olacakları hususudur. Arada bir halklara soran değil ya da yaptıklarına ilişkin düzenli bir şekilde halklara bilgi veren değil, bizzat halkla birlikte ihtiyaçları, sorunları tespit eden ve çözüm yollarını da birlikte bulan, demokratik belediye olmak gerekmektedir ki, en büyük yetersizlik tam da bu konuda yaşanmaktadır.

rinden egemenlikçi güçler, yenilgiyi en fazla hak edenler oldukları halde her defasında gerekli biçimsel değişimleri yaparak, ömürlerini biraz daha uzatmayı bilmektedirler.

2002'de Ecevit yönetimi aşılrken, Kürtler, sol-sosyalist hareket ve demokratik güçler bu süreci iyi karşılamadı. Büyük bir değişim ihtiyacının belirdiği o süreçte, aşılmanın yerini demokrasi hareketinin doldurması sağlatılamadı. Bu koşullar içinde Tayyip Erdoğan bir görevli olarak ortaya çıktı. Büyük Ortadoğu Projesi'nin eşbaşkanlığı görevini üstlendi, bunu bizzat söylemekten de çekinmedi. Bu kapsamda Türkiye'yi Fethullahçılarla birlikte 'İlmlî İslam Devleti' haline getirerek İslam'ın hâkimiyetindeki Ortadoğu dizayn edilecekti. Beraberinde de tabii ki sömürgecilik için temel düşman kategorisinde değerlendirilen Kürdistan Özgürlük Hareketi de tasfiye edilerek Kürt Soykırımı tamamlanacaktı. Bu görevleri başarıyla yerine getirmek üzere Erdoğan projelendirildi. Ayrıca Erdoğan'ın görevlerini başarıyla yapabilmesi için de ana muhalefette yapılan değişiklikle Kılıçdaroğlu partinin başına getirildi. Bahçeli'nin zaten nasıl bir görevli olduğunu eski arkadaşları söylemekte ve MIT ajanı olduğunu belirtmektedirler.

zanımlarının yaşandığı bir dönem, eş zamanlı olarak gelişen Kobanê zaferi ve 7 Haziran seçim sonuçlarıdır. Bunlar büyük zaferler anlamına geldiği halde, bu sürecin sonunda yaşanan; yenilmiş gücün, karşı bir ezme harekâtına girişmesi olmuştur. Hâlbuki bu kadar büyük yenilgileri yaşamış olan faşizmin buna fırsat bulamaması gerekirdi, yanı sıra bu kadar büyük zaferler kazanmış olan demokrasi hareketinin bunun sonuçlarını doğru değerlendirmesi gerekirdi. Gerçekleşen, bunun tam tersi olmuştur. 7 Haziran sonrasında HDP, uyguladığı politikalarla her iki çizgiyi kendisine karşı birleştirmiştir. Zaten dünden hazır olan devletçi partiler, devletin kimyasını değiştiren bu partiye yani üçüncü çizgiye karşı tıpkı cumhuriyetin kuruluş sürecinde olduğu gibi birleşmişlerdir. Seçim öncüsinden başlayan sert, müzakereye kapalı, apolitik duruş seçim sonrasında da olduğu gibi sürmüştür. Böylelikle Kobanê zaferi ve seçim sonuçları sadece heba edilmekle kalmamış, bu süreç demokratik güçleri ezmeyi öngören saldırıların temel dayanağı haline getirilmiştir. Hala son hızla süren bu büyük savaşın temel dayanak noktası o dönem olmuştur.

Daha da uzatabileceğimiz bu silsileye dikkat çeken Önderliğimiz, son avukat

İstanbul seçimleriyle tamamlanan 31 Mart seçimleri sonrasında faşizm kalıcı ve çok büyük bir yenilgi almış olsa da henüz yıkılmış değildir. Yıkılmamasının, hala iktidarını sürdürme çabası içinde olabilmemesinin nedeni, seçim sonuçlarından çok daha farklı yetersizliklerde aranmalıdır. Seçimde faşizmin yenilmesi öngörülmüyordu, bu sonuç da 31 Mart'ta ortaya çıktı. Bu, çok önemli bir sonuç olduğu gibi, aslında yeni bir başlangıç anlamına da geliyor. Daha kapsamlı ideolojik, örgütsel, askeri, siyasi mücadelenin yürütülmesi için olanak sunuyor. Bu sonuçların yeni güç dengelerinin oluşumunu beraberinde getireceği açıktır. Henüz kalıcı bir sonuç ortaya çıkarmamıştır ama bunun için bulunmaz bir ortam doğurmuştur. Bunun değerlendirilip değerlendirilmeyeceği ise, demokratik güçlerin boşluk bırakıp bırakmamasına, inisiyatif alarak sürece en aktif şekilde dahil olup olmasına bağlıdır. Kalıcı sonuçların ortaya çıkıp çıkmayacağını belirleyecek olan, demokratik güçlerin performansıdır. Şimdi herkesin de en fazla merak ettiği husus, bu olmaktadır. Acaba gerçekten de demokratik güçler, onların ittifakı olarak HDP bu altın değerindeki süreci nasıl

yerine getirilmemiş en temel bir görevdir. Açık ki, bu konuda artık konuşan pozisyonundan çıkılması ve pratik adımlarla görünür kılınması gerekmektedir. Daha somut ve azimli yapılması gereken bir çalışma oluyor. Demokratik anayasa çalışması en geniş çaplı bir örgütlenmeyi gerektirirken, Demokrasi Bloku çalışmaları görece daha dar bir çalışmadır. Zira bu çalışma esas olarak, "Üçüncü Yol" kapsamına giren herkesin bir araya gelmesiyle oluşacak bir örgütlenmedir. Tüm demokratik güçleri, emekçileri, kadınları, gençleri, sol-sosyalist çevreleri, farklı etnik, dini, kültürel yapıları, faşizme karşı direnmek isteyen tüm toplumsal kesimleri bu Demokrasi Bloku'nda bir araya getirmek mümkün. Mevcut durumda bu kesimlerin bir kısmı HDP çatısı altında kendisini ifadeye kavuştursa da bu blokta yer alacak nitelikte olanların sayısı çok daha fazladır. "Üçüncü Yolun" doğal unsurları olan bu güçlerin, kesimlerin bu kadar parçalı ve birbirinden kopuk olmaları, faşizmin en büyük güç kaynağıdır. Bu giderilmeyene kadar da gerçek anlamda faşizme karşı başarı elde etmek mümkün olmayacaktır. Mevcut durumda bu çalışmanın geldiği aşamanın doğru tespitine ve hangi tarzla başarılabileceğine ilişkin somutlaşmalara ihtiyaç vardır.

sorunlara çözümler üretmek demektir. Zira bu paradigmayla Önderliğimiz tüm toplumsal sorunları çözmeyi öngörmektedir. O halde bu paradigmayla kendisini örgütlemiş olan bir yerel yönetim anlayışının, bağlantılı olarak demokratik belediyeleşimin çözemeyeceği sorun olmayacaktır. Eğer bugün sorunlar yeterince çözülemiyorsa, bunun paradigmanın yeterince temsil edilememesiyle bağını, kesinkes kurmak gerekmektedir. Sorun çalışmamakta değil, -zira öyle bir durum yoktur- sorun, doğru tarzda çalışmaktır. Tarz ise, tamamen düşünceyle bağlantılı bir husustur.

Her şeyden önce, halkın seçtiği belediyelerin üzerinde yoğunlaşmaları gereken en temel husus, bu belediyelerin nasıl halkların belediyeleri olacakları hususudur. Arada bir halklara soran değil ya da yaptıklarına ilişkin düzenli bir şekilde halklara bilgi veren değil, bizzat halkla birlikte ihtiyaçları, sorunları tespit eden ve çözüm yollarını da birlikte bulan, demokratik belediye olmak gerekmektedir ki, en büyük yetersizlik tam da bu konuda yaşanmaktadır. Halklar, belediyelerin yönetim çalışmalarında yer almamaktadır. Hâlbuki bunun yol ve yöntemlerini bulmak çok zor değildir. Düzenli bir şekilde halklarla bir araya

gelen, halklarla gerektiği kadar tartışan, toplantılar yapan bir yönetim anlayışının demokratik bir karaktere bürünmemesi mümkün değildir. Buna uygun örgütlenmelere gitmek hem yasal hem de meşrudur. Her seçim sonrası kısa bir süre bu şekilde davranan belediyelerin bile bir süre sonra bundan vazgeçtikleri ve halklar olmadan kendi başlarına, bildikleri gibi yönetmeye çalıştıkları bilinen bir husustur. Bu da halkların belediyeleri yeterince sahiplenmemesine, soykırımcı rejimin saldırıları karşısında direnmesine neden olmaktadır.

Belediyeleri devletçi sistemin dar, kuru, soğuk, bürokratik kalıplarından kurtarmak gerekir

Kendini halklara açarak, halklarla birlikte yöneterek demokratikleşen bu belediyelerin aynı şekilde kendi içinde de gerçek anlamda bir demokratik yapı haline gelmesi gerekir. Denilebilir ki en büyük sorun tam da bu noktada yaşanmaktadır. Devletin resmiyetine bağlı olursa da esasında bu kurumun içinde nasıl şekillendirileceği belediyenin ini-

büyük önem taşır. Bu alanda bir düzeltme yapmayan bir belediyenin görev ve sorumluluklarını başarıyla yerine getirmesi mümkün olmayacaktır.

Belediyeler için üçüncü önemli husus da tüm belediyelerin ekolojik olma zorunluluğudur. 'Birinci doğa' diye tanımlanan ve insan yaşamının eko-sistemi anlamına gelen doğayla uyumluluk, tüm işlerde esas alınması gereken husus oluyor. Ekoloji, en temel bir ideolojik ilke olarak ele alınmadığı müddetçe, yanlış yapmaktan kurtulmak, söz konusu olmayacaktır. Her belediyenin bu ilkedan hareketle tarihi yerlere, doğal ortama, kent planlamasına vb. ne kadar dikkat ettiğini, derinlikli bir şekilde ele alması gerekir. Bu konuda belli bir duyarlılığın yanında yer yer yetersizliklerin yaşandığı da bilinen bir husustur.

Toparlarsak, söylemek istediğimiz demokratik belediyecilik, öncelikle toplumla birlikte yapılması gereken bir iştir. Demokratik belediyecilik kadın ve erkeğin eşbaşkanlık sistemi temelinde birlikte inşa edeceği bir iştir. Demokratik belediyecilik, içinde yaşanan doğaya karşı en azami düzeyde hassas yaklaşmayı

menin yol ve yöntemlerini bulmalıdır. Eksik olan budur. Şu ana kadar daha çok Kürt kimliği üzerindeki soykırımcı uygulamalar ekseninde bir hareketlilik oluşturulmuştur ki, bunda da genelleme-ciliktan kurtulunamamıştır. Hâlbuki bu faşist rejimle çelişik olan sadece Kürtler değildir, esasında toplumun tümünün faşizmle sorunu vardır. Devlet dışı tüm toplumu örgütleme görevi bulunan "Üçüncü Yolu" esas alanların, Kürtler de dahil tüm toplumsal kesimlerin sistemle yaşadıkları çelişkileri açığa çıkararak, herkesi eyleme geçirmek gibi bir görevi vardır. Harekete geçmelerini sağlamak gibi bir misyonu vardır ki, yeterince yapılmayan da budur. Önderliğimizin bu sürecin en iyi anlayıp uygulayanı olarak Leyla Güven'i bile eleştirmesi tam da bundan kaynaklanmıştır.

Önderliğimiz, Leyla Güven'i neden eyleme girdiği yönünde eleştirmede, gerçekleştirdiği açık grevini de olumsuzlamadı, ancak bir vekil ve Kürdistan gibi örgütlü toplumunun en üst ifadesi olan DTK'nin Eşbaşkanı olduğu halde eyleme tek başına girmesini eleştirdi. Madem ki açlık grevine girmeyi gerek-

killerde de olsa yaşadığı sorunları vardır. Soykırımcı rejimin Kürt ve Kürdistan'ın varlığını kabul etmediğini, dahası bu gerçeklikleri yok etmeyi var oluş gerekçeleri haline getirdiğini de biliyoruz. O halde var olmak için direnmekten başka bir yolun olmadığı, kendiliğinden açığa çıkar. Kaldı ki 1806'dan beri Kürdistan değişik tonlarda ve tarzlarda da olsa, var olmak için mücadele halindedir. Ancak hala var oluşunu garantileyecek bir sonuç elde edememiştir. Peki, şimdi ne yapılmalı? Başarı, nasıl hareket edildiğinde elde edilecektir? Soykırımcı rejim, nasıl yenilgiye uğratılacaktır, bunun yol ve yöntemi ne olacaktır? Bütün Kürt halkı soykırımcı rejime karşı nasıl harekete geçirilecektir, bunun dili nasıl tutulacaktır? Tüm bunlara doğru cevaplar bulmak gerekir. Çünkü mevcut durumda demokratik siyaset alanının yaptığı çağrılar halklar nezdinde yeterince karşılık bulmamaktadır. Milyonlarcası kendisine oy verse de demokratik siyasetin yaptığı eylem çağrıları, etkili olamamaktadır. O halde ne yapılmalı?

Ayrıca Türkiye toplumunun yaşamın tüm alanlarında pek çok sorun yaşadı-

lemde ne kadar demokrat ve devrimci olduğuyula bağlantısı vardır. Bu kadar yıpranmış, maskeleri düşmüş ve aslında gitmiş olan bir faşist iktidarı götürmemek, açık ki daha farklı bir şekilde ele alınmayı gerektirmektedir. Toplumun bu iktidara karşı ne denli öfkeli olduğu, öfkesinin gittikçe kabardığı, 23 Haziran İstanbul yenileme seçimlerinde görüldü. O halde bu faşist iktidarın çok zorda olduğunu, ömrünü uzatmak için sadece ve sadece zor, baskı ve soykırım uygulamalarına başvuracağını bilerek hareket etmek gerekmektedir. Bu yönüyle seçimler sonrasında AKP-MHP ittifakının ne yapacağı, ne yapmak istediği netleşmiş durumdadır. Mevcut uygulama ve duruşları farklı olasılıkları bertaraf etmiştir. Ölülerini gördüklerinden, ömürlerini uzatmak için mevcut olanı da aşan bir saldırı halinde olacakları da açık. Zaten yaşananlara bakıldığında bunu en çıplak biçimde görmek mümkündür. Dolayısıyla seçimlerde istediği sonuçlara ulaşmakla faşizme karşı mücadelede zaferi elde etmeyi birbirine karıştırmadan, faşizme karşı tutum almak, eylemsellik halinde olmak gerek-

Şu an demokratik siyaset alanındaki en büyük boşluk; faşizme karşı nasıl mücadele edileceğinin yol ve yönteminin bulunamamış olmasıdır. Herkesin rahatsızlık duyduğu, gitmesini istediği bir faşizm vardır. Fakat herkes bu faşizmin nasıl gideceğini birbirinden bekler, sorar haldedir. Kürt siyaseti başta olmak üzere, genel demokratik güçler açısından yanıtlanması gereken en acil soru, halkların mevcut olanın ötesine geçerek faşizme karşı mücadelede nasıl daha fazla rol üstleneceğidir.

siyatifindedir. Buraları devletçi sistemin dar, kuru, soğuk, bürokratik kalıplarından kurtarmak gerekir. Belediyenin her çalışanın kendisini ait ve sorumlu hissedeceği bir karaktere bürünmesi gerekmektedir. Kendi içinde demokrasiyi oturtmuş, demokrasinin ne denli potansiyeli açığa çıkaran bir sistem olduğunu idrak etmiş olanların bunu tüm halklara yayılacak düzeyde geliştirmeleri mümkün olur. Halkların bu kadar dışta bırakılmasının gerçek nedeni, başta eşbaşkanlar olmak üzere, belediye yönetiminin yönetim işlerine, belediyedeki çalışanları bile yeterince katmamalarıdır. Belediyelerin gerçek anlamda halk belediyeleri olması için öncelikle belediyenin kendi içinde demokratik olması gerekir.

Belediyeler açısından ikinci olarak söylenmesi gereken konu ise, bu belediyelerin eşbaşkanlık sistemiyle yönetiliyor oluşudur. Daha doğrusu böyle olması gerekmektedir. Zira partileri HDP bunu esas almaktadır. Bu da basit anlamda mevcut olan gücün kadın-erkek arasında bölüştürülmesi değildir. Dahası buna bile yanaşmayan, sistemi kabul ettiğini belirttiği, bu temelde seçildiği halde bildiğini okuyan, hiçbir şekilde yetki paylaşımına bile gelmeyen duruşlar hiç de az değildir. Ancak eşbaşkanlık sistemiyle amaçlanan yetkinin paylaşımı değil, kadın ve erkekte olan gücün birini tamamlamak suretiyle açığa çıkarılmasıdır. Yani gücü paylaşan değil, gücü açığa çıkaran bir sistemdir, eşbaşkanlık sistemi. Bir süredir en temel ilke olarak uygulanmaya çalışılan bu sistem, egemenlikçi, feodal, bireyci yaklaşımlar nedeniyle hala istenilen ölçüde oturtulmuş değildir. Eşbaşkanlar olarak seçilmelerine ve bu temelde halkın önüne çıkmalarına rağmen, buna uygun davranmamaları durumunda, halklar bu tutarsız duruşu görmekte ve belediyelere gereken ilgiyi göstermemektedir. Yani sıra eşbaşkanlar da bu gibi şeylere, sonuçsuz bir şekilde fazlasıyla enerji sarf ettiklerinden huzursuz, uyumsuz bir pratik sergilemektedir. Bu da belediyelerin odaklanması gereken çalışmalara odaklanmalarını engellemektedir. Dolayısıyla en temel yaşamsal ilke olan eşbaşkanlık sisteminin geçmişteki gibi makam, koltuk, araba, maaş vb. gibi tamamen bireyci ve tümünden paradigma dışı duruşlara kurban edilmemesi çok

gerektiren bir iştir. Bu ilkesel çerçeveden en ufak bir taviz vermeden, toplumsal sorunların çözümünü için pratik politikaların nasıl geliştirileceğine ilişkin bir yoğunlaşmayla dönem görevleri yerine getirilebilir. Bu konuda da Önderliğimizin Demokratik Ulusun inşası kapsamında belirttikleri, bulmak ve uygulamak isteyenler için çok büyük bir hazine anlamına gelmektedir. Derdi toplumsal sorunları çözmek olanların, aradığı her şeyi bulabilecekleri bir külliyattır. Zaten Önderliğimiz de ne kadar istersek o kadar bizim olacağını her defasında belirtmiştir.

Pratik politika ve eylem gereklidir

Belirtilen bu ilkesel çerçevenin ötesinde demokratik siyaset alanının günlük olarak politika üretmesi, faşizme karşı sürekli bir şekilde eylemsellik halinde olması, demokrasinin doğası gereğidir. Egemenlikçi koşullarda toplumsal güçler mücadele etmeden ve egemenleri zorlamadan hiçbir şey elde edemezler. Hele söz konusu egemenlikçi sistem, Hitler ve Mussolini'nin bile öncülü olan soykırımcı rejim olduğunda, eylemsiz nefes almak bile mümkün olmamaktadır.

Her şeyden önce, hamle halinde olmak gerekir. Yaşamın her anında hamleli duruşta olmak, söz konusu soykırımcı rejim uygulamalarından dolayı bir zorunluluk haline almıştır. Kazanmak için sadece haklı olanın yetmediğini hiyerarşik devletçi sistem yeterince ispat etmiş durumdadır. O halde haklı olanlar olarak, toplumsal güçlerin haklar peşinde olması bir zorunluluktur. Bu konuda büyük mücadele vermeden, zorluklara göğüs germeden, kolay yollardan demokrasinin gelişeceğine inanma vardır ki, bu sadece kendini kandırmak anlamına gelir.

Dünyanın hiçbir yerinde olmayan bir sertlik Kürdistan'da ve Türkiye'de vardır. Tüm faşist rejimlerin ata babası halindeki Türk özel savaş rejiminin saldırıları hep ayakta olmayı zorunlu kılmaktadır. Demokratik siyaset alanı demokrasinin dilinin eylem olduğu bilinciyle hareket ederek, her bölgenin özgünlüğüne göre sorunları tespit etmeli ve bu sorunlara çözüm arayışı kapsamında en geniş kesimleri faşizme karşı harekete geçir-

tirecek denli önemli bir sorun var, -ki vardır ve tecrit geneldir, herkesedir. İmralı tecridi ise tüm tecritlerin kaynağıdır, o halde bu tecrit sonlandırılmalıdır. Bunun için de eylem gereklidir. Zira tecridin kaldırılması halinde herkesin gül gibi açacağı kesindir. O halde mademki böylesi bir eyleme girilmesi gerekiyor ve eylem tecridin kaldırılmasını amaçlıyor, o halde neden tek başına giriyor? Neden örgütlü toplumu arkasında değildir, neden sayısız yoldaşları onunla birlikte değil?.. Bu tür anlamlara gelen eleştiriler geliştirerek, Gandhi'yi örnek verdi. Biliniyor; Gandhi tüm eylemlerinde toplumun tümünü harekete geçiren çok büyük halk önderi ve eylemcidir. Uyguladığı 'yumuşak' ama inatçı yöntemlerle en sert sömürgecilikleri bile yenmeyi başarmış bir liderdir. Tüm bunlardan hareketle Önderliğimizin eleştirdiği, dikkat çektiği bu hususlar, faşizme karşı mücadele ederken ne yapılması gerektiğini de ortaya koymuş oluyor.

Halkların sürecin demokratik öznesi kılınması gerekir

Mevcut durumda demokratik siyaset alanına gerekli olan tam da halkın yoğunluklu bir şekilde üstleneceği eylem çeşitlerini bulmaktır. Yazık ki bu konuda pek yaratıcı olunmadığı gibi, halklara da gidilmemektedir. Hâlbuki özgürlük, eşitlik, adalet, kimlik, dahası Kürtler açısından varlık sorunu yaşayan topluma sorulması halinde pek çok yöntemin bulunacağı açıktır. Ortada sorunlar vardır ve bu sorunların çözülmesi gerekir. Sorun üretici pozisyonundaki egemenler, soykırımcı rejim bu sorunları çözemeyeceğine göre, bu sorunları halklar çözecektir. Ancak halkların sürecin demokratik öznesi kılınması gerekir ki halklar sorunlarını nasıl çözeceğini bulsun, söylesin ve uygulasin. Demokratik siyaseti yürütenler çoğunlukla kendilerini halkların yerine koyarak, halklar adına her şeye karar verme gibi devletçi gelenekten kalma bir tarzı uygulamaktadır. Bu da halkların süreçleri yeterince sahiplenmemesi gibi bir duruma neden olmaktadır. Örneğin Kürt halkının dil, kültür, kimlik, güvenlik, yurt gibi, var oluş için olmazsa olmaz nitelikte sorunları vardır. Yanı sıra ekonomi, sağlık, eğitim vb. gibi herkesin farklı şe-

ğini bilmeyen yoktur. Faşizm tarafından yönetilen bir toplumun katlanılamaz düzeyde sorunlarla karşılaşması için doğası gereğidir. O halde faşizmle bu kadar sorunlu olan bir toplumun, faşizme karşı tutum alır hale getirilmesi konusunda yapılması gerekenlere odaklanmak gerekir. Çünkü mevcut durumda toplum değişim istediğini haykırmakta, ne yapacağını bilememekte ve tam bir çaresizliği yaşamaktadır. Bu durumda toplumun faşizme karşı tutum almasını sağlayacak yol ve yöntemleri bulmak, bunun dilini oluşturmak, toplumları etkileyerek harekete geçirmek demokratik siyasetin en temel görevi olmaktadır. "Arap Baharı" denilen sürecin nasıl başladığı hatırlandığında, Türkiye ve Kürdistan'da devrimin gerekçesi yapılacak sayısız can alıcı toplumsal olayın yaşandığını belirten Önderliğimiz buna çocuk evliliklerini örnek vererek, bu olayın tek başına on devrim gerekçesi olduğunu belirtti.

Yaparken düşünen, düşünürken yapan bir duruşa ihtiyaç vardır

Şu an demokratik siyaset alanındaki en büyük boşluk; faşizme karşı nasıl mücadele edileceğinin yol ve yönteminin bulunamamış olmasıdır. Herkesin rahatsızlık duyduğu, gitmesini istediği bir faşizm vardır. Fakat herkes bu faşizmin nasıl gideceğini birbirinden bekler, sorar haldedir. Kürt siyaseti başta olmak üzere, genel demokratik güçler açısından yanıtlanması gereken en acil soru, halkların mevcut olanın ötesine geçerek faşizme karşı mücadelede nasıl daha fazla rol üstleneceğidir. Seçim sonuçları da gösterdi ki salt seçimlerde elde edilen başarılarla faşizm büyük yenilgiler alsada da bu yıkılmasına yetmemektedir. Otoriter ve iktidarcı karakteri gereği, yenilmesine karşın, bırakıp gitmemektedir ve kalmak için elinden gelen her şeyi en çalınca yapacağından, kimse- nin kuşkusu yoktur. Yaptıkları yapacaklarının da ne olacağını tüm yönleriyle gözler önüne sermektedir. O halde bu faşizmden kurtulmanın yolu, halkların gücüne başvurmaktır.

Tüm bu konularda esas sorun, eksik yoğunlaşmadır, odaklanmama ve halklara sormamadır. Bunun da derin düz-

metedir. Bunun için kafa yormak, en geniş kesimlerin bu mücadeleye katılmalarını sağlayacak yol ve yöntemleri bulmak, demokratik siyaset alanının en acil bir şekilde cevap bulması gereken konu olmaktadır.

Önemi gittikçe daha fazla artan demokratik siyaset alanının var oluş gerekçelerine sahip çıkarak, bu sorunlara cevaplar üretmesi gerekmektedir. Kendisini doğru tanımlamış, rol ve misyonunu doğru belirlemiş, sadece tartışan pozisyonundan çıkmış, eyleme kalkmış ve tüm bunları halkların beklentilerine cevap veren kadrolarla yapmaya karar kılmış bir demokratik siyasetin, başarısız olması düşünülemez.

Kuşkusuz ki, 'demokrasi, siyaset, demokratik siyaset, demokratik siyasetin organları, demokratik siyasetin rol ve misyonu, demokratik siyaset kadrosu, demokratik çalışma tarzı...' vb. temel kavramlar yeterince tanımlanmıştır. Bunu en çok da Önderliğimiz yapmıştır. Ancak önemli olan; demokratik siyaset alanındaki tüm bu kavramları ve kendilerini nasıl tanımladıklarıdır. Kişi rengini ve şeklini, teorisini söyledikleriyle değil, yaptıklarıyla ortaya koyar. Herkes yaptıklarıyla ne düşündüğünü, ne hissettiğini, ne yapmak istediğini açığa vurur. Mevcut durumdaki pratikleşme düzeyi, bu temel kavramlaştırmalarda belirtilenlerle bir uyumsuzluk halindeyse -ki öyledir- orada farklı düşüncelerin, değişik hissedişlerin, ayrı ruhsallıkların ve başka duruşların olduğu kendiliğinden açığa çıkar. Bu da çok derinlikli bir eleştiri-özeleştiriyeye çağrı anlamına gelir.

Açık ki demokratik siyaset alanı mevcut duruşunu çok derinlikli bir eleştiri-özeleştirisi sürecine tabi tutmadan, kendisini olması gerekene vurmadan, bu yönüyle kendisine gerçekliğin değil de hakikatin penceresinden bakmadan, rol ve misyonuyla uyumsuzluk gösteren ölü hücreleri bedeninden atmadan ve ne yapmak istediğini bilen kadrolarla yola çıkmadan, var oluş gerekçelerine uygun bir pratikleşme düzeyini yakalayamayacaktır. Tüm bunlar aynı zamanda neye odaklanmak gerektiğini de işaret etmektedir. Yaparken düşünen, düşünürken yapan bir duruşa ihtiyaç vardır...

Demokratik Konfederalizm devrimci bir halk yaratma projesidir. Demokratik Konfederalizm geliştikçe, örgütlendikçe devrimci halk gerçeği ortaya çıkar. Demokratik Konfederalizm gerçekliği anlaşılmadan devletçi paradigmanın zihniyetinden ve yapısından kurtulmak mümkün değildir. Devlet; iktidar adına, egemen sınıf adına güç biriktirir ve toplumu nesne, sürü olmaya dönüştürürken, konfederalizm; toplumu ve bireyi özne haline getiren, gücü toplumun tümüne yayan, tüm toplumsal birikimleri topluma taşıyan muhteşem bir sistemdir.

Atakan Roni

Avrupa'da demokratik toplumu inşa sorunları

Kürt Özgürlük Hareketi tarihinde Avrupa'da yaşayan Kürt halkının verdiği mücadelenin her zaman tarihsel bir yeri olmuştur. Avrupa sahası, hem kendisi bir mücadele sahası olması hem de dört parça Kürdistan mücadelesini destekleyen önemli bir saha oluşu ile Özgürlük Mücadelesine büyük katkılar sağlamıştır. Bu rolü ve misyonu günümüzde de artarak devam etmektedir. Büyüyen ve gelişen Özgürlük Mücadelesi Avrupa'da yaşayan Kürt toplumunun önüne sürekli yeni görevler koymaktadır.

Kürt Özgürlük Hareketi ve Önder Apo'nun paradigması öncülüğünde gelişen Rojava Devrimi, Şengal Direnişi ve her alanda DAİŞ'e karşı yürütülen mücadele tüm Avrupa ve dünya toplumlarında muazzam etkiler yarattı. Bu gelişmeler Önderliğin felsefesine, Kürt Özgürlük Hareketine, onun mücadelesine, Kadın Hareketine, büyük bir ilgi ve sevgi geliştirdi. Dünyanın dört bir yanından umut arayışında olanlar umutlarını, hayallerini Rojava Devrimi'nde, Önder Apo'nun paradigmasında görmeye başladılar. Dünyanın her bir ülkesinden Rojava Devrimi'ne ve Özgürlük Hareketi'ne katılımlar oldu, enternasyonalistler ordusu oluşmaya başladı. Bir dönemler dillendirilen, "Avrupa'da bir hayalet dolaşıyor-Komünizm hayaleti" söylemi, günümüz için, "Tüm dünyada Apocu hayalet dolaşıyor" söylemine doğru bir diyalektik gelişme gösteriyor. Bu hayaletin etki gücü mevcut örgütlü gücünden çok daha fazladır. Geniş kitleleri etkileyen ama buna denk somut örgütlenmeye dönüşmeyen bir durum vardır. Somut örgütlenme gücü ile etki gücü arasındaki makas oldukça fazla açılmış durumdadır. Bu makası nasıl kapatacağız, örgütlenmeyi nasıl büyüteceğiz, alternatif özgürlük sistemini nasıl inşa edeceğiz, soruları can alıcı sorular olmaktadır. Avrupa çalışmalarının artık kendini dar, geçmişin alışkanlıkları ile tekrar eden tarzı, büyüyen ve gelişen mücadele gerçekliğimize cevap ola-

mamaktadır. Avrupa çalışmalarımızı diplomatik, ekonomik, siyasi, toplumsal, hukuksal, ekolojik, kültürel, kadın ve gençlik boyutu ile yeniden ele alıp yeni bir çalışma tarzı geliştirmek artık ekmek ve sudan daha büyük bir ihtiyaç haline gelmiştir. Tüm dünyaya umut olmuş bir hareketin, geçmişin dar görevleri ve tarzı temelinde çalışmalarını sürdürmesinin koşulları artık yoktur. Avrupa çalışma tarzının, biri içe yani Kürdistan toplumuna, biri de dışa dönük olmak üzere kendini yeniden yapılandırması mücadelemizin geldiği aşamanın dayattığı bir zorunluluktur.

Avrupa çalışmalarında içe dönük olarak tanımladığımız Avrupa'da yaşayan Kürt toplumunun örgütlenme çalışmalarını, örgütsüz tek bireyin kalmaması ilkesi ile Kürt toplumunun demokratik temelde yeniden inşa edilmesi olarak ele almak gerekiyor. Uzun yıllardır bunun için yoğun bir çalışma yürütülmektedir. Demokratik toplum paradigması temelinde komünler, meclisler, akademiler, kongreler, kooperatifler kurulmaya çalışılıyor. Bu çaba ve çalışmalar belli bir etki düzeyi de yaratıyor. Kobanê ve Efrîn süreçlerinde, özyönetim süreçlerinde, Önder Apo'ya özgürlük eylemlerinde büyük bir kitlelilik ve direniş ortaya çıktığı gibi, Önderliğin ve Hareketimizin tüm dünyada tanınması açısından da büyük gelişmeler yaşandı.

Fakat Avrupa'da paradigmamız temelinde demokratik toplumu inşa çalışmalarımızın düzeyini değerlendirdiğimizde, oldukça yetersiz kaldığı; toplumsal örgütlenmeyi geliştiremediğimiz, katılım yapamadığımız, yenilenemediğimiz, gençleşmediğimiz ortaya çıkıyor. Paradigmanın inşası, ruhu, duygusu, heyecanı toplumsal örgütlenmeye dönüşmüyor. Bazen söylem yeni, uygulama eski, bazen de uygulama da söylem de eski oluyor. Çoğu zaman hem söylem hem uygulamalar paradigma ile çelişiyor. Paradigma bilinci, duygusu, derinliği öncülükte, meclis üyelerinde oldukça yüzeysel kalıyor. Ciddi bir teorik ve ideolojik boşluk görülüyor. Okumayan, derinleşmeyen, kendini

eğitmeyen, ahlâki politik toplum ölçülerini geliştirmeyen bir durum tüm çalışmalarda görülüyor. Tüm çalışma alanlarına bakıldığında ağırlıkta yaşanan sorun; eski çalışma tarzının yeni söylemle yürütülmesidir. Meclis var, komisyon var, yürütme var ancak işleyiş ve yürütülme biçimi eski cephe tarzını aşmamaktadır. Propaganda tarzı, eğitim tarzı, basın-yayın çizgisi, toplumsal söylemi, eylemi, konferansı, festivali, diplomasisi eskiyi aşamıyor. Toplumu devrimcileştirilen, sistem karşıtı hale getiren, eğiten ve dönüştüren bir çalışma tarzı gelişmiyor. Toplumu özne haline getiren, sorumluluk sahibi kılan, kendini yönetir hale getiren bir tarzdan ziyade, toplumu taraftar, destekleyici yapan bir tarzı vardır. Bu tarz, özünde paradigma karşıtıdır.

Özgür yurttaş birey; sorumluluk sahibi, politik-ahlâki bireydir

Toplumu taraftar ve destekleyici yapan tüm ideoloji ve paradigmalar iktidar odaklıdır. İktidarı hedeflemeyen, iktidar ve devlet dışı özgür toplum gerçeği, özgür yurttaş bilincine ve sorumluluk bilincine dayanır. Özgür yurttaş birey; aynı zamanda özgür ve sorumluluk sahibi, politik-ahlâki bireydir. Bireyin özne olduğu, kendi iradesini ortaya koyduğu; toplumun tüm sorunlarını tartışan, karar alan bireylerin olduğu toplumlarda gerçek anlamda özgür yurttaş ve yurtsever olunabilir.

Bu ideolojik gerçek karşısında Avrupa'da çalışma yürüten öncü kadro pratiğinde, toplumu özne haline getirmek yerine kendisini özne gören, toplumu nesneleştirilen yaklaşım tüm çalışmalarda kendini yoğunca hissettirmektedir. Bu yaklaşım da her şeyi öncüden bekleyen, sadece öncüyü kurtarıcı gören, sorumluluk almayan, her şeyi öncüye bırakan bir meclis ve yurtsever şekillenmesine neden olmaktadır. Avrupa çalışmalarında demokratik toplum inşasında ilk yapılması gereken; öncü kadronun eski tarz ve yaklaşımlarını aşarak paradigma temelinde kendini yeniden şe-

killendirmesidir. Bu konuda öncülükte tutuculuk ve dogmatizm oldukça ileri düzeydedir. Öncülük kendini her konuda merkeze koymakta, meclislerde bazen yasama, bazen yürütme, bazen de yargı olmaktadır. Öncülükte 'toplumsal mühendislik' yaklaşımı belirgindir. Toplumun ahlâki-politik görevlerini yapması önündeki engelleri kaldırmak öncünün temel görevi iken, öncü kendi duruşunu ahlâk ve politika olarak dayatmaktadır. Bu yaklaşım da toplumda katılımı, sorumluluk bilincini, örgütlenme motivasyonunu zayıflatmaktadır. Bu yaklaşımlar sonucunda toplum, inşa edilecek sistemi kendi sistemi olarak değil, kadro sistemi olarak görüyor. Bu durum aşılmadıkça Avrupa çalışmalarında niteliksel sıçrama yapmak imkânsızdır. Ahlâk ve politika toplumu toplum yapan olgulardır, toplumun tümünün katılımını esas alır.

Sanal destekleyici kitle, toplumsal kırımın en derin halidir

Bu yaşanan temel sorun kültür, sanat, siyaset, eğitim, kadın, gençlik, hukuk, ekonomi, eylem, basın alanlarında da günlük olarak açığa çıkmaktadır. Mezardaki ölüyü bile diriltecek bir paradigmaya sahip olmamıza rağmen, toplumda heyecan, örgütlenme, katılım, büyüme yaratamıyorsak bu her şeyden önce öncünün çözmesi gereken bir sorundur. Öncülük, Avrupa'da eski cephe tarzını bırakarak, toplumu devrimcileştirilmeye çalışan, sorumluluk sahibi kılan bir tarzı yakalamak zorundadır. Avrupa'da toplum örgütlenmesi yaparken kapitalist modernitenin toplum üzerindeki etkisi iyi çözümlenmeli, buna göre çözümler geliştirilmelidir. Avrupa'da yaşayan Kürt toplumu Avrupa'ya ilk geldiğinde amacı sadece temel ihtiyaçlarını karşılamaktı. Zamanla refah düzeyi, maddi imkânları arttı, belli bir konformizmin etkisi altına girdi. Temel ihtiyaçtan bolluk, refah, konformizme doğru ilerlerken savaşta anlamsızlık ve boşluk gelişmeye başladı. Anlamsızlık ve boşluk geliştikçe daha çok tü-

ketim, daha çok yeni yerlere tatile gitme, sürekli yeni deneyimler, yeni tatlar yaşama peşinde koşan bir toplum gerçeği ortaya çıktı. Anlamsızlık, boşluk ve maneviyat kaybı daha çok tüketim ve yeni yeni deneyimleme ile aşılmaya çalışıldı. Bunlar da çözüm olmayınca Kürt gençlerinde intiharlar, uyuşturucu kullanımı, çetecilik, cinsellik en üst düzeyde yaşanmaya başladı. Toplum genelinde yurtseverlikten, maneviyattan, ahlâktan, siyasetten, sorumluluk bilincinden kaçma durumu ortaya çıkmaya başladı. Öz olarak modernitenin toplumu dağıtma gerçeği Kürt toplumsallığı üzerinde etkili olmaya başladı. Yaşanan bu toplumsal dejenere durumuna, gelişen bilim-teknik, internet ve akıllı telefon gerçeği eklenince sorumluluk bilinci, toplum bilinci zayıfladı, bireycileşme gelişti. Toplumsallık, komünalite, birlikte yaşam, ortak payda, eylem ruhu da geriledi. Bu yaşam tarzı ile birlikte yeni bir 'yurtseverlik' kavramı ortaya çıktı. Sorumluluk üstlenmeyen, herhangi bir komite veya bir komünde yer almayan, ulusal ve toplumsal görevlere yabancı, sanal medya üzeri sanal destekleyici bir yurtsever, bir kitle şekillenmesi gelişti. Hareketimiz Avrupa'da yüzbinlerce taraftarı olan bir hareket iken, çoğunlukta sanal destekleyici kitleleri olan bir harekete doğru evrilme yaşıyor. Sanal destekleyici kitle toplumsal kırımın en derin halidir. Toplum sanal iletişim ile sürdürülemez. Sanal destekleyici kitle ve taraftar gerçeği esasta kapitalist modernitenin iktidar ve yaşam havuzuna hizmet eder. Toplumu yeniden inşa ve yapılandırma çalışmaları yürütürken bu gerçeklik iyi bilinmeli, bu temelde özgürlük sosyolojisi geliştirilmelidir. Özgürlük sosyolojisi geliştirilirken toplumu her anlamda savunmak temel çalışma olmalıdır. Toplumu savunmak; toplumun özne haline gelmesi, irade olması, özgürce seçimini yapması, yaratıcılığını sergilemesi, çevresine, kendine karşı sorumlu hale gelmesi ile gerçekleşir. Bu da Demokratik Konfederalizmin inşası ile olur. Demokratik Konfederalizm devrimci bir halk yaratma projesidir. Demokratik

Konfederalizm geliştikçe, örgütlendikçe devrimci halk gerçeği ortaya çıkar. Demokratik Konfederalizm gerçekliği anlaşılmadan devletçi paradigmanın zihniyetinden ve yapısından kurtulmak mümkün değildir. Devlet; iktidar adına, egemen sınıf adına güç biriktirir ve toplumu nesne, sürü olmaya dönüştürürken, konfederalizm; toplumu ve bireyi özne haline getiren, gücü toplumun tümüne yayan, tüm toplumsal birikimleri topluma taşıyan muhteşem bir sistemdir. Demokratik Konfederalizmi değil, devlet istiyorum diyen tüm yaklaşımlar aslında, 'ben sürü olarak yaşamak istiyorum, iradem olmasın, nesne olayım, birikimlerine iktidar el koysun, bana işkence yapısın' demektir. Demokratik Konfederalizm gerçeği anı anına özgürlüğü inşa etmeyi ve her alanda yaratıcılık isteyen muhteşem bir paradigmadır. Bu paradigmanın yeteri kadar bilince, örgüte dönüşmemesi en büyük sorundur. Önder Apo son görüşmesinde, "Apo soruyor: 8 boyuttan ne haber" sorusu ile örgüte ve bilince dönüşmeyen paradigma gerçeği karşısında herkesi özeleştiriyi çağırıştır.

Paradigmanın bilince ve örgüte dönüşmesi temelinde hem anlamsallığın hem de yapısallığın gelişmesi için yeni ve yaratıcı bir çalışma tarzı artık zorunludur. Avrupa çalışmalarını bu temelde yeniden ele almak, yeni bir yapısallık ve anlamsallık geliştirmek dönemin temel görevi olmaktadır. Tüm paradigmalar her şeyden önce zihniyet devrimine dayanır. Yeni paradigma temelinde toplum ve bireylerin ruh, düşünce, duygu dünyalarının özgürlük temelinde yeniden inşa edilmesi en temel çalışma olmaktadır. Zihniyet çalışmaları güçlü yapılmadan, toplum ve birey dönüştürülmeden kurulacak tüm yapıların, bırakalım uzun süre varlıklarını sürdürmesini, kapitalist modernitenin oyuncağı olmaktan kendilerini kurtarmaları mümkün değildir.

Paradigmanın ruhu sanat alanına yansıtılmadan hiçbir inşa gerçekleşmez

Avrupa'da yürütülen zihniyet çalışmalarının temeli olan eğitim, kültür, basın-yayın, sanat çalışmalarını değerlendirdiğimizde paradigmanın gerçekliği temelinde bir çalışma tarzının olmadığı ortaya çıkacaktır. Kendini tekrar eden, yaratıcı olmayan, üretmeyen bir kültürel çalışma tarzı vardır. Mücadele tarihimizde önemli bir rol oynayan Koma Berxwedan'ın adeta donmuş, üretmeyen, 'kom' olmayan bir kom olma durumu vardır. Mücadelemizin birikimi ve yarattığı devrimci ruh üzerinden tüm dünyada sanat ürünleri ard arda üretilirken, bizim yaşadığımız adeta bir kuruma durumudur. Koma Berxwedan'ın kendini yeniden yapılandırması, yenilemesi, üretmesi, yaratıcı kılması, yeni kuşak gençlik ve kadına seslenebilmesi gerekmektedir. Paradigmanın ruhu, sanat alanına yansıtılmadan hiçbir inşa gerçekleşmez. Kültür çalışmalarında tiyatro, sinema, resim, edebiyat çalışmalarını acil olarak geliştirmek artık ertelenemez bir görev olarak kültür-sanat çalışmalarının önünde durmaktadır. Yunan demokrasisi tiyatro, festivaller üzeri inşa edildi. Avrupa devrimlerinin arkasında güçlü bir kültür-sanat devrimi vardır. Sovyet Devrimi'nin arkasında güçlü bir Rus edebiyatı vardır. Tüm devrimler kültür devrimleri temelinde ete kemiğe bürünür.

Avrupa'da yaşayan Kürt toplumunun sanat ve kültürel ürünlere bir ilgisizliği vardır. Sinemaya, tiyatroya, konsere, festivale gitmeyen bir kitle gerçeğimiz söz konusudur. Kültür-sanat çalışma-

larına ilgisizlik özünde maddi yaşama boşulma, ideallerin olmaması, anlam ve duygu yitimi ve manevi zayıflıktan kaynaklanmaktadır. Buna karşı kültür-sanat çalışmalarının yeniden ve çok yönlü yapılandırılmasına, toplumun tüm kesimlerinin sanatsal üretime katılmalarını sağlayacak bir tarzın geliştirilmesine ihtiyaç vardır. Bu açıdan müzik, folklor, resim, tiyatro, sinema, kültür haftaları vb. çalışmalar bir bütünsellik içinde yürütülerek toplumsallaşması sağlanmalıdır.

Kapitalist modernite kültür-sanat çalışmalarını endüstrileştirerek, metalaştırarak toplumda maneviyatı ortadan kaldırmak için bir araç olarak kullandığı gibi, popüler kültür, tüketim kültürü ve lümpenizmi de geliştirmektedir. Sinemaya, tiyatroya, konsere, festivale, sergiye gitmeyen bir insanın ruh dünyası kurumuş demektir. Kapitalist modernitenin geliştirdiği tüketim kültürü toplumu seks, sanat, spor içinde uyuşturup toplum bilincini dağıtırken toplum da parçalanmakta, lümpenleşmektedir. Toplum savunmak, kapitalist modernitenin tüketim kültüründen, lümpen kültürden kurtarmak gerçek bir devrimci kültür yaratımı ile olur. Bu açıdan toplum öncüsü olan sanatçıya büyük işler düşmektedir. Toplum devrimciyleştiren bir sanat ve sanatçı bugün en çok ihtiyaç

Bu kopukluktan dolayı yeni ruh ve zihniyet yaratılamamaktadır.

Yeni ruh ve zihniyet yaratılıp içselleşmediği için meclis üyelerimiz, kadrolarımız özgürlük çalışmalarını yük olarak görüyorlar. Meclis üyelerimiz ve kadrolarımızın, "Biz çalışıyoruz, fedakârlık yapıyoruz" dedikleri oluyor. Bu söyleme yol açan düşünce yapısı bile ciddi bir sapmayı içeriyor. Özgürlük çalışması hamallık çalışması, başkasının çalışması değil ki fedakârlık yapalım, en başta kendini özgürleştirme işidir; heyecan, coşku işidir. Özgürlük yaratma işinden daha heyecanlı, daha coşkulu ne olabilir ki?

Diğer önemli bir sorun; özgürleşme çalışmalarını süreklileştirmiyoruz. Sürekli, heyecanlı, coşkulu, fethedici bir tarzımız yoksa bunun nedeni; özgürleşme olgusuna ve paradigmaya olan yanlış yaklaşımdır. Özgürleşme an yaratma işidir, bunu süreklileştirme ve yaşam tarzına dönüştürmedir. An an inşa edilen özgürlük çalışmasında fedakârlık, çalışma, iş gibi kavramların anlamı bile yoktur, sürekli sel gibi coşku, heyecanlı bir isyan ruhu ile yürüme vardır. Heyecanla bireysel ve toplumsal yaşamını inşa etme, bu çalışmayı bir yaşam biçimi olarak özümseme vardır. Ama biz özgürlük çalışmalarına ücretsiz işçi gibi yaklaşıyoruz. Sanki zoraki gö-

tek bir kişiyi örgütlemeyi, ailesini bile toplumsal alana katamıyor. Kendisi bile birçok defa; isim var, aile sorunu var, diyerek çalışmalardan uzaklaşıyor. Özgürlük çalışmalarına, özgür olma durumuna ilgisizlik vardır. Toplumumuzun önemli bir kesiminde kapitalist modernitenin maddi putlarına olan bağlılık her türlü özgürlük çalışması ve değerinin önüne geçmiş durumda. İdeolojik kavrayış derinleşmeden, doğru toplumsallaşma anlayışı geliştirilmeden toplumsal örgütlenmeler gelişmez. Bunun için; Avrupa çalışmalarında ideolojik derinliği sağlayacak akademiler, eğitim, kültür çalışmalarının derinleşmesi olmazsa olmazdır. Bu temelde ideolojik çalışmaların topluma yayılması muazzam gelişmeler yaratacaktır.

Yurtseverlik kavramı yeniden ele alınmalıdır

Avrupa çalışmalarımızda ideolojik çalışmalar yanında toplumsal çalışmaların tarz ve temposunda ciddi bir darlık, dogmatizm ve tutuculuk vardır. Cephe tarzı dediğimiz; toplumu özgür yurttaş temelinde sorumlu kılmaktan ziyade, mücadelenin belli ihtiyaçlarını karşılama temelinde topluma giden çalışma tarzı artık mücadelenin yaşadığı

rumluluk bilincine ulaşır, tüm toplum bireyleri en az bir komünde, bir toplumsal işte yer alarak hem kendisini hem de toplumunu özgürleştirir. Artık sadece aidat-yayın almak ve kampanyalara katılmakla yurtsever olunamaz. Somut bir komünde, toplumsal bir işte yer alan kişi ancak, yurtsever sayılabilir. Bu açıdan, geçmişin yurtsever tanımı ve duruşu ülkemizin içinde bulunduğu duruma, günümüzün toplumsal sorunlarına çözüm olamaz. Önder Apo'nun, "Komünü olmayana selam göndermiyorum" sözü öz olarak yeni yurtsever tanımını ortaya koyuyor. Ayda bir yayın, aidat, yılda bir kampanya görevlerini yerine getirdiğini söyleyen bir yurtseverlik anlayışı ile özgür Kürt toplumu, özgür Kürdistan yaratılamaz. Bu temelde yurtseverlik kavramı yeniden ele alınmalıdır. Zorlu koşullarda mücadeleyi yürüten, direnen, kendini soykırım karşısında amansızca savunan ve her koşulda en az bir komün, komite veya mecliste yer alan bir yurtseverlik anlayışının geliştirilmesi en temel özgürlük çalışması olacaktır.

Meclislerimiz de bazı zorunlu görevleri yerine getiren kurumlar olmaktan çıkıp toplumun özgürleştiği politik kargâhlara dönüşmelidir. Her yurtsever için mecliste, komünde yer almak özgürlükte yol anlamına gelecektir.

Avrupa demokratik toplum örgütlenmesinin temeli olan meclislerin çalışma tarzında da ciddi sorunlar vardır. Meclisler dar örgütlenmelere dönüşmüş durumdadır. Meclis olmaktan ziyade pratikte dar bir komite gibi işlemektedir. Oysa meclisler, tüm toplumun kendisi hakkında hayati konularda karar aldığı alanlardır. Meclisler tüm toplumda tabandan komünlerle, komitelerle ağ tarzında örgütlenmelidir. Komünlerle, komitelerle, tüm topluma yayılmayan meclisler meclis olamaz. Meclisler tüm toplumsal çalışmaları 40-50 kişilik üyeleri ile yapmaya çalışıyor. Bu çalışma tarzıyla, yoğun çalışma içerisinde hiçbir çalışmaya güç getiremiyor. Meclislerin asıl görevi; yapılacak her işe bir örgüt veya komite oluşturmak, oluşan her komiteye toplumun farklı kesimini katarak işleri yapmaktır. Bu komiteler yapılacak işe göre kalıcı da olabilir, geçici de olabilir. Bir iş yapılacaksa bu işin komitesi halktan en uygun kişilerden oluşturulmalı, iş tamamlandıktan sonra ilgili komite artık işlevini bitirir. Örneğin bir eylem planlanıyor, bu eylem için yüzlerce kişiden oluşan komiteler kurmak gerekiyor, bu komitelerde her çevreden insanlar yer alır, her komite üyesi kendi alanında çalışma yaparak çalışmanın başarısını sağlar. Avrupa çalışmalarında böyle bir tarz yoktur, sadece meclis üyeleri, çoğu zaman da örgütlenme komisyonu üzeri mesajlı çağrılar ile eylem örgütlenmeye çalışılıyor, sonra da bu eylem niye zayıf geçti deniliyor. Eylemin zayıf geçeceği daha baştan planlama, yöntem ve iş tarzında ortaya çıkıyor. Meclisler örgütlenme kurmaylığı oluşturamıyor. Meclis komisyonlarının halkla bağı kopmuş, halkın kendiliğinden katılımını bekliyor. Halk örgütlü olsa zaten katılım olur. Halk, ancak örgütlediğin kadar vardır. Günümüz kapitalist modernite siteminde halk veya toplum darmadağın edilmekte, bireylerden oluşan iradesiz yığınlar haline getirilmektedir. Önce örgütlemek ve tekrardan toplumsallaştırmak gerekiyor. Bundan dolayı halk örgütlenirken fakat bizde ciddi bir örgütlenme zayıflığı söz konusudur. Örgütlenmede inanç, amaç, hedefe kilitlenme ruhu oldukça zayıflamıştır. Neden bu zayıflık? Çünkü özgürlük bilinci zayıf kalıyor, kapitalizmin maddi tüketim kültürü toplumu öldürürken, toplumu yaşatacak Apocu paradigma hayata geçirilmiyor.

Paradigmanın ruhu, sanat alanına yansıtılmadan hiçbir inşa gerçekleşmez. Tiyatro, sinema, resim, edebiyat çalışmalarını acil olarak geliştirmek artık ertelenemez bir görev olarak kültür-sanat çalışmalarının önünde durmaktadır. Yunan demokrasisi tiyatro, festivaller üzeri inşa edildi. Avrupa devrimlerinin arkasında güçlü bir kültür-sanat devrimi vardır. Sovyet Devrimi'nin arkasında güçlü bir Rus edebiyatı vardır. Tüm devrimler kültür devrimleri temelinde ete kemiğe bürünür.

Avrupa meclislerinin sağlam bir şekilde yeniden yapılanması temelinde, KCDK-E ara dönem toplantısında ciddi tartışmalar yürütüldü ve önemli kararlar alındı. Buna göre; yeniden yapılanma için meclislerin Demokratik Ulus'un 8 boyutu temelinde yeniden örgütlenmesi, her komisyonun halka dayanması, her komisyona bağlı onlarca komitenin halk içinde oluşturulması gerekmektedir. Tüm komisyonlar bir örgütlenme komisyonudur, esprisi ile halk içinde örgütlenme esas alınmalıdır.

duyduğumuz şeyler olmaktadır. Kültürel devrim yaşanmadığından toplumun zihni ve ruhi katılımı da zayıflamakta ve örgütsüzlük gelişmektedir. Örgüt niye gelişmiyor sorusuna verilecek ilk cevap; kültür çalışmaları gelişmediği içindir. Kültür çalışmaları ile birlikte de akademi ve eğitim çalışmalarını geliştirmek, paradigmanın özgürlük ruhunu tüm topluma taşıamak temel çalışma tarzı olmalıdır. Avrupa çalışmalarında yaşanan tüm sorunların temelinde ideolojik çalışma ile toplumsal çalışmalar arasındaki makasın açılması vardır.

revler gibi yaklaşımlar vardır. Bu da örgütsüzlük, heyecansızlık, ruhsuzluk geliştirmektedir. Bundan dolayı, fethedici bir tarzımız gelişmiyor. Paradigma bilinci öyle bir şeydir ki bir saniye bile örgüt geliştirmeden, katmadan, yaratmadan durmak yaşamdan kopmaktır. Yaratmıyorsak, örgütlemiyorsak, katmıyorsak esasında ölüyoruz. Ölüm olma durumu tek bir katılım yapmayan, tek bir kişi örgütlemeyen, üretmeyen, yaratmayan ölü bir tarz vardır Avrupa çalışmalarında. Meclis üyelerimizin birçoğu, bırakın

değişim ve dönüşüme denk gelmemektedir. Sadece yayın-aidat ve dönemsel kampanyalarla topluma giden tarzın dönemi bitmiştir. Paradigmamız özgürlük sorununu tüm toplumun sorunu olarak ele aldığından, tüm toplumun katılımını esas alır. Özgürlük mücadelesi tüm toplumun yaşam tarzına dönüştüğünde devrimci toplum, özgür toplum ortaya çıkacaktır. Bu temelde çalışma yürütüldüğünde her toplum bireyi kendi yayını, aidatını, derneğini, kampanyasını, etkinliklerini, savunmasını kendine ait görür, her birey so-

Demokratik toplum inşası geliştikçe özgürleşme ahlâk ve politika gelişecektir

Geçmiş dönemde halka propaganda yapılır, halkın mücadeleye destek vermesi esas alınır. Günümüzde bu mantık artık yeni paradigma ile bitmiştir. Günümüzde halka gidildiğinde halka propaganda değil, özgürlük bilincinin verilmesi, bu bilincin kadın, gençlik başta olmak üzere içselleştirilmesi gerekmektedir. Bu bilinçlenme ve içselleşme ile halkın devrimci halka dönüşmesi gerekmektedir. Eski paradigmadaki partiye sadece kadro katılımı hedeflenirdi, yeni paradigmadaki tüm halkın Demokratik Konfederal sisteme devrimci halk olarak katılımı esastır. Stratejik değişim buradadır; savaştan kadro değil, savaştan devrimci halk gerçekliği. Savaştan halk ya da devrimci toplum gerçeği, kapitalist moderniteye karşıtlığını yaşamın her alanına yayan toplum gerçekliğidir yani özgür toplumdur. Sistem karşıtlığı, devletli topluma karşı demokratik toplum inşa etmedir. Demokratik toplum inşası geliştikçe özgürleşme, ahlâk ve politika gelişecektir.

Avrupa çalışmalarımızda zayıf olan; sistem karşıtlığı, gelişkin olan ise; liberalizmdir. Paradigma bazen bilimsizce liberalize ediliyor. Liberalizm devletçi paradigmanın ideolojisidir, Demokratik Konfederalizm sistemi radikal bir toplumsal dönüşüm projesidir. Sağ ve sol tüm devlet arayışları kapitalizmin değirmenine su taşır. Avrupa toplumunda devlet ve iktidarın bir zihniyet olarak yaygınlığı obezite düzeyine ulaşmıştır. Bu durumu etkisiyle devlet ve iktidar olgularını meşru gören, kendi varlık koşulu olan demokrasi ve özgürlük mücadelesine tereddütlü, ikircikli yaklaşımlar örgütsel yapımızda da oldukça hakimdir. Bundan dolayı meclis üyeleri ailelerini, çevrelerini katmıyor, yurtseverlerimiz devlet alanında, kapitalizmin yaşam alanında kendine yer ararken, demokraside, özgürlükte, kendi toplumsallığında kendine yer arama ihtiyacı duymuyor. Özgürlük alanı aynı zamanda hakikat alanıdır. Hakikat için yaşamak büyük mücadele ister; Hallac-ı Mansur gibi dar ağaçlarına gitmeyi, Çiyager gibi tanklar karşısında muhteşem direnmeyi, 14 Temmuz direnişçileri gibi faşizmin zindanlarında erimeyi, özgürlük dağlarında dünyanın son teknolojik silahları karşısında parça parça olmayı göze almayı gerektirir.

Fakat bu devasa direniş geleneğimize ve değerlere rağmen Avrupa çalışmalarında hakikat için mücadele, zorluklara karşı direnme, mücadele etme kültüründe liberalizm gelişmektedir. Kürdistan'da, Avrupa'da Kürt halkına karşı her gün soykırım politikaları uygulanırken, mevcut yürütülen mücadele, direniş, katılım düzeyi ile halkımız toplumsal, kültürel varlığını koruyamaz. Mücadele tarzı oportünistçedir. Meclis, öncü ve yurtsever halk gerçeği liberalizmin kısılcına girmiştir; bu kıskaç içinde devrim yapılamaz. Avrupa çalışmalarında öncelikle yapılması gereken en önemli çalışma; direnen, her türlü zorlukla mücadele eden halk ve örgüt gerçeğinin yaratılmasıdır.

Meclislerimizin 8 boyut temelinde yeniden yapılanması gerekiyor

Avrupa'da halk meclislerimiz komisyon esaslarına göre çalışır. Her komisyonun bir işlevi, amacı vardır. Meclislerdeki komisyonların birçoğu plansız, hedefsiz, işlevsiz durumdadır. En temel komisyonlar işini, ne yapacağını bile bilmiyor. Örgütlenme komisyonları dışında diğer komisyonların etki düzeyi

oldukça zayıftır. Öz olarak her komisyon örgütlenme komisyonu olmasına rağmen bizde yaşanan tam bir örgütsüzlük halidir. Komisyonların, meclisin topluma bağı yoktur, ya da en iyi hali ile çok zayıftır. Meclis halk yerine geçmiştir, bazı yerlerde tüm meclis de değil örgütlenme komisyonu her şey olmuştur.

Avrupa meclislerinin sağlam bir şekilde yeniden yapılanması temelinde

Avrupa'da kadın, erkek herkes çalışıyor, kime sorsanız kimsenin boş zamanı yok. Fakat çalışma dediği; idealleri olmayan, kendi biyolojik yaşamını sürdürmek, kapitalizmin tüketim kültürü içinde daha çok tüketmek için, gece gündüz biriktirmek isteyen yaşam ve toplum karşıtı bir iştir. Bir toplumun en önemli işi; özgürlük, demokrasi, ahlâk ve politikadır. Toplumun en temel işleri,

rerek, 'Niye onlar gibi olmuyorsun, bırak çalışmayı, sana mı kalmış, başkaları yapsın' demektir. Mücadelede büyük bedeller vermiş, hatta bazı şehit ailelerinde bile benzer yaklaşım ortaya çıkabilmektedir. Bu yaklaşım, bu anlayış içselleşmiş köleliktir, kendisi özgür olmaya cesaret etmiyor, özgürlük yolunda olanı engelliyor, 'Sana mı kalmış' diyor. Bunlara da şunu söylemek lazım: 'Senin

masi gerekirken biz örgütlenme zayıflığı yaşıyoruz. Çünkü gençlikte paradigma bilinci zayıftır, paradigma gençliğin içine yayılmış durumda değildir. Gençlik hareketi yeni söylemle eski tarzda, gençliği örgütlemek istiyor, bunda da başarılı olamıyor. Gençlik hareketinin güçlü örgüt yaratabilmesi için, paradigma gerçeğini gençliğe çok iyi ulaştıracak, bu paradigmanın yaşamını, kültürünü, ideallerini, amaçlarını çok iyi anlatacak ideolojik içerikli bir çalışmayı başlatması gerekmektedir. Gençlik hareketi gelişen bilim ve teknolojinin, maddiyatçı ve tüketim odaklı kültürün gençlik üzerindeki etkilerini sosyolojik olarak çözümlemeyen doğru örgütlenmeler geliştiremez. Gençlik kapitalist modernitenin üç 'S'si tarafından tutsak edilmiş durumdadır: Seks, spor, ve popüler kültür olarak sanat ile ahlâki değerler yok edilmekte; gençlik toplumdan, kültürel ve ulusal değerlerinden kopuk, apolitik, sorumsuz bir duruma getirilmektedir. En politik olması gereken kesim, en fazla apolitik olan kesim olmuştur. Gençliğin ulusal, toplumsal kültürle buluşması, soykırım gerçeğini iliklerine kadar hissetmesi için, Avrupa gençliği içinde yapılması gereken ilk şey; ülke sevgisinin, tarih bilincinin ve halk gerçekliğinin kavratılması çalışmasıdır. Bunun için de gençlik hareketinin sosyal medya, kültür, spor, eğitim, kooperatif, ekolojik ve akademik çalışmalarını geliştirmesi ve sistemleştirilmesi gerekmektedir. Mevcut durumda gençliğin kendi özgünlüğünü, yaratıcılığını, farklılığını yansıtmak ne kooperatifi ne merkezi ne eğitim sistemi bulunmaktadır. Kuru bir mücadele propagandası ile yeni kuşak gençlik örgütlenemez.

Böyle bir boşluğa düşen Avrupa'daki Kürt gençlerinde çeteleşmeler gelişmektedir. 'Bahoz', 'Motosikletçi Çetesi', 'Bodyguard Çetesi' gibi, gençliğin enerjisini boşa tüketen ve sisteme entegre eden çeteler türüyor. Bu yozlaşmaya karşı Kürt gençliğini korumak, gençliğin uyuşturucu kullanımına, çeteleşmesine karşı alternatif politikalar geliştirmek gençlik hareketinin önünde temel bir görev olarak durmaktadır. Gençlik içinde yurtseverlik kültürünün geliştirilmesi, toplum bilincinin gelişmesi için akademik çalışmaların sistemli olarak yürütülmesi, buna paralel olarak gençlik etkinliklerinin yaratıcı, zengin içerikli olmasının sağlanması, örgütlenme alanlarının zenginleştirilmesi, ihtiyaca göre örgüt yaratımının hedeflenmesi temel çalışma olarak Avrupa gençlik hareketinin önünde durmaktadır.

Gençlik içinde yurtseverlik bilincinin zayıf olmasında Kürt ailelerinin, ana babalarının suçu da göz ardı edilemez. Kendi çocuklarına ülkesini anlatmayan, dilini, kültürünü, mücadelesini öğretmeyen her ana baba da gençliğin bu durumundan dolayı suçludur. Bu suç durumunun düzeltilmesi, ancak tüm toplumun kendi gençliğine sahip çıkması ile aşılabılır.

Avrupa çalışmalarında yapısal bir değişim ve dönüşüm sürecinin yeni paradigma temelinde hayata geçirilmesi, bu temelde tarz, tempo oluşturulması kendisi ile beraber büyük gelişmeler yaratacak, özgürleşme yolunda önemli mesafeler katedecektir.

Her özgürlük çalışması zihniyet değişimi ile başlar, zihniyet değişikliği, kavrandıkça, anlam derinleştikçe buna uygun kurum ve yapılar oluşur. Zihniyet ve yapı birlikte geliştikçe devrim ortaya çıkar. Sürekli devrim yaratma örgütü olan Özgürlük Hareketi ve bilinci Avrupa çalışmalarında derinleştikçe Avrupa Kürt toplumu özgürleşecek, örgütlenmesi büyüdükçe tüm insanlığı da kendisi ile beraber örgütleyecektir.

■ ■ ■

En temel iş; toplumsal ve özgür yaşam üretimi, direnişidir. Biyolojik yaşam ancak toplumsal ve özgür ortamda değerine değer katar. Tüm canlılar biyolojik olarak yer, içerler, ancak toplumsal üretim insana özgü bir olgudur. Kapitalizmin iş anlayışı; insani-manevi değerlerden uzaklaşma, maddileşmedir. Bu açıdan ekmekten, sudan daha öncelikli iş; özgürlük, ahlâk ve politik işlerdir. Toplumsal, ahlâki, politik çalışma ile üretmeyen birey manevi değerlerini yitirmekten, ve kapitalist sistemin modern bir kölesi olmaktan kurtulamaz.

Yozlaşmaya karşı Kürt gençliğini korumak, gençliğin uyuşturucu kullanımına, çeteleşmesine karşı alternatif politikalar geliştirmek gençlik hareketinin önündeki temel görevlerdendir. Gençlik içinde yurtseverlik kültürünün, toplum bilincinin gelişmesi için akademik çalışmaların yürütülmesi, buna paralel olarak gençlik etkinliklerinin yaratıcı, zengin içerikli olmasının sağlanması, örgütlenme alanlarının zenginleştirilmesi, ihtiyaca göre örgüt yaratımının hedeflenmesi temel çalışma olarak Avrupa gençlik hareketinin önünde durmaktadır.

KCDK-E ara dönem toplantısında ciddi tartışmalar yürütüldü ve önemli kararlar alındı. Buna göre; yeniden yapılanma için meclislerin Demokratik Ulus'un 8 boyutu temelinde yeniden örgütlenmesi, her komisyonun halka dayanması, her komisyona bağlı onlarca komitenin halk içinde oluşturulması gerekmektedir. Tüm komisyonlar bir örgütlenme komisyonudur, esprisi ile halk içinde örgütlenme esas alınmalıdır. Böyle bir örgütlenme olduğunda halkın tümü meclislere sahiplenecek, sorumluluk bilinci gelişecek, tüm çalışmalar niteliksel sıçrama yapacaktır. Mecliste bulunan sosyal komisyonların gece gündüz halka gidip halkı örgütlemesi, örgütsüz tek Kürt bırakmayana kadar fethedici bir ruhla çalışması, toplumsal ihtiyaçlara göre proje oluşturup hayata geçirmesi çok ciddi gelişmeler yaratacaktır. Böylece halka sadece ihtiyaçlar temelinde değil; halkın örgütlenmesi, bilinç kazanması, özne olması temelinde gidilecek, halk eğitilerek devrimci toplum yaratılacak, sorumluluk bilinci gelişecek ve özgürleşmede yol alınacaktır. Avrupa meclislerindeki sosyal komisyonların yeniden yapılanması önemli gelişmeler yaratacaktır.

Meclislerde komün, paylaşım kültürü ihtiyaçların giderilmesi temelinde ortaya çıkar, bu da kooperatif çalışmalarının gelişmesine bağlıdır. Meclislerde kooperatif gelişmedikçe, ihtiyaçlar giderilmedikçe güçlü bir komünal kültürün oluşması da zordur, bu açıdan tüm meclislerde kooperatif komitelerinin kurulması, çalışma yürütmesi artık ertelenemez bir görevdir.

'İşimiz var' denilerek yapılmazken, aç gözlülük temelinde gece gündüz işçi, patron, öğrenci olarak kapitalizmin değirmenine su taşınmaktadır. Biyolojik yaşam, ihtiyaçlar tabii ki vardır, onlar da karşılanacaktır ancak insan toplumsal bir varlık olarak varlık kazanır, anlam kazanır. Toplumsal olarak üretmeyenler sadece biyolojik ve maddi olarak üretirler; son model bir araba, son moda bir elbise, popüler bir tatil merkezi, hep daha daha konforlu bir yaşam peşinden koşarlar. Bunlara ulaşmak yaşamın amacına dönüşür. Bu maddi yaşama sahip olmak için, bunlara teslim olmak, onların kölesi olmak, idesiz, ütopyasız yaşamak, insan olmaktan vazgeçmek, kapitalist modernitenin topluma reva gördüğü yaşamı kabullenmektir.

Bundan dolayı en temel iş; toplumsal ve özgür yaşam üretimi, direnişi oluyor, biyolojik yaşam ancak toplumsal ve özgür ortamda değerine değer katar. Tüm canlılar biyolojik olarak yer, içerler, ancak toplumsal üretim insana özgü bir olgudur. Kapitalizmin iş anlayışı; insani-manevi değerlerden uzaklaşma, maddileşmedir; maneviyatın, anlamın, idealin yokluğunu esas alır. Bu açıdan ekmekten, sudan daha öncelikli iş; özgürlük, ahlâk ve politik işlerdir. Toplumsal, ahlâki, politik çalışma ile üretmeyen birey manevi değerlerini yitirmekten, ve kapitalist sistemin modern bir kölesi olmaktan kurtulamaz

Bazı yurtsever ailelerimiz, özgürlük çalışması yürüten üyelerine maddiyat ve tüketim kültürü kölelerini örnek ve-

gibi köle olmak zorunda değilim.' Bunu söyleyecek cesaretimiz yoksa teslim olmaya doğru gidiyoruz, demektir. Bu açıdan bu anlayışlara karşı, ana-baba da olsa sert mücadele yürütmek insan olmanın olmazsa olmazıdır. 'Ben onurlu, şerefli, ahlâki iş yaparken sen kendi bireyci yaşam ölçülerini bana niye diye dayatıyorsun!' Ahlâki ilkelerden uzaklaşan olan bu kadar cesur olurken, ahlâkları olan ürkek, oportünist olamaz!

Öncü güç, her şeyden önce örgüt yaratmakla olur

Avrupa çalışmalarında gençlik hareketinin örgütlenme tarzı da geçmişin alışkanlıklarını aşamamaktadır. Kendini tekrar eden, yaratıcı ve dinamik olmayan, örgütlenemeyen bir tarz vardır. Öncü güç her şeyden önce örgüt yaratmakla olur. Örgüt yaratmayan, geliştirmeyen öncü de olamaz. Avrupa gençlik hareketinde öncülük düzeyi zayıftır, tek yönlü çalışma tarzı vardır. Avrupa'da yaşayan Kürt gençliğinin sosyolojisini çözerek, buna göre çözümler üretmek gençliğin yapması gereken temel çalışmadır. Gençlik neden örgütlenemiyor, neden büyük bir katılım gücü olamıyor, neden toplumsal inşada yetersiz kalıyor, daha doğrusu toplumsal olarak inşa çalışması yürütmüyor? Gençlik toplumun en dinamik, en değişimci gücü olurken biz neden gençlik örgütlenmesinde zayıflık yaşıyoruz? Demokratik, Ekolojik, Kadın Özgürlükçü Toplum Paradigması öz olarak gençlik paradigmasıdır. Bu paradigmanın gençlik ruhunu şahlandır-

Hâlâ 23 yaşındasın

Baş tarafı sayfa 32'de

Seninle 1980 yılının ilk aylarında tanışmıştık. Askerden yeni gelmiştin. Ahmet arkadaş önce senden bahsetmişti. Askerden gitmeden önceki mücadeleciliğini, militan kişiliğini dile getirmiş, orada örgütlü olan gruba dahil olabileceğini belirtmişti. Bunun üzerine, fazla zamana bırakmadan onunla birlikte yanına gelerek tanışmıştık. Üzerimizde bıraktığın ilk izlenim de Ahmet arkadaşın belirttikleri ile her yönüyle örtüşmüştü. Zaten ilk tanıştığımız günden itibaren de aynı yolda yürüyen yoldaşlar haline gelmiştik. Tabii, ailenin de senden beklentileri vardı. Askerden yeni gelmiştin. Bir yanda ailenin beklentilerine, diğer yandan da mücadelenin senden beklentilerine birlikte yanıt olmak o kadar kolay değildi. Bu noktada bir tercihte bulunmak gerekiyordu. Sen ikirciksiz olarak tercihinin mücadeleden yana yapmıştın. Eğitimlere, toplantılara, örgütlenme çalışmalarına, eylemliliklere en aktif bir biçimde katılmakta hiçbir tereddütün olmamıştı.

O vakitler, 12 Eylül 1980 askeri-faşist darbesi henüz gerçekleşmemişti. Ancak eli kulağında, geldim-geliyorum diyordu. Polis, baskı ve denetimlerini daha da sıkılaştırmaya başlamış, sivil faşist güçler de provokasyonlarını giderek daha fazla tırmandırır hale gelmişti. Bu provokasyonların bir parçası olarak da Aydın-Köşk'te demokrat olarak tanınan, aslen Türkiyeli olsa da, Apocu Harekete de saygı duyan, ilişkilenen Çetin Yılmaz adında bir öğretmeni kaçırmışlar, önce işkence yapmışlar ve ardından da katletmişlerdi. Cenazesini de Menderes nehrine atmışlardı. Bu tür faşist saldırılara karşı bir hazırlık içerisinde olunması da gerekiyordu.

Hareketimiz tarafından, bu tür olası yaşanacaklar karşısında önceden hazırlıklı olunması ve örgütlenme çalışmalarının buna göre yürütülmesi gerektiğine dair uyarılarda bulunulmuştu. Bir nevi, o zamana kadar kendi örgütlü kitle çalışmalarımız içerisinde görünür ama dışa karşı illegal olan konumumuzu tekrar gözden geçirme gerçekliği ile karşı karşıya bulunmaktaydık. O süreçte birlikte polislerin daha fazla gezmesi, yabancı kişilerin köyde görülmeye başlaması da bunu daha fazla gerekli bir hale getirmişti. Artık daha az görünür bir hale gelmiş, çalışmalarda illegalite ve eski ilişkilerde derinleşme hedeflenirken yeni ilişkiler geliştirerek örgütsel yapıyı genişletme çalışmaları da durdurulmuştu.

12 Eylül 1980 askeri faşist darbesini böyle bir gerçeklik içerisinde karşılamıştık.

Ailenin evi ile kullandığımız ev arasında sadece toprak ara yol geçmekteydi. Zaten Ahmet'in evi ile de eviniz yan yana bulunmaktaydı. Kardeşlerinin destekleri çok oluyordu. Hem kaldığımız evi kontrol ediyorlar hem de herhangi bir terslik olduğunda bilgilendiriliyorlardı. 12 Eylül askeri faşist darbesini de o evde karşılamıştık.

Daha önce anlaştığımız üzere, sabaha karşı Ahmet evin duvarına birkaç kez vurarak bizi gafil avlanmaktan kurtarmıştı. Ahmet arkadaş bizi uyardırmıştı ama o da darbe olduğunu bilmiyordu. Arabaların gürültüsü ile uyanmış, bunun üzerine ne olduğuna bakmış, askeri araçların hareketliliğini

görünce de, tehlikeli bir durum olduğunu anlayarak bize haber vermişti. Bunun üzerine daha güvenlikli olarak gördüğümüz Ahmet'in evine geçmiştik. Ahmet evliydi. Çok şirin ve güzel iki kızı vardı. Büyüğünün adı Müzeyyen, küçüğünün adı da Bêrîvan'dı. Ahmet'le tanıştığımızda Bêrîvan yeni doğmuştu. Nüfus kağıdındaki ismi neydi hatırlamıyorum, ama ona Bêrîvan adını veren, ben olmuştum.

Darbenin olduğunu da ancak radyoyu açtığımızda, cuntacı generallerin kendi ağızlarıyla okudukları bildiriden öğrenmiştik. Artık evde sıkışıp kalmıştık. Darbe olacağına dair Hareketin bir öngörüsü vardı, gerekli uyarılarda da bulunmuştu. Ama bunu düşünsel olarak bilmekle, yaşamak arasında bir fark vardı. Silahlar, örgütsel materyaller ve herhangi bir baskında görülmesi, bulunması sakınca yaratabilecek şeyler önceden saklanmıştı. Kalınan yerleri, evleri de fazla kişi bilmiyordu. Bu anlamda ciddi bir sorun yoktu. Fakat bir darbe gerçekleşmiş, askerler arabalarla bir o yana, bir bu yana gidip gelmekteydiler. Ne yapacaklardı, bilemiyorduk. Bir yandan bunu derken, diğer yandan da her şeyi yapabileceklerini gözden irak tutmuyorduk.

Artık sabah olmuştu. Kahvaltı yapılmış, merak iyice artmıştı. Ancak sokağa çıkmak da bir sorundu. Askerler arabalardan yapmış oldukları anonslarla, "ikinci bir emre kadar sokağa çıkma yasağının ilan edildiğini" duyuruyorlardı. Zaten radyolarda da bu duyuru ikide bir yapılmaktaydı. Saatler ilerledikçe evde beklemek daha da sıkıcı bir hale gelmekteydi. Köyden sesler geliyor, bu da sokağa çıkma yasağına rağmen dışarıda birilerinin olduğunu gösteriyordu.

"Kaçın, faşizm geliyor"

Bundan emin olduktan sonra, Ahmet'le birlikte biz de evden çıkıp kahvelerin olduğu yere doğru gidince, dışarı çıkma yasağına uyanların o kadar da fazla olmadığı gerçekliği ile karşılaşmıştık. Kahveler açıktı. İnsanlar sandalyelere oturmuş, çaylarını yudumlamakta ve gidip-gelen askeri araçlara bakmaktaydılar. Bu bizde bir şaşkınlık yarattığı gibi, halkın bu yaklaşımı karşısında mutlu da olmuştuk.

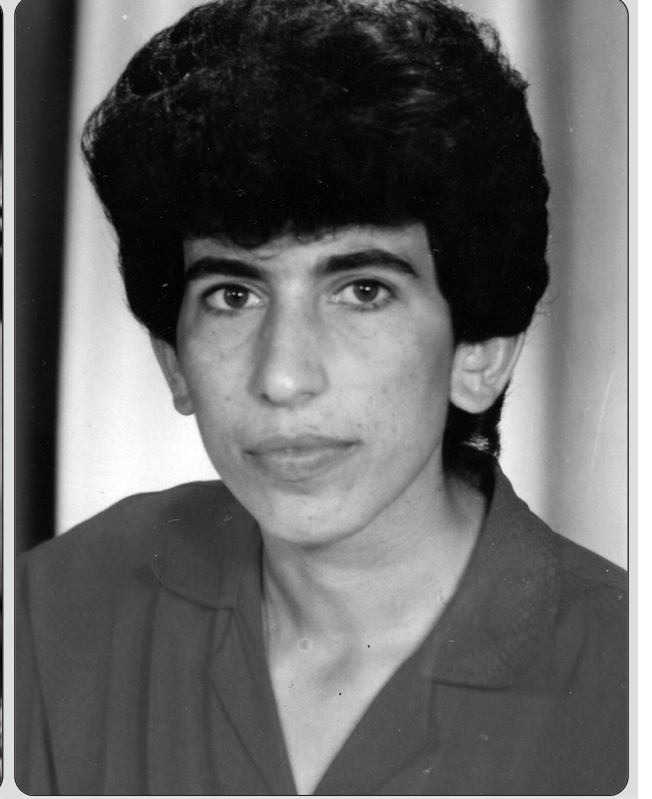
Aydın'la bitişik ve adeta oranın bir mahallesi görünümünü veren ve bugün mahalle olan Ovaeymir'de kalanlar, başka ilçelerinden gelenler varsa da, ağırlıklı olarak Sêrt'in (o zaman Batman ve Şirnex, Sêrt'in ilçeleri idi) Misirc (Kurtalan) ilçesinden göç ederek oraya yerleşmiş olan Kürtlerdi. Ancak köyün asıl yerlileri Balkanlardan gelen göçmenlerdi. Bunlar da düşünsel olarak sola yakınlardı. Kürtlerle ilişkileri yakın ve sıcaktı. İçlerinde Apocu Harekete sempati duyanlar da vardı. Bu bileşim içerisinde, Kürtler çoğunluğu oluşturmaktaydı. Siyasal düşünce olarak da Apocular etkindi. Bu etkinlik halkın sempatisi ile buluşmuş ve toplumsal bir desteğe kavuşmuştu.

Köyde kahvelerin açık olması ve halkın sanki 'sokağa çıkma yasağı' yokmuşçasına gidip sandalyelere oturması ve giderek de sayının artmış olması askerlerin de dikkatini çekmiş olacak ki, orada bulunanlara evlerine dönmeleri yönünde, tekrar anonslarla çağrılar yapılmaya başlanmıştı. Bu uyarıların dikkate alınmadığını görünce

Hatice Kasar (Xelat) zindandan çıktıktan sonra, Hareketle ilişkilerini sürdürdü ve bir süre sonra hemşebri ve yakını olan Ayten Tekin'le birlikte İzmir'den ayrılarak; 1988'in ilk aylarında gerillaya katıldı. Gittikten kısa bir süre sonra da Nisêbin-Bagok dağında düşmanla girilen çatışmada yer aldılar. Kendisi bu çatışmadan sağ çıkarken, Ayten Tekin yolda şehit düştü. Bagok'ta yaşanan bu çatışmadan sonra, kaldığı Mêrdin alanından Mahsum Korkmaz Akademisi'ne geçti. Orada bir süre kaldıktan sonra döndüğü ülke sabasında, 2 Nisan 1991'de Haruna'da beş yoldaş ile birlikte şehadete ulaştı.

Kod adı: Xelat
Adı-Soyadı: Hatice Kasar
Doğum yeri: Kanîreş-Çewlik
Şehadet tarihi ve yeri: 2 Nisan 1991/Dilopkê Köyü-Haruna

Kod adı: Rojîn
Adı-Soyadı: Ayten Tekin
Doğum yeri: Horhor-Kanîreş-Çewlik
Şehadet tarihi ve yeri: 1 Nisan 1988/Bagok-Mêrdin

de kahvelere girerek orada oturanları dağıtmaya ve evlerine göndermeye çalışmışlardı. Öyle bir karmaşa içerisinde, anımsadığımda hâlâ kendimi gülümsemekten alıkoyamadığım anlara da tanık olmuştuk. Bir ayağını daha önce mayına basarak kaybetmiş olan Abdurrahman amca vardı. O ayağına bakmadan, elinde baston, "Kaçın, faşizm geliyor" demesi hala kulaklarımda çınlamaya devam ediyor.

Sonuçta evlere yönelik baskın, arama ve taramaların, kitlesel göz altılarının olmayacağını anlayınca da tekrar evlere geri dönmüştük. Ama ertesi gün 'sokağa çıkma yasağı' kalkınca ilk işi olarak, köyün dışında, kimseye görüntü vermeyecek şekilde, ova kesimine doğru arazide, otluk ve ağaçlık yerlerde birkaç kişilik gruplar halinde kalmıştık. Bir süre sonra da yaşamın kendi normal seyrine dönmesiyle birlikte, çalışmalara çok daha dikkatli bir şekilde hareket ederek devam etmiştik. Bir yandan fabrikalarda, inşaatlarda çalışarak kendimizi kamufle ederken, diğer yandan da kazandığımız paralarla faaliyetleri yürüten ve maddi yaşamsal ihtiyaçlarımızı karşılamaya çalışan bir yaşam içerisinde girmiştik.

Çok zor olan böylesi bir süreçte; sen, Ahmet, Ali, Hatice Kasar ve diğer arkadaşlar görev ve sorumluluklarına sahip çıkmıştınız. Ama bazı yalpalayan ve kendini geri çekenler de olmuştu. Her zor dönemde olduğu gibi, küçük burjuvazinin o kaypak yaklaşımı ile karşılaşmıştık. İçlerinde çok keskin söylemlerde bulunmaktan geri kalmayanlar, yetki ve sorumluluk almış olanlar da vardı. Korkularını yenemedikleri gibi, sistem içi arayışların öne çıktığı yaşama geri dönmüşlerdi. Onlar için okullarını bitirmek, belirli bir statü ve yaşam sahibi olmak daha önemli bir hal almıştı. Öylece arkalarına bak-

madan gittiler. Ancak bu küçük burjuvaların, bu şekilde safları terk edip gitmeleri; çalışmaları ciddi bir şekilde etkilememişti.

Halkın özgürlük ve demokrasi mücadelesinde yaşamaya devam ediyorsun

Bir keresinde senin de içerisinde olduğun bir grup gözaltına alınmış olsa da, orada harekete yönelik herhangi ciddi bir operasyon da olmamıştı. Hareketin 12 Eylül öncesinde çalışma düzeni, hareket tarzı ve örgütlenme üzerine yapmış olduğu uyarılara dikkat edilmesinin de bunda önemli bir rolü olmuştu. Fakat kimi sol yaklaşımların da hala üzerimizdeki etkileri söz konusu olmaya devam ediyordu. Hareket, "Yapacağınız tek çalışma; kendinizi korumak ve yakalanmamaktır" demesine rağmen, düşmanı uyandıracak kimi eylemler; 12 Eylül'e karşı bildirilerin dağıtılması, Newroz'da ateş yakılarak tabanca kullanılması vb. gibi, "Hala varız, buradayız" dercesine hareket tarzı terk edilmemişti. Bu da tehlikeli ve 12 Eylül darbesinin ifade ettiği anlamı, her ne kadar faşizm ve sömürgecilik üzerine; "en kanlı", "en vahşi", "en işkenceci" vb. tanımlarda bulunuyor olsak da, sarf ettiğimiz bu sözcüklere rağmen, yeterince bilince çıkaramadığımızı göstermekteydi.

Öyle bir süreçte, 12 Eylül'den on ay sonra siz Aydın'da, ben de İzmir'de yakalanmıştık. Bir sızma mıydı yoksa sonradan mı ajanlaştırılmıştı, orasını bilmediğimiz bir unsur buna neden

olmuştu. Seni Aydın Emniyet Müdürlüğü'nde 25 Temmuz 1981 günü işkence ile katlettiler. Hareketle örgütsel ilişki içerisine gireli henüz iki yılı da doldurmamıştın. Tabii bu kısa bir süre de değildi. Hızlı bir gelişme temposuna sahip olmuş, bulunduğu alandaki komite içerisinde yer almış, alanda gerçekleşen eylemlerin çoğunda yerini almıştın. Polis tarafından daha önce de gözaltına alınmana rağmen kendini korumayı ve saklamayı bilmiş ve onları seni serbest bırakmak zorunda bırakmıştın.

Uzun sayılmayacak bir süre sonra, aynı Emniyet Müdürlüğü'ne ait polisler tarafından yine gözaltına ve işkenceye alınmıştın. Onlar bu sefer seni tanıtmaktaydılar ve sana diz çöktüremeyeceklerini de, daha önceki karşılaşmanızda sergilediğin direnişten bilmekteydiler. O nedenle de, seni kendileri için çok tehlikeli olarak gördüler ve bir daha ellerinden kurtulmana imkan tanımak istemediler. Fiziki varlığını ortadan kaldırmayı kendi çıkarlarına gördüler ve bunu da 25 Temmuz 1981 tarihinde Aydın Emniyet Müdürlüğü'nde işkence ile gerçekleştirdiler.

Bilemediler ki, seni işkence ile katledip, fiziki olarak bizden almalari ile varlığına son vermeleri mümkün değildi. Belki seni katledenler bugün yaşamıyorlar ve onların adlarını hatırlayan bile kalmadı. Ama sen halkın özgürlük ve demokrasi mücadelesi içerisinde, bizlerle birlikte yaşamaya devam ediyorsun. Hala 23 yaşında ve gençsin. Öyle kalmaya da devam edeceksin.

Mücadele Arkadaşı

Düzeltilme!

Gazetemizin Haziran 2019 sayısı 36. sayfasında Şehit Zeynep Miran (Delîla Çewlik) yoldaşın katılım tarihi 2001 olarak yazılmıştır. Doğru katılım tarihi 2011'dir. Yaptığımız yanlışlıktan dolayı okuyucularımızdan özür diliyoruz.

Hâlâ 23 yaşındasın

Aradan 38 yıl geçti. Dile kolay. Yaşanmışlık ve yaşanmamışlıklarıyla aradan geçen onca yıl. Nereden başlamalı? Ne anlatmalı? Ne demeli? Bir hesaplaşmanın, yüzü yere sermenin gereği de çok açık.

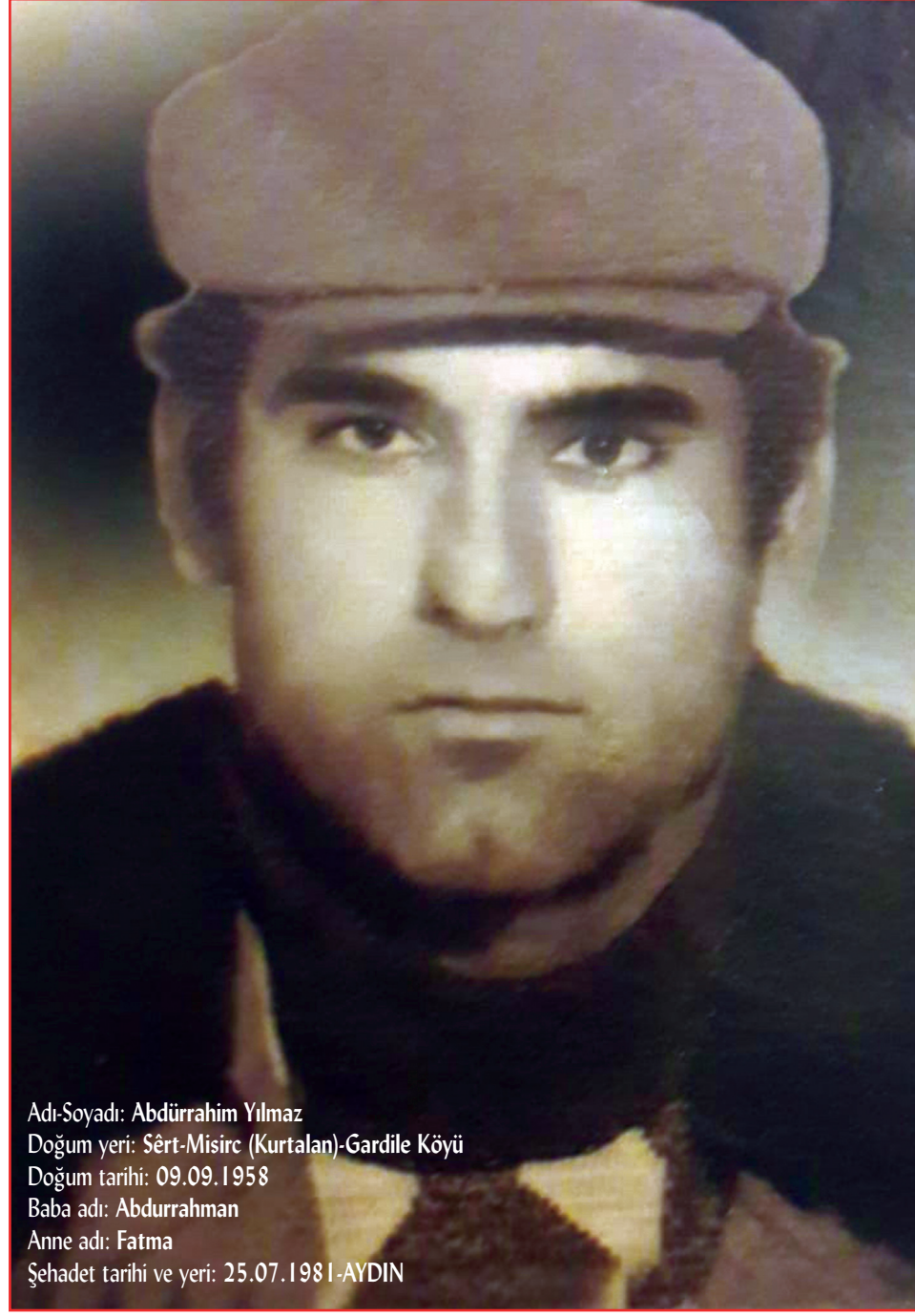
Reho-Abdürrahim Yılmaz'ın şehadetini, o zamanlar İzmir'in Çankaya semtinde bulunan Emniyet Müdürlüğü'nde polis sorgusundayken öğrenmiştim. Seninle birlikte Aydın'da polis tarafından alınan arkadaşlar İzmir Emniyet Müdürlüğü'ne getirildiklerinde bir yolunu bulup, bilgilendirmişlerdi. Onları getirip hücrelere koymuşlardı. Onlarla konuşmanın imkanı yoktu. Tutulduğum yerin önünden geçtiklerinde, kendileriyle birlikte hücrede kalanlar üzerinden haber göndermişlerdi.

Aydın'dan getirilenler arasında Ahmet Çakal, Ali Tekin, Hatice Kasar ve babanın olduğunu da daha sonra öğrenmiştim. Diğer arkadaşları getirildikleri Aydın cezaevine geri göndermelerine rağmen, babanı bir süre daha İzmir'de gözaltında tutmuşlardı. Babanla da Emniyet Müdürlüğü'nde, Narlıdere askeri gözetim yerinde karşılaşma ve kısa bir süre de birlikte kalma imkanım oldu. Orada çok derin sohbetler ettik, çok konuştuk. Eskiye nazaran çok değişmişti. Eski sinirli, kızgın halini bir yana bırakmış, bizi daha iyi anlar olmuştu. Şehadetini metanetle karşılamaktaydı. Ayrıldığımızda, sana sarılır gibi boynuma sarıldı. Öylece ayrıldık. Daha sonra ailene ulaşmaya çalıştım. Aydın Cezaevi'ne konulan Ahmet Çakal ve diğer arkadaşlar üzerinden bilgiler aldım. Durumlarında değişik bir şey olmadığını belirtmekteydiler. Belki de 12 Eylül faşizmi koşullarında, belirttikleri dışında bir şey belirtme imkânları yoktu.

Sıkıyönetim savcılığı iddianameyi hazırladıktan sonra, mahkemenin başlamasına kısa bir süre kala Aydın Cezaevi'nde olan arkadaşları da İzmir'de bulunduğum Buca Bölge Kapalı Cezaevi'ne getirdiler. Fakat olduğum koğuşa vermediler. Mahkemeler başlayana kadar da arkadaşları görme imkanım olmadı.

Tutuklu olsam da, cezaevi dışında olan arkadaşlarla bir biçimiyle ilişkilerim devam etti. Şehadetine ve nasıl yakalandığımıza dair bilgilendirmede bulundum. Ben ve Aydın'daki arkadaşlar polisin ortak bir operasyonu sonucu yakalanmıştık. Eş zamanlı olarak beni gittiğim randevuda İzmir'de, seninle birlikte diğer arkadaşları da Aydın'da evlerden almışlardı. Yakalanmamıza neden olan da; polis tarafından ajanlaştırılmış olup, o zamanlar İzmir'in Güzelyalı semtinde bulunan Vali Konağı'nın hemen yanındaki 52 No'lu Suzan Apartmanı'nda kapıcılık yapan Bayram Taşkıran'dı.

Bayram Taşkıran aslen Ağırılı olmakla birlikte, Konya'da büyümüştü. Abisi de, Aydın'da tekstil'de çalışmaktaydı. Ailece yurtsever ve sempatzan olarak bilinmekteydiler. Ahmet'le birlikte birkaç kere Aydın-İlıcabaşı'nda oturdukları lojman evlerine de gidip gelmiştik. Daha sonra İzmir'e gitmiş, orada çalışmaya başladığını öğrenmiştik. Bir süre sonra da abisi üzerinden ona ulaşmamızla ilişkiler orada da sürdürülmüştü. Bayram Taşkıran, Aydın'dayken mi, yoksa İzmir'e gittikten sonra mı polis ajanı oldu? Bu konuda kesin bir şey söylemek mümkün olmasa da, bizi yakalatan oydu. Benim hatam ise; ilişkiler bir süreliğine kopmasına rağmen, o süreçte neler yaptığını öğrenmeden yeniden ilişkilenecek ve evini kullanmak, bazı bilgilerin olduğu örgütsel notları çok kısa bir süre de olsa orada tutmak oldu. Bu notlar içerisinde Hareketin merkezine yazılan, Aydın'daki ör-

Adı-Soyadı: Abdürrahim Yılmaz
Doğum yeri: Sêrt-Misirc (Kurtalan)-Gardile Köyü
Doğum tarihi: 09.09.1958
Baba adı: Abdurrahman
Anne adı: Fatma
Şehadet tarihi ve yeri: 25.07.1981-AYDIN

gütlenmede yer alan arkadaşlara dair bilgiler de yer almaktaydı. Yine, hatam; annesinin sanki bir şeyler anlatmak isteyen davranışlarına anlam verememek, kuşkulanamamak ve gerekli tedbirleri almamak oldu.

Cezaevinden, dışardaki arkadaşlara yazdığım notlarda da, bu konu üzerine gerekli bilgilendirmelerde bulunmuştum. Ayrıca bu notlarla birlikte, Ahmet arkadaşın uygun yollarla aileden temin ederek bana ulaştırdığı fotoğrafını ve kısa da olsa anına kaleme aldığı bir yazıyı göndermiştim.

Mahkeme kısa sürdü. Sonuçta iddianameyi hazırlayan savcının hakkımızda istediği "ceza", mütalaayı hazırlayan savcı tarafından yeterli bulunmayarak arttırıldı. Mahkeme hakimleri de bunlar arasında orta yolu bularak, müebbet hapis "cezasına" çarptırdı. Hatice Kasar'a 15 yıl, Ahmet ve diğer arkadaşlara da sekiz yıla varan hapis "ceзалarı" verildi. Nihayetinde, seninle birlikte yakalananların hepsi, günü geldiğinde zindandan çıktılar. Tabii en son olarak çıkan, ben oldum.

Hatice Kasar (Xelat) zindandan çıktıktan sonra, Hareketle ilişkilerini sürdürdü ve bir süre sonra hemşehrisi ve yakını olan Ayten Tekin'le birlikte İzmir'den ayrılarak; 1988'in ilk aylarında gerillaya katıldı. Gittikten kısa bir süre sonra da Nisêbîn-Bagok dağında düşmanla girilen çatışmada yer aldılar. Kendisi bu çatışmadan sağ çıkarken, Ayten Tekin yoldaş şehit düştü. Bagok'ta yaşanan bu çatışmadan sonra, kaldığı Mêrdîn alanından Mahsum Korkmaz Akademisi'ne geçti. Orada bir süre kaldıktan sonra döndüğü ülke sahasında, 2 Nisan 1991'de Haruna'da beş yoldaş ile birlikte şehadete ulaştı. Ali Tekin, zindandan çıktıktan bir süre sonra hastalık sonucu hayatını kaybetti. Ahmet Çakal ise 1990'lı yılların başında tekrar tu-

tuklandı ve hakkında ağırlaştırılmış ömür boyu hapis "cezası" verildi.

Zindandan çıkmadan önce yaptığım planlamada, dışarıda yapacaklarım arasında ilk sırada; İzmir'e ve Aydın'a gitmek vardı. Senin, Hatice Kasar'ın, Ali Tekin'in, Ahmet Çakal'ın ailelerini görmeye gidecektim. Sana o kadar anlatacaklarım vardı ki, bunların hepsini ebedi istirahatgahında seninle paylaşmak, konuşmak istiyordum. Bunun için arayışlar içerisine girdim. Ancak yaptığım bu planlamayı gerçekleştiremedim. Kaldığım yerden ve Türkiye'den ayrılmam gerekti. Böyle de olsa, içimde sürekli olarak, yapmış olduğum bu planı gerçekleştirememiş olmanın eksikliğini hep hissettim, yaşadım.

Fakat zaman zaman, senin ve Hatice Kasar'ın ailelerine, Ahmet'e ulaşma arayışlarım oldu. İmkan olduğunda da bunu denedim. O kadar istememe rağmen, bir türlü elime ulaşmayan fotoğrafına da ancak son süreçte, bu arayışlar içerisinde ulaşabildim. Nihayetinde selamımın yerine ulaştığına emin oldum. Ailenin sitemlerini de aldım. Haklıydılar; verecek bir cevabım da olamazdı. "Abdürrahim de şehittir, neden diğer şehitler gibi sahip çıkılmıyor" diye sormaktaydılar. Hatice Kasar'ın annesinin de benzeri sitemlerinin olduğunu öğrenmiştim.

Zindandan çıktıktan sonra, o zamana kadar yaşanan şehadetlerin yer aldığı Şehitler Albümü'nün çıkan ciltlerine bakmıştım. Senin fotoğrafını görmeyince, "Zindandan gönderdiğim fotoğraf ve anı yazısı yoksa Harekete ulaşmadı mı" diye kendi kendime sormadan edememişim. İki binli yıllardan sonra, şehitlere dair bilgi yetersizliklerinin ne kadar çok olduğunu, acı da olsa öğrendim. Sadece sana değil, yüzlerce şehide ilişkin bilgiler arşivde yer almamaktaydı, eksik ve yanlış bilgiler de

vardı. Yoğun savaş dönemi ve Harekete ulaşmada yaşanan sorunlar ve birçok bilginin çatışmalarda ve aramalarda düşmanın eline geçmiş olması buna neden olmuştu. O nedenle, genel Hareket içerisinde tüm arkadaşlardan, bildikleri, tanıdıkları şehitlere dair bilgiler alındı, varsa ellerinde fotoğrafları toplandı. Şehitler Albümü'nde var olan eksiklikler bu şekilde giderilmeye çalışıldı. Senin ismin de o süreçle birlikte şehitlerin arşiv ve sicilleri arasında yer aldı. İzmir'de bir kamulaştırma eyleminde şehit düşen Ali Ekber Başer'in adı da yoktu, o da eklendi. Oysa Ali Ekber Başer şehit düştüğünde, anısına bildiri basılıp, başta Türkiye kentleri olmak üzere birçok yerleşim merkezinde dağıtılmıştı. Buna rağmen, Ali Ekber Başer'in ismi bile şehitler sicil ve arşivine kaydedilmemişti. Tabii bunlar, şehitler karşısında görev ve sorumlulukların yerine getirilmesinde, gerekçenin kabulünün mümkün olmadığı, yaşanan eksikliklerdi.

Ailenin o sitemleri ulaştıktan sonra, şehadet ilanını ile fotoğrafın birlikte basın-yayın organlarında yer aldı. 38 yıl sonra şehadet ilanının gerçekleşmiş oldu. TV ekranlarında yayınlanan şehadet ilanını izleyenler arasında, "Bu kadar yıldan sonra mı" diye soranlar ve eleştirilerini dile getirenler de oldu. Bunlar karşısında da diyecek hiç bir şey yoktu. Tabii, başta da benim söyleyecek sözüm yoktu. Üzerime düşen, yerine getirmem gereken sorumlulukların en büyüğünü yerine getirmede çok geç kalmıştım. Bunu şu veya bu gerekçe ile de açıklayamazdım.

Gecikmiş de olsa, şehadet ilanını bu şekilde ben de TV ekranlarından izledim. Ailenin ve yakın akrabaları çevresinin, özellikle de Aydın-Ovaeymir'de ikamet edenlerin izlediklerini ümit ediyorum ve nasıl bir duygu ile karşıladılar, onu da merak ediyorum. Ailende başka fotoğrafın var mı bilmiyorum. Elimizde olan tek fotoğrafın bu. Zindandayken edindiğim ve Harekete gönderdiğim fotoğraf da aynısıydı. Şehitler Albümü'nde fotoğrafın olmayınca, elimizde sana ait başka bir fotoğraf da olmamıştı. Elimizde olan sadece, şehitler sicilinde vermiş olduğum bilgilerdi. Bir de zindandayken fotoğrafının kara kalemle resmedilmiş bir hali vardı. Onu da TKP-ML/ TİKKO davasından, Orhan Bakır'ı kaçırmak iddiasıyla sıkıyönetim mahkemesi tarafından idam "cezası" verilen Sedat Yılmazsoy yapmıştı. Resmi gerçekten de çok güzel yapmıştı. Kendinden bir şeyler katmıştı. Herhalde senin fotoğrafında İbrahim Kaypakkaya'dan bir şeyler görmüştü. Senin de başında şapka vardı, sen de işkence ile katledilmiştin. O nedenle de böyle olması son derece doğaldı. O resmi, zindanda kaybolmasın diye, gelen ziyaretçilerle birlikte göndermiştim. Gönderirken, "Abimdir, trafik kazasında kaybettik" yalanını da uydurmak zorunda kalmıştım. Gardiyan inandı mı, orasını bilmem ama resmi götürüp ziyaretçilere vermişti.

Aradan 38 yıl geçti. Hâlâ en son görüştüğümüz günkü gibi karşımda duruyorsun. Anıları, yaşanmışlıkları bugüne kadar fazla paylaşmışlığım da yok. Belki bu bende bir tarz halini almış. Üzerinde bugüne kadar fazla durmamış olsam da, bunun doğru bir yaklaşım olduğunu da söyleyemem. Fakat şehitlere dair bildiklerimizi yazmak, onları anlatmak ve yaşatmanın da bir görev ve sorumluluk olduğunun farkındayım. O nedenle, sürekli daha sonraki tarihe/günlere bırakarak; seni, Hatice Kasar ve diğer şehadete ulaşmış olan, birlikte çalıştığımız yoldaşları bugüne kadar anlatmamış olmanın da büyük bir eksiklik olduğunu inkar edemem.

Devamı sayfa 31'de